

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิทยานิพนธ์
ของ
จักรี ต้นเชื้อ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา
ธันวาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

The Development of a Leadership Enhancement Program
for Students' Association Committee of Northeastern
Technical Colleges under the Office of the
Vocational Education Commission

By
JAKGREE TONCHUA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements for The Doctor
of Educational degree in Leadership Educational Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University
December 2012

All Rights Reserved Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นายจักรี ต้นเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ .....กรรมการสอบและ
(รศ.ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ) (ผศ.ดร.สำราญ กำจัดภัย) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ .....กรรมการสอบและ
(ผศ.ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์) แต่งตั้งเพิ่มเติม (รศ.ดร.หาญชัย อัมภผล) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ .....กรรมการสอบและ
(ผศ.ดร.ไชยา ภาวะบุตร) ผู้ทรงคุณวุฒิ (ดร.อนันท์ งามสะอาด) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(ดร.กิตติชัย โสพันนา)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผศ.ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 11 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2555
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ปรับแก้ข้อบกพร่อง ด้วยความทุ่มเทเอาใจใส่ให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์เกิดความสมบูรณ์ในที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ ประธานสาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร และคณาจารย์สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้คำแนะนำแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อให้งานวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์เต็มรูปแบบ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ ที่อนุเคราะห์ให้คำแนะนำการเขียนบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณ Professor Dr. Forrest W. Parkay อาจารย์จาก Washington State University ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่จุดประกายทางความคิดเป็นแรงบันดาลใจ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยจนสำเร็จ

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และประเมินโปรแกรม ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกวิทยาลัยที่อนุเคราะห์ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษารุ่นที่ 2 และรุ่นที่ 3 ที่ได้สนับสนุนการสืบค้นข้อมูลและให้คำปรึกษาเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพันธ์ คุณแม่วรรณี ตันเชื้อ การศึกษาแค่ ป.4 ผู้เป็นบิดามารดาชาวนาผู้ยิ่งใหญ่ เป็นพลังขวัญกำลังใจให้ลูกได้สำเร็จถึงวันนี้

ขอขอบคุณพี่สาวเกวียนทอง ตันเชื้อ ที่ให้การสนับสนุนการศึกษาทุกวิถีทาง ขอขอบคุณพี่น้องทุกคน ขอขอบคุณลูกๆ และภรรยาพนิดา ตันเชื้อ ที่ได้มอบความรักความเข้าใจร่วมทุกข์ร่วมสุขในการทำวิทยานิพนธ์จนเป็นที่สำเร็จสมบูรณ์

จักรี ตันเชื้อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ชื่อผู้วิจัย	จักรี ต้นเชื้อ
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล ดร.อนันท์ งามสะอาด
ปริญญา	ค.ต. (ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ประชากรในขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเป็น คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 405 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 210 คน ทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จำนวน 20 คน ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาโปรแกรม 3) การทดลองใช้โปรแกรม และ 4) การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยประเมินภาวะผู้นำก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย
1) มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ 2) กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง 3) มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา 4) มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ 5) มีความกระตือรือร้น 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 7) มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น 8) รู้จักการทำงานเป็นทีม 9) มีมนุษยสัมพันธ์ 10) มีคุณธรรมจริยธรรม 11) มีบุคลิกภาพดี และ 12) กล้าตัดสินใจ

2. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนคำแนะนำและส่วนรายละเอียด ส่วนคำแนะนำประกอบด้วย คำชี้แจง ความเป็นมาและความสำคัญ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม เทคนิค สื่อ การวัดและประเมินผล และ ตารางโปรแกรม

ส่วนรายละเอียด ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ สื่อประกอบกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินกิจกรรม และ แนวสรุปกิจกรรม ผลการประเมินความเหมาะสม ภาพรวมและรายละเอียดแต่ละกิจกรรมของโปรแกรมจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำได้ผลการวิจัย ดังนี้

3.1 คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และ มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมไปแล้ว 2 เดือน คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประเมินตนเองว่า มีภาวะผู้นำสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 จากการประเมินหลายกลุ่มหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมไปแล้ว 2 เดือน คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีภาวะผู้นำสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม หลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

TITLE The Development of a Leadership Enhancement Program for Students' Association Committee of Northeastern Technical Colleges under the Office of the Vocational Education Commission

AUTHOR Jakgree Tonchua

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Sumran Gumjudpai
Assoc. Prof. Dr. Hanchai Umpapol
Dr. Anan Ngam Saard

DEGREE Ed.D. (Leadership in Educational Administration)

INSTITUTE Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2012

ABSTRACT

The purposes of this research were: to explore the leadership components of vocational students' association committee, to develop a leadership enhancement program for the vocational students' association committee, and to evaluate the leadership development of the vocational students' association committee through the leadership enhancement program. The population at a fundamental information stage was the vocational students' association committee of Northeastern Technical Colleges comprising a total of 405 students; 210 sampling students. The leadership enhancement program was implemented involving the 20 vocational students from the students' association committee of Sakon Nakhon Technical College. The research was divided into four stages as follows: 1) document inquiry, 2) program development, 3) program implementation, and 4) program monitoring. The data collection was based on the leadership assessment before and after the intervention. A software package was utilized for data analysis. The statistics used in this research were percentage, mean, standard deviation, and t-test (Dependent Samples).

The findings were as follows:

1. The 12 leadership components of the vocational students' association committee were: 1) Effective use of the art of communication and motivation, 2) Being able to express oneself related to social acceptance, 3) Being smart in problem-solving, 4) Having vision and creative

thinking, 5) Being alert, 6) Self confidence, 7) Responsibility and attentiveness, 8) Being able to work in a team, 9) Having human-relations skill, 10) Having moral and ethics, 11) Good personality and 12) Being decisive.

2. The components of the leadership enhancement program for the vocational students' association committee comprised two sections: the instruction section and the details section. The instruction section consisted of instruction, background and importance, fundamental concepts and theory, principles, objectives, contents, procedures of activities, activity assessment, techniques, materials, measurement and evaluation, and program schedule. The details section comprised a title of activity, objectives, time frame, material aids, procedures of activities, activity assessment, and a guideline of activity conclusion. The results from the appropriateness assessment as a whole and each activity of the program assessing by the expertise were at the highest level.

3. The results from the leadership assessment of the vocational students' association committee through the leadership enhancement program were as follows:

3.1 The vocational students' association committee had communication arts and motivation, expressed themselves related to social acceptance, was smart in solving problem at a higher level than before participating in the leadership enhancement program at a significance level of .01.

3.2 After the two-month intervention, the results from self-assessment revealed that the vocational students' association committee had higher leadership than before attending the intervention at a significance of .01 level.

3.3 From the assessments of stakeholders, after the two-month intervention, the vocational students' association committee had higher leadership than before attending the intervention at a significance of .01 level.

4. The samples' satisfaction assessment, after the two-month intervention, as a whole, was at the highest level.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	13
ความหมายของภาวะผู้นำ	13
องค์ประกอบของภาวะผู้นำ	15
ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	18
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ	33
ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ	33
วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ	35
การจัดกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา	44
ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	44
ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	45
ประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	47
องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	50
การออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ	56
ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา	56
ขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ	57
แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ	59
แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	69
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรม	75
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรม	84
ขั้นตอนที่ 4 การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม	86
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	89
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรม	94
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรม	102
ตอนที่ 4 ผลการติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม	114
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	119
สรุปผลการวิจัย	119
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	119
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรม	120
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรม	121
ตอนที่ 4 ผลการติดตามภายหลังการใช้โปรแกรม	122
การอภิปรายผลการวิจัย	123
ข้อเสนอแนะ	128
1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำโปรแกรมไปใช้	128
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	128
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	139
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ	141
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ และรายชื่อสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	195
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม และแบบประเมิน	201

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง คุณภาพของแบบประเมิน และผลการทดสอบค่าที่ จากโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์	243
ภาคผนวก จ โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา	289
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรมการทดลองใช้โปรแกรม และภาพการแสดง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรม	463
ประวัติย่อของผู้วิจัย	475

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สรุปภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	26
2 จำนวนผู้เกี่ยวข้อง	71
3 จำนวนกิจกรรมในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	76
4 กิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	77
5 จำนวนข้อคำถามของแบบประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โปรแกรม กับข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น	80
6 แบบแผนการทดลอง	84
7 กิจกรรมที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนครได้แสดงภาวะผู้นำ หลังผ่านการพัฒนาภาวะผู้นำ	86
8 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	90
9 สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	91
10 ความคาดหวัง สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	93
11 องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา	94
12 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	97
13 ผลการประเมินความเหมาะสมแต่ละกิจกรรมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	99
14 ผลการประเมินภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ก่อนและหลัง การเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา	107
15 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ของผู้เข้าร่วมโปรแกรมก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	111

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	111
17 ผลการประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วม โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน	115
18 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วม โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน	116
19 ผลการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน จากการประเมินหลายกลุ่ม	116
20 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน จากการประเมินหลายกลุ่ม	117

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	9
2 ความหมายของภาวะผู้นำ	15
3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำ	18
4 กรอบแนวคิดการวิจัย	65
5 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา	68

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และมาตรา 4 ได้ให้ความหมายของการศึกษา ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคล เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. 2546 : 6-7) การศึกษา ของไทยเป็นการสร้างคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่งและคนที่มีความสุข คนดี คือคนที่ดำเนินชีวิต อย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรมและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต มีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง อาจเป็นความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถทางภาษา ดนตรี กีฬาเป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์ทันโลก ทันเทคโนโลยี สามารถใช้สติปัญญาในการเผชิญและพิชิตปัญหา คนที่มีความสุข คือคนที่มี สุขภาพดีทั้งกายและจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใสร่างกายแข็งแรงจิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพรอดพ้นจากการตกเป็นทาสของอบายมุข ได้ทำในสิ่งที่ตน สนใจสามารถเรียนรู้ให้รู้ความจริงบรรลุความดีงาม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และสามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียงร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีดุลยภาพ (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2545 : 35 ; ปรีชา ปันดี. 2553 : 2) การศึกษาเกี่ยวข้องกับผู้คนมากมายและใช้กระบวนการ ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการอบรมสั่งสอนจากครูโดยตรง การสังเกต การเลียนแบบ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ พฤติกรรม เจตคติและค่านิยมที่ดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2550 : 39) ในการพัฒนาเยาวชนอันเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่มีค่าของชาติ เป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ มีความดี มีวินัย มีประสบการณ์ และมีความเจริญงอกงาม ซึ่งเป็นรากฐานให้บุคคลก้าวไปสู่ความเจริญทั้งปวง ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิต

และนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515 แม้ว่าเวลาล่วงมานับ 40 ปีก็ยังเป็นความจริงอยู่เสมอความว่า “การให้การศึกษานั้น กล่าวโดยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือ การสร้างสรรค์ความรู้ความคิด พร้อมทั้งคุณสมบัติและจิตใจ ที่สมบูรณ์ทำให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล เพื่อช่วยให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและราบรื่น ทั้งสามารถบำเพ็ญประโยชน์สุขเพื่องานและเพื่อส่วนรวมได้ตามควรแก่อัตภาพ”

(องค์การคำครุสภา. 2549 : 1) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาประกอบไปด้วย ครูอาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการบริหาร การศึกษา แต่สิ่งสำคัญในการพัฒนาการศึกษาคือพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมเป็นไปตามความสามารถ ความสนใจ ของผู้เรียนโดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอนจนเกิด การเรียนรู้ด้วยตัวเอง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 15 ; เปรมาใจ เอื้อจิตร. 2551 : 104 ; มาลี พัฒนกุล. 2551 : 36 ; อรทัย ประคองใจ. 2552 : 13) สอดคล้องกับ มาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ที่ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ”

(ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. 2546 : 11) หลักการจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ ของกฎหมาย มาตรา 22 ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก โดยถือว่าผู้เรียนมี ความสำคัญมากที่สุด ผู้เรียนมีเสรีภาพที่จะเรียนในสิ่งที่ตนต้องการและด้วยวิธีการที่ตนประสงค์ สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนในหลายๆ ด้าน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงาน ทางการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตกำลังคน ระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือและช่างเทคนิคให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งการจัดการศึกษา ด้านอาชีวศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมยุคใหม่ในการ พัฒนาระบบเศรษฐกิจของนานาอารยประเทศให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างงดงาม โดยมีกลุ่ม สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัย อาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเฉพาะทาง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 18 ; สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2552 ก : 7) วิทยาลัยเทคนิคเป็นสถานศึกษา ขนาดใหญ่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี 27 แห่ง แต่ละแห่งมีการจัดการบริหารการศึกษา แบ่งเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายบริหารทรัพยากร และฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2552 ข : 3) ในการจัดการบริหารการศึกษาทั้ง 4 ฝ่ายนั้น ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นฝ่ายที่จัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริการนักเรียนนักศึกษา ซึ่งงานที่รับผิดชอบหลักคืองานกิจกรรม

นักเรียนนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2552 ข : 15) การจัดกิจกรรมดังกล่าวมีใช้กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติเป็นงานเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียน และเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียนนักศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนักเรียนศึกษานับตั้งแต่ได้เข้าสู่ระบบของสถานศึกษากระทั่งออกจากสถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงกับนักเรียนนักศึกษา เกิดความเจริญทั้งทางร่างกายและจิตใจรู้จักตนเอง (Self realization) ดีขึ้นมีโอกาสพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาบุคลิกภาพแห่งการเป็นผู้นำ (Leadership) ได้มีโอกาสฝึกตนเองให้มีความรับผิดชอบ ได้แสดงความสามารถของตนเองก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง (Self esteem) ได้เรียนรู้ถึงทักษะที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกัน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2551 : 6-29) กิจกรรมของนักเรียนนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่สำคัญต่อการพัฒนานักเรียนนักศึกษา เป็นการฝึกนักเรียนนักศึกษา ถ้าเขาจะเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้ ย่อมต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ความคิด ทักษะ ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบต่อการพูดและการกระทำของตนเอง กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้แสดงออกถึงความสามารถของตนเอง ค้นหาและฝึกฝนความเป็นผู้นำสามารถดำรงตนเป็นที่ยอมรับและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ปิยดา ดิลกปริชากุล. 2547 : 2 ; ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 93-94) ซึ่งสอดคล้องกับ Taylor (2003, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 94) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาเป็นการส่งเสริมความสนใจ และความต้องการของนักเรียนนักศึกษาแต่ละคนให้ได้รับความรู้ความชำนาญในด้านต่างๆ ทำให้เป็นสมาชิกที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม งานกิจกรรมจะช่วยเติมเต็มความเป็นนักเรียนนักศึกษาให้สมบูรณ์ซึ่งเป็นความคาดหวังที่สำคัญของสังคมที่คาดหวังกับสถานศึกษาให้ดำเนินการประสบผลสำเร็จ

ในการบริหารงานกิจกรรมของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับความช่วยเหลือจากตัวแทนนักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาทำหน้าที่บริหารงานกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา” ซึ่งปิยดา ดิลกปริชากุล (2547 : 3) ; Irwin (2004, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 91) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์การนักศึกษาไว้ว่า องค์การนักศึกษาเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จัดขึ้นในสถานศึกษา นั้นๆ สมาชิกขององค์การนักศึกษาประกอบด้วยตัวแทนจากชั้นปีต่างๆ ที่มาทำงานเพื่อส่วนรวม เป็นการฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สร้างภาวะผู้นำให้กับนักเรียนนักศึกษาให้สามารถนำทักษะและประสบการณ์ออกไปปฏิบัติงานในโลกของความจริงได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่จะให้นักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษามีองค์การนักศึกษาที่บริหารจัดการภารกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างเหมาะสม สร้างความรักความสามัคคีปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และพัฒนาความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และสติปัญญา นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับองค์การนักศึกษารวมทั้งความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นในการเรียน สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2551 : 2-3 ; ปรีชา ปันดี. 2553 : 22) คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นผู้นำของนักเรียนนักศึกษา ที่มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง การจัดอบรม สัมมนา กิจกรรมทั้งภายในนอกภายในสถานศึกษา ต่างก็อาศัยคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาเป็นผู้ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมร่วมกับครู คณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำอันเป็นศิลปะหรือความสามารถในการชักนำ จูงใจ ให้เพื่อนนักเรียนนักศึกษายอมรับความคิดหรือยอมดำเนินการ ยอมปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของกิจกรรมนั้นๆ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ต้องการ คือ เป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถพิเศษ สามารถนำกลุ่มทำกิจกรรมให้เป็น ประจักษ์ เสียสละช่วยเหลืองานสถานศึกษาสม่ำเสมอ ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ มีความสามารถในการแสดงออก มีความรับผิดชอบ มีคุณลักษณะในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนนักเรียนนักศึกษาได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2548 : 36) จากการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเนื่องในงาน การประชุมทางวิชาการองค์การวิชาชีพและการแข่งขันทักษะวิชาชีพสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 19 ระหว่างวันที่ 14-18 ธันวาคม 2552 ณ วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารหัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ทุกท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ภาวะผู้นำ ที่ประสงค์ให้เกิดขึ้นมากกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา คือ ความรับผิดชอบ ในบทบาทหน้าที่ของตน มุ่งมั่นในการทำงาน กระตือรือร้น มีบุคลิกดี มีวิสัยทัศน์ มีความคิด สร้างสรรค์ กล้าแสดงออก มนุษย์สัมพันธ์ดี มีการทำงานเป็นทีม มีการกระตุ้นทีมงานและ เพื่อนนักเรียนนักศึกษาให้ร่วมกันทำกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายได้ แต่ในสภาพปัจจุบัน นักเรียนนักศึกษาที่ได้รับการเลือกสรร หรืออาสาเข้ามาช่วยงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ถือว่าเป็นผู้มีความตั้งใจ ที่จะช่วยงานกิจกรรมของสถานศึกษา มีความเสียสละแล้วในเบื้องต้น แต่ยังมีภาวะผู้นำ ไม่เพียงพอต่อการที่จะเป็นผู้นำนักศึกษา ยังมีข้อบกพร่องสำหรับการวางตัวที่จะเป็นแบบอย่าง ที่ดีให้กับเพื่อนนักศึกษา บางครั้งแสดงออกให้เพื่อนนักศึกษาเห็นในทางไม่เหมาะสมอันเป็นเหตุ ให้เพื่อนนักศึกษาขาดความศรัทธาต่อคณะกรรมการองค์การนักศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อการได้รับความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้การเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาท ของผู้นำ การทำงานเป็นทีม มีการเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการให้สูงขึ้น มีการจัด สอนการฝึกทักษะความเป็นผู้นำ ควรมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาให้กับคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำ (เจริญ ไชยสมคุณ. สัมภาษณ์, 2552 ; อำพล วงศ์เฉลียว. สัมภาษณ์, 2552 ; กฤษดา จักรเสน. สัมภาษณ์, 2552) ภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญ บุคคลจะแสดงภาวะผู้นำได้หรือไม่ขึ้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุมากหรือน้อย ถ้าพฤติกรรม ที่แสดงออกสามารถมีอิทธิพลหรือสามารถสร้างแรงบันดาลใจต่อบุคคลอื่นอันเป็นประโยชน์

ต่อส่วนรวมหรือองค์การแล้วบุคคลนั้นเชื่อได้ว่าเป็นผู้มีภาวะผู้นำ (John Adair. 2003 : 1-2) สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Suzette Bryan (2002 : 138-139) ที่สรุปว่า ผู้นำที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำแล้วจะมีอิทธิพลต่อคนอื่น และยังสอดคล้องกับ ไชยา ภาวะบุตร (2546 : 282) ที่กล่าวว่า การเป็นผู้นำที่ดีนั้นจะต้องพัฒนาตัวเองอยู่เสมอให้นำหน้าบุคคลอื่น นอกจากนี้ เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2550 : 172) และสุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550 : 27) ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำสามารถทำได้หลายวิธี การเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำ ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาภาวะผู้นำได้ ซึ่งสามารถพัฒนาได้หลายด้าน ทั้งด้านบุคลิกภาพจิตใจอารมณ์ สังคม ทักษะ ความรู้ความสามารถ เมื่อพบปัญหาด้านใดต้องพัฒนาด้านนั้นให้ดีขึ้น สอดคล้องกับ วิเชียร วิทยอดม (2552 : 107) ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนาไว้ว่า การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทำให้พบความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา ซึ่งจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การสร้างโปรแกรมพัฒนา

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นครูที่ปรึกษาขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หน่วยวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพเสริมสร้างภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการจัดกิจกรรม และประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต อันเป็นประโยชน์กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเอง ตลอดจนเพื่อนนักเรียนนักศึกษา ครูอาจารย์ สถานศึกษา สังคม และประเทศชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
3. ผลการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาจากการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้
ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาหลังการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา
2. ได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการที่จะพัฒนาภาวะผู้นำ สามารถนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้
3. ได้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับผู้นำนักศึกษาอื่น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารจากนักวิชาการ นักการศึกษา งานวิจัยทั้งใน และต่างประเทศเพื่อเป็นเนื้อหาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งกำหนดเป็นสองด้าน คือ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาและข้อมูลประกอบการสร้างโปรแกรม มีรายละเอียดดังนี้
  - 1.1 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากผู้เกี่ยวข้อง ได้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีความเฉลียวฉลาด ในการแก้ปัญหา มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง

มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น รู้จักการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพดี และกล้าตัดสินใจ

1.2 ข้อมูลประกอบการสร้างโปรแกรม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการสร้างโปรแกรม ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ ประกอบด้วย ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ 2) การจัดกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา และประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา 3) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และ 4) การออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ประกอบด้วย ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา ขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังนี้

2.1 ประชากร คือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 27 แห่งๆ ละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 405 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน คือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 14 แห่งๆ ละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 210 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Or Area Sampling)

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรม คือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จำนวน 20 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

3.1 การทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาใช้ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน

3.2 การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรมใช้ระยะเวลา 2 เดือน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ การจัดกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของนักวิชาการนักการศึกษาแล้วมาบูรณาการเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้น ซึ่งประกอบไปด้วยภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากการสังเคราะห์เอกสาร โดยได้รับความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง ข้อมูลประกอบการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และการทดลองใช้โปรแกรมและประเมินผลหลังทดลองใช้โปรแกรม และโปรแกรมที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาภาวะผู้นำให้สูงขึ้นได้ ดังภาพประกอบ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. นักเรียนนักศึกษา หมายถึง บุคคลที่เรียนในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
2. องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง หน่วยงานของนักเรียนนักศึกษาที่ทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา อยู่ในฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง นักเรียนศึกษาที่เรียนในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2555 ที่ได้รับการคัดเลือกให้ทำหน้าที่ในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบไปด้วย นายกองคการ รองนายกองคการ เทรญญิก ประชาสัมพันธ์ ปฎิคม นายทะเบียน เลขานุการ และกรรมการอื่นๆ รวมไม่เกิน 20 คน
4. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง ศิลปะหรือความสามารถของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในการชักนำ กระตุ้น ดลใจ โน้มน้าว มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อคนอื่น ทำให้บุคคลอื่นกลุ่มคน ยอมรับความคิด ยอมรับการกระทำ หรือยอมรับปฏิบัติตามผู้ใช้ศิลปะหรือความสามารถนั้น ซึ่งภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบด้วย
  - 4.1 มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง มีทักษะในการพูดเพื่อติดต่อประสานงานกับคนอื่น สามารถดลใจ ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นร่วมกิจกรรมได้
  - 4.2 กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ
  - 4.3 มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาและพิชิตปัญหานั้นไปได้
  - 4.4 มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการคาดการณ์และวางแผนในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์เกิดความเจริญงอกงามต่อองค์การ
  - 4.5 มีความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตื่นตัว ปรึกร่งกระปรึกระเปร่ามีชีวิตชีวาที่จะทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ

- 4.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง มีความคิดในแง่บวกที่สร้างความศรัทธา ความเชื่อให้เกิดขึ้นกับตนเอง จนตนเองมั่นใจเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าสามารถทำได้
- 4.7 มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตนและภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่องด้วยความเอาใจใส่
- 4.8 รู้จักการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักมันอยู่เสมอว่า กิจกรรมต่างๆ ในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจะสำเร็จสมบูรณ์ได้นั้น ไม่ใช่เพราะคนหนึ่งคนใด คณะกรรมการองค์การนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม ต้องอาศัยการประสานความสามัคคีความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งภาระหน้าที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
- 4.9 มีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น และกลุ่มคนอื่นให้สนองตอบต่อกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ
- 4.10 มีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความดีงามของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา เช่น ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 4.11 มีบุคลิกภาพดี หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้คนอื่นเห็นอย่างเหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด กิริยามารยาท การวางตัว
- 4.12 กล้าตัดสินใจ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความเด็ดขาดในการเลือกหรือพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยไม่มีการลังเลใจ
5. การพัฒนาภาวะผู้นำ หมายถึง การทำให้ศิลปะหรือความสามารถของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในการชักนำ กระตุ้น ตลใจ โน้มน้าว มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อคนอื่น โดยการพัฒนาศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง ความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น การทำงานเป็นทีม มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพ จนทำให้บุคคลอื่น กลุ่มคน ยอมรับความคิด ยอมรับการกระทำ หรือยอมปฏิบัติตามผู้ใช้ศิลปะหรือความสามารถนั้นมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม
6. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างการมีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง ความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา วิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น การทำงานเป็นทีม มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมจริยธรรม และบุคลิกภาพ ให้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำดังกล่าว จะให้ความสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำในองค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ตามสูตรของ สุวิมล ว่องวานิช

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
  - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
  - 1.2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำ
  - 1.3 ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ
  - 2.1 ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ
  - 2.2 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ
3. การจัดกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา
  - 3.1 ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
  - 3.2 ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
  - 3.3 ประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
4. องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
5. การออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
  - 5.1 ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา
  - 5.2 ขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
  - 5.3 แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
  - 5.4 แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

มีนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership) ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกันระหว่างผู้นำ

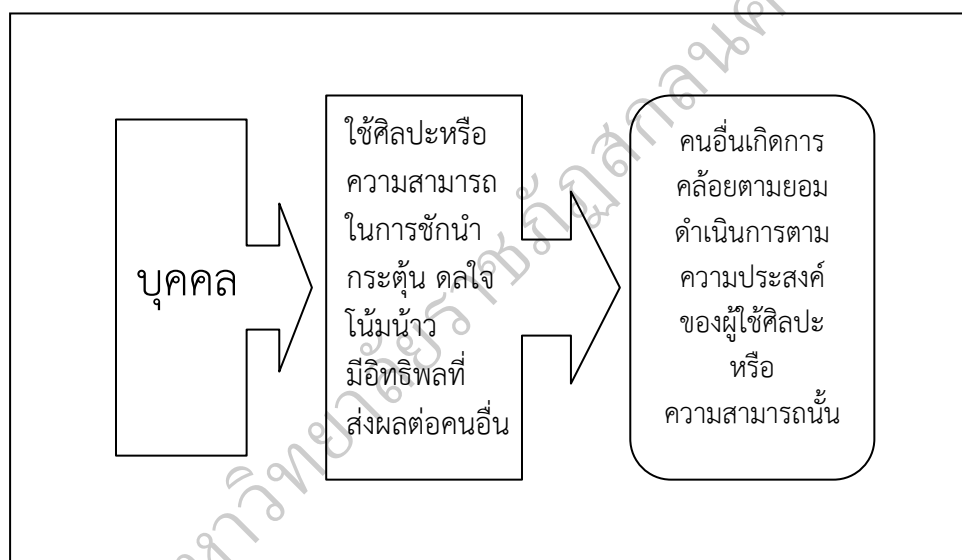
และบุคคลอื่นทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (ชาคริต ชาญชิตปรีชา. 2548 : 145 ; วิโรจน์ สารรัตน์. 2547 : 41) ในส่วนของ วิเชียร วิทยอดม (2548 : 3) ; สมคิด บางโม (2545 : 229) ; Baird (2008 : 9-10) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำว่าเป็นลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่แสดงพฤติกรรมออกมาเมื่อได้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม เป็นการใช้อำนาจที่ตนมีอยู่ในการชักนำหรือโน้มน้าวใจกลุ่ม เป็นความสามารถที่เกิดขึ้นระหว่างที่มีการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ภารกิจของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ เนตรพัฒนา ยาวีราช (2550 : 7) ; ภาณุศักดิ์ กำแพง (2550 : 53) ; ยงยุทธ เกษสาคร (2551 : 40) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความความคิด วิสัยทัศน์ และความสามารถซึ่งเป็นศิลปะในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นมีพฤติกรรมให้บุคคลอื่นยอมรับในความคิด วิสัยทัศน์ และความสามารถที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ นอกจากนี้ Hersey and Blanchard (1988 : 86) ยังให้แนวคิดว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการในการชักจูงให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทำงานให้บรรลุถึงเป้าหมายตามสภาวะการณ์ที่เป็นอยู่ และการที่ผู้นำมีอำนาจเหนือบุคคลอื่นๆ นี้ จะช่วยให้ผู้นำสามารถปฏิบัติงานซึ่งเขาไม่สามารถปฏิบัติคนเดียวได้เป็นผลสำเร็จ อย่างไรก็ตาม อำนาจเหนือบุคคลอื่นๆ ของผู้นำยังรวมไปถึงการหามาตรการที่จะให้ผู้ตามได้ยอมรับหรือเต็มใจที่จะปฏิบัติตามความประสงค์ของผู้นำด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ Glueck (1980 : 460) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นการใช้พฤติกรรมระหว่างบุคคล และกำหนดให้บุคคลอื่นร่วมมือและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายเป็นกระบวนการ ในการชักนำบุคคลทั้งหลายในองค์การหรือหน่วยงานให้มีความตั้งใจในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยอาศัยกระบวนการติดต่อสื่อสารหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา (ผู้นำ) และผู้ใต้บังคับบัญชา (ผู้ตาม) สอดคล้องกับทัศนะของ วิเชียร วิทยอดม (2549 : 419) ภาวะผู้นำจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งพยายามที่จะทำสิ่งใดก็ตามที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่นๆ ในหน่วยงาน โดยไม่ใช่ความมีอำนาจหรือการบังคับและเป็นผู้นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขา ซึ่งจะมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นๆ นอกจากนี้ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 11-12) ได้สรุปความหมายของภาวะผู้นำเป็น 8 ลักษณะ ดังนี้

- 1) เป็นความสามารถที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในด้านการกระทำตามที่ผู้นำต้องการ และสามารถจูงใจบุคคลอื่นให้กระทำกิจกรรมที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายขององค์การได้
- 2) เป็นกระบวนการความเป็นผู้นำจากการใช้อิทธิพลที่จะควบคุมและประสานงานกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย
- 3) เป็นลักษณะความสัมพันธ์ทางอำนาจอย่างหนึ่งของผู้นำจนได้รับการยอมรับนับถือในพฤติกรรมของเขาจากสมาชิกของกลุ่มและกลุ่มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4) อิทธิพลในตัวของผู้ผู้นำที่นำมาใช้ให้เข้ากับสถานการณ์โดยการชี้แนะผ่านกระบวนการสื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Specified Goal)
- 5) การกระทำร่วมกันระหว่างบุคคลโดยมีบุคคลคนหนึ่งทำหน้าที่ให้การชี้แจงการกระทำดังกล่าว ทำให้บุคคลอื่นๆ เชื่อมั่นในผลงานของเขา ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้จากลักษณะการแสดงออกในการชี้แนะตามที่เขาได้แนะนำไว้

6) ความคิดริเริ่มและการรักษาสภาพของความเชื่อถือในการปฏิบัติร่วมกัน
 7) การที่บุคคลที่มีอิทธิพลมากและทำให้เกิดการยอมรับเกี่ยวกับการบริหารงานประจำในองค์กร

8) เป็นกระบวนการในการใช้อิทธิพลที่มีต่อการดำเนินงานของกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และมีการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมในการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนใช้อิทธิพลให้กลุ่มธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของตน

การศึกษาความหมายของภาวะผู้นำ จากนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยสรุปความหมายของภาวะผู้นำได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้ศิลปะหรือความสามารถของคนคนหนึ่งในการชักนำ จูงใจ ตลใจ กระตุ้น โน้มน้าว เป็นอิทธิพลที่ส่งผลต่อคนอื่นทำให้คนอื่นเกิดการคล้อยตาม ยอมดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ใช้ศิลปะหรือความสามารถนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ความหมายของภาวะผู้นำ

2. องค์ประกอบของภาวะผู้นำ

บุคคลที่มีภาวะผู้นำได้ ต้องมีองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งมีนักวิชาการนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำดังเช่นสมยศ นาวิกาน (2547 : 145) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบไปด้วย 4 อย่าง ดังนี้

- 1) มีความเฉลียวฉลาด ซึ่งหมายถึง ความสามารถและทักษะทางการติดต่อสื่อสารที่ใช้ประโยชน์ในการจูงใจเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือจากผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
- 2) มีความเจริญวัยทางสังคม หมายถึงความสามารถรักษาความสงบใจของบุคคลไว้เมื่อแพ้หรือประสบความสำเร็จ ความเชื่อมั่นตนเองและความเคารพตนเอง และการให้ความสนใจในขอบเขตที่กว้าง

3) มีแรงจูงใจภายในและความต้องการความสำเร็จ หมายถึง การจูงใจจากภายในและการตอบสนองความต้องการระดับสูง

4) มีทัศนคติทางมนุษยสัมพันธ์ เป็นคำที่แสดงถึงการยอมรับชัดเจนว่าความร่วมมือของบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การ ผู้นำจะต้องให้ความสำคัญกับบุคคล

ในส่วนวิเชียร วิทญ์อุตม (2548 : 8-9) ได้ให้องค์ประกอบของภาวะผู้นำไว้

4 อย่าง ดังนี้

1) เป็นผู้สนับสนุน (Support) องค์ประกอบแบบนี้เป็นพฤติกรรมสนับสนุนช่วยเหลือและพยายามผลักดันให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเป็นไปด้วยดี ผู้นำแบบนี้จะมุ่งให้ความสนใจในตัวลูกน้องเป็นพิเศษและให้ลูกน้องเหล่านั้นมีความรู้สึกว่าการสภาพการทำงานสนับสนุนพวกเขา

2) เป็นผู้สร้างสัมพันธ์ (Interaction) องค์ประกอบแบบนี้จะพยายามใช้พฤติกรรมไปในทางการติดต่อสังสรรค์ระหว่างบุคคลที่อยู่ใต้บังคับบัญชา พยายามพัฒนาการใช้กลุ่มและสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้สมาชิกกลุ่มมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันตลอดจนสร้างบรรยากาศที่ดีและให้ความอบอุ่นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

3) เป็นผู้จูงใจ (Goal Emphasis) มีพฤติกรรมที่ชักจูงหรือจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนพยายามกระทำและคำนึงถึงเป้าหมายขององค์การ ผลงานหรือความสำเร็จขององค์การผู้นำแบบนี้มุ่งความสนใจในตัวผลิตผลขององค์การเป็นพิเศษ จึงพยายามกระตุ้นและเร่งเร้าให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะให้บรรลุเป้าหมายอันนั้นได้

4) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Work Facilitation) มีพฤติกรรมที่พยายามทำให้กลุ่มบุคคลในองค์การนั้น ทำงานทุกอย่างเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่มและขององค์การโดยใช้วิธีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผน และมีการร่วมมือจากทุกฝ่ายในองค์การ กล่าวได้ว่าเป็นส่วนผสมของการเน้นในตัวผลิตผลกับเน้นในตัวงานมาประกอบกันเพื่อความสำเร็จของงาน

องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำในความคิดเห็นของรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 13) ดังนี้

1) มีอิทธิพล (Influence) ภาวะผู้นำจะเป็นผู้มีอำนาจต่อกลุ่มทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ

2) มีความตั้งใจ (Intention) ภาวะผู้นำจะต้องมีความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3) มีความรับผิดชอบส่วนบุคคล (Personal Responsibility) ภาวะผู้นำจะต้องมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในงานที่กระทำอยู่ในฐานะที่กระทำอยู่

4) มีการเปลี่ยนแปลง (Change) ภาวะผู้นำจะต้องจัดให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข และปรับปรุงให้ภารกิจที่เกี่ยวข้องดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา

5) มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared Purpose) ทั้งภาวะผู้นำและสมาชิกกลุ่มจะต้องมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน

6) มีการจูงใจผู้ตาม (Followers) ภาวะผู้นำจะต้องมีความสามารถจูงใจให้ผู้ตาม (Followers) ปฏิบัติตามภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ วิโรจน์ สารรัตนะ (2547 : 41) ได้เสนอถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำมี 5 ประการ ดังนี้

1) ผู้นำและผู้ตาม (Leaders Follower) การมีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ตามเป็นแบบสองทาง ไม่ได้หมายถึงเฉพาะผู้นำที่มีอิทธิพลต่อผู้ตามเท่านั้น ดังนั้นผู้ตามก็สามารถแสดงบทบาทภาวะผู้นำได้เมื่อจำเป็นและผู้นำที่ดีก็สามารถจะปรับบทบาทเป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตามและผู้นำที่ดีมักจะพัฒนาทักษะภาวะผู้นำให้แก่ผู้ตาม

2) การมีอิทธิพล (Influence) เป็นกระบวนการของผู้นำในการสื่อสารความคิดเพื่อให้ได้รับการยอมรับและมีการจูงใจเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากผู้ตามในการนำความคิดนั้นไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

3) วัตถุประสงค์ขององค์การ (Organizational Objective) ที่ผู้นำจะต้องกำหนดขึ้นจากการมีส่วนร่วม มีทิศทาง และมีความท้าทาย นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล

4) การเปลี่ยนแปลง (Change) การมีอิทธิพลและกำหนดวัตถุประสงค์องค์การใดๆ ต้องมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งใหม่ๆ ให้ก้าวทันต่อสังคมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

5) คน (People) ในการทำงานนั้นผู้นำและผู้ตามจะเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นอีกหลายคนหลายกลุ่มจึงต้องแสดงภาวะผู้นำและช่วยเหลือให้บุคคลเหล่านั้นประสบผลสำเร็จด้วย

คำกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับข้อเสนอที่สำคัญยิ่งของ Michell and Larson Junior (1987 : 435-436, อ้างถึงใน ภาณุศักดิ์ คำแพง. 2550 : 57-58) ซึ่งได้ให้ข้อเสนอในการพิจารณาว่า ผู้นำใดมีภาวะผู้นำหรือไม่ ต้องพิจารณาในองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1) การกระทำเป็นกระบวนการ ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของการใช้อิทธิพลที่ผู้นำพยายามจะมีอิทธิพลเหนือผู้ตาม เพื่อให้มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามต้องการ โดยมีจุดมุ่งหมายขององค์การ เป็นเป้าหมายไม่ใช่เรื่องของบุคคลที่จะพึงมีภาวะผู้นำได้โดยที่ไม่ได้มีการกระทำใดๆ เป็นกระบวนการ (Process) ให้เกิดอิทธิพลต่อผู้อื่น ดังนั้นผู้นำที่ได้มาจากการแต่งตั้ง เช่น ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ อาจมีภาวะผู้นำหรือไม่ก็ได้ ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่มีองค์ประกอบของภาวะผู้นำที่สมบูรณ์อาจไม่เป็นผู้นำก็ได้

2) มีระดับความถูกต้องของการใช้อิทธิพล หมายถึง การใช้อิทธิพลในทางที่ชอบ ภาวะผู้นำนอกจากเป็นกระบวนการแล้ว ภาวะผู้นำจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ตามยอมให้ผู้นำใช้อิทธิพลต่อตัวเอง ซึ่งโดยทั่วไปก็ต้องพิจารณาถึงระดับความถูกต้องของอิทธิพลที่ใช้ด้วย ไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจเข้าขู่ข่มขู่ หรือบีบบังคับให้ทำตาม เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นก็ไม่ถือว่าเป็นภาวะผู้นำได้

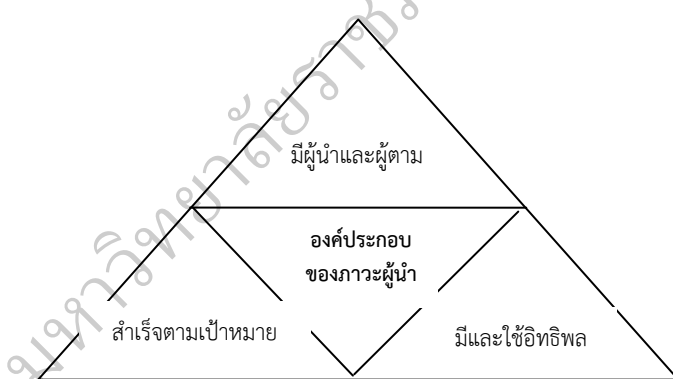
3) ความสำเร็จของจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำจะถูกอ้างถึงเมื่อถึงจุดมุ่งหมายของกลุ่ม หรือองค์การประสบความสำเร็จ ดังนั้นถ้าหากผู้นำไม่สามารถนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จดังกล่าวได้ สรุปได้ว่าผู้นำไม่ได้แสดงภาวะผู้นำหรือไม่มีความสามารถในการนำนั่นเอง

จากองค์ประกอบของภาวะผู้นำที่นักวิชาการ นักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำมี 3 อย่าง ดังภาพประกอบ 3 ดังนี้

1) มีผู้นำและผู้ตาม ภาวะผู้นำจะเกิดได้ต้องมีผู้นำและผู้ตามซึ่งทั้งสองต่างก็เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้องค์การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) มีการใช้อิทธิพลอย่างเป็นทางการ โดยที่ผู้ตามยอมรับในการใช้อิทธิพลของผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในองค์การตามกระบวนการเพื่อบรรลุความสำเร็จในองค์การร่วมกัน

3) เป้าหมายขององค์การที่ร่วมกันตั้งไว้กระทำได้สำเร็จ ความสำเร็จขององค์การบ่งบอกถึงมรรคผลของการใช้ภาวะผู้นำ ซึ่งทั้งผู้นำและผู้ตามมีส่วนร่วมในความสำเร็จขององค์การร่วมกัน

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำ

3. ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

ผู้ที่ได้ชื่อว่ามีภาวะผู้นำนั้นจะต้องเป็นคนพิเศษกว่าคนทั่วไป เช่น มีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีบุคลิกภาพดี มีความสง่างามน่าเลื่อมใสศรัทธา มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จจากหลากหลายองค์กร จากนักวิชาการ นักการศึกษา จากการศึกษาวิจัย เพื่อนำภาวะผู้นำเหล่านั้นมาใช้ในบริบทของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาศึกษา ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะไว้หลายท่านดังเช่นเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541 : 61) ได้กำหนดภาวะผู้นำของผู้นำยุคใหม่ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จไว้ดังนี้

- 1) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กรที่ดีกว่า และคล้อยใจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานให้ดีที่สุด
  - 2) เป็นคนกล้าและเปิดเผยเป็นคนที่กล้าเผชิญความจริงมีความสุข
  - 3) เชื่อมมั่นในคนอื่นปฏิบัติงานโดยมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำโดยเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถ
  - 4) ใช้คุณค่าเป็นแรงผลักดันจะชี้ให้ผู้ตามเห็นคุณค่าของเป้าหมายสร้างแรงผลักดันในการปฏิบัติงาน
  - 5) เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้นำประเภทนี้จะนำสิ่งที่ผิดพลาดในอดีตมาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
  - 6) มีความสามารถที่จะเผชิญกับความสลับซับซ้อนความคลุมเครือและการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
  - 7) เป็นผู้มองการณ์ไกล มีความสามารถในการมองภาพในอนาคตและทำความเข้าใจให้เป็นความจริง
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2545 : 282-283) นำเสนอถึงภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ดังนี้

- 1) รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์
- 2) มีความตื่นตัวต่อสภาวะแวดล้อมทางสังคม
- 3) มีความทะเยอทะยานสูง
- 4) มีความเชื่อถือและสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์
- 5) มีลักษณะประนีประนอม
- 6) มีความเด็ดขาด
- 7) เป็นคนที่อบอุ่นพึ่งพาได้
- 8) เป็นผู้ทรงอำนาจ
- 9) มีความสามารถในการทำงานที่ต้องใช้ความคิดมาก
- 10) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 11) เผชิญหน้ากับเหตุการณ์ซึ่งมีความยุ่งยาก
- 12) มีความรับผิดชอบสูง

นอกจากนี้ภาวะผู้นำตามแนวคิดของ Sir Bernard Ingham ที่ได้จากการสัมภาษณ์ Margaret Thatcher อดีตนายกรัฐมนตรีแห่งสหราชอาณาจักรภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ Margaret Thatcher มี 5 อย่างด้วยกัน คือ (ยุดา รักไทย และธนิกานต์ มาชะศิริานนท์, ผู้แปล. 2549 : 11-12)

- 1) มีความหนักแน่นทางความคิด
- 2) มีจิตใจที่ห้าวหาญ
- 3) มีความมั่นคงแน่วแน่
- 4) มีเจตนารมณ์อันแรงกล้า

5) ไม่ค่อยต้องการความรัก

แต่ในส่วนภาวะผู้นำในผู้นำเชิงบารมี (Charismatic leader) มีภาวะผู้นำที่โดดเด่นส่งผลต่อความสำเร็จ คือ (ไฟโรจน์ บาลัน, ผู้แปล. 2551 : 23-24)

- 1) มีวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์
- 2) ทุ่มเทอย่างเต็มที่กับวิสัยทัศน์ที่มี
- 3) เสียสละอย่างมากเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของตน ยอมรับความเสี่ยงส่วนตัวไม่ว่าจะเป็นในด้านการเงิน การงาน และทางสังคม
- 4) ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในกลุ่มคนที่เป็นผู้ตาม
- 5) สร้างความเชื่อถือจนได้รับความไว้วางใจอย่างเต็มที่จากกลุ่มคนที่เป็นผู้ตาม นอกจากนี้ยังทำให้คนเหล่านั้นเกรงกลัวด้วย

6) ใช้การจูงใจแทนที่จะใช้การบังคับอย่างรุนแรง หรือไม่ก็ใช้การลงมติเพื่อทำให้เกิดความเห็นชอบร่วมกัน ในการที่จะจูงใจกลุ่มคนที่เป็นผู้ตาม

ในส่วนผู้ที่มีภาวะผู้นำทีม (Team Leadership) ผู้นำต้องเชื่อมั่นในจุดมุ่งหมายและตัวสมาชิกของทีมงานเป็นพื้นฐานก่อน ผู้นำต้องรู้จักทำงานเป็นทีมซึ่งประกอบด้วย 6 ประการ ดังนี้ Katzenbach and Smith (1993, อ้างถึงใน บุญมี ก่อบุญ. 2552 : 38)

- 1) รักชาติอุปสรรค เป้าหมายและแนวปฏิบัติร่วมกัน
- 2) สร้างความผูกพันและความมั่นใจให้แก่ทีมงาน
- 3) สร้างความแข็งแกร่งให้กับทีมงาน
- 4) สร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลภายนอก
- 5) สร้างโอกาสให้ผู้อื่น
- 6) ร่วมทำงานกับทีมงาน

Bass and Avolio (1994) ได้เสนอภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการเพิ่มแรงจูงใจของผู้ตามและนำมาซึ่งความสำเร็จ ดังนี้

- 1) มีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
- 2) สร้างแรงบันดาลใจ
- 3) มีการกระตุ้นทางปัญหา
- 4) คำมั่นถึงปัจเจกบุคคล

Nolte (1996 : 385-398, อ้างถึงใน เสถียร แป้นเหลือ. 2550 : 37) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำที่เด่นๆ ไว้ ดังนี้

- 1) มีมนุษยสัมพันธ์
- 2) มีจิตใจกว้างขวาง
- 3) มีวิธีดำเนินงานอย่างฉลาด
- 4) มีความเป็นประชาธิปไตย
- 5) มีความสามารถในการแก้ปัญหา
- 6) เป็นที่ศรัทธาของคนทั่วไป

- 7) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 8) ยอมรับในความผิดพลาด
- 9) มีความมั่นใจ มีอารมณ์มั่นคง
- 10) ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- 11) มีความสามารถในการสื่อสาร
- 12) รู้จักสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
- 13) เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- 14) เป็นคนทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ
- 15) เป็นคนกระฉับกระเฉงว่องไว

Barnard (1998 : 108, อ้างถึงใน เสถียร แป้นเหลือ. 2550 : 38) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่เด่นๆ ไว้ดังนี้

- 1) มีชีวิตชีวา
- 2) มีการตัดสินใจที่ดี
- 3) มีความสามารถในการจูงใจคน
- 4) มีความรับผิดชอบ
- 5) มีความฉลาดไหวพริบดี

DuBrin (1998 : 26-35, อ้างถึงใน เสถียร แป้นเหลือ. 2550 : 38) ได้ศึกษาถึงภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลไว้ดังนี้

- 1) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 2) มีความน่าไว้วางใจ
- 3) เป็นคนกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
- 4) มีความมั่นคงทางอารมณ์
- 5) มีความกระตือรือร้น
- 6) มีอารมณ์ขันเสมอ
- 7) มีการทำงานเป็นทีม
- 8) มีความอดทนสูง
- 9) รู้จักตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน
- 10) มีความคิดริเริ่ม
- 11) มีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 12) มีความสามารถในการยืดหยุ่นและการปรับตัว
- 13) มีความกล้าหาญ

เนตร์พัฒนา ยาวีราข (2550 : 93) ได้เสนอคุณลักษณะผู้นำในยุคปัจจุบันที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย มีแรงขับสูง มีแรงจูงใจสูง มีความซื่อสัตย์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้ในด้านธุรกิจ จากนั้นได้รวบรวมภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักวิชาการ

ชาวต่างชาติหลายท่าน ดังเช่นภาวะผู้นำตามแนวคิดของ May Smith (อ้างถึงใน เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2550 : 91) ควรมีภาวะผู้นำ ดังนี้

- 1) มีไหวพริบปัญญาและวิจารณ์ญาณที่ดี
- 2) มีความยุติธรรม
- 3) มีความรับผิดชอบสูงอดทนมุ่งมั่น
- 4) มีความคิดคำนึง
- 5) มีอารมณ์คงเส้นคงวา
- 6) มีอารมณ์ขันเสมอ

ภาวะผู้นำตามแนวคิดของ Keith Davis and William Scott (อ้างถึงใน เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2550 : 91) ควรมีภาวะผู้นำ ดังนี้

- 1) มีความเฉลียวฉลาด
- 2) มีวุฒิภาวะทางสังคม มีความสามารถตามอายุและประสบการณ์
- 3) มีแรงจูงใจภายในและมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ
- 4) มีทัศนคติทางด้านมนุษยสัมพันธ์

ภาวะผู้นำตามแนวคิดของ Peter Drucker (อ้างถึงใน เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2550 : 91) ควรมีภาวะผู้นำ ดังนี้

- 1) มีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา
- 2) มีความชำนาญพิเศษ
- 3) มีอำนาจในตัวเอง
- 4) เป็นผู้รอบรู้ให้ความกระจ่าง ชี้แจงให้เข้าใจ
- 5) แสวงหาสิ่งที่ดี

ภาวะผู้นำตามแนวคิดของ Ordway Tead (อ้างถึงใน เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2550 : 92) ควรมีภาวะผู้นำ ดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งทั้งทางกายและใจ
- 2) รู้จักวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงานดี
- 3) มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
- 4) ให้ความเป็นมิตรและเอื้ออาทรผู้ร่วมงาน
- 5) มีความซื่อตรง
- 6) มีความรู้ความสามารถสูง
- 7) มีความเด็ดขาด
- 8) เป็นผู้เฉลียวฉลาด
- 9) เป็นผู้มีความสามารถและศิลปะในการสั่งงาน
- 10) เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นต่อความสำเร็จในการทำงาน

ส่วนกี วงศ์พุม (2550 : 125-126) ได้ทำการรวบรวมภาวะผู้นำตามแนวคิดของนักวิชาการ และนักการศึกษาของไทยเอาไว้ดังนี้

- 1) มีบุคลิกที่วางตัวเหมาะสม
- 2) มีความกล้าแสดงออก
- 3) มีความเด็ดขาด
- 4) เป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา
- 5) มีความเข้มแข็งอดทนทั้งกายและจิตใจ
- 6) มีความกระตือรือร้น
- 7) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 8) มีความซื่อสัตย์
- 9) มีดุลพินิจ
- 10) มีความยุติธรรม
- 11) มีความรู้ความสามารถ
- 12) มีความจงรักภักดี
- 13) มีมนุษยสัมพันธ์ดี
- 14) ไม่เห็นแก่ตัว

ในส่วนภาวะผู้นำที่ใช้กับผู้นำนักศึกษา เสถียร แป้นเหลือ (2550 : 51) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้นำองค์กรกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำสำหรับผู้นำองค์กรกิจกรรมนักศึกษาได้ 10 อย่าง ดังนี้

- 1) มีความรอบรู้
- 2) มีศิลปะการสื่อสาร
- 3) มีการตัดสินใจที่ดี
- 4) มีศิลปะในการจูงใจ
- 5) มีมนุษยสัมพันธ์
- 6) มีความคิดสร้างสรรค์
- 7) มีคุณธรรมจริยธรรม
- 8) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 9) มีวิสัยทัศน์
- 10) มีการปรับตัว

นอกจากนี้ สุทธิพร บุญส่ง (2545 : 93) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จากการศึกษาเอกสารงานวิจัย การสอบถามครูอาจารย์ผู้บริหาร และการประชุมสัมมนา พบว่าคุณลักษณะของนักศึกษาที่ต้องการพัฒนา คือความรับผิดชอบโดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน และความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ดียิ่งในการมีภาวะผู้นำสำหรับนักเรียนนักศึกษา

และในส่วนของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน (2551 : 27) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำของนักเรียนนักศึกษาซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ภาวะผู้นำด้านคนเก่ง คนดี และคนมีน้ำใจ ดังนี้

- 1) ภาวะผู้นำด้านคนเก่ง คือ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
  - 1.1) มีความรู้ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ
  - 1.2) มีความสามารถในการทำงานที่รับผิดชอบ
  - 1.3) มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน
  - 1.4) มีความสามารถในการคิดริเริ่มหรือพัฒนางาน
  - 1.5) มีความมั่นคงทางอารมณ์
- 2) ภาวะผู้นำด้านคนดี คือ มีความรับผิดชอบในการทำงาน
  - 2.1) มีความขยันในการทำงาน
  - 2.2) มีความเพียรพยายามและทุ่มเทให้กับการทำงาน
  - 2.3) มีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรประกอบการทำงาน
  - 2.4) มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน
  - 2.5) มีระเบียบวินัยในการทำงาน
- 3) ภาวะผู้นำด้านคนมีน้ำใจ คือ มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน
  - 3.1) ให้ความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง
  - 3.2) ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน
  - 3.3) ยิ้มแย้มแจ่มใสมีมิตรไมตรีต่อเพื่อนร่วมงาน
  - 3.4) วางตัวเสมอต้นเสมอปลายน่าเลื่อมใสศรัทธา
  - 3.5) ให้เกียรติและให้โอกาสเพื่อนร่วมงานหรือเป็นนักประชาธิปไตย

ไพศาล จันทรภักดี (2547 : 142) ได้ศึกษาวิจัยในเรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้กระบวนการหลักสูตร พบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์สำหรับเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 15 ข้อ ดังนี้

- 1) เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์
- 2) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
- 3) เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 4) เป็นผู้ที่มีความรู้ทันเหตุการณ์ก้าวทันเทคโนโลยี
- 5) เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 6) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจ
- 7) เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม
- 8) เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต
- 9) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจ
- 10) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันเหตุการณ์

- 11) เป็นผู้ที่มิมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น
- 12) เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ
- 13) เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี
- 14) เป็นผู้ที่มีความเสียสละ
- 15) เป็นผู้ที่มีความยุติธรรม

ในส่วนภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ต้องการ คือ เป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถพิเศษ สามารถนำกลุ่มทำกิจกรรมให้เป็น ประจักษ์ได้ เสียสละช่วยเหลืองานวิทยาลัยสม่ำเสมอ ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ มีความสามารถในการแสดงออก มีความรับผิดชอบ มีคุณลักษณะในด้านต่างๆ ซึ่งสามารถเป็น แบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนนักศึกษาอื่นๆ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2548 : 36)

และจากการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เนื่องในงานการประชุมทางวิชาการองค์การวิชาชีพและการแข่งขันทักษะวิชาชีพสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 19 ระหว่างวันที่ 14-18 ธันวาคม 2552 ณ วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารหัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ทุกท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ภาวะผู้นำที่ประสงค้ให้เกิดขึ้น มากกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา คือ ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน ความมุ่งมั่นในการทำงาน มีความกระตือรือร้น มีบุคลิกดี มีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานเป็นทีม มีการกระตุ้นทีมงานและเพื่อนนักเรียน นักศึกษาให้ร่วมกันทำกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมายได้ (เจริญ ไชยสมคุณ. สัมภาษณ์, 2552 ; อ่ำพล วงศ์เฉลียว. สัมภาษณ์, 2552 ; กฤษดา จักรเสน. สัมภาษณ์, 2552)

จากการที่นักวิชาการ นักการศึกษาได้เสนอภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จ สรุปได้ดังตาราง 1

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็นในแต่ละกิจกรรม																			ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม																				
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น																				
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม																				
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้																				
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง																				
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม																				
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม																				
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา																				
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย																				
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้																				
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง																				
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน																				
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม																				
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้																				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ

1. ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการทฤษฎีจากนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่าน ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ เพื่อใช้ประกอบเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นเรื่องที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การ ดังที่สมยศ นาวิกาน (2547 : 141) ; วิเชียร วิทย์อุดม (2547 : 419) ; วิโรจน์ สารรัตน์ (2547 : 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญที่ต้องพัฒนาภาวะผู้นำว่า ถ้าปราศจากภาวะผู้นำการเชื่อมโยงระหว่างบุคคลและเป้าหมายขององค์การจะไม่สมบูรณ์ ภาวะผู้นำสามารถนำไปสู่สถานการณ์ที่บุคคลทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของพวกเขา ดังนั้นถ้าหากองค์การต้องการความสำเร็จ การพัฒนาภาวะผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หากไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำแม้จะมีเทคโนโลยีทันสมัยเพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจเจริญก้าวหน้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับกวี วงศ์พุ่ม (2550 : 165) ได้กล่าวถึงความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาผู้นำไว้ว่าในการบริหารงานต่างๆ คนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะคนไม่ใช่เครื่องจักรที่จะทำงานได้ตลอดเวลาต้องมี การพักผ่อน มีความพอใจ มีความสนใจ และมีความกระตือรือร้นในการทำงานซึ่งจะต้องได้รับการปรับปรุง พัฒนาเป็นครั้งคราว ดังนั้นการพัฒนา (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงระบบหรือวิธีการไปจากเดิม อันมีผลทำให้เกิดการสร้างความสำเร็จก้าวหน้าเกิดประโยชน์ที่ดีขึ้นจากสิ่งที่มีอยู่เดิมนั้น และการพัฒนาภาวะผู้นำ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Randy G. Eppard (2004 : 102) ได้ค้นพบจากงานวิจัยว่า ภาวะผู้นำที่พัฒนาแล้วจะส่งผลถึงการรักษาวินัยขององค์การได้เป็นอย่างดี และ Peter G. Northouse (2010 : 206) ให้ความเห็นว่าการพัฒนาให้เกิดภาวะผู้นำอย่างแท้จริงต้องศึกษาจากทฤษฎีและปฏิบัติ ในส่วน ไพโรจน์ บาลัน, ผู้แปล (2551 : 36) ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติหากต้องการภาวะผู้นำบางที่อาจจะได้พัฒนาความเชี่ยวชาญในทักษะบางอย่าง และอาจมีทักษะที่ดีเลิศบางอย่างอยู่แล้ว เช่น การสื่อสารที่ดี การสร้างแรงขับให้กับคนอื่นอย่างดียิ่ง แต่ถ้ายิ่งขาดทักษะ ความรู้ หรือประสบการณ์ในส่วนใดก็ควรจะแสวงหาเพื่อพัฒนาให้สูงขึ้นและ Daft (1999, อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. 2550 : 27) ให้ทัศนะว่าผู้นำมิได้เป็นมาโดยกำเนิด ผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้ โดยเกิดขึ้นจากการใช้ความพยายามและการทำงานหนักของบุคคลนั้น (Leaders Are Not Born, Leaders Are Made And They Are Made By Effort And Hard Work) ซึ่งทัศนะดังกล่าวสอดคล้องกับ John Adair (2003 : 1-2) ; Maxwell (2549 : 22) กล่าวว่าภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลนั้นจะมากหรือน้อยคงไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุแต่ขึ้นอยู่กับ การแสดงภาวะผู้นำให้บุคคลอื่นได้สัมผัส ผู้นำที่อายุน้อยหรือแม้แต่ไม่ใช่ผู้นำไม่มีตำแหน่งสูงสุดในกลุ่ม ในแผนกในฝ่าย หรือในองค์การ แต่พฤติกรรมที่แสดงออกสามารถมีอิทธิพลหรือสามารถสร้างแรงบันดาลใจ

ต่อบุคคลอื่นอันเป็นประโยชน์ของส่วนรวมหรือองค์การแล้วบุคคลนั้นเชื่อได้ว่าเป็นผู้มีภาวะผู้นำ Laikhe Tanyara Jones (2004 : 125) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักศึกษา เกษตรพบว่าการพัฒนาภาวะผู้นำจะเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Suzette Bryan (2002 : 138-139) ที่สรุปได้จากการศึกษาวิจัยการพัฒนา ภาวะผู้นำว่า ผู้นำที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำแล้วจะมีอิทธิพลต่อคนอื่นทางความคิด มีการ กระตุ้นทางสติปัญญา ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ สามารถโน้มน้าวพฤติกรรมผู้ตาม ทำให้ผู้ตาม ดำเนินการคล้อยตามผู้นำเกิดความสำเร็จของแต่ละบุคคลและองค์การก็สำเร็จด้วย

นอกจากนี้สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550 : 27) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำไว้ว่า คนส่วนใหญ่มีศักยภาพที่จะเป็นผู้นำได้และศักยภาพดังกล่าว เปรียบเสมือนเมล็ดพืชของภาวะผู้นำที่ฝังอยู่ในตัวคนเรา ทั้งนี้สิ่งที่เป็นประสบการณ์ ของแต่ละคนที่ได้รับอาจเป็นได้ทั้งในแง่ให้คุณที่จะช่วยให้เมล็ดพืชเจริญงอกงามขึ้นมา หรืออาจ ให้โทษไปทำลายเมล็ดพืชดังกล่าวก็ได้ ดังนั้นคนเราสามารถที่จะเอาจริงเอาจังต่อการพัฒนา คุณสมบัติของการเป็นผู้นำได้หรือจะเลือกปล่อยให้คุณสมบัติเหล่านี้คงซ่อนเร้นฝังอยู่ในตนอีก ต่อไป สำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การจัดโปรแกรมพัฒนา ภาวะผู้นำที่ดำเนินการโดยคณะบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัย ศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหาร ที่จัดตั้งขึ้นโดยภาครัฐและเอกชน การจัดโปรแกรมพัฒนาขึ้นเองภายในหน่วยงาน ซึ่งโปรแกรม พัฒนาภาวะผู้นำดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาคุณสมบัติการเป็นผู้นำที่ดี ตลอดจนสามารถค้นพบ ความสามารถด้านภาวะผู้นำของตนเอง ซึ่งไม่เคยทราบมาก่อน นอกจากนี้แม้ผู้ที่ไม่ต้องการ เป็นผู้นำ เมื่อได้ศึกษาและได้พัฒนาภาวะผู้นำก็สามารถสร้างความเข้าใจต่อการเป็นผู้นำ ของคนอื่นและช่วยให้ตนสามารถกำหนดบทบาทในการเป็นผู้ตามที่ดี สร้างประโยชน์ให้แก่ องค์การได้มากเช่นกันนอกจากนี้ผู้ตามก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำ ผู้ตามที่ดีจะสร้าง ความกล้าหาญเมื่อเขาได้พัฒนาและเป็นผู้ตาม ที่มีคุณภาพทั้งในเรื่องส่วนตัวและการดำเนินชีวิต สิ่งหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันดีคือการมีความกว้างขวางในการช่วยเหลือบุคคลจำนวนมากให้เกิด การเปลี่ยนแปลงในชีวิตและมีความท้าทาย (เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2550 : 165) แนวคิด เกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำดังกล่าวได้สอดคล้องกับ Sharon Elaine Koch (2005 : 57-68) ที่พบจากการศึกษาวิจัยว่าภาวะผู้นำสามารถศึกษาเรียนรู้ได้โดยเขาทำการวิจัย เกี่ยวกับความสามารถในการเป็นผู้นำ และความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักศึกษาที่เรียน แบบปกติและเรียนทางอินเทอร์เน็ตผลการวิจัยสรุปว่า ทั้งการเรียนแบบปกติและเรียนจาก อินเทอร์เน็ตภาวะผู้นำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและภาวะผู้นำของนักศึกษาหญิงที่เรียนทาง อินเทอร์เน็ตสูงกว่าที่เรียนแบบปกติธรรมดาภาวะผู้นำสามารถเรียนรู้ได้แม้แต่คนที่ไร้ ความสามารถก็ยังเรียนรู้ได้ ทำให้มีภาวะผู้นำสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ ยงยุทธ สอนไม้ (2550 : 148-149) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนายทหารชั้นประทวนกับการลด ภาระหนี้สินในครัวเรือนพบว่า นายทหารชั้นประทวนที่เข้าร่วมการพัฒนาภาวะผู้นำมีภาวะผู้นำ ที่สูงขึ้นมีภาระหนี้สินในครัวเรือนลดลงในส่วนของเยาวชนลักษณะ สุตะโคตร (2553 : 155)

ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานเทศบาล : กรณีเทศบาลเมืองมุกดาหาร พบว่าหลังได้รับการฝึกอบรมพนักงานเทศบาลเมืองมุกดาหารมีภาวะผู้นำสูงขึ้น สอดคล้องกับ ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553 : 160) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมพัฒนา ครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้โปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีทักษะการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา สูงกว่าก่อน ได้รับการพัฒนา

ในส่วนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง Vicky (2000 : 210-221) ได้ทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษา Pajarito Elementary School (New Mexico) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการต่างๆ จะประสบความสำเร็จที่ตั้งไว้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนจะต้องได้รับการมอบอำนาจในการเข้าไป มีส่วนร่วมในกระบวนการแลกเปลี่ยนนั้น ส่วน Paul (2002 : 114-119) ได้ทำการศึกษาวิจัย ถึงผลกระทบของพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการ มอบหมายงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ซึ่งพบว่าพฤติกรรม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อความมอบหมายงานและความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู และในส่วนของ William M. Bauer (2003 : 103-108) ได้ทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการฝึกอบรมภาวะผู้นำของนักเรียนระดับมัธยมที่ไร้ความสามารถ โดยพัฒนาโปรแกรมในการฝึกอบรมให้กับนักเรียนดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เข้าร่วม ในโปรแกรมนั้นมีภาวะผู้นำที่สูงขึ้น มีศักยภาพที่จะเป็นผู้นำส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ ของหลักเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ ด้วยตนเองซึ่งเป็นสิ่งยืนยันว่าภาวะผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้ โดยเฉพาะผู้มีประสบการณ์มากกว่าจะสอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำให้กับผู้ไม่มีประสบการณ์ได้ง่าย ดังผลการศึกษาวิจัยของ Dennis Copeland (2003 : 67) ซึ่งทำการวิจัยในเรื่องการสอน ภาวะผู้นำลักษณะพิเศษของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาบรูริบบอน ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำ สามารถพัฒนาหรือสอนได้โดยเริ่มต้นจากผู้บริหารโรงเรียนนั่นคือผู้บริหารโรงเรียนทำเป็น ตัวอย่างแล้วถ่ายทอดประสบการณ์สู่ครูและนักเรียน

จากนักวิชาการนักการศึกษาหลายท่านที่ให้ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทุกคนควรพัฒนา โดยเฉพาะผู้ที่เป็ผู้นำหากขาดภาวะผู้นำ แม้จะเพียบพร้อมด้วยปัจจัยต่างๆ ทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ก็จะทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าได้ยาก

2. วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ

จากความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำจะเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความ เจริญก้าวหน้าขององค์การการพัฒนาภาวะผู้นำสามารถทำได้หลายวิธี มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำหลายท่านดังเช่น เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2550 : 172) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำไว้ว่า ผู้นำเป็นบุคคลที่ได้รับการ

ยอมรับและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการบริหารในองค์กรต่างๆ เป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาแล้วว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถประสบการณ์เหมาะสมในการเป็นผู้นำได้ ดังนั้น ผู้นำที่ดีควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอวิธีการในการพัฒนาบุคคลระดับนักบริหารสามารถทำได้หลายวิธี เช่น หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ การมีความคิดริเริ่มใหม่ๆ

การเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำก็สามารถพัฒนาภาวะผู้นำได้ ซึ่งพัฒนาได้หลายด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาบุคลิกภาพจิตใจอารมณ์สังคมหรือด้านอีคิว (E.Q.) ที่สมบูรณ์
- 2) การพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะในการทำงานมีความเชี่ยวชาญ
- 3) การพัฒนาด้านการปรับตัวให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุค

ปัจจุบัน

แนวคิดของเนตรพัฒนา ยาวีราช ได้สอดคล้องกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำของรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 276) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อความสำเร็จว่าวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำมักจะใช้การรับรู้ หรือความเข้าใจด้วยการให้การศึกษา (Education) การฝึกอบรม (Training) การสร้างประสบการณ์ในงาน (Job Experience) และการสอนงาน (Coaching) ตลอดจนผู้นำจะต้องช่วยพัฒนาตนเองทางทักษะด้านการสื่อสาร การพัฒนาความสามารถพิเศษ และการสร้างโมเดลด้วยตนเอง (Self Awareness) และในส่วนเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2536 : 29-30) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำว่า การพัฒนาภาวะผู้นำต้องก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างหลักการหรือทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติจริง โดยสรุปแล้ววิธีการพัฒนาภาวะผู้นำมี 4 วิธี คือ การเรียนรู้จากการทำงาน การเรียนรู้จากคนอื่น การเรียนรู้จากความผิดพลาด และการเรียนรู้จากการฝึกอบรมซึ่งสอดคล้องกับ McCouley ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ รายงานการวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ สรุปได้ว่าวิธีการในการพัฒนาภาวะผู้นำมี 4 วิธี คือ (McCouley. 1986 : 16, อ้างถึงใน เบลูจพร แก้วมีศรี. 2545 : 64-65)

1) การเรียนรู้จากการทำงาน (Learn On The Job) การเป็นผู้นำสามารถเรียนรู้ได้จากการทำงาน งานที่ทำหยาบมากเท่าใดย่อมเรียนรู้มากขึ้นเท่านั้น ในระบบราชการนั้นแต่ละตำแหน่งเป็นงานที่ทำหยาบในระดับที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเรียนรู้ภาวะผู้นำในระดับที่แตกต่างกันด้วย งานที่ทำหยาบจะกระตุ้นให้คนมีความคิดสร้างสรรค์และทำงานดีขึ้น ขณะเดียวกันงานที่ทำหยาบจะทำให้ระดับความเครียดสูงขึ้นซึ่งทำให้ผู้บริหารได้เรียนรู้วิธีการจัดการกับความเครียด การทำงานที่ทำหยาบทำให้มีผลงานส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ

2) การเรียนรู้จากผู้อื่น การเป็นผู้นำสามารถเรียนรู้ได้จากคนอื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น ในองค์กรที่มีหลายระดับนั้นผู้บังคับบัญชาจะเป็นแหล่งสำคัญของการเรียนรู้เพราะจะเป็นตัวแบบของบทบาท (Role Model) ทั้งในด้านดีและด้านไม่ดี และเป็นแหล่งที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้บังคับบัญชาสามารถมอบหมายงานที่ทำหยาบให้ทำ เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะเป็นแหล่งของข้อมูล เป็นทรัพยากร และให้ข้อมูลย้อนกลับในการทำงาน ดังนั้นภาวะผู้นำจึงสามารถพัฒนาได้โดยอาศัยการเรียนรู้จากผู้อื่น

3) การเรียนรู้จากความผิดพลาด การเรียนรู้จากความผิดพลาดหรือผิดเป็นครู เป็นอีกวิธีการหนึ่งในการพัฒนาภาวะผู้นำ มีงานวิจัยที่แสดงว่าความผิดพลาดทำให้บุคคลตระหนักถึงข้อจำกัดของตนเอง รู้จุดอ่อนของตนเอง สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองหาทางปรับปรุงและพัฒนาขึ้น

4) การเรียนรู้จากการฝึกอบรม การฝึกอบรมเป็นวิธีการที่สำคัญอีกวิธีหนึ่งในการพัฒนาภาวะผู้นำ มีงานวิจัยต่างๆ ยืนยันว่าภาวะผู้นำสามารถเกิดขึ้นได้จากการฝึกอบรม การฝึกอบรมภาวะผู้นำนั้นจะช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจสถานการณ์และเข้าใจวิธีการที่จะควบคุมกิจกรรมของกลุ่ม การฝึกอบรมจะช่วยให้มีความรู้ รู้กระบวนการในการนำ และรู้จักเทคนิคที่จะปรับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โปรแกรมการฝึกอบรมภาวะผู้นำอาจเป็นโปรแกรมต่างๆ ไปหรือโปรแกรมที่เฉพาะเจาะจงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งก็ได้

Wentling (1992 : 78-79, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 71) ได้กล่าวถึงเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำว่า เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด วิธีการพัฒนามีหลายวิธี แต่วิธีที่ใช้มากที่สุดมี 8 วิธี ได้แก่

- 1) การนำเสนอโดยวิทยากร
- 2) การอภิปรายภายในกลุ่ม
- 3) การสาธิต
- 4) การอ่าน
- 5) การฝึกหัด
- 6) การศึกษาจากกรณีตัวอย่าง
- 7) การแสดงบทบาทสมมติ
- 8) การทัศนศึกษา

นอกจากนี้ Truelove ได้เสนอวิธีการพัฒนา 3 วิธี คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตัวต่อตัว และการเรียนรู้แบบกลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Truelove. 1992 : 168-169, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 71-72)

- 1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Solo Learning) ได้แก่
  - 1.1) การฝึกปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย
  - 1.2) การใช้บทเรียนโปรแกรม
  - 1.3) การทำโครงการเดี่ยว
  - 1.4) การปฏิบัติซ้ำ
    - 1.4.1) การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการอบรม
    - 1.4.2) การใช้วีดิทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์
    - 1.4.3) สถานการณ์จำลอง
- 2) การเรียนรู้ตัวต่อตัว (One-To-One Learning) ได้แก่
  - 2.1) การฝึกหัดตามคำแนะนำ
  - 2.2) การสอนงาน

- 2.3) การให้คำปรึกษา
- 2.4) การฝึกงาน
- 2.5) การสาธิต
- 2.6) สถานการณ์จำลอง
- 2.7) การอ่านตามคำแนะนำ
- 2.8) การติวเข้ม
- 3) การเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Group learning) ได้แก่
  - 3.1) การแสดงบทบาทสมมติ
  - 3.2) การสอนกลุ่มย่อย
  - 3.3) การบรรยาย
  - 3.4) การเรียนจากบทเรียน
  - 3.5) การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
  - 3.6) การทำโครงการรายกลุ่ม
  - 3.7) การฝึกปฏิบัติ
  - 3.8) การฝึกปฏิบัติทักษะเฉพาะด้าน
  - 3.9) การฝึกปฏิบัติรายกลุ่ม
  - 3.10) การศึกษากรณีตัวอย่างจากเอกสาร
  - 3.11) การศึกษากรณีตัวอย่างจากสถานการณ์
  - 3.12) สถานการณ์จำลอง
  - 3.13) เกมทางธุรกิจ
  - 3.14) การเรียนรู้จากการค้นคว้า
  - 3.15) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
  - 3.16) การระดมสมอง
  - 3.17) การศึกษานอกสถานที่
  - 3.18) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ในส่วนของ Wills (1993 : 9, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 72) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนา มีดังนี้

- 1) การฝึกอบรมในห้อง โดยมีวิทยากรเป็นผู้นำ
- 2) การเรียนรู้ทางไกล
- 3) การฝึกอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์
- 4) การฝึกอบรมในระหว่างประจำการ
- 5) การฝึกอบรมหลักสูตรจากภายนอก
- 6) การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 7) การสัมมนา
- 8) การประชุมทางวิชาการ

- 9) การประชุม
- 10) การศึกษาภาคค่ำ
- 11) การศึกษาต่อ
- 12) การฝึกปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย
- 13) การร่วมวงจรคุณภาพ
- 14) การอ่านหนังสือหรือบทความ

สมชาติ กิจยรรยง (2546 : 77) ได้เสนอกิจกรรม Walk Rally ในการพัฒนาภาวะผู้นำว่า เป็นวิธีพัฒนาบุคลากรแนวใหม่ที่ผสมผสานหลายกิจกรรมเข้าด้วยกัน ทั้งกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมทั้งการคิด การพูด การกระทำและการแสดงออก สมาชิกของกลุ่มได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ผู้ชี้แนะ และผู้ปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์โดยการยอมรับตนเองและผู้อื่น สิ่งสำคัญที่จะทำให้กิจกรรม Walk Rally สามารถพัฒนาภาวะผู้นำได้คือ

1) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมสมัยใหม่ที่สอนให้คนรู้จักคิด รู้จักมองปัญหาในมุมกว้างและลึก มีสาระประเด็นที่มีแนวคิดรวบยอด

2) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยยึดเอาตัวผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นศูนย์กลางให้ได้มีโอกาสแสดงออกทางร่างกาย สมอง จิตใจ ฯลฯ

3) เป็นกิจกรรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้หลักและเงื่อนไขการอยู่ร่วมกันและทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

4) เป็นกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาคสนาม ที่ให้ความสนุกตื่นเต้น การผจญภัย การเคลื่อนไหว การแข่งขัน การท้าทาย และเป็นการเรียนรู้ที่ต้องค้นหาคำตอบด้วยการลงมือกระทำ (Learning by Doing)

5) เป็นการลงทุนในด้านการพัฒนาบุคลากรที่คุ้มค่า เพราะจากการสำรวจแล้วเห็นว่ากิจกรรมนี้ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรได้มากกว่าวิธีอื่นๆ

สมบูรณ์ ศิริสรหรือธัญ (2547 : 136-140) ได้ทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดีและได้สรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำจากหลักการทฤษฎีของนักวิชาการนักการศึกษา ได้ 33 วิธี ซึ่งในแต่ละวิธีอาจดำเนินการพัฒนาเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม รายหน่วยงาน หรือวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำนอกเหนือการปฏิบัติงานซึ่งเป็นวิธีการที่ดำเนินการนอกสถานการณ์จริง เช่น ในห้องฝึกอบรมคล้ายการเรียนในชั้นเรียน หรือบางวิธีสามารถพัฒนาในขณะที่ปฏิบัติงานได้ด้วย สามารถนำมาปรับใช้สำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้เป็นอย่างดีซึ่งทั้ง 33 วิธี ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1) กรณีศึกษา (Case Study) คือ การใช้กรณีศึกษาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และเสนอแนะอาจเป็นกรณีขององค์การตนเองหรือผู้อื่นเพื่อช่วยให้เข้าใจในภูมิหลังขององค์การมากขึ้นอาจใช้ร่วมกันรูปแบบอื่นๆ ได้มากมาย

2) การฝึกประสาทสัมผัส (Sensitivity Training/Laboratory Training) เป็นการฝึกอบรมด้านการฝึกประสาทสัมผัสความรู้สึกของบุคคลจากการมีปฏิสัมพันธ์อันจะมี

ผลกระทบต่อผู้อื่น คือ ฝึกหัดคนให้รู้ร้อนรู้เย็นต่อความรู้สึกหรือการแสดงออกของผู้อื่นเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น

3) กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) เป็นเทคนิคการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้พฤติกรรม ทักษะ ทักษะ การเข้าใจคน วิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคนที่ถูกต้องรวมถึงการเรียนรู้ปฏิริยาภายในกลุ่ม

4. กลุ่มซักถาม (Audience Reaction Group) การฝึกหัดหรือจัดกลุ่มผู้อบรมให้มีหน้าที่ซักถามประเด็นปัญหา ทำให้ต้องตั้งใจฟัง และฝึกหัดการจับประเด็น การซักถามให้เกิดความสุภาพ กระจ่างชัด จุดบันทึกคำถามคำตอบและสรุประหว่างที่วิทยากรบรรยายเพื่อรายงานต่อที่ประชุมทำรายการ เป็นการฝึกหัดการตั้งใจฟัง สมาธิในการฟัง การเรียนรู้ปฏิริยาภายในกลุ่มการกระตุ้นให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง

5) เกมการบริหาร (Management Games) เป็นเทคนิคการพัฒนาฝ่ายจัดการด้วยการแข่งขันกันศึกษาข้อมูล วิเคราะห์และตัดสินใจโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อสร้างสถานการณ์จำลองให้ เช่น ด้านการตลาด การผลิต

6) การจัดทีมผู้ฟัง (Listening Team) การจัดกลุ่มให้เป็นผู้ฟังในการสอน การอบรมและให้ทำหน้าที่จดบันทึก ฝึกหัดการจับประเด็น บันทึก เรียบเรียงให้ได้ประเด็น เนื้อหาสำคัญของเรื่องและจัดทำบันทึกรายงาน (Report) ส่งหรือรายงานที่ประชุม

7) การชี้แจงปัญหาข้อใจ (Forum) เป็นการให้นักศึกษาคนหนึ่งหรือสองคนพูดหรือชี้แจงเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นปัญหา จะใช้เมื่อเกิดการขัดแย้งสงสัยหรือคิดเห็นไม่ตรงกัน เป็นการฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้กับพนักงาน

8) ซินดิเคต (Syndicate) เป็นการประชุมเพื่อฝึกอบรมคณะกรรมการองค์การนักศึกษาให้สามารถแก้ไขปัญหาที่มีลักษณะเฉพาะขององค์การ โดยมีการให้ความรู้โดยวิทยากร หรือมีกิจกรรมปฏิบัติร่วมกัน แล้วแบ่งกลุ่มซินดิเคตเพื่อแก้ไขปัญหาในแต่ละเรื่องตามความสนใจของสมาชิกในกลุ่ม ภายหลังจากประชุมกลุ่มเสร็จแล้วมีการประชุมรวมเพื่อให้แต่ละกลุ่มได้รายงานผลการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมก่อนที่จะรวมผลของทุกกลุ่มและรับเป็นข้อเสนอของที่ประชุมทั้งหมด

9) การบรรยายหมู่หรือชุมนุมปาฐกถา (Symposium) คล้ายกับการอภิปราย โดยผู้ทรงคุณวุฒิหลายคนทุกคนพูดเรื่องเดียวกัน แต่แบ่งกันพูดคนละตอน ไม่มีการอภิปราย หัวข้อของคนอื่นๆ เหมือนการอภิปรายเป็นคณะ

10) ทักษะศึกษา/ศึกษาดูงาน (Field Trip/Field Study) เป็นการศึกษาดูงาน ณ สถานที่อื่นนอกเหนือการสอนปกติ เพื่อให้เห็นสถานการณ์ของการปฏิบัติจริง แล้วกลับมาบอกข้อสังเกต เขียนรายงานหรือจัดให้มีการอภิปรายสรุปผลเป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศและสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่ม

11) การทำโครงการจริง (Live Project Or Group Work) เป็นวิธีคล้ายกับการทำแบบฝึกหัด โดยวิทยากรอาจกำหนดให้ไปทำงานที่มีการกำหนดขอบเขตของเรื่อง และรายละเอียดที่จะทำเรื่องแนวทางปฏิบัติโดยประยุกต์จากหลักวิชาการที่ศึกษาอบรมสามารถทำได้ทั้งรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

12) การทำแบบฝึกหัด (Exercise) เป็นการกำหนดให้ผู้เข้าอบรมปฏิบัติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการแก้ปัญหา หลังการบรรยายอาจตั้งโจทย์ปัญหาให้ฝึกหัดแก้ปัญหา หรือทำการทดลองโดยการปฏิบัติในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

13) การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ (Action Learning) เป็นการให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาได้ลงมือทำงานในโครงการร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ประสบการณ์จริง ได้เพิ่มทักษะการวางแผนวิเคราะห์ปัญหาได้มีโอกาสทำงานร่วมกับคนอื่น เพื่อร่วมกันขบคิดทำความเข้าใจร่วมกันพัฒนาแก้ไขปัญหาจริงที่เกี่ยวข้องกับงาน และเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาทั้งบุคคลทีมงานและองค์การ

14) การสอนงานหรือการถ่ายทอดแบบตัวต่อตัว (Coaching) ใช้ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาชุดเดิมจะหมดวาระ เพื่อเป็นการเตรียมคณะกรรมการองค์การนักศึกษาที่เข้ารับตำแหน่งใหม่ให้สามารถเรียนรู้จากผู้ทำงานในปัจจุบันแบบประกบตัวต่อตัว หรือการสอนงาน

15) การหมุนเวียนงาน (Job Rotation) เป็นการจัดให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษามีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น ช่วยจัดความเหนื่อยในการทำงาน เกิดการปรับปรุงด้วยมุมมองใหม่ของผู้เข้ามารับหน้าที่เกิดความร่วมมือและเข้าใจปัญหาฝ่ายต่างๆ มากขึ้นรวมทั้งสร้างความคุ้นเคยและสร้างทีมงานที่ดีแต่ไม่เหมาะสมกับงานที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

16) กิจกรรม Walk Rally ซึ่งดัดแปลงมาจากการแข่งขันรถแรลลี่ หรือการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น ร้องเพลงปรบมือ แสดงท่าทาง เล่นเกม อันเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการทำงานร่วมกันใช้เวลาและทรัพยากรอื่นๆ อย่างเหมาะสม ฝึกการสังเกต จดจำ คิดปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการสื่อสาร การนำ การแบ่งงานกัน และสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

17) บทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการพัฒนาศูนย์กรรมการองค์การนักศึกษาให้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาเฉพาะด้าน ฝึกความเป็นผู้นำ การวางแผนงาน การมอบหมายงาน โดยแสดงบทบาทในสถานการณ์จริง อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยสวมบทบาทที่เป็นจริง

18) การบรรยาย (Lecture) เป็นลักษณะของการสอน บอกเล่าทางวิชาการ สื่อสารทางเดียวเพื่อสร้างหรือเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ เพื่อให้เกิดการยอมรับเรื่องราวหลักการทฤษฎี

19) การประชุม แบ่งได้เป็น

19.1) ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) เน้นการร่างประสบการณ์ นำเอาไปปฏิบัติมากกว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือการบรรยาย

19.2) ประชุมโต๊ะกลม (Panel Or Round Table) เป็นการอภิปราย โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ฟัง ใช้ผู้อภิปราย 4-6 คน อภิปรายในหัวข้อเรื่องที่กำหนดบนโต๊ะรูปกลมมีการแสดงทัศนคติความคิดเห็นมากกว่าข้อเท็จจริง โดยการจัดที่ให้ผู้อภิปรายเห็นหน้ากัน มีผู้นำอภิปรายแนะนำ สอบถามปัญหา ควบคุมการอภิปราย และสรุปการอภิปราย

19.3) การประชุมระดับผู้บริหาร (Convention) เป็นการประชุมอบรม เฉพาะระดับผู้นำหรือผู้บริหาร เพื่อปรึกษาหารือ แก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนวิธีการทำงาน ระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุม รวมทั้งการรับทราบนโยบายหรือวัตถุประสงค์ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง

19.4) การประชุมเชิงวิชาการ (Conference) เป็นการประชุมที่ใช้ได้หลายวัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเน้นบรรยากาศที่เป็นกันเอง สมาชิกควรมีความรู้ ความสนใจหรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะประชุมพอสมควร

20) การเผชิญเหตุการณ์ (Incident Method) เป็นวิธีการนำเอาปัญหาที่เกิดขึ้น ข้อเท็จจริงจากบุคคล สถานการณ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยมีวิทยากรช่วยแยกแยะ รายละเอียดจากจุดของเหตุการณ์ รวบรวมคำถามและให้กลุ่มตัดสินใจ รวมทั้งประเมินการกระทำพฤติกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ถูกต้องเหมาะสม

21) การฝึกสั่งการ (In Basket Training) เป็นการฝึกการบริหารโดยนำเรื่องจริงที่ผู้บริหารจะต้องสั่งการมาใส่ในแฟ้ม แล้วให้ตัดสินใจเรื่องที่เป็นปัญหาต่างๆ ในเวลาจำกัด รวมทั้งการสั่งงาน การอนุมัติ การแบ่งงาน และการมอบหมายงาน

22) ร่วมกับสถาบันการศึกษา (Institute) ได้แก่ การส่งคนเข้าร่วมประชุม ทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาที่จัด ซึ่งมักเป็นการแนะนำความรู้ ทฤษฎี เทคนิคผลงานวิจัยใหม่ๆ หรือการส่งเข้าร่วมศึกษาในโครงการที่จัดให้พิเศษเฉพาะตัวหรือทั้งองค์การ

23) การระดมความคิด (Brain Storming) เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้ทุกคน ในกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ทุกแง่ทุกมุมไม่คำนึงว่าจะผิดหรือถูก เป็นความคิดคำแนะนำ อาจใช้พูดหรือเขียนลงกระดาษ ใช้เวลาตามความเหมาะสมแล้วนำไปสู่การประเมินของกลุ่มใหญ่ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้

24) E-Learning เป็นรูปแบบการศึกษาที่เน้นการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เป็นการเรียนในลักษณะใดก็ได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเผยแพร่ความรู้ มีการถ่ายทอด เนื้อหาผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต แอ็กซทราเน็ต หรือทางสัญญาณโทรศัพท์ หรือสัญญาณดาวเทียม ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบ การเรียนรู้ที่คุ้นเคย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การสอนบนเว็บ (WBI) การเรียนออนไลน์ (On-Line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือการเรียนจากวีดิทัศน์ตามอัธยาศัย (Video On-Demand)

25) การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Program Instruction) เป็นการสอนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการสอนของเครื่องมือหรือหนังสือ (Programmed Text Books) ที่เตรียมบทเรียน คำถาม คำตอบ อธิบาย ใช้บทวนกลับไป

กลับมามีความเข้าใจ การเรียนรู้มีความคงทนถาวร เรียนได้ตามลำดับชั้นความสามารถของตนเองและแก้ไขปฏิกิริยาตอบสนองด้วยตนเอง

26) การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI) เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยที่บทเรียน CAI ถูกออกแบบให้ผู้เรียนคอมพิวเตอร์โดยมีเนื้อหาสาระตามที่ผู้ออกแบบกำหนด ผู้เรียนสามารถทำการโต้ตอบกับเครื่องทราบผลการปฏิบัติได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนโดยไม่ต้องแข่งกับผู้อื่น

27) การสัมภาษณ์ (Interviewing) เป็นเทคนิคที่จะให้ผู้เข้ารับการพัฒนากเกิดการเรียนรู้ มีข้อคิดทางประสบการณ์กับบริษัทที่เรียนในห้องอบรม อาจมีการกำหนดให้แต่ละคนไปสัมภาษณ์ในหัวข้อที่กำหนดแล้วนำมาเสนอในชั้นสรุปรวบรวมเป็นเรื่องราวทั้งหมด

28) การสัมมนา (Seminar) เป็นการให้สมาชิกช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางในการดำเนินงานในขอบข่ายเนื้อหาสาระที่กำหนดเป็นวิธีการที่ลดความรู้สึกลดต่อการเรียนรู้เพราะทุกคนมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมและมีการสื่อสารสองทาง

29) การสาธิต (Demonstration) แบ่งได้เป็น

29.1) การสาธิตแบบแสดงผล (Result Demonstration) เป็นการนำเอาของจริงมาแสดงวิธีทำให้ผู้เข้าอบรมเห็นของจริง กระบวนการต่างกับการสาธิตวิธีตรงที่ไม่ต้องแสดงวิธีขั้นตอนการปฏิบัติ มีลักษณะการจูงใจให้ปฏิบัติงาน เช่น การอบรม 5 ส. แล้วนำชมองค์การที่ใช้ 5 ส. อย่างได้ผล เป็นต้น

29.2) การสาธิตวิธี (Method Demonstration) เป็นการนำเอาของจริงมาแสดงวิธีเพื่อทำให้ผู้เข้าอบรมเห็นของจริง กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน วิธีการใช้เครื่องมือ ต้องจัดให้ผู้อบรมเห็นการทำอย่างชัดเจน อาจให้มีการฝึกปฏิบัติจริงหรือใช้บทบาทสมมติด้วยก็ได้

30) การเรียนรู้ทางไกล (Distance Learning) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกัน ใช้วิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์โดยอาศัยสื่อประสมหลายรูปแบบได้แก่ สื่อที่เป็นหนังสือ สื่อที่เป็นไปรษณีย์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ การประชุมทางไกลด้วยภาพและเสียง (Video Conference) อินเทอร์เน็ต ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างสถานที่สามารถศึกษาหาความรู้ได้

31) การอภิปราย (Discussion) เป็นการจัดให้บุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปพูดแสดงความคิดเห็นและมุมมองของตนต่อประเด็นที่เป็นปัญหาที่สนใจร่วมกันมีหลายรูปแบบคือการนำอภิปราย (Leading Discussion) การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Buzz Group) การอภิปรายโดยผู้ทรงคุณวุฒิหลายคน (Panel Discussion) การอภิปรายแบบปุจฉา-วิสัชนา (Colloquy)

32) กิจกรรมพัฒนาจิต (Mind Development Activity) เป็นการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และความมีพลังของจิตใจให้มีความสงบเยือกเย็น เช่น การฝึกสมาธิ (Meditation) เพื่อให้จิตใจเหมาะแก่การใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์สภาพการณ์ ปัญหาการทำงานและการดำเนินชีวิต

33) การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : IDP) เป็นการจัดทำแผนพัฒนาตนเองของผู้บริหารเพื่อให้สามารถวางแผนการพัฒนาตนเองไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ช่วยจัดลำดับความสำคัญ เน้นประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนาและเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง

นอกจากนี้ไพศาล จันทรภักดี (2547 : 350) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบวิธีพัฒนาภาวะผู้นำ 3 วิธี คือ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองเพื่อตนเอง วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองเพื่อคนอื่น และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองเพื่อการทำงาน ทั้ง 3 วิธี จะเป็นตัวส่งผลดีให้เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีภาวะผู้นำสูงขึ้น

จะเห็นว่าการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้ในระดับใด หรือผู้ตามต้องมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีอยู่เสมอ ส่วนที่ดีอยู่แล้วต้องรักษาความดีนั้นเอาไว้หรือทำให้ดีขึ้น สำหรับส่วนที่ไม่ดีก็ต้องรีบแก้ไข ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกๆด้าน ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองได้ตลอดเวลา การพัฒนาภาวะผู้นำ มีวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกันไปซึ่งผู้วิจัยสรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำได้ 3 วิธี ดังนี้

- 1) ภาวะผู้นำจะพัฒนาได้ต้องศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติงานด้วยตนเอง
- 2) ภาวะผู้นำจะพัฒนาได้ต้องศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของคนอื่น
- 3) ภาวะผู้นำจะพัฒนาได้ต้องได้รับการฝึกอบรม

จากการศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำจากนักวิชาการและนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจะนำไปประยุกต์ใช้ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

การจัดกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา

1. ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

มีนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาดังเช่น ปิยดา ดิลกปริชากุล (2547 : 3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาว่าเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นตามความสนใจของนักเรียนนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมด้านกีฬา วิชาการ ศาสนาวัฒนธรรมประเพณี การบำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ

การส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2551 : 6-26) ที่นำเสนอว่า กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมนักเรียนนักศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ตามที่สังคมคาดหวัง

ในส่วนของผู้วิจัยเองสรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา หมายถึง บรรดา กิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจะเป็นการจัดกิจกรรมภายในหรือภายนอกสถานศึกษา ที่สถานศึกษา จัดขึ้นเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคม และเจตคติที่ดี อันจะส่งผลต่อความเป็นนักเรียนนักศึกษาที่สมบูรณ์ และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

2. ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

กิจกรรมนักเรียนนักศึกษามีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนานักเรียนนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักเรียนนักศึกษา การที่นักเรียนนักศึกษาจะเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้ ย่อมต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ความคิด ทักษะ ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบต่อการพูด และการกระทำต่อตนเอง สามารถดำรงตนเป็นที่ยอมรับ นับถือ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ผลเป็นผลสำเร็จอีกด้วย (ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 93-94) และยังสอดคล้องกับ ปิยดา ดิลกปรีชากุล (2547 : 3-4) ที่กล่าวว่า กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมขึ้น เพื่อตอบสนองให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงความสามารถ ความถนัดตามธรรมชาติอันแท้จริง กิจกรรมจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนนักศึกษารู้จักปรับตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ตามระบอบประชาธิปไตย กิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่าง ของนักเรียนนักศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนนักศึกษารอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งมีประโยชน์และความสำคัญ ดังนี้

- 1) มีประโยชน์ในด้านการส่งเสริมวิชาการ
- 2) ช่วยแก้ปัญหาในการปกครองนักเรียนนักศึกษา
- 3) ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 4) ได้ค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตน
- 5) สามารถแก้ปัญหาของตนเองและช่วยสังคมได้
- 6) สร้างความเป็นผู้นำและผู้ตาม
- 7) สร้างความเชื่อมั่นในตนเองสูง
- 8) เป็นการเตรียมนักเรียนนักศึกษาที่จะออกไปเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม
- 9) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนักศึกษา
- 10) ให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย
- 11) ช่วยให้นักเรียนนักศึกษารักและผูกพันกับสถานศึกษา
- 12) ให้นักเรียนนักศึกษารู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น

13) ทำให้นักเรียนนักศึกษา รู้จักการทำประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

14) สร้างวิสัยทัศน์ใหม่ในการดำเนินชีวิต

15) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการดำรงชีวิต

การจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสนใจหรือการมีอารมณ์ของนักเรียนนักศึกษา วัยรุ่นที่อยากร่วมในกิจกรรมนั้นจะส่งผลต่อสิ่งนี้นักเรียนนักศึกษา วัยรุ่นดำเนินการอยู่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งมุกข์ดา ผดุงยาม (2547 : 163) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา วัยรุ่น พบว่า นักเรียนนักศึกษา วัยรุ่นที่มีความมั่นคงทางอารมณ์สูง จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนได้ดี ดังนั้นกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนนักศึกษา วัยรุ่นจะเป็นตัวที่ส่งผลถึงการเรียนของนักเรียนนักศึกษา โดยตรง

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2551 : 6-27) ยังให้ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา อันเป็นการพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาเกิดสิ่งที่ตั้งตามดังนี้

- 1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
- 2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- 3) มีความรู้เป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะ และศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- 4) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
- 5) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
- 6) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
- 7) เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- 9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ตั้งตามให้สังคม จากนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้หลักการและทฤษฎีที่น่าเสนอข้างต้นผู้วิจัยกล่าวโดยสรุปความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นดังนี้
  - 1) นักเรียนนักศึกษาได้เตรียมตัวในการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย ก่อนที่จะจบออกไปจากสถานศึกษา
  - 2) นักเรียนนักศึกษาเกิดความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้มีลักษณะนิสัยที่ดี มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

- 3) ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษามากยิ่งขึ้น
- 4) เป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษาได้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่างๆ
- 5) เกิดความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

3. ประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

สำหรับการจำแนกประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษานั้นผู้วิจัยได้ศึกษาในหลายส่วนดังเช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2551 : 6-26) ได้จำแนกประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็น 10 ประเภท ดังต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมที่ส่งเสริมการเป็นผู้นำและการปกครองตนเอง
- 2) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์
- 3) กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาและประเพณี
- 4) กิจกรรมที่เกี่ยวกับสังคมและการเข้าสังคม
- 5) กิจกรรมที่เกี่ยวกับกีฬา
- 6) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการรื่นเริงหรือนันทนาการ
- 7) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือการทำงานอดิเรก
- 8) กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานทางด้านวิชาการ
- 9) กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานชุมชน
- 10) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ

ส่วนปิยดา ดิลกปรีชากุล (2547 : 4-13) ได้จำแนกประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่สัมพันธ์กับเรื่องต่างๆ ดังนี้

1) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งบุคลิกภาพเป็นภาพลักษณ์ของนักเรียนนักศึกษา ที่ทำให้ผู้พบเห็นและเกี่ยวข้องมีความเชื่อถือเลื่อมใสและศรัทธา โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 6 ประการ ดังนี้

- 1.1) การแต่งกาย
- 1.2) การแสดงออก
- 1.3) การพูด
- 1.4) การแสดงความคิดเห็น
- 1.5) การแสดงออกด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 1.6) การรักษาระเบียบวินัยขององค์กรนักศึกษา

และกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาทำให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพได้จากการทำงานร่วมกันของนักเรียนนักศึกษาอย่างมีกระบวนการ จากการอบรม จากการแนะนำของครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา และจากการเข้าร่วมประชุมองค์การนักศึกษา

2) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้พัฒนาความรู้ทางวิชาการ ปัจจุบันการเรียนรู้

ของนักเรียนนักศึกษาจะจำกัดอยู่เพียงตำราเรียนเล่มใดเล่มหนึ่ง ไม่เป็นการเพียงพอให้นักเรียน นักศึกษาต้องไฝหาความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย โดยแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1) การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพ
- 2.2) การเรียนรู้เพื่อการเสริมประสบการณ์วิชาชีพ
- 2.3) การเรียนรู้เพื่อเตรียมสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในระดับสูงต่อไป
- 2.4) การเรียนรู้ในวิชาการที่เราสนใจนอกเหนือจากการเรียนปกติ
- 2.5) การเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางปัญญา

และการพัฒนาความรู้ทางวิชาการทำได้หลายแนวทาง ไม่ว่าจะเป็น การศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร จากห้องสมุด หรือระบบอินเทอร์เน็ต การเข้าร่วมอบรม ประชุม การสัมมนาในโอกาสที่เหมาะสม การจัดกลุ่มเรียนรู้และเชิญวิทยากรมาสอนพิเศษ การจัดกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อที่สนใจ

3) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ กิจกรรมนักเรียนนักศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาทักษะวิชาชีพลักษณะการประกอบอาชีพ มีความหลากหลายและแตกต่างกันมากแบ่งเป็นลักษณะใหญ่ๆ ได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

- 3.1) อาชีพการให้บริการ เช่น บริการซ่อมรถยนต์ ติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น
- 3.2) อาชีพการผลิต เช่น การผลิตชิ้นงาน ชิ้นส่วนรถยนต์ รับจ้าง กลึงโลหะ เป็นต้น
- 3.3) เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง เช่น พนักงานซ่อมบำรุง พนักงานตรวจสอบระบบการผลิต พนักงานในสายการผลิต เป็นต้น

ดังนั้นไม่ว่าจะประกอบอาชีพลักษณะใดก็ตาม นักเรียนนักศึกษาต้องมีความพร้อมในวิชาชีพที่ตนเองศึกษา ความพร้อมเกิดจากมีความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนและมากพอ มีความสามารถทำได้อย่างถูกต้องไม่ผิดพลาด คือ ทักษะวิชาชีพ

4) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาทำให้นักเรียนนักศึกษาได้พบปะกับเพื่อนนักเรียนนักศึกษาที่มีความสนใจในกิจกรรมเดียวกันเป็นการทำงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ความเสียสละ และความรับผิดชอบ คือ การทำงานเป็นทีม (Team work) ในการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ต้องมีหลักการทำงานร่วมกัน ดังนี้

- 4.1) หลักการประชาธิปไตยที่ทุกคนต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับมติจากที่ประชุมส่วนใหญ่ แม้ว่าทุกคนจะมีความเท่าเทียมกัน ความเป็นพี่น้องกัน แต่การทำงานก็ต้องมีผู้นำและผู้ตาม
- 4.2) หลักการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมทำงานตามที่ตนเองถนัด และทำให้ดีที่สุดเพื่อผลงานของกลุ่ม

4.3) หลักการประสานประโยชน์ การทำงานย่อมเกิดผลงาน แม้ว่าผลงานไม่อาจแบ่งปันให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงก็ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

4.4) หลักการทำงานด้วยมิตรภาพและน้ำใจไมตรีที่ทุกคนมีให้กับเพื่อนร่วมทีมงานไม่ว่าเพื่อนจะมาจากห้องใดเป็นชายหรือหญิง นักเรียนนักศึกษาควรปฏิบัติต่อเพื่อนด้วยการมีน้ำใจไมตรี ด้วยมิตรภาพ เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพอันดี อันนำไปสู่การทำงานอย่างราบรื่น และมีความสุขในการทำกิจกรรมตามความมุ่งหวังขององค์การนักศึกษา

เมื่อนักเรียนนักศึกษาได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ นักเรียนนักศึกษาจะเกิดการเรียนรู้เพื่อนร่วมงานทำให้เกิดความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน ทั้งด้านลักษณะนิสัย ความรู้และความสามารถ นักเรียนนักศึกษาจะต้องคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และยอมรับในความแตกต่าง ใช้ความแตกต่างให้เป็นประโยชน์ต่อการทำกิจกรรม ไม่ควรเปลี่ยนความแตกต่างให้เป็นความเหมือน แต่ควรสร้างความแตกต่างให้กลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียว คือ สัมพันธภาพที่ดีเยี่ยม

5) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนักศึกษากับครู กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาดังกล่าวมีความสำคัญดังนี้

5.1) ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการการศึกษา และจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนนักศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5.2) การจัดกิจกรรมโครงการ คนดีและมีความสุข คนเก่งและมีความสุข ครูที่ปรึกษาองค์การ จะมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำให้กับนักเรียนนักศึกษา ซึ่งจะสร้างความสัมพันธ์อันดีในการปรึกษาหารือข้อเสนอแนะให้กับนักเรียนนักศึกษา ซึ่งฝ่ายพัฒนางานกิจการนักเรียนนักศึกษาจะส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนดี ส่วนฝ่ายวิชาการจะส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนเก่ง ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายต้องร่วมมือกันจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนนักศึกษา

5.3) บทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ซึ่งครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาในการช่วยวางแผนและวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมขององค์การนักศึกษาให้ได้มาตรฐาน

6) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการสร้างสัมพันธ์กับชุมชน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีส่วนสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการชุมชนท้องถิ่น ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล วัด โรงเรียนใกล้เคียง เป็นต้น นักเรียนนักศึกษาจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ขณะเดียวกันชุมชนก็สามารถตอบสนองความต้องการของสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนจัดทำได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

6.1) กิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

6.2) กิจกรรมการพัฒนาชุมชน เพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีโอกาสแสดงความสามารถให้ชุมชนยอมรับ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนา

6.3) กิจกรรมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น โครงการต่อต้านสารเสพติด โครงการขับขี่ปลอดภัย เป็นต้น

ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทำให้ได้รับการยอมรับความช่วยเหลือ และความร่วมมือจากชุมชน สร้างทัศนคติที่ดี และสร้างค่านิยมความรับผิดชอบต่อสังคม นักเรียนนักศึกษามีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ และทักษะด้านอาชีพ

จากประเภทของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีมากมายหลากหลายกิจกรรม หลากหลายโครงการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประเภทของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนดี
- 2) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนเก่ง
- 3) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ที่เป็นการบำเพ็ญประโยชน์

องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

องค์การนักศึกษา มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป บางแห่งเรียกสโมสรนักศึกษา บางแห่งเรียกสภานักศึกษา ซึ่งมีหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา องค์การนักศึกษามีลักษณะดังนี้ (Irwin. 2004, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 91)

- 1) เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งหมดที่จัดขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ
- 2) องค์การนักศึกษาต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือหัวหน้าสถานศึกษาและหัวหน้าสถานศึกษาจะต้องสร้างความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับบทบาทขององค์การนักศึกษาด้วย
- 3) องค์การนักศึกษาเป็นพลังแห่งอำนาจดังนั้นควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาโดยส่วนรวม อาศัยหลักการของประชาธิปไตยในการวางหลักปฏิบัติหรือธรรมนูญขององค์การนักศึกษา
- 4) องค์การนักศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานจากนักเรียนนักศึกษาโดยส่วนรวม อีกทั้งต้องได้รับการสนับสนุนจากนักเรียนนักศึกษาทุกคนในการที่จะปฏิบัติงานตามบทบาท และหน้าที่ขององค์การนักศึกษา
- 5) สมาชิกขององค์การนักศึกษาก่อประกอบด้วยตัวแทนจากชั้นปีต่างๆ ที่อาสามาทำงานเพื่อส่วนรวม

Smith (2003, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 92) ได้กล่าวถึงองค์การนักศึกษาไว้ดังนี้

- 1) องค์การนักศึกษา ถือว่าเป็นการฝึกความเป็นพลเมืองของสังคม มีการฝึกในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม
- 2) องค์การนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ตลอดจนให้นักเรียนนักศึกษา ได้มีการแสดงออก
- 3) องค์การนักศึกษาช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหมู่คณะของนักเรียนนักศึกษา
- 4) องค์การศึกษามีหน้าที่ส่งเสริมสวัสดิการโดยทั่วไปของนักเรียนนักศึกษา
- 5) องค์การนักศึกษาเป็นการฝึกรูปแบบของการบริหารงานให้แก่เรียนนักศึกษา

และ Jamias (2000, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 97-98) ได้กล่าวถึงการจัดองค์การนักศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดองค์การเพื่อเตรียมโอกาส ในการเสริมประสบการณ์พิเศษ สร้างความสัมพันธ์มูลฐาน และเป็นที่ฝึกฝนประชาธิปไตย ซึ่งนักเรียนนักศึกษาจะได้มีโอกาสเรียนรู้การเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต การสร้างนิสัยที่มีคุณค่า ทักษะที่ดีที่น่าสรรเสริญ อุดมคติที่ถูกต้อง อันเป็นการสร้างพลเมืองดีมีคุณภาพให้แก่สังคมต่อไป

นอกจากนี้ Jamias ยังได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้

- 1) เพื่อฝึกฝนการมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตแห่งประชาธิปไตย
- 2) เพื่อพัฒนาสติปัญญาและสร้างความกระตือรือร้นในตัวนักเรียนนักศึกษา
- 3) เพื่อฝึกนักเรียนนักศึกษาในด้านศิลปะและความงามของสังคม
- 4) ให้นักเรียนนักศึกษาได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถพิเศษของตนเอง
- 5) เพื่อสร้างเสริมความร่วมมือทางสังคม
- 6) เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนนักศึกษารู้สำนึกถึงกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับต่างๆ
- 7) เพื่อพัฒนาและเร้าความสนใจของนักเรียนนักศึกษา ในสถาบันการศึกษานี้ๆ
- 8) เพื่อสร้างเสริมขวัญของสถาบันการศึกษา

นอกจากนี้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552 ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดังนี้ (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552. 2552 : 22)

- 1) เพื่อให้นักศึกษาอาชีวศึกษามีองค์การนักศึกษาที่บริหารจัดการ ภารกิจ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้เหมาะสม และสมศักดิ์ศรีของนักศึกษาอาชีวศึกษา

- 2) เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพอาชีวศึกษา ในทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
  - 3) เพื่อจัดการประชาสัมพันธ์ แนะนำ เผยแพร่ วิชาชีพอาชีวศึกษา ให้แพร่หลายและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาชีพที่ได้ศึกษา
  - 4) เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความคุ้นเคยระหว่างนักศึกษาที่เรียน วิชาชีพอาชีวศึกษาทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษาด้วย
  - 5) เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาความเจริญงอกงามทางด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของนักศึกษา
  - 6) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสนใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
  - 7) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสถานศึกษากับองค์การนักศึกษา รวมทั้งความสัมพันธ์กับองค์การและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ กับวิทยาลัย ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติทั้งภายในประเทศและต่างประเทศด้วย
  - 8) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมีความ รับผิดชอบและต้องการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตน ได้เรียนอย่างสม่ำเสมอและสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในองค์การวิชาชีพของตนได้
- ในส่วนพินดา ดิลกปริชากุล (2547 : 19) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของการ จัดองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไว้ดังนี้
- 1) เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของสมาชิก โดยการปฏิบัติจริงในสาขาวิชาชีพของตน และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง จนมีความมั่นใจและสามารถ นำไปประกอบอาชีพตลอดจนสามารถแนะนำผู้อื่นได้
  - 2) เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอย่างแท้จริง
  - 3) เพื่อฝึกหัดและส่งเสริมสมาชิกให้ปฏิบัติงานเป็นพลเมืองดีมีคุณค่าต่อสังคม
- นอกจากนี้ พินดา ดิลกปริชากุล ยังกล่าวถึงหลักการดำเนินการขององค์การ นักศึกษา 2 ประการ ดังนี้
- 1) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นองค์การของนักศึกษา ดำเนินการโดย นักศึกษา เพื่อนักศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ควบคุมดูแลและรับผิดชอบ
  - 2) การจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ
- ในการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาตามระเบียบสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552 หมวด 2 ข้อที่ 6 ได้กล่าวถึงการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

1) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นองค์การของนักเรียนนักศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา เป็นสมาชิก ซึ่งเรียกว่าคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจัดดำเนินการตามโครงการ ที่กำหนดและมีความเป็นกลางทางการเมือง

2) ทุกสถานศึกษาต้องมีองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ให้สถานศึกษาประกาศ จัดตั้งองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น

3) องค์การนักศึกษามีหลายระดับดังนี้

3.1) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา

3.2) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับสูงกว่าระดับสถานศึกษา คือ ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และระดับชาติ

4) คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มี 2 ประเภท

4.1) คณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

4.2) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งทั้งคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ

5) ให้มีองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับสูงกว่าระดับสถานศึกษาคือ ระดับสถาบันอาชีวศึกษา และระดับชาติ การดำเนินการจัดตั้งองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการพัฒนาและส่งเสริมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา (พส.อน.อศ.) กำหนด

6) คณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา ประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ดังนี้ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และตำแหน่งอื่นๆ มีวาระอยู่ใน ตำแหน่งคราวละ 1 ปี คณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ให้คำปรึกษา สนับสนุน ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม และการดำเนินงานของ คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้งในสถานศึกษานั้น และในระดับ ที่สูงกว่าสถานศึกษา

7) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบด้วย ตำแหน่งต่างๆ ดังนี้ นายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษา รองนายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษา เหนรัญญิก ประชาสัมพันธ์ ปฏิคม นายทะเบียน เลขานุการ และกรรมการอื่นๆ โดยมีครูที่ ปริญญาได้ตามความเหมาะสม

8) นายกและรองนายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษา ได้มาจากการเลือกตั้ง ของสมาชิกองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามข้อกำหนด นายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นผู้เสนอชื่อนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการอื่นๆ โดยให้ประธานกรรมการบริหารองค์การนักศึกษา

อาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น เป็นผู้ออกประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานองค์การ
นักศึกษาอาชีวศึกษา และให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี

9) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่
บริหารงานจัดการวางแผนงานดำเนินงานติดตามผล จัดทำรายงานให้คำแนะนำควบคุมดูแล
การปฏิบัติงานของทุกส่วนงานในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษารวมทั้งการพิจารณาเสนอเรื่อง
ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงาน
ขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบังเกิดผลดีต่อสมาชิกองค์การ
และต่อสถานศึกษา

ในส่วนกิจกรรมหลักขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่กำหนดไว้เพื่อให้สมาชิก
ได้ปฏิบัติดังนี้ (ปิยดา ติลกปรีชากุล. 2547 : 20)

- 1) กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
- 2) กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำ
- 3) กิจกรรมเพื่อการแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพ
- 4) กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและการออมทรัพย์
- 5) กิจกรรมนันทนาการ
- 6) กิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 7) กิจกรรมให้บริการแก่สังคมและพัฒนาชุมชน
- 8) กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนทางวิชาชีพ
- 9) กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงรักษาและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ
- 10) กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานและองค์การ

วิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศ

และโครงการหลักขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบด้วย โครงการ 11
ดี และ โครงการ 11 เก่ง หมายถึงโครงการ คนดีและมีความสุข และโครงการคนเก่งและมี
ความสุข เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษาดังต่อไปนี้ (ปิยดา ติลกปรีชากุล.
2547 : 20-21)

1) เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนดีและมีความสุข” ประกอบด้วย
แผนพัฒนา 3 แผน ได้แก่

1.1) แผนเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม

ซึ่งประกอบด้วยโครงการ จำนวน 6 โครงการ คือ

1.1.1) โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย

1.1.2) โครงการส่งเสริมกิจกรรมอาสาพัฒนา

1.1.3) โครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสารเสพติด สื่อลามกอนาจาร

การพนัน และการทะเลาะวิวาท

1.1.4) โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1.1.5) โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ

- 1.1.6) โครงการแข่งขันกีฬา
- 1.2) แผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วยโครงการจำนวน 4 โครงการ
- 1.2.1) โครงการพัฒนาจิต
- 1.2.2) โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย
- 1.2.3) โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
- 1.2.4) โครงการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 1.3) แผนส่งเสริมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มี 1 โครงการ คือ โครงการ นักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ
- 2) เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนเก่งและมีความสุข” ประกอบด้วย แผนพัฒนา 4 แผน ได้แก่
- 2.1) แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่
- 2.1.1) โครงการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 2.1.2) โครงการทดสอบมาตรฐานฝีมือทางวิชาชีพ
- 2.1.3) โครงการทดสอบมาตรฐานการใช้คอมพิวเตอร์
- 2.2) แผนพัฒนาส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่
- 2.2.1) โครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ และสิ่งประดิษฐ์
- 2.2.2) โครงการประกวดโครงงานอาชีพ (Project) ตามหลักสูตร
- 2.2.3) โครงการประกวดผลงานและสิ่งประดิษฐ์ของนักศึกษา
- 2.3) แผนพัฒนาความรู้และความสามารถทางวิชาการ ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่
- 2.3.1) โครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ
- 2.3.2) โครงการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ
- 2.4) แผนส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่
- 2.4.1) โครงการส่งเสริมการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน
- 2.4.2) โครงการส่งเสริมเทคนิคการทำงานเป็นทีม
- 2.4.3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจำนวน 27 แห่ง ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2552 : 41) การดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ จึงอาศัยคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นกำลังหลักสำคัญทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อวางแผน ดำเนินงาน ติดตามผล จัดทำ

รายงานผล รวมทั้งการพิจารณาเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้ฝ่ายบริหารสถานศึกษาดำเนินการต่อไป ซึ่งคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบริบทในการจัดกิจกรรมต่างๆ ใกล้เคียงกัน เช่น ในกิจกรรมเข้าแถวหน้าเสาธง คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้ที่จัดเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมเครื่องเสียง การพูดเชิญชวนเพื่อนนักศึกษามาร่วมเข้าแถวหน้าเสาธง การนำสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตา ตลอดจนการพูดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้กับเพื่อนนักเรียนนักศึกษา นอกจากนี้กิจกรรมอื่นๆ เช่น การจัดอบรมสัมมนาต่างๆ การจัดปฐมนิเทศ การจัดปัจฉิมนิเทศ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้จัดเตรียมงานร่วมกับครูตั้งแต่ การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม การจัดที่นั่งของนักเรียนนักศึกษา การพูดเชิญชวนให้ร่วมกิจกรรมที่จัดอยู่ในขณะนั้น การนัดหมายการเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม การเป็นพิธีกรทำหน้าที่เชิญประธานเชิญวิทยากร ตลอดจนการกล่าวขอบคุณวิทยากร ในส่วนกิจกรรมที่จัดนอกสถานศึกษา เช่น การเดินรณรงค์เรื่องต่างๆ หรือจัดริ้วขบวนเดินในวันสำคัญต่างๆ การนำนักเรียนนักศึกษาออกไปพัฒนาวัด หรือกิจกรรมถวายเทียนพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝนซึ่งกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าว คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้นำและดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมร่วมกับครู ตั้งแต่การตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม การตั้งขบวน การตรวจสอบความเรียบร้อยของนักเรียนนักศึกษาขณะเคลื่อนขบวน การแนะนำสั่งการในเบื้องต้นเพื่อให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปด้วยดี จะเห็นว่ากิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษานั้น คณะกรรมการองค์การศึกษามีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกิจกรรมนั้นๆ เพราะบุคคลเหล่านี้ต้องเสียสละอดทนมีความรับผิดชอบและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนนักเรียนนักศึกษา เพื่อให้เกิดความศรัทธาต่อเพื่อนนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการนั้นๆ ซึ่งคณะกรรมการองค์การนักศึกษาต้องมีภาวะผู้นำอันเป็นศิลปะหรือความสามารถในการชักนำ จูงใจ และมีอิทธิพลโน้มน้าวให้เพื่อนนักเรียนนักศึกษาคนอื่น หรือผู้ตาม ยอมรับความคิด หรือยอมดำเนินการ ยอมปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมต่างๆ ตามที่สถานศึกษาจัดขึ้น

การออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1. ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา

ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยที่เน้นการพัฒนาให้ได้ผลผลิต (Product) หรือนวัตกรรม มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของการวิจัยและพัฒนาไว้ว่าสนใจหลายท่านเช่น บุญเลี้ยง ทุมทอง (2555 : 71) ได้ให้ทัศนะว่า การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นการวิจัยอีกประเภทหนึ่งที่จำแนกตามการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ (Practical Utility) เป็นการวิจัยที่มุ่งค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ หรือการนำความรู้ที่มีอยู่ไปพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ผลการวิจัยและพัฒนานิยมนำมาใช้ในการคิดค้นและผลิตสิ่งประดิษฐ์ พัฒนาหลักสูตร โปรแกรม กระบวนการ รูปแบบ ระบบบริการ

และระบบบริหารจัดการที่เป็นนวัตกรรม ทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับ อดอง นัยพัฒน์ (2554 : 234-235) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยที่มุ่งหวังประโยชน์ในการนำไปใช้ เพื่อต่อยอดเพิ่มพูนองค์ความรู้หรือขยายพรมแดนแห่งความเข้าใจใหม่ๆ ตลอดจนแปรเปลี่ยน ความรู้ความเข้าใจที่ไม่เคยมีมาก่อน เพื่อสร้างสรรค์ผลผลิตในรูปแบบผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์ ใหม่ๆ พัฒนาระบบการดำเนินงานใหม่ ตลอดจนแสวงหาระบบและวิธีการบริการแบบใหม่ โดยอาศัยการวิจัยเป็นฐานในการพัฒนา (Research Based Development) ส่วนความคิดเห็น ของวิโรจน์ สารรัตน์ (2554 : 123) เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาให้ทัศนะว่า การวิจัยและ พัฒนา (Research and Development : R&D) เป็นการวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผลผลิต (Product) ซึ่งผลผลิตนี้ในทางธุรกิจอาจเรียกว่า “ผลิตภัณฑ์” ที่เป็นตัวสินค้า ในทางการศึกษา อาจเรียกว่า “นวัตกรรม” ที่อาจเป็นวัตถุ (Material) หรืออาจเป็นแนวคิด (Concept) ที่สะท้อน ให้เห็นถึงหลักการ เทคนิค กระบวนการ หรือวิธีการเพื่อการปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นวัตถุนั้น อาจมองเห็นได้ค่อนข้างชัดเจนในสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนที่เป็นแนวคิดนั้น อาจมองเห็นได้ค่อนข้างชัดเจนในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และสาขาวิชาอื่นๆ รวมทั้ง สาขาวิชาทางการบริหารการศึกษาด้วย เช่น แนวคิดการจัดการความรู้ แนวคิดการบริหาร แบบยึดสถานศึกษาเป็นฐาน แนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นต้น โดยมีเหตุผลในการพัฒนา ผลผลิตหรือนวัตกรรมนั้นว่า เป็นผลสืบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้า ของนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในตัวของนวัตกรรมเอง หรือการ เกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรมจึงจำเป็นต้องพัฒนาวิชาชีพบุคลากรให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลง หรือความก้าวหน้านั้น

จากนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ทัศนะไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะของการ วิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นการวิจัยที่มุ่งการพัฒนาให้ได้ผลผลิต หรือนวัตกรรม ซึ่งผลผลิตหรือนวัตกรรมอาจเป็น หลักสูตร โปรแกรมฝึกอบรม ชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง โครงการพัฒนา รูปแบบการบริหารงาน สามารถนำผลผลิตหรือนวัตกรรมไปใช้ ประโยชน์ต่อได้

2. ขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ในส่วนของการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและศึกษางานวิจัย ของนักวิชาการและนักการศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาซึ่งมีความ น่าสนใจหลายท่านดังเช่น วิโรจน์ สารรัตน์ (2554 : 140) ให้ทัศนะว่า การวิจัยและพัฒนา โปรแกรมการพัฒนานั้นจะเริ่มต้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในบทที่ 2 โดยผู้วิจัยจะต้องเน้นการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่จะศึกษาวิจัยหรือที่ต้องการ พัฒนา เพื่อการนำไปสู่การกำหนดเป็นโปรแกรมพัฒนา ส่วนของอดอง นัยพัฒน์ (2554 : 265-274) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาว่าประกอบด้วย 7 ขั้นตอนหลัก คือ

- 1) ตัดสินใจเลือกใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา
- 2) สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น

3) ตั้งเป้าหมาย วางแผนดำเนินการ 4) ออกแบบและสร้างต้นแบบการพัฒนา 5) ทดลองใช้ และประเมินต้นแบบการพัฒนา 6) ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง 7) ประเมินคุณภาพของการออกแบบการวิจัยและพัฒนา ในส่วนของอนันต์ พันนึก (2554 : 107) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม 2) การสร้างรายละเอียดโปรแกรมพัฒนา 3) การตรวจสอบและปรับปรุงโปรแกรมพัฒนา 4) การสร้างเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพโปรแกรม 5) การทดลองโปรแกรมพัฒนา สำหรับการศึกษาวิจัยของยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553 : 93) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเป็น 4 ระยะ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างโปรแกรมและเอกสารประกอบโปรแกรม 3) การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพโปรแกรม 4) การทดลองใช้โปรแกรม ซึ่งสอดคล้องกับประดิษฐ์ แสงสุกาว (2549 : 63) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้ทำงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างหลักสูตร 3) การใช้หลักสูตรและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และยังสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2555 : 7) ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การร่างหลักสูตร 3) การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร 4) การนำหลักสูตรไปใช้ 5) การประเมินผลหลักสูตร ในส่วนสุเมธ ปานะถึก (2551 : 82) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสมเพื่อการจัดการความรู้ให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปการเรียนรู้ แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสม 2) การสร้างเครื่องมือวัดประเมินผล 3) การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสมและศึกษาผลที่เกิดขึ้น ส่วนแสงรุณีย์ มีพร (2552 : 110) ได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การร่างคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 2) การตรวจสอบและปรับปรุงคู่มือ 3) การทดลองใช้คู่มือในภาคสนาม ส่วนแก้วเวียง นานาผล (2551 : 101) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การพัฒนาตัวแบบ 2) การตรวจสอบและปรับปรุงตัวแบบ 3) การทดลองใช้ในภาคสนาม ส่วนจินตนา ศรีสารคาม (2554 : 80) ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

จากขั้นตอนที่ 1 และจัดทำเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม 5) การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง ส่วนตัวผู้วิจัย พวงนิล (2555 : 175-189) ได้ทำการศึกษาวิจัยโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดทฤษฎีของโปรแกรม 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 จัดทำรายละเอียดโปรแกรมและเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม 5) การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง

จะเห็นว่าขั้นตอนในการออกแบบการวิจัยและพัฒนาจากเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการ นักการศึกษาข้างต้นล้วนเป็นการดำเนินการแบบครบวงจร โดยเริ่มต้นจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาเป็นโปรแกรม การตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรม การนำไปทดลองใช้ภาคสนาม แล้วสิ้นสุดด้วยการประเมินผล ขั้นตอนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับบริบทของการศึกษาวิจัยแต่ละเรื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมากำหนดขั้นตอนของการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาโปรแกรม 3) การทดลองใช้โปรแกรม 4) การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม

3. แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานที่สำคัญมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังเช่นแนวคิดของ Dubrin J. Andrew (1998 : 388) เป็นแนวคิดในการพัฒนาภาวะผู้นำซึ่งมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการสร้างการรับรู้ด้วยตนเอง (Leadership Development Through Self-awareness) การรับรู้หรือการตระหนักรู้ (Awareness) เป็นการหยั่งลึกหรือเข้าใจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง การรับรู้หรือการรู้จักตนเอง (Self-awareness) ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะเน้นหรือจดจำในการพัฒนาตนเอง (Self-Development) ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องมีการป้อนกลับด้วยตนเอง และส่วนที่สองเป็นการสร้างวินัยในตนเอง (Leadership Development Through Self-discipline) การสร้างวินัยในตนเอง (Discipline) เป็นการปฏิบัติตนด้วยการควบคุมตนเองให้สามารถปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ในส่วนการอบรมแบบมีส่วนร่วมซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมโดยนำแนวคิดของจงกลณี ชุตินาเทินทร์ (2544 : 24) ซึ่งให้ทัศนะไว้ว่า การอบรมแบบมีส่วนร่วม (Participatory Training) เป็นแนวคิดของการอบรมแนวใหม่ที่ใช่วิธีและข้อดีของการมีส่วนร่วมมาพัฒนาศักยภาพของผู้เข้าอบรมโดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้รับการอบรมตามกรอบของการพัฒนาบทหลักการ

และทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการมีส่วนร่วม ซึ่งมีระดับของการมีส่วนร่วมหลายระดับ มีขอบเขตจำกัดในตัวของมันเอง และรูปแบบของการมีส่วนร่วมเต็มรูปแบบ จำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีเฉพาะเพื่อให้ได้มาซึ่งการมีส่วนร่วมที่แท้จริง ซึ่งวิธีการศึกษา (Education Approaches) จะเป็นเครื่องมือที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมนั้นๆ แนวคิดการอบรมแบบมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมสรุปได้ดังนี้ 1) เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 2) เป็นการเรียนรู้จากการกระทำจนทำให้เกิดความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องซึ่งเกิดจากความสนใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 3) ปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคนมีอยู่อย่างกว้างขวาง 4) มีการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้ ซึ่งองค์ประกอบของการอบรมแบบมีส่วนร่วมมี 4 ประการ ดังนี้ 1) ประสบการณ์ (Experience) โดยผู้เข้าร่วมโปรแกรมนำประสบการณ์เดิมของตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ 2) การสะท้อนความคิดและอภิปราย (Reflection and discussion) โดยผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้มีโอกาสแสดงออก เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง 3) ความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (Understanding and Conceptualization) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด 4) การทดลองหรือประยุกต์แนวคิด (Experiment or application) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมนำเอาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์อื่นๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของตน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura (1997 : 64) มาเป็นทฤษฎีในการพัฒนาโปรแกรม Bandura มองว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นโดยการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทั้งถูกผลักดันภายใน (Inner Force) ถูกปรับแต่งอย่างอัตโนมัติ (Automatically Shaped) ถูกควบคุมจากสิ่งเร้าภายนอก (External Stimuli) ซึ่งแบ่งได้เป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งบุคคลเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่น ซึ่งถือว่าเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Observational Learning or Modeling) Bandura (1997 : 68) ได้เน้นถึงหลักการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) ว่าเกิดจากการที่บุคคลสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้นซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยมีขั้นตอนของการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นให้ความสนใจ (Attention Phase) ถ้าไม่มีขั้นตอนนี้การเรียนรู้อาจจะไม่เกิดขึ้นเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนให้ความสนใจต่อตัวแบบ (Modeling) ความสามารถ ความมีชื่อเสียง และคุณลักษณะเด่นของตัวแบบจะเป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจ 2) ขั้นจำ (Retention Phase) เมื่อผู้เรียนสนใจพฤติกรรมของตัวแบบจะบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ไว้ในระบบความจำของตนเองซึ่งมักจะจดจำเกี่ยวกับขั้นตอนการแสดงพฤติกรรม 3) ขั้นปฏิบัติ (Reproduction Phase) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนลงแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบซึ่งจะส่งผลให้มีการตรวจสอบการเรียนรู้ที่ได้จดจำไว้ 4) ขั้นจูงใจ (Motivation Phase) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นแสดงผลของการกระทำ (Consequence) จากการแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ ถ้าผลที่ตัวแบบเคยได้รับ (Vicarious Consequence) เป็นไปในทางบวก (Vicarious Reinforcement)

ก็จะจูงใจให้ผู้เรียนอยากแสดงพฤติกรรมตามแบบ ถ้าเป็นไปในทางลบ (Vicarious Punishment) ผู้เรียนก็มักจะงดเว้นการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มาเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรม สรุปได้ดังนี้ 1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Practice Experience) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำที่นำไปหาภัยตามลำดับเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มากขึ้น 2) การเรียนรู้ในการสร้างความคิดรวบยอด (Conceptual Knowledge) เป็นการเรียนรู้ที่สามารถสรุปความคิดรวบยอดเรื่องที่เป็นนามธรรมต่างๆ รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลและวิธีการต่างๆ 3) การพัฒนาตนเอง (Self-development) เป็นการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาความเข้าใจและความสามารถต่างๆ ด้วยตนเอง 4) การบูรณาการเพื่อนำไปใช้ (Integration) เป็นการประสานสัมพันธ์ประสบการณ์การสร้างความคิดรวบยอดและการพัฒนาความรู้ความสามารถด้วยตนเองด้วยการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้ศักยภาพของผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เกิดขึ้นสูงสุด ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดของการเรียนรู้แบบช่วยเสริมศักยภาพมาพัฒนาโปรแกรมซึ่งสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมจะได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้และการช่วยเหลือจะยุติลงเมื่อผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคลอื่น 3) งานที่มอบหมายให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม เป็นงานที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 4) มีการประเมินความสามารถของผู้เข้าร่วมโปรแกรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้ทฤษฎีการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ซึ่งซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2550 : 77) ได้ให้ความหมายของการถ่ายโอนการเรียนรู้ว่า เป็นการใช้การเรียนรู้หรือประสบการณ์ครั้งก่อนที่มีผลต่อการเรียนรู้ครั้งหลัง แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การถ่ายโอนการเรียนรู้ทางบวก คือ การเรียนหรือประสบการณ์ครั้งก่อนสนับสนุนการเรียนครั้งใหม่ ทำให้เรียนได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพขึ้น เช่น เรียนการขี่จักรยานจนขี่จักรยานเป็น เมื่อไปหัดขี่จักรยานยนต์ก็จะขี่เป็นเร็วกว่าคนที่ไม่เคยเรียนหรือมีประสบการณ์ในการขี่จักรยานมาก่อน 2) การถ่ายโอนการเรียนรู้ทางลบ คือ การเรียนหรือประสบการณ์เดิมขัดขวางการเรียนครั้งใหม่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เช่น คนที่ถนัดขวาเขียนหนังสือด้วยมือขวา หากฝึกให้เขียนหนังสือด้วยมือซ้าย กว่าจะเขียนได้ต้องอาศัยความมานะพยายามเป็นอย่างมาก จึงจะเขียนได้ ในการเรียนการสอนต้องการให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมไปสู่การเรียนบทเรียนใหม่เพื่อช่วยให้การเรียนบทเรียนใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ทางบวก) เช่น เรียนวิธีการแก้ปัญหาจนแก้ปัญหาได้ แล้วนำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้แก้ปัญหาที่ประสบใหม่ได้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้ที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำวิทยากรจึงควรทำดังนี้ 1) ชี้ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเห็นความสัมพันธ์ของบทเรียนในอดีต (ประสบการณ์เดิม) กับบทเรียนใหม่ที่กำลังเรียน (ในแง่ของความคล้ายคลึงกัน) เพื่อที่จะได้นำความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาใช้ในการเรียนบทเรียนใหม่ 2) ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเข้าใจบทเรียนที่กำลังเรียนอย่างลึกซึ้งเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการเรียนบทเรียนต่อไป 3) ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเรียนเกินคือเรียนจนรู้

และเข้าใจบทเรียนแล้วก็ยังทบทวนซ้ำๆ หรือเรียนซ้ำอีก เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่แน่นอน ชัดเจนซึ่งสามารถที่จะนำไปใช้ในการเรียนบทเรียนใหม่ หรือในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้

4. แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเพื่อประกอบเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งคำว่า “โปรแกรม” Barr and Keating (1990 : 38) ได้ให้ความหมายไว้ว่า โปรแกรมเป็นหน่วย (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบันหรือบุคคล มีการจัดลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เป็นแผนกิจกรรม (Planned Activity) ที่มีเป้าหมายโดยเฉพาะ สอดคล้องกับ Rothwell and Cookson (1997, อ้างถึงใน วิลาพัฒน์ อรุณบุญนวลชาติ. 2549 : 67) ได้ให้ความหมายว่า โปรแกรมเป็นรายละเอียดของแนวการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้รับการเสริมสร้างให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางเอาไว้มากที่สุด โดยผู้ที่สร้างโปรแกรมจะเรียกชื่อแตกต่างกันไป โปรแกรมเป็นเสมือนสื่อหน้าที่ก่อให้เกิดลำดับขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นโดยการมีภาระที่สำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพให้กับผู้เสริมสร้าง จากความสามารถหรือพฤติกรรมในระดับกว้างๆ ในตอนต้นไปสู่ความสามารถหรือพฤติกรรมที่มีความเฉพาะเจาะจงในตอนท้าย ส่วนความหมายของโปรแกรมในทัศนะของ อุ่นตา นพคุณ (2546 : 8) เป็นการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ Barr and Keating (1990 : 67) ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) โดยเสนอรูปแบบ 5 ขั้น เพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-step Model for Program Development) ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment) เป็นการความต้องการของผู้เข้าร่วมโปรแกรม ประเมินสิ่งแวดล้อม ประเมินทรัพยากรทั้ง บุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรทางกายภาพ ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning) ประกอบไปด้วย การพัฒนาที่วางแผน การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการประเมินผล การเลือกวิธีปฏิบัติ การจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดหา งบประมาณที่จะต้องใช้ การกำหนดเวลาที่ใช้จนสิ้นสุดโปรแกรม ขั้นที่ 3 การลงมือปฏิบัติ (Implementation) ประกอบด้วย การกำหนดผู้รับผิดชอบให้เหมาะกับทักษะความสามารถ และงานที่ต้องทำ การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ การประเมินผลกระบวนการ (Process) และการประเมินผลผลิต (Product) ขั้นที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจขนาดของโปรแกรม และขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) เป็นการตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไป หรือยุติโปรแกรมหรือจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับ Styles (1990 : 52, อ้างถึงใน ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์. 2553 : 81) ที่ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) ประกอบด้วย 1) การประเมินความต้องการ (Needs Assessment) 2) การตั้งวัตถุประสงค์ (Goal Setting) 3) การวางแผนจัดตั้งทีมงาน (Planning Team) 4) การพัฒนาบุคลากร (Staff Development) 5) การประเมินผล (Evaluation)

6) วิธีลงมือปฏิบัติ (Modes of Implement) 7) การจัดการทรัพยากร (Resource Management) 8) การประเมินสิ่งแวดล้อม (Environment Assessment) และยังสอดคล้องกับ 9 ขั้นตอนของ Caffarella (2002 : 44) ในการวางแผนโปรแกรม คือ 1) การสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน 2) การระบุแนวความคิดของโปรแกรม 3) การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม 4) การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 5) การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้ 6) การสร้างแผนการประเมิน การกำหนดรูปแบบ ตารางเวลาและความต้องการทางด้านเจ้าหน้าที่ 7) การออกแบบแผนการสอน 8) การประสานงานผู้สนับสนุน และ 9) การตัดสินใจคุณค่าของโปรแกรม นอกจากนี้ Carrell, Kuzmits and Elbert (1992 : 314, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 63-64) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาโปรแกรมว่า ในการวางแผนการพัฒนาโดยทั่วไปแล้วจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินความต้องการจำเป็นปัจจุบัน ความต้องการระยะยาว และความต้องการจำเป็นส่วนบุคคล 2) การออกแบบโปรแกรม (Program Design) ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาขณะทำงาน เช่น การสอนงาน การหมุนเวียนงาน การมอบให้เป็นกรรมการ เป็นต้น การพัฒนาออกการทำงาน ได้แก่ การศึกษาเฉพาะกรณี การแสดง บทบาทสมมติ เกมการบริหาร เป็นต้น และ 3) การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งจะประเมินใน 4 ระดับ คือ ปฏิกริยาของผู้เข้าร่วมการพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงด้านประสิทธิผลขององค์การ

ในส่วนของการศึกษางานวิจัยมีผู้นำโปรแกรมไปเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย มีการเรียกชื่อแตกต่างกันตามความมุ่งหมายของการวิจัย เช่น โปรแกรมซ่อมเสริม โปรแกรมฝึกอบรม โปรแกรมส่งเสริม ตัวแบบ คู่มือ โปรแกรมพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้าง เป็นต้น ดังเช่นสิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมซ่อมเสริมคณิตศาสตร์สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมซ่อมเสริมคณิตศาสตร์สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้” การสร้างโปรแกรมแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) สร้างโปรแกรมซ่อมเสริม 2) ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมซ่อมเสริม และ 3) ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมซ่อมเสริม ส่วนแก้วเวียง นานาผล (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “ตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก” การสร้างตัวแบบแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) การพัฒนาตัวแบบ 2) การตรวจสอบและปรับปรุงตัวแบบ 3) การทดลองใช้ในภาคสนาม ส่วนแสงรุณี มีพร (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “คู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา” การสร้างคู่มือแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) การร่างคู่มือ 2) การตรวจสอบและปรับปรุงคู่มือ 3) การทดลองใช้คู่มือในภาคสนาม ส่วนยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา

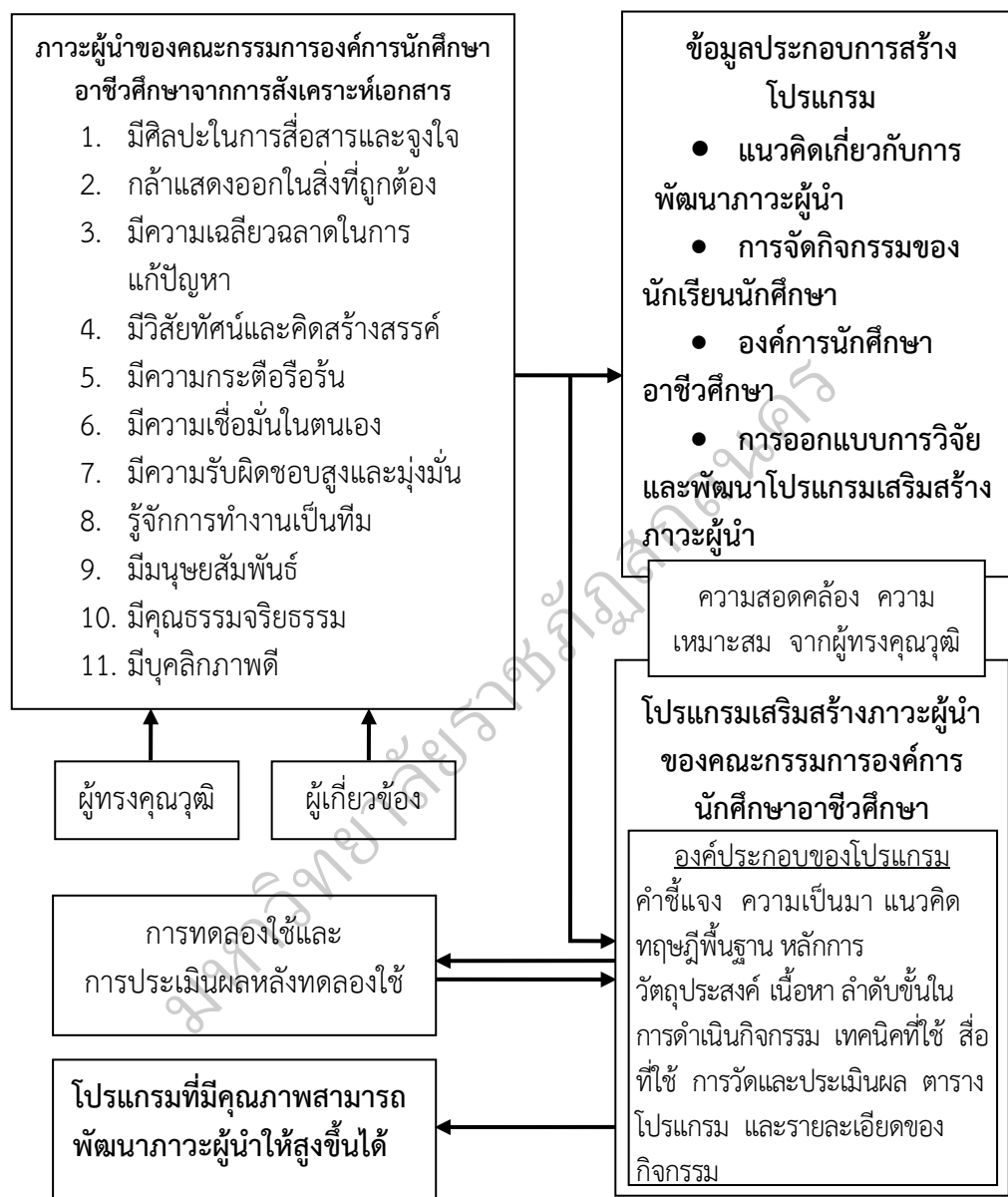
โปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน” การสร้างโปรแกรมแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างโปรแกรมและเอกสารประกอบโปรแกรม 3) การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลโปรแกรม และ 4) การทดลองใช้โปรแกรม ในส่วนอนันต์ พันนึก (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม 2) การสร้างรายละเอียดโปรแกรมและเอกสารประกอบ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพโปรแกรม และ 5) การทดลองโปรแกรมในภาคสนาม และในส่วนของตัญญ์ลักษณ์ พวงนิล (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” การสร้างโปรแกรมมี 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดทฤษฎีของโปรแกรม 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 จัดทำรายละเอียดโปรแกรมและเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม 5) การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง

จากนักวิชาการนักการศึกษาตลอดจนผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าโปรแกรมเป็นชุดของกิจกรรมที่แสดงรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาหรือการเสริมสร้างเพื่อมุ่งพัฒนาหรือเสริมสร้างกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ องค์ประกอบของโปรแกรมมีทั้งภาพรวม และรายละเอียด การแบ่งขั้นตอนการพัฒนาขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยจะได้พัฒนามาเป็นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ใช้พัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยแบ่งการพัฒนาโปรแกรมเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาโปรแกรม 3) การทดลองใช้โปรแกรม 4) การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรม หลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เนื้อหาของโปรแกรม ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม สื่อที่ใช้ในโปรแกรม การวัดและประเมินผล ตลอดจนตารางโปรแกรม และรายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม

สำหรับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ ศึกษาการจัดการกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา ศึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และศึกษาการออกแบบการวิจัย

และพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ผู้วิจัยสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้นดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักวิชาการนักรับการศึกษาที่ได้เสนอภาวะผู้นำไว้ ผู้วิจัยได้สรุปจากตาราง 1 โดยผู้วิจัยกำหนดจากนักวิชาการนักรับการศึกษาที่ได้เสนอภาวะผู้นำสอดคล้องกัน 6 ท่านขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 29 ปรากฏผล ดังนี้

- 1) มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ
- 2) กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
- 3) มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา
- 4) มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์
- 5) มีความกระตือรือร้น
- 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 7) มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น
- 8) รู้จักการทำงานเป็นทีม
- 9) มีมนุษยสัมพันธ์
- 10) มีคุณธรรมจริยธรรม
- 11) มีบุคลิกภาพดี

ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จทั้ง 11 ข้อข้างต้น ผู้วิจัยนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นข้อมูลในการวิจัยและพัฒนาในขั้นตอนต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ

1. ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการทฤษฎีจากนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่าน ตลอดจนงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ เพื่อใช้ประกอบเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นเรื่องที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การ ดังที่สมยศ นาวิกาน (2547 : 141) ; วิเชียร วิทยอดม (2547 : 419) ; วิโรจน์ สารรัตน์ (2547 : 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญที่ต้องพัฒนาภาวะผู้นำว่า ถ้าปราศจากภาวะผู้นำการเชื่อมโยงระหว่างบุคคลและเป้าหมายขององค์การจะไม่สมบูรณ์ ภาวะผู้นำสามารถนำไปสู่สถานการณ์ที่บุคคลทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของพวกเขา ดังนั้นถ้าหากองค์การต้องการความสำเร็จ การพัฒนาภาวะผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หากไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำแม้จะมีเทคโนโลยีทันสมัยเพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจเจริญก้าวหน้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับกวี วงศ์พุ่ม (2550 : 165) ได้กล่าวถึงความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาผู้นำไว้ว่าในการบริหารงานต่างๆ คนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะคนไม่ใช่เครื่องจักรที่จะทำงานได้ตลอดเวลาต้องมี การพักผ่อน มีความพอใจ มีความสนใจ และมีความกระตือรือร้นในการทำงานซึ่งจะต้องได้รับการปรับปรุง พัฒนาเป็นครั้งคราว ดังนั้นการพัฒนา (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงระบบหรือวิธีการไปจากเดิม อันมีผลทำให้เกิดการสร้างความสำเร็จก้าวหน้าเกิดประโยชน์ที่ดีขึ้นจากสิ่งที่มีอยู่เดิมนั้น และการพัฒนาภาวะผู้นำ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Randy G. Eppard (2004 : 102) ได้ค้นพบจากงานวิจัยว่า ภาวะผู้นำที่พัฒนาแล้วจะส่งผลถึงการรักษาวินัยขององค์การได้เป็นอย่างดี และ Peter G. Northouse (2010 : 206) ให้ความเห็นว่าการพัฒนาให้เกิดภาวะผู้นำอย่างแท้จริงต้องศึกษาจากทฤษฎีและปฏิบัติ ในส่วน ไพโรจน์ บาลัน, ผู้แปล (2551 : 36) ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำไว้ว่า ภาวะผู้นำไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติหากต้องการภาวะผู้นำบางที่อาจจะได้พัฒนาความเชี่ยวชาญในทักษะบางอย่าง และอาจมีทักษะที่ดีเลิศบางอย่างอยู่แล้ว เช่น การสื่อสารที่ดี การสร้างแรงขับให้กับคนอื่นอย่างดียิ่ง แต่ถ้ายิ่งขาดทักษะ ความรู้ หรือประสบการณ์ในส่วนใดก็ควรจะแสวงหาเพื่อพัฒนาให้สูงขึ้นและ Daft (1999, อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. 2550 : 27) ให้ทัศนะว่าผู้นำมิได้เป็นมาโดยกำเนิด ผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้ โดยเกิดขึ้นจากการใช้ความพยายามและการทำงานหนักของบุคคลนั้น (Leaders Are Not Born, Leaders Are Made And They Are Made By Effort And Hard Work) ซึ่งทัศนะดังกล่าวสอดคล้องกับ John Adair (2003 : 1-2) ; Maxwell (2549 : 22) กล่าวว่าภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลนั้นจะมากหรือน้อยคงไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุแต่ขึ้นอยู่กับ การแสดงภาวะผู้นำให้บุคคลอื่นได้สัมผัส ผู้นำที่อายุน้อยหรือแม้แต่ไม่ใช่ผู้นำไม่มีตำแหน่งสูงสุดในกลุ่ม ในแผนกในฝ่าย หรือในองค์การ แต่พฤติกรรมที่แสดงออกสามารถมีอิทธิพลหรือสามารถสร้างแรงบันดาลใจ

ต่อบุคคลอื่นอันเป็นประโยชน์ของส่วนรวมหรือองค์การแล้วบุคคลนั้นเชื่อได้ว่าเป็นผู้มีภาวะผู้นำ Laikhe Tanyara Jones (2004 : 125) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักศึกษา เกษตรพบว่าการพัฒนาภาวะผู้นำจะเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Suzette Bryan (2002 : 138-139) ที่สรุปได้จากการศึกษาวิจัยการพัฒนา ภาวะผู้นำว่า ผู้นำที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำแล้วจะมีอิทธิพลต่อคนอื่นทางความคิด มีการ กระตุ้นทางสติปัญญา ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ สามารถโน้มน้าวพฤติกรรมผู้ตาม ทำให้ผู้ตาม ดำเนินการคล้อยตามผู้นำเกิดความสำเร็จของแต่ละบุคคลและองค์การก็สำเร็จด้วย

นอกจากนี้สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550 : 27) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำไว้ว่า คนส่วนใหญ่มีศักยภาพที่จะเป็นผู้นำได้และศักยภาพดังกล่าว เปรียบเสมือนเมล็ดพืชของภาวะผู้นำที่ฝังอยู่ในตัวคนเรา ทั้งนี้สิ่งที่เป็นประสบการณ์ ของแต่ละคนที่ได้รับอาจเป็นได้ทั้งในแง่ให้คุณที่จะช่วยให้เมล็ดพืชเจริญงอกงามขึ้นมา หรืออาจ ให้โทษไปทำลายเมล็ดพืชดังกล่าวก็ได้ ดังนั้นคนเราสามารถที่จะเอาจริงเอาจังต่อการพัฒนา คุณสมบัติของการเป็นผู้นำได้หรือจะเลือกปล่อยให้คุณสมบัติเหล่านี้คงซ่อนเร้นฝังอยู่ในตนอีก ต่อไป สำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การจัดโปรแกรมพัฒนา ภาวะผู้นำที่ดำเนินการโดยคณะบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัย ศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหาร ที่จัดตั้งขึ้นโดยภาครัฐและเอกชน การจัดโปรแกรมพัฒนาขึ้นเองภายในหน่วยงาน ซึ่งโปรแกรม พัฒนาภาวะผู้นำดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาคุณสมบัติการเป็นผู้นำที่ดี ตลอดจนสามารถค้นพบ ความสามารถด้านภาวะผู้นำของตนเอง ซึ่งไม่เคยทราบมาก่อน นอกจากนี้แม้ผู้ที่ไม่ต้องการ เป็นผู้นำ เมื่อได้ศึกษาและได้พัฒนาภาวะผู้นำก็สามารถสร้างความเข้าใจต่อการเป็นผู้นำ ของคนอื่นและช่วยให้ตนสามารถกำหนดบทบาทในการเป็นผู้ตามที่ดี สร้างประโยชน์ให้แก่ องค์การได้มากเช่นกันนอกจากนี้ผู้ตามก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำ ผู้ตามที่ดีจะสร้าง ความกล้าหาญเมื่อเขาได้พัฒนาและเป็นผู้ตาม ที่มีคุณภาพทั้งในเรื่องส่วนตัวและการดำเนินชีวิต สิ่งหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันดีคือการมีความกว้างขวางในการช่วยเหลือบุคคลจำนวนมากให้เกิด การเปลี่ยนแปลงในชีวิตและมีความท้าทาย (เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2550 : 165) แนวคิด เกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำดังกล่าวได้สอดคล้องกับ Sharon Elaine Koch (2005 : 57-68) ที่พบจากการศึกษาวิจัยว่าภาวะผู้นำสามารถศึกษาเรียนรู้ได้โดยเขาทำการวิจัย เกี่ยวกับความสามารถในการเป็นผู้นำ และความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักศึกษาที่เรียน แบบปกติและเรียนทางอินเทอร์เน็ตผลการวิจัยสรุปว่า ทั้งการเรียนแบบปกติและเรียนจาก อินเทอร์เน็ตภาวะผู้นำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและภาวะผู้นำของนักศึกษาหญิงที่เรียนทาง อินเทอร์เน็ตสูงกว่าที่เรียนแบบปกติธรรมดาภาวะผู้นำสามารถเรียนรู้ได้แม้แต่คนที่ไร้ ความสามารถก็ยังเรียนรู้ได้ ทำให้มีภาวะผู้นำสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ ยงยุทธ สอนไม้ (2550 : 148-149) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนายทหารชั้นประทวนกับการลด ภาระหนี้สินในครัวเรือนพบว่า นายทหารชั้นประทวนที่เข้าร่วมการพัฒนาภาวะผู้นำมีภาวะผู้นำ ที่สูงขึ้นมีภาระหนี้สินในครัวเรือนลดลงในส่วนของเยาวชนลักษณะ สุตะโคตร (2553 : 155)

ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานเทศบาล : กรณีเทศบาลเมืองมุกดาหาร พบว่าหลังได้รับการฝึกอบรมพนักงานเทศบาลเมืองมุกดาหารมีภาวะผู้นำสูงขึ้น สอดคล้องกับ ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553 : 160) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมพัฒนา ครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้โปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีทักษะการเป็นครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา สูงกว่าก่อน ได้รับการพัฒนา

ในส่วนของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง Vicky (2000 : 210-221) ได้ทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษา Pajarito Elementary School (New Mexico) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการต่างๆ จะประสบความสำเร็จที่ตั้งไว้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนจะต้องได้รับการมอบอำนาจในการเข้าไป มีส่วนร่วมในกระบวนการแลกเปลี่ยนนั้น ส่วน Paul (2002 : 114-119) ได้ทำการศึกษาวิจัย ถึงผลกระทบของพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการ มอบหมายงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ซึ่งพบว่าพฤติกรรม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อความมอบหมายงานและความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู และในส่วนของ William M. Bauer (2003 : 103-108) ได้ทำการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของการฝึกอบรมภาวะผู้นำของนักเรียนระดับมัธยมที่ไร้ความสามารถ โดยพัฒนาโปรแกรมในการฝึกอบรมให้กับนักเรียนดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เข้าร่วม ในโปรแกรมนั้นมีภาวะผู้นำที่สูงขึ้น มีศักยภาพที่จะเป็นผู้นำส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจ ของหลักเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ ด้วยตนเองซึ่งเป็นสิ่งยืนยันว่าภาวะผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้ โดยเฉพาะผู้มีประสบการณ์มากกว่าจะสอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำให้กับผู้ไม่มีประสบการณ์ได้ง่าย ดังผลการศึกษาวิจัยของ Dennis Copeland (2003 : 67) ซึ่งทำการวิจัยในเรื่องการสอน ภาวะผู้นำลักษณะพิเศษของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาบรูริบอน ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำ สามารถพัฒนาหรือสอนได้โดยเริ่มต้นจากผู้บริหารโรงเรียนนั้นคือผู้บริหารโรงเรียนทำเป็น ตัวอย่างแล้วถ่ายทอดประสบการณ์สู่ครูและนักเรียน

จากนักวิชาการนักการศึกษาหลายท่านที่ให้ความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำ ดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทุกคนควรพัฒนา โดยเฉพาะผู้ที่เป็ผู้นำหากขาดภาวะผู้นำ แม้จะเพียบพร้อมด้วยปัจจัยต่างๆ ทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ก็จะทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าได้ยาก

2. วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำ

จากความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำจะเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความ เจริญก้าวหน้าขององค์การการพัฒนาภาวะผู้นำสามารถทำได้หลายวิธี มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำหลายท่านดังเช่น เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2550 : 172) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำไว้ว่า ผู้นำเป็นบุคคลที่ได้รับการ

ยอมรับและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการบริหารในองค์กรต่างๆ เป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาแล้วว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถประสบการณ์เหมาะสมในการเป็นผู้นำได้ ดังนั้น ผู้นำที่ดีควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอวิธีการในการพัฒนาบุคคลระดับนักบริหารสามารถทำได้หลายวิธี เช่น หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ การมีความคิดริเริ่มใหม่ๆ

การเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำก็สามารถพัฒนาภาวะผู้นำได้ ซึ่งพัฒนาได้หลายด้าน ดังนี้

- 1) การพัฒนาบุคลิกภาพจิตใจอารมณ์สังคมหรือด้านอีคิว (E.Q.) ที่สมบูรณ์
- 2) การพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะในการทำงานมีความเชี่ยวชาญ
- 3) การพัฒนาด้านการปรับตัวให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุค

ปัจจุบัน

แนวคิดของเนตร์พัฒนา ยาวีราซ ได้สอดคล้องกับวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำของรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 276) ที่ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อความสำเร็จว่าวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำมักจะใช้การรับรู้ หรือความเข้าใจด้วยการให้การศึกษา (Education) การฝึกอบรม (Training) การสร้างประสบการณ์ในงาน (Job Experience) และการสอนงาน (Coaching) ตลอดจนผู้นำจะต้องช่วยพัฒนาตนเองทางทักษะด้านการสื่อสาร การพัฒนาความสามารถพิเศษ และการสร้างโมเดลด้วยตนเอง (Self Awareness) และในส่วนเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2536 : 29-30) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำว่า การพัฒนาภาวะผู้นำต้องก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างหลักการหรือทฤษฎีกับการฝึกปฏิบัติจริง โดยสรุปแล้ววิธีการพัฒนาภาวะผู้นำมี 4 วิธี คือ การเรียนรู้จากการทำงาน การเรียนรู้จากคนอื่น การเรียนรู้จากความผิดพลาด และการเรียนรู้จากการฝึกอบรมซึ่งสอดคล้องกับ McCouley ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ รายงานการวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ สรุปได้ว่าวิธีการในการพัฒนาภาวะผู้นำมี 4 วิธี คือ (McCouley. 1986 : 16, อ้างถึงใน เบลูจพร แก้วมีศรี. 2545 : 64-65)

1) การเรียนรู้จากการทำงาน (Learn On The Job) การเป็นผู้นำสามารถเรียนรู้ได้จากการทำงาน งานที่ทำหยาบมากเท่าใดย่อมเรียนรู้มากขึ้นเท่านั้น ในระบบราชการนั้นแต่ละตำแหน่งเป็นงานที่ทำหยาบในระดับที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องเรียนรู้ภาวะผู้นำในระดับที่แตกต่างกันด้วย งานที่ทำหยาบจะกระตุ้นให้คนมีความคิดสร้างสรรค์และทำงานดีขึ้น ขณะเดียวกันงานที่ทำหยาบจะทำให้ระดับความเครียดสูงขึ้นซึ่งทำให้ผู้บริหารได้เรียนรู้วิธีการจัดการกับความเครียด การทำงานที่ทำหยาบทำให้มีผลงานส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ

2) การเรียนรู้จากผู้อื่น การเป็นผู้นำสามารถเรียนรู้ได้จากคนอื่น เช่น เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น ในองค์กรที่มีหลายระดับนั้น ผู้บังคับบัญชาจะเป็นแหล่งสำคัญของการเรียนรู้เพราะจะเป็นตัวแบบของบทบาท (Role Model) ทั้งในด้านดีและด้านไม่ดี และเป็นแหล่งที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้บังคับบัญชาสามารถมอบหมายงานที่ทำหยาบให้ทำ เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะเป็นแหล่งของข้อมูล เป็นทรัพยากร และให้ข้อมูลย้อนกลับในการทำงาน ดังนั้นภาวะผู้นำจึงสามารถพัฒนาได้โดยอาศัยการเรียนรู้จากผู้อื่น

3) การเรียนรู้จากความผิดพลาด การเรียนรู้จากความผิดพลาดหรือผิดเป็นครู เป็นอีกวิธีการหนึ่งในการพัฒนาภาวะผู้นำ มีงานวิจัยที่แสดงว่าความผิดพลาดทำให้บุคคลตระหนักถึงข้อจำกัดของตนเอง รู้จุดอ่อนของตนเอง สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองหาทางปรับปรุงและพัฒนาขึ้น

4) การเรียนรู้จากการฝึกอบรม การฝึกอบรมเป็นวิธีการที่สำคัญอีกวิธีหนึ่งในการพัฒนาภาวะผู้นำ มีงานวิจัยต่างๆ ยืนยันว่าภาวะผู้นำสามารถเกิดขึ้นได้จากการฝึกอบรม การฝึกอบรมภาวะผู้นำนั้นจะช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจสถานการณ์และเข้าใจวิธีการที่จะควบคุมกิจกรรมของกลุ่ม การฝึกอบรมจะช่วยให้มีความรู้ รู้กระบวนการในการนำ และรู้จักเทคนิคที่จะปรับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โปรแกรมการฝึกอบรมภาวะผู้นำอาจเป็นโปรแกรมต่างๆ ไปหรือโปรแกรมที่เฉพาะเจาะจงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งก็ได้

Wentling (1992 : 78-79, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 71) ได้กล่าวถึงเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำว่า เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด วิธีการพัฒนามีหลายวิธี แต่วิธีที่ใช้มากที่สุดมี 8 วิธี ได้แก่

- 1) การนำเสนอโดยวิทยากร
- 2) การอภิปรายภายในกลุ่ม
- 3) การสาธิต
- 4) การอ่าน
- 5) การฝึกหัด
- 6) การศึกษาจากกรณีตัวอย่าง
- 7) การแสดงบทบาทสมมติ
- 8) การทัศนศึกษา

นอกจากนี้ Truelove ได้เสนอวิธีการพัฒนา 3 วิธี คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตัวต่อตัว และการเรียนรู้แบบกลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้ (Truelove. 1992 : 168-169, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 71-72)

- 1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Solo Learning) ได้แก่
  - 1.1) การฝึกปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย
  - 1.2) การใช้บทเรียนโปรแกรม
  - 1.3) การทำโครงการเดี่ยว
  - 1.4) การปฏิบัติซ้ำ
    - 1.4.1) การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการอบรม
    - 1.4.2) การใช้วีดิทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์
    - 1.4.3) สถานการณ์จำลอง
- 2) การเรียนรู้ตัวต่อตัว (One-To-One Learning) ได้แก่
  - 2.1) การฝึกหัดตามคำแนะนำ
  - 2.2) การสอนงาน

- 2.3) การให้คำปรึกษา
- 2.4) การฝึกงาน
- 2.5) การสาธิต
- 2.6) สถานการณ์จำลอง
- 2.7) การอ่านตามคำแนะนำ
- 2.8) การติวเข้ม
- 3) การเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Group learning) ได้แก่
  - 3.1) การแสดงบทบาทสมมติ
  - 3.2) การสอนกลุ่มย่อย
  - 3.3) การบรรยาย
  - 3.4) การเรียนจากบทเรียน
  - 3.5) การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
  - 3.6) การทำโครงการรายกลุ่ม
  - 3.7) การฝึกปฏิบัติ
  - 3.8) การฝึกปฏิบัติทักษะเฉพาะด้าน
  - 3.9) การฝึกปฏิบัติรายกลุ่ม
  - 3.10) การศึกษากรณีตัวอย่างจากเอกสาร
  - 3.11) การศึกษากรณีตัวอย่างจากสถานการณ์
  - 3.12) สถานการณ์จำลอง
  - 3.13) เกมทางธุรกิจ
  - 3.14) การเรียนรู้จากการค้นคว้า
  - 3.15) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
  - 3.16) การระดมสมอง
  - 3.17) การศึกษานอกสถานที่
  - 3.18) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ในส่วนของ Wills (1993 : 9, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 72) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนา มีดังนี้

- 1) การฝึกอบรมในห้อง โดยมีวิทยากรเป็นผู้นำ
- 2) การเรียนรู้ทางไกล
- 3) การฝึกอบรมโดยใช้คอมพิวเตอร์
- 4) การฝึกอบรมในระหว่างประจำการ
- 5) การฝึกอบรมหลักสูตรจากภายนอก
- 6) การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 7) การสัมมนา
- 8) การประชุมทางวิชาการ

- 9) การประชุม
- 10) การศึกษาภาคค่ำ
- 11) การศึกษาต่อ
- 12) การฝึกปฏิบัติงานตามที่มอบหมาย
- 13) การร่วมวงจรคุณภาพ
- 14) การอ่านหนังสือหรือบทความ

สมชาติ กิจยรรยง (2546 : 77) ได้เสนอกิจกรรม Walk Rally ในการพัฒนาภาวะผู้นำว่า เป็นวิธีพัฒนาบุคลากรแนวใหม่ที่ผสมผสานหลายกิจกรรมเข้าด้วยกัน ทั้งกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมทั้งการคิด การพูด การกระทำและการแสดงออก สมาชิกของกลุ่มได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ผู้ชี้แนะ และผู้ปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์โดยการยอมรับตนเองและผู้อื่น สิ่งสำคัญที่จะทำให้กิจกรรม Walk Rally สามารถพัฒนาภาวะผู้นำได้คือ

1) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมสมัยใหม่ที่สอนให้คนรู้จักคิด รู้จักมองปัญหาในมุมกว้างและลึก มีสาระประเด็นที่มีแนวคิดรวบยอด

2) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยยึดเอาตัวผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นศูนย์กลางให้ได้มีโอกาสแสดงออกทางร่างกาย สมอง จิตใจ ฯลฯ

3) เป็นกิจกรรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้หลักและเงื่อนไขการอยู่ร่วมกันและทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

4) เป็นกิจกรรมพัฒนาบุคลากรภาคสนาม ที่ให้ความสนุกตื่นเต้น การผจญภัย การเคลื่อนไหว การแข่งขัน การท้าทาย และเป็นการเรียนรู้ที่ต้องค้นหาคำตอบด้วยการลงมือกระทำ (Learning by Doing)

5) เป็นการลงทุนในด้านการพัฒนาบุคลากรที่คุ้มค่า เพราะจากการสำรวจแล้วเห็นว่ากิจกรรมนี้ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรได้มากกว่าวิธีอื่นๆ

สมบูรณ์ ศิริสรหรือรัฐ (2547 : 136-140) ได้ทำการวิจัยพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดีและได้สรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำจากหลักการทฤษฎีของนักวิชาการนักการศึกษา ได้ 33 วิธี ซึ่งในแต่ละวิธีอาจดำเนินการพัฒนาเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม รายหน่วยงาน หรือวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำนอกเหนือการปฏิบัติงานซึ่งเป็นวิธีการที่ดำเนินการนอกสถานการณ์จริง เช่น ในห้องฝึกอบรมคล้ายการเรียนในชั้นเรียน หรือบางวิธีสามารถพัฒนาในขณะที่ปฏิบัติงานได้ด้วย สามารถนำมาปรับใช้สำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้เป็นอย่างดีซึ่งทั้ง 33 วิธี ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1) กรณีศึกษา (Case Study) คือ การใช้กรณีศึกษาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และเสนอแนะอาจเป็นกรณีขององค์การตนเองหรือผู้อื่นเพื่อช่วยให้เข้าใจในภูมิหลังขององค์การมากขึ้นอาจใช้ร่วมกันรูปแบบอื่นๆ ได้มากมาย

2) การฝึกประสาทสัมผัส (Sensitivity Training/Laboratory Training) เป็นการฝึกอบรมด้านการฝึกประสาทสัมผัสความรู้สึกของบุคคลจากการมีปฏิสัมพันธ์อันจะมี

ผลกระทบต่อผู้อื่น คือ ฝึกหัดคนให้รู้ร้อนรู้เย็นต่อความรู้สึกหรือการแสดงออกของผู้อื่นเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้น

3) กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) เป็นเทคนิคการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้พฤติกรรม ทักษะ ทักษะ การเข้าใจคน วิธีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับคนที่ถูกต้องรวมถึงการเรียนรู้ปฏิริยาภายในกลุ่ม

4. กลุ่มซักถาม (Audience Reaction Group) การฝึกหัดหรือจัดกลุ่มผู้อบรมให้มีหน้าที่ซักถามประเด็นปัญหา ทำให้ต้องตั้งใจฟัง และฝึกหัดการจับประเด็น การซักถามให้เกิดความสุภาพ กระจ่างชัด จุดบันทึกคำถามคำตอบและสรุประหว่างที่วิทยากรบรรยายเพื่อรายงานต่อที่ประชุมท้ายรายการ เป็นการฝึกหัดการตั้งใจฟัง สมาธิในการฟัง การเรียนรู้ปฏิริยาภายในกลุ่มการกระตุ้นให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง

5) เกมการบริหาร (Management Games) เป็นเทคนิคการพัฒนาฝ่ายจัดการด้วยการแข่งขันกันศึกษาข้อมูล วิเคราะห์และตัดสินใจโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อสร้างสถานการณ์จำลองให้ เช่น ด้านการตลาด การผลิต

6) การจัดทีมผู้ฟัง (Listening Team) การจัดกลุ่มให้เป็นผู้ฟังในการสอน การอบรมและให้ทำหน้าที่จดบันทึก ฝึกหัดการจับประเด็น บันทึก เรียบเรียงให้ได้ประเด็น เนื้อหาสำคัญของเรื่องและจัดทำบันทึกรายงาน (Report) ส่งหรือรายงานที่ประชุม

7) การชี้แจงปัญหาข้อใจ (Forum) เป็นการให้นักศึกษาคนหนึ่งหรือสองคนพูดหรือชี้แจงเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นปัญหา จะใช้เมื่อเกิดการขัดแย้งสงสัยหรือคิดเห็นไม่ตรงกัน เป็นการฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้กับพนักงาน

8) ซินดิเคต (Syndicate) เป็นการประชุมเพื่อฝึกอบรมคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาให้สามารถแก้ไขปัญหามีลักษณะเฉพาะขององค์การ โดยมีการให้ความรู้โดยวิทยากร หรือมีกิจกรรมปฏิบัติร่วมกัน แล้วแบ่งกลุ่มซินดิเคตเพื่อแก้ไขปัญหาในแต่ละเรื่องตามความสนใจของสมาชิกในกลุ่ม ภายหลังจากประชุมกลุ่มเสร็จแล้วมีการประชุมรวมเพื่อให้แต่ละกลุ่มได้รายงานผลการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมก่อนที่จะรวมผลของทุกกลุ่มและรับเป็นข้อเสนอของที่ประชุมทั้งหมด

9) การบรรยายหมู่หรือชุมนุมปาฐกถา (Symposium) คล้ายกับการอภิปราย โดยผู้ทรงคุณวุฒิหลายคนทุกคนพูดเรื่องเดียวกัน แต่แบ่งกันพูดคนละตอน ไม่มีการอภิปราย หัวข้อของคนอื่นๆ เหมือนการอภิปรายเป็นคณะ

10) ทักษะศึกษา/ศึกษาดูงาน (Field Trip/Field Study) เป็นการศึกษาดูงาน ณ สถานที่อื่นนอกเหนือการสอนปกติ เพื่อให้เห็นสถานการณ์ของการปฏิบัติจริง แล้วกลับมาบอกข้อสังเกต เขียนรายงานหรือจัดให้มีการอภิปรายสรุปผลเป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศและสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่ม

11) การทำโครงการจริง (Live Project Or Group Work) เป็นวิธีคล้ายกับการทำแบบฝึกหัด โดยวิทยากรอาจกำหนดให้ไปทำงานที่มีการกำหนดขอบเขตของเรื่อง และรายละเอียดที่จะทำเรื่องแนวทางปฏิบัติโดยประยุกต์จากหลักวิชาการที่ศึกษาอบรมสามารถทำได้ทั้งรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

12) การทำแบบฝึกหัด (Exercise) เป็นการกำหนดให้ผู้เข้าอบรมปฏิบัติการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการแก้ปัญหา หลังการบรรยายอาจตั้งโจทย์ปัญหาให้ฝึกหัดแก้ปัญหา หรือทำการทดลองโดยการปฏิบัติในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

13) การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ (Action Learning) เป็นการให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาได้ลงมือทำงานในโครงการร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ประสบการณ์จริง ได้เพิ่มทักษะการวางแผนวิเคราะห์ปัญหาได้มีโอกาสทำงานร่วมกับคนอื่น เพื่อร่วมกันขบคิดทำความเข้าใจร่วมกันพัฒนาแก้ไขปัญหาจริงที่เกี่ยวข้องกับงาน และเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาทั้งบุคคลทีมงานและองค์การ

14) การสอนงานหรือการถ่ายทอดแบบตัวต่อตัว (Coaching) ใช้ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาชุดเดิมจะหมดวาระ เพื่อเป็นการเตรียมคณะกรรมการองค์การนักศึกษาที่เข้ารับตำแหน่งใหม่ให้สามารถเรียนรู้จากผู้ทำงานในปัจจุบันแบบประกบตัวต่อตัว หรือการสอนงาน

15) การหมุนเวียนงาน (Job Rotation) เป็นการจัดให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษามีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น ช่วยจัดความเหนื่อยในการทำงาน เกิดการปรับปรุงด้วยมุมมองใหม่ของผู้เข้ามารับหน้าที่เกิดความร่วมมือและเข้าใจปัญหาฝ่ายต่างๆ มากขึ้นรวมทั้งสร้างความคุ้นเคยและสร้างทีมงานที่ดีแต่ไม่เหมาะสมกับงานที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

16) กิจกรรม Walk Rally ซึ่งดัดแปลงมาจากการแข่งขันรถแรลลี่ หรือการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น ร้องเพลงปรบมือ แสดงท่าทาง เล่นเกม อันเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกในการทำงานร่วมกันใช้เวลาและทรัพยากรอื่นๆ อย่างเหมาะสม ฝึกการสังเกต จดจำ คิดปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการสื่อสาร การนำ การแบ่งงานกัน และสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

17) บทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการพัฒนาศูนย์กรรมการองค์การนักศึกษาให้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาเฉพาะด้าน ฝึกความเป็นผู้นำ การวางแผนงาน การมอบหมายงาน โดยแสดงบทบาทในสถานการณ์จริง อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยสวมบทบาทที่เป็นจริง

18) การบรรยาย (Lecture) เป็นลักษณะของการสอน บอกเล่าทางวิชาการ สื่อสารทางเดียวเพื่อสร้างหรือเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ เพื่อให้เกิดการยอมรับเรื่องราวหลักการทฤษฎี

19) การประชุม แบ่งได้เป็น

19.1) ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) เน้นการร่างประสบการณ์ นำเอาไปปฏิบัติมากกว่าการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือการบรรยาย

19.2) ประชุมโต๊ะกลม (Panel Or Round Table) เป็นการอภิปราย โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ฟัง ใช้ผู้อภิปราย 4-6 คน อภิปรายในหัวข้อเรื่องที่กำหนดบนโต๊ะรูปกลมมีการแสดงทัศนคติความคิดเห็นมากกว่าข้อเท็จจริง โดยการจัดที่ให้ผู้อภิปรายเห็นหน้ากัน มีผู้นำอภิปรายแนะนำ สอบถามปัญหา ควบคุมการอภิปราย และสรุปการอภิปราย

19.3) การประชุมระดับผู้บริหาร (Convention) เป็นการประชุมอบรม เฉพาะระดับผู้นำหรือผู้บริหาร เพื่อปรึกษาหารือ แก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนวิธีการทำงาน ระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุม รวมทั้งการรับทราบนโยบายหรือวัตถุประสงค์ที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง

19.4) การประชุมเชิงวิชาการ (Conference) เป็นการประชุมที่ใช้ได้หลายวัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเน้นบรรยากาศที่เป็นกันเอง สมาชิกควรมีความรู้ ความสนใจหรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะประชุมพอสมควร

20) การเผชิญเหตุการณ์ (Incident Method) เป็นวิธีการนำเอาปัญหาที่เกิดขึ้น ข้อเท็จจริงจากบุคคล สถานการณ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยมีวิทยากรช่วยแยกแยะ รายละเอียดจากจุดของเหตุการณ์ รวบรวมคำถามและให้กลุ่มตัดสินใจ รวมทั้งประเมินการกระทำพฤติกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ถูกต้องเหมาะสม

21) การฝึกสั่งการ (In Basket Training) เป็นการฝึกการบริหารโดยนำเรื่องจริงที่ผู้บริหารจะต้องสั่งการมาใส่ในแฟ้ม แล้วให้ตัดสินใจเรื่องที่เป็นปัญหาต่างๆ ในเวลาจำกัด รวมทั้งการสั่งงาน การอนุมัติ การแบ่งงาน และการมอบหมายงาน

22) ร่วมกับสถาบันการศึกษา (Institute) ได้แก่ การส่งคนเข้าร่วมประชุม ทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาที่จัด ซึ่งมักเป็นการแนะนำความรู้ ทฤษฎี เทคนิคผลงานวิจัยใหม่ๆ หรือการส่งเข้าร่วมศึกษาในโครงการที่จัดให้พิเศษเฉพาะตัวหรือทั้งองค์การ

23) การระดมความคิด (Brain Storming) เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้ทุกคนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ทุกแง่ทุกมุมไม่คำนึงว่าจะผิดหรือถูก เป็นความคิดคำแนะนำ อาจใช้พูดหรือเขียนลงกระดาษ ใช้เวลาตามความเหมาะสมแล้วนำไปสู่การประเมินของกลุ่มใหญ่ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้

24) E-Learning เป็นรูปแบบการศึกษาที่เน้นการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เป็นการเรียนในลักษณะใดก็ได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเผยแพร่ความรู้ มีการถ่ายทอด เนื้อหาผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต แอ็กซทราเน็ต หรือทางสัญญาณโทรศัพท์ หรือสัญญาณดาวเทียม ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบ การเรียนรู้ที่คุ้นเคย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การสอนบนเว็บ (WBI) การเรียนออนไลน์ (On-Line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือการเรียนจากวีดิทัศน์ตามอัธยาศัย (Video On-Demand)

25) การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Program Instruction) เป็นการสอนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการสอนของเครื่องมือหรือหนังสือ (Programmed Text Books) ที่เตรียมบทเรียน คำถาม คำตอบ อธิบาย ใช้บทวนกลับไป

กลับมามีความเข้าใจ การเรียนรู้มีความคงทนถาวร เรียนได้ตามลำดับชั้นความสามารถของตนเองและแก้ไขปฏิกิริยาตอบสนองด้วยตนเอง

26) การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI) เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยที่บทเรียน CAI ถูกออกแบบให้ผู้เรียนคอมพิวเตอร์โดยมีเนื้อหาสาระตามที่ผู้ออกแบบกำหนด ผู้เรียนสามารถทำการโต้ตอบกับเครื่องทราบผลการปฏิบัติได้รับการเสริมแรง การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนโดยไม่ต้องแข่งกับผู้อื่น

27) การสัมภาษณ์ (Interviewing) เป็นเทคนิคที่จะให้ผู้เข้ารับการพัฒนากเกิดการเรียนรู้ มีข้อคิดทางประสบการณ์กับบริษัทที่เรียนในห้องอบรม อาจมีการกำหนดให้แต่ละคนไปสัมภาษณ์ในหัวข้อที่กำหนดแล้วนำมาเสนอในชั้นสรุปรวบรวมเป็นเรื่องราวทั้งหมด

28) การสัมมนา (Seminar) เป็นการให้สมาชิกช่วยกันระดมความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาหรือเสนอแนวทางในการดำเนินงานในขอบข่ายเนื้อหาสาระที่กำหนดเป็นวิธีการที่ลดความรู้สึกลดต่อการเรียนรู้เพราะทุกคนมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมและมีการสื่อสารสองทาง

29) การสาธิต (Demonstration) แบ่งได้เป็น

29.1) การสาธิตแบบแสดงผล (Result Demonstration) เป็นการนำเอาของจริงมาแสดงวิธีทำให้ผู้เข้าอบรมเห็นของจริง กระบวนการต่างกับการสาธิตวิธีตรงที่ไม่ต้องแสดงวิธีขั้นตอนการปฏิบัติ มีลักษณะการจูงใจให้ปฏิบัติงาน เช่น การอบรม 5 ส. แล้วนำชมองค์การที่ใช้ 5 ส. อย่างได้ผล เป็นต้น

29.2) การสาธิตวิธี (Method Demonstration) เป็นการนำเอาของจริงมาแสดงวิธีเพื่อทำให้ผู้เข้าอบรมเห็นของจริง กระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน วิธีการใช้เครื่องมือ ต้องจัดให้ผู้อบรมเห็นการทำอย่างชัดเจน อาจให้มีการฝึกปฏิบัติจริงหรือใช้บทบาทสมมติด้วยก็ได้

30) การเรียนรู้ทางไกล (Distance Learning) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกัน ใช้วิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์โดยอาศัยสื่อประสมหลายรูปแบบได้แก่ สื่อที่เป็นหนังสือ สื่อที่เป็นไปรษณีย์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ การประชุมทางไกลด้วยภาพและเสียง (Video Conference) อินเทอร์เน็ต ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างสถานที่สามารถศึกษาหาความรู้ได้

31) การอภิปราย (Discussion) เป็นการจัดให้บุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปพูดแสดงความคิดเห็นและมุมมองของตนต่อประเด็นที่เป็นปัญหาที่สนใจร่วมกันมีหลายรูปแบบคือการนำอภิปราย (Leading Discussion) การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) การอภิปรายกลุ่มย่อย (Buzz Group) การอภิปรายโดยผู้ทรงคุณวุฒิหลายคน (Panel Discussion) การอภิปรายแบบปุจฉา-วิสัชนา (Colloquy)

32) กิจกรรมพัฒนาจิต (Mind Development Activity) เป็นการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และความมีพลังของจิตใจให้มีความสงบเยือกเย็น เช่น การฝึกสมาธิ (Meditation) เพื่อให้จิตใจเหมาะแก่การใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์สภาพการณ์ ปัญหาการทำงานและการดำเนินชีวิต

33) การจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : IDP) เป็นการจัดทำแผนพัฒนาตนเองของผู้บริหารเพื่อให้สามารถวางแผนการพัฒนาตนเองไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ช่วยจัดลำดับความสำคัญ เน้นประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนาและเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง

นอกจากนี้ไพศาล จันทรภักดี (2547 : 350) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบวิธีพัฒนาภาวะผู้นำ 3 วิธี คือ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองเพื่อตนเอง วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองเพื่อคนอื่น และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตนเองเพื่อการทำงาน ทั้ง 3 วิธี จะเป็นตัวส่งผลดีให้เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีภาวะผู้นำสูงขึ้น

จะเห็นว่าการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นผู้ในระดับใด หรือผู้ตามต้องมีการปรับปรุงพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีอยู่เสมอ ส่วนที่ดีอยู่แล้วต้องรักษาความดีนั้นเอาไว้หรือทำให้ดีขึ้น สำหรับส่วนที่ไม่ดีก็ต้องรีบแก้ไข ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกๆด้าน ทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองได้ตลอดเวลา การพัฒนาภาวะผู้นำ มีวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกันไปซึ่งผู้วิจัยสรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำได้ 3 วิธี ดังนี้

- 1) ภาวะผู้นำจะพัฒนาได้ต้องศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติงานด้วยตนเอง
- 2) ภาวะผู้นำจะพัฒนาได้ต้องศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของคนอื่น
- 3) ภาวะผู้นำจะพัฒนาได้ต้องได้รับการฝึกอบรม

จากการศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำจากนักวิชาการและนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจะนำไปประยุกต์ใช้ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

การจัดกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา

1. ความหมายของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

มีนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาดังเช่น ปิยดา ดิลกปริชากุล (2547 : 3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาว่าเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นตามความสนใจของนักเรียนนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมด้านกีฬา วิชาการ ศาสนาวัฒนธรรมประเพณี การบำเพ็ญประโยชน์ นันทนาการ

การส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2551 : 6-26) ที่นำเสนอว่า กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมนักเรียนนักศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ตามที่สังคมคาดหวัง

ในส่วนของผู้วิจัยเองสรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา หมายถึง บรรดา กิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจะเป็นการจัดกิจกรรมภายในหรือภายนอกสถานศึกษา ที่สถานศึกษา จัดขึ้นเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคม และเจตคติที่ดี อันจะส่งผลต่อความเป็นนักเรียนนักศึกษาที่สมบูรณ์ และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

2. ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

กิจกรรมนักเรียนนักศึกษามีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนานักเรียนนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักเรียนนักศึกษา การที่นักเรียนนักศึกษาจะเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้ ย่อมต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ความคิด ทักษะ ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบต่อการพูด และการกระทำต่อตนเอง สามารถดำรงตนเป็นที่ยอมรับ นับถือ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ผลเป็นผลสำเร็จอีกด้วย (ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 93-94) และยังสอดคล้องกับ ปิยดา ดิลกปรีชากุล (2547 : 3-4) ที่กล่าวว่า กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมขึ้น เพื่อตอบสนองให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงความสามารถ ความถนัดตามธรรมชาติอันแท้จริง กิจกรรมจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนนักศึกษารู้จักปรับตนเองในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ตามระบอบประชาธิปไตย กิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์ตามความแตกต่าง ของนักเรียนนักศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนนักศึกษารอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งมีประโยชน์และความสำคัญ ดังนี้

- 1) มีประโยชน์ในด้านการส่งเสริมวิชาการ
- 2) ช่วยแก้ปัญหาในการปกครองนักเรียนนักศึกษา
- 3) ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 4) ได้ค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตน
- 5) สามารถแก้ปัญหาของตนเองและช่วยสังคมได้
- 6) สร้างความเป็นผู้นำและผู้ตาม
- 7) สร้างความเชื่อมั่นในตนเองสูง
- 8) เป็นการเตรียมนักเรียนนักศึกษาที่จะออกไปเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม
- 9) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนักศึกษา
- 10) ให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย
- 11) ช่วยให้นักเรียนนักศึกษารักและผูกพันกับสถานศึกษา
- 12) ให้นักเรียนนักศึกษารู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น

13) ทำให้นักเรียนนักศึกษา รู้จักการทำประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

14) สร้างวิสัยทัศน์ใหม่ในการดำเนินชีวิต

15) สร้างทัศนคติที่ดีต่อการดำรงชีวิต

การจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความสนใจหรือการมีอารมณ์ของนักเรียนนักศึกษา วัยรุ่นที่อยากร่วมในกิจกรรมนั้นจะส่งผลต่อสิ่งทีนักเรียนนักศึกษาวัยรุ่นดำเนินการอยู่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งมุกซ์ดา ผดุงยาม (2547 : 163) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวัยรุ่น พบว่า นักเรียนนักศึกษาวัยรุ่นที่มีความมั่นคงทางอารมณ์สูง จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนได้ดี ดังนั้นกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนนักศึกษาวัยรุ่นจะเป็นตัวที่ส่งผลถึงการเรียนของนักเรียนนักศึกษาโดยตรง

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2551 : 6-27) ยังให้ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา อันเป็นการพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาเกิดสิ่งที่ตั้งตามดังนี้

- 1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
  - 2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
  - 3) มีความรู้เป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะ และศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
  - 4) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
  - 5) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
  - 6) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
  - 7) เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  - 8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
  - 9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ตั้งงามให้สังคม
- จากนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้หลักการและทฤษฎีที่นำเสนอข้างต้นผู้วิจัยกล่าวโดยสรุปความสำคัญของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นดังนี้
- 1) นักเรียนนักศึกษาได้เตรียมตัวในการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย ก่อนที่จะจบออกไปจากสถานศึกษา
  - 2) นักเรียนนักศึกษาเกิดความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้มีลักษณะนิสัยที่ดี มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

- 3) ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษามากยิ่งขึ้น
- 4) เป็นการเสริมสร้างให้นักเรียนนักศึกษาได้ความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่างๆ
- 5) เกิดความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

3. ประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

สำหรับการจำแนกประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษานั้นผู้วิจัยได้ศึกษาในหลายส่วนดังเช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2551 : 6-26) ได้จำแนกประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็น 10 ประเภท ดังต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมที่ส่งเสริมการเป็นผู้นำและการปกครองตนเอง
- 2) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์
- 3) กิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาและประเพณี
- 4) กิจกรรมที่เกี่ยวกับสังคมและการเข้าสังคม
- 5) กิจกรรมที่เกี่ยวกับกีฬา
- 6) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการรื่นเริงหรือนันทนาการ
- 7) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือการทำงานอดิเรก
- 8) กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานทางด้านวิชาการ
- 9) กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานชุมชน
- 10) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพ

ส่วนปิยดา ดิลกปรีชากุล (2547 : 4-13) ได้จำแนกประเภทของกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่สัมพันธ์กับเรื่องต่างๆ ดังนี้

1) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งบุคลิกภาพเป็นภาพลักษณ์ของนักเรียนนักศึกษา ที่ทำให้ผู้พบเห็นและเกี่ยวข้องมีความเชื่อถือเลื่อมใสและศรัทธา โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 6 ประการ ดังนี้

- 1.1) การแต่งกาย
- 1.2) การแสดงออก
- 1.3) การพูด
- 1.4) การแสดงความคิดเห็น
- 1.5) การแสดงออกด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 1.6) การรักษาระเบียบวินัยขององค์กรนักศึกษา

และกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาทำให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพได้จากการทำงานร่วมกันของนักเรียนนักศึกษาอย่างมีกระบวนการ จากการอบรม จากการแนะนำของครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา และจากการเข้าร่วมประชุมองค์การนักศึกษา

2) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้พัฒนาความรู้ทางวิชาการ ปัจจุบันการเรียนรู้

ของนักเรียนนักศึกษาจะจำกัดอยู่เพียงตำราเรียนเล่มใดเล่มหนึ่ง ไม่เป็นการเพียงพอให้นักเรียน นักศึกษาต้องไฝหาความรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย โดยแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

- 2.1) การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพ
- 2.2) การเรียนรู้เพื่อการเสริมประสบการณ์วิชาชีพ
- 2.3) การเรียนรู้เพื่อเตรียมสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในระดับสูงต่อไป
- 2.4) การเรียนรู้ในวิชาการที่เราสนใจนอกเหนือจากการเรียนปกติ
- 2.5) การเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางปัญญา

และการพัฒนาความรู้ทางวิชาการทำได้หลายแนวทาง ไม่ว่าจะเป็น การศึกษาด้วยตนเองจากเอกสาร จากห้องสมุด หรือระบบอินเทอร์เน็ต การเข้าร่วมอบรม ประชุม การสัมมนาในโอกาสที่เหมาะสม การจัดกลุ่มเรียนรู้และเชิญวิทยากรมาสอนพิเศษ การจัดกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อที่สนใจ

3) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ กิจกรรมนักเรียนนักศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาทักษะวิชาชีพลักษณะการประกอบอาชีพ มีความหลากหลายและแตกต่างกันมากแบ่งเป็นลักษณะใหญ่ๆ ได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

- 3.1) อาชีพการให้บริการ เช่น บริการซ่อมรถยนต์ ติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น
- 3.2) อาชีพการผลิต เช่น การผลิตชิ้นงาน ชิ้นส่วนรถยนต์ รับจ้าง กลึงโลหะ เป็นต้น
- 3.3) เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง เช่น พนักงานซ่อมบำรุง พนักงานตรวจสอบระบบการผลิต พนักงานในสายการผลิต เป็นต้น

ดังนั้นไม่ว่าจะประกอบอาชีพลักษณะใดก็ตาม นักเรียนนักศึกษาต้องมีความพร้อมในวิชาชีพที่ตนเองศึกษา ความพร้อมเกิดจากมีความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนและมากพอ มีความสามารถทำได้อย่างถูกต้องไม่ผิดพลาด คือ ทักษะวิชาชีพ

4) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาทำให้นักเรียนนักศึกษาได้พบปะกับเพื่อนนักเรียนนักศึกษาที่มีความสนใจในกิจกรรมเดียวกันเป็นการทำงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ความเสียสละ และความรับผิดชอบ คือ การทำงานเป็นทีม (Team work) ในการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ต้องมีหลักการทำงานร่วมกัน ดังนี้

- 4.1) หลักการประชาธิปไตยที่ทุกคนต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับมติจากที่ประชุมส่วนใหญ่ แม้ว่าทุกคนจะมีความเท่าเทียมกัน ความเป็นพี่น้องกัน แต่การทำงานก็ต้องมีผู้นำและผู้ตาม
- 4.2) หลักการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบที่ทุกคนควรมีส่วนร่วมทำงานตามที่ตนเองถนัด และทำให้ดีที่สุดเพื่อผลงานของกลุ่ม

4.3) หลักการประสานประโยชน์ การทำงานย่อมเกิดผลงาน แม้ว่าผลงานไม่อาจแบ่งปันให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงก็ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

4.4) หลักการทำงานด้วยมิตรภาพและน้ำใจไมตรีที่ทุกคนมีให้กับเพื่อนร่วมทีมงานไม่ว่าเพื่อนจะมาจากห้องใดเป็นชายหรือหญิง นักเรียนนักศึกษาควรปฏิบัติต่อเพื่อนด้วยการมีน้ำใจไมตรี ด้วยมิตรภาพ เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพอันดี อันนำไปสู่การทำงานอย่างราบรื่น และมีความสุขในการทำกิจกรรมตามความมุ่งหวังขององค์การนักศึกษา

เมื่อนักเรียนนักศึกษาได้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ นักเรียนนักศึกษาจะเกิดการเรียนรู้เพื่อนร่วมงานทำให้เกิดความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน ทั้งด้านลักษณะนิสัย ความรู้และความสามารถ นักเรียนนักศึกษาจะต้องคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และยอมรับในความแตกต่าง ใช้ความแตกต่างให้เป็นประโยชน์ต่อการทำกิจกรรม ไม่ควรเปลี่ยนความแตกต่างให้เป็นความเหมือน แต่ควรสร้างความแตกต่างให้กลมเกลียวเป็นหนึ่งเดียว คือ สัมพันธภาพที่ดีเยี่ยม

5) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนนักศึกษากับครู กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาดังกล่าวมีความสำคัญดังนี้

5.1) ครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการการศึกษา และจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนนักศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5.2) การจัดกิจกรรมโครงการ คนดีและมีความสุข คนเก่งและมีความสุข ครูที่ปรึกษาองค์การ จะมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำให้กับนักเรียนนักศึกษา ซึ่งจะสร้างความสัมพันธ์อันดีในการปรึกษาหารือข้อเสนอแนะให้กับนักเรียนนักศึกษา ซึ่งฝ่ายพัฒนางานกิจการนักเรียนนักศึกษาจะส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนดี ส่วนฝ่ายวิชาการจะส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนเก่ง ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายต้องร่วมมือกันจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนนักศึกษา

5.3) บทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรึกษา ซึ่งครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาในการช่วยวางแผนและวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมขององค์การนักศึกษาให้ได้มาตรฐาน

6) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษากับการสร้างสัมพันธ์กับชุมชน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีส่วนสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการชุมชนท้องถิ่น ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบล วัด โรงเรียนใกล้เคียง เป็นต้น นักเรียนนักศึกษาจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ขณะเดียวกันชุมชนก็สามารถตอบสนองความต้องการของสถาบันการศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนจัดทำได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

6.1) กิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

6.2) กิจกรรมการพัฒนาชุมชน เพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีโอกาสแสดงความสามารถให้ชุมชนยอมรับ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนา

6.3) กิจกรรมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เช่น โครงการต่อต้านสารเสพติด โครงการขับขี่ปลอดภัย เป็นต้น

ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทำให้ได้รับการยอมรับความช่วยเหลือ และความร่วมมือจากชุมชน สร้างทัศนคติที่ดี และสร้างค่านิยมความรับผิดชอบต่อสังคม นักเรียนนักศึกษามีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ และทักษะด้านอาชีพ

จากประเภทของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีมากมายหลากหลายกิจกรรม หลากหลายโครงการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประเภทของการจัดกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนดี
- 2) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนเก่ง
- 3) กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ที่เป็นการบำเพ็ญประโยชน์

องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

องค์การนักศึกษา มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป บางแห่งเรียกสโมสรนักศึกษา บางแห่งเรียกสภานักศึกษา ซึ่งมีหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา องค์การนักศึกษามีลักษณะดังนี้ (Irwin. 2004, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 91)

- 1) เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งหมดที่จัดขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ
- 2) องค์การนักศึกษาต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารหรือหัวหน้าสถานศึกษาและหัวหน้าสถานศึกษาจะต้องสร้างความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับบทบาทขององค์การนักศึกษาด้วย
- 3) องค์การนักศึกษาเป็นพลังแห่งอำนาจดังนั้นควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาโดยส่วนรวม อาศัยหลักการของประชาธิปไตยในการวางหลักปฏิบัติหรือธรรมนูญขององค์การนักศึกษา
- 4) องค์การนักศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานจากนักเรียนนักศึกษาโดยส่วนรวม อีกทั้งต้องได้รับการสนับสนุนจากนักเรียนนักศึกษาทุกคนในการที่จะปฏิบัติงานตามบทบาท และหน้าที่ขององค์การนักศึกษา
- 5) สมาชิกขององค์การนักศึกษาก่อประกอบด้วยตัวแทนจากชั้นปีต่างๆ ที่อาสามาทำงานเพื่อส่วนรวม

Smith (2003, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 92) ได้กล่าวถึงองค์การนักศึกษาไว้ดังนี้

- 1) องค์การนักศึกษา ถือว่าเป็นการฝึกความเป็นพลเมืองของสังคม มีการฝึกในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของการอยู่ร่วมกันในสังคม
- 2) องค์การนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ตลอดจนให้นักเรียนนักศึกษา ได้มีการแสดงออก
- 3) องค์การนักศึกษาช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหมู่คณะของนักเรียนนักศึกษา
- 4) องค์การศึกษามีหน้าที่ส่งเสริมสวัสดิการโดยทั่วไปของนักเรียนนักศึกษา
- 5) องค์การนักศึกษาเป็นการฝึกรูปแบบของการบริหารงานให้แก่เรียนนักศึกษา

และ Jamias (2000, อ้างถึงใน ชูชีพ ประทุมเวียง. 2550 : 97-98) ได้กล่าวถึงการจัดองค์การนักศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดองค์การเพื่อเตรียมโอกาส ในการเสริมประสบการณ์พิเศษ สร้างความสัมพันธ์มูลฐาน และเป็นที่ฝึกฝนประชาธิปไตย ซึ่งนักเรียนนักศึกษาจะได้มีโอกาสเรียนรู้การเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต การสร้างนิสัยที่มีคุณค่า ทักษะที่ดีที่น่าสรรเสริญ อุดมคติที่ถูกต้อง อันเป็นการสร้างพลเมืองดีมีคุณภาพให้แก่สังคมต่อไป

นอกจากนี้ Jamias ยังได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนนักศึกษาไว้ดังนี้

- 1) เพื่อฝึกฝนการมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตแห่งประชาธิปไตย
- 2) เพื่อพัฒนาสติปัญญาและสร้างความกระตือรือร้นในตัวนักเรียนนักศึกษา
- 3) เพื่อฝึกนักเรียนนักศึกษาในด้านศิลปะและความงามของสังคม
- 4) ให้นักเรียนนักศึกษาได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถพิเศษของตนเอง
- 5) เพื่อสร้างเสริมความร่วมมือทางสังคม
- 6) เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนนักศึกษารู้สำนึกถึงกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับต่างๆ
- 7) เพื่อพัฒนาและเร้าความสนใจของนักเรียนนักศึกษา ในสถาบันการศึกษานี้ๆ
- 8) เพื่อสร้างเสริมขวัญของสถาบันการศึกษา

นอกจากนี้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552 ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดังนี้ (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552. 2552 : 22)

- 1) เพื่อให้นักศึกษาอาชีวศึกษามีองค์การนักศึกษาที่บริหารจัดการ ภารกิจ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้เหมาะสม และสมศักดิ์ศรีของนักศึกษาอาชีวศึกษา

- 2) เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพอาชีวศึกษา ในทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
  - 3) เพื่อจัดการประชาสัมพันธ์ แนะแนว เผยแพร่ วิชาชีพอาชีวศึกษา ให้แพร่หลายและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาชีพที่ได้ศึกษา
  - 4) เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความคุ้นเคยระหว่างนักศึกษาที่เรียน วิชาชีพอาชีวศึกษาทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษาด้วย
  - 5) เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาความเจริญงอกงามทางด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของนักศึกษา
  - 6) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสนใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
  - 7) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสถานศึกษากับองค์การนักศึกษา รวมทั้งความสัมพันธ์กับองค์การและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ กับวิทยาลัย ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติทั้งภายในประเทศและต่างประเทศด้วย
  - 8) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมีความ รับผิดชอบและต้องการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตน ได้เรียนอย่างสม่ำเสมอและสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในองค์การวิชาชีพของตนได้
- ในส่วนพินดา ดิลกปริชากุล (2547 : 19) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของการ จัดองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไว้ดังนี้
- 1) เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของสมาชิก โดยการปฏิบัติจริงในสาขาวิชาชีพของตน และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง จนมีความมั่นใจและสามารถ นำไปประกอบอาชีพตลอดจนสามารถแนะนำผู้อื่นได้
  - 2) เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอย่างแท้จริง
  - 3) เพื่อฝึกหัดและส่งเสริมสมาชิกให้ปฏิบัติงานเป็นพลเมืองดีมีคุณค่าต่อสังคม
- นอกจากนี้ พินดา ดิลกปริชากุล ยังกล่าวถึงหลักการดำเนินการขององค์การ นักศึกษา 2 ประการ ดังนี้
- 1) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นองค์การของนักศึกษา ดำเนินการโดย นักศึกษา เพื่อนักศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ควบคุมดูแลและรับผิดชอบ
  - 2) การจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ
- ในการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาตามระเบียบสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552 หมวด 2 ข้อที่ 6 ได้กล่าวถึงการดำเนินงานขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้

1) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นองค์การของนักเรียนนักศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา เป็นสมาชิก ซึ่งเรียกว่าคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจัดดำเนินการตามโครงการ ที่กำหนดและมีความเป็นกลางทางการเมือง

2) ทุกสถานศึกษาต้องมีองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ให้สถานศึกษาประกาศ จัดตั้งองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น

3) องค์การนักศึกษามีหลายระดับดังนี้

3.1) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา

3.2) องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับสูงกว่าระดับสถานศึกษา คือ ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา และระดับชาติ

4) คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มี 2 ประเภท

4.1) คณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

4.2) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งทั้งคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ

5) ให้มีองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับสูงกว่าระดับสถานศึกษาคือ ระดับสถาบันอาชีวศึกษา และระดับชาติ การดำเนินการจัดตั้งองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการพัฒนาและส่งเสริมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา (พส.อน.อศ.) กำหนด

6) คณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับสถานศึกษา ประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ดังนี้ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และตำแหน่งอื่นๆ มีวาระอยู่ใน ตำแหน่งคราวละ 1 ปี คณะกรรมการบริหารองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีหน้าที่ให้คำปรึกษา สนับสนุน ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน การจัดกิจกรรม และการดำเนินงานของ คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้งในสถานศึกษานั้น และในระดับ ที่สูงกว่าสถานศึกษา

7) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบด้วย ตำแหน่งต่างๆ ดังนี้ นายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษา รองนายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษา เหนรัญญิก ประชาสัมพันธ์ ปฏิคม นายทะเบียน เลขานุการ และกรรมการอื่นๆ โดยมีครูที่ ปริญญาได้ตามความเหมาะสม

8) นายกและรองนายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษา ได้มาจากการเลือกตั้ง ของสมาชิกองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามข้อกำหนด นายกองคณาการนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นผู้เสนอชื่อนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการอื่นๆ โดยให้ประธานกรรมการบริหารองค์การนักศึกษา

อาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น เป็นผู้ออกประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี

9) คณะกรรมการดำเนินงานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่บริหารงานจัดการวางแผนงานดำเนินงานติดตามผล จัดทำรายงานให้คำแนะนำควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของทุกส่วนงานในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษารวมทั้งการพิจารณาเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบังเกิดผลดีต่อสมาชิกองค์การและต่อสถานศึกษา

ในส่วนกิจกรรมหลักขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่กำหนดไว้เพื่อให้สมาชิกได้ปฏิบัติดังนี้ (ปิยดา ดิลกปรีชากุล. 2547 : 20)

- 1) กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
- 2) กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำ
- 3) กิจกรรมเพื่อการแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพ
- 4) กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและการออมทรัพย์
- 5) กิจกรรมนันทนาการ
- 6) กิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 7) กิจกรรมให้บริการแก่สังคมและพัฒนาชุมชน
- 8) กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนทางวิชาชีพ
- 9) กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงรักษาและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ
- 10) กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานและองค์การ

วิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศ

และโครงการหลักขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบด้วย โครงการ 11 ดี และ โครงการ 11 เก่ง หมายถึงโครงการ คนดีและมีความสุข และโครงการคนเก่งและมีมีความสุข เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียนนักศึกษาดังต่อไปนี้ (ปิยดา ดิลกปรีชากุล. 2547 : 20-21)

1) เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนดีและมีความสุข” ประกอบด้วยแผนพัฒนา 3 แผน ได้แก่

1.1) แผนเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม

ซึ่งประกอบด้วยโครงการ จำนวน 6 โครงการ คือ

1.1.1) โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย

1.1.2) โครงการส่งเสริมกิจกรรมอาสาพัฒนา

1.1.3) โครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสารเสพติด สื่อลามกอนาจาร

การพนัน และการทะเลาะวิวาท

1.1.4) โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1.1.5) โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ

- 1.1.6) โครงการแข่งขันกีฬา
- 1.2) แผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วยโครงการจำนวน 4 โครงการ
- 1.2.1) โครงการพัฒนาจิต
- 1.2.2) โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย
- 1.2.3) โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
- 1.2.4) โครงการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 1.3) แผนส่งเสริมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มี 1 โครงการ คือ โครงการ นักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ
- 2) เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนเก่งและมีความสุข” ประกอบด้วย แผนพัฒนา 4 แผน ได้แก่
- 2.1) แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่
- 2.1.1) โครงการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 2.1.2) โครงการทดสอบมาตรฐานฝีมือทางวิชาชีพ
- 2.1.3) โครงการทดสอบมาตรฐานการใช้คอมพิวเตอร์
- 2.2) แผนพัฒนาส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่
- 2.2.1) โครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ และสิ่งประดิษฐ์ จากของเหลือใช้
- 2.2.2) โครงการประกวดโครงงานอาชีพ (Project) ตามหลักสูตร
- 2.2.3) โครงการประกวดผลงานและสิ่งประดิษฐ์ของนักศึกษา
- 2.3) แผนพัฒนาความรู้และความสามารถทางวิชาการ ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่
- 2.3.1) โครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ
- 2.3.2) โครงการแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ
- 2.4) แผนส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่
- 2.4.1) โครงการส่งเสริมการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน
- 2.4.2) โครงการส่งเสริมเทคนิคการทำงานเป็นทีม
- 2.4.3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคจำนวน 27 แห่ง ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2552 : 41) การดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ จึงอาศัยคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นกำลังหลักสำคัญทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อวางแผน ดำเนินงาน ติดตามผล จัดทำ

รายงานผล รวมทั้งการพิจารณาเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้ฝ่ายบริหารสถานศึกษาดำเนินการต่อไป ซึ่งคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีบริบทในการจัดกิจกรรมต่างๆ ใกล้เคียงกัน เช่น ในกิจกรรมเข้าแถวหน้าเสาธง คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้ที่จัดเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมเครื่องเสียง การพูดเชิญชวนเพื่อนนักศึกษามาร่วมเข้าแถวหน้าเสาธง การนำสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตา ตลอดจนการพูดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้กับเพื่อนนักเรียนนักศึกษา นอกจากนี้กิจกรรมอื่นๆ เช่น การจัดอบรมสัมมนาต่างๆ การจัดปฐมนิเทศ การจัดปัจฉิมนิเทศ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้จัดเตรียมงานร่วมกับครูตั้งแต่ การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม การจัดที่นั่งของนักเรียนนักศึกษา การพูดเชิญชวนให้ร่วมกิจกรรมที่จัดอยู่ในขณะนั้น การนัดหมายการเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม การเป็นพิธีกรทำหน้าที่เชิญประธานเชิญวิทยากร ตลอดจนการกล่าวขอบคุณวิทยากร ในส่วนกิจกรรมที่จัดนอกสถานศึกษา เช่น การเดินรณรงค์เรื่องต่างๆ หรือจัดริ้วขบวนเดินในวันสำคัญต่างๆ การนำนักเรียนนักศึกษาออกไปพัฒนาวัด หรือกิจกรรมถวายเทียนพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝนซึ่งกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าว คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นผู้นำและดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมร่วมกับครู ตั้งแต่การตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม การตั้งขบวน การตรวจสอบความเรียบร้อยของนักเรียนนักศึกษาขณะเคลื่อนขบวน การแนะนำสั่งการในเบื้องต้นเพื่อให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปด้วยดี จะเห็นว่ากิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษานั้น คณะกรรมการองค์การนักศึกษามีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกิจกรรมนั้นๆ เพราะบุคคลเหล่านี้ต้องเสียสละอดทนมีความรับผิดชอบและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนนักเรียนนักศึกษา เพื่อให้เกิดความศรัทธาต่อเพื่อนนักเรียนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการนั้นๆ ซึ่งคณะกรรมการองค์การนักศึกษาต้องมีภาวะผู้นำอันเป็นศิลปะหรือความสามารถในการชักนำ จูงใจ และมีอิทธิพลโน้มน้าวให้เพื่อนนักเรียนนักศึกษาคนอื่น หรือผู้ตาม ยอมรับความคิด หรือยอมดำเนินการ ยอมปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมต่างๆ ตามที่สถานศึกษาจัดขึ้น

การออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1. ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา

ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยที่เน้นการพัฒนาให้ได้ผลผลิต (Product) หรือนวัตกรรม มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของการวิจัยและพัฒนาไว้ว่าสนใจหลายท่านเช่น บุญเลี้ยง ทุมทอง (2555 : 71) ได้ให้ทัศนะว่า การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นการวิจัยอีกประเภทหนึ่งที่จำแนกตามการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ (Practical Utility) เป็นการวิจัยที่มุ่งค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ หรือการนำความรู้ที่มีอยู่ไปพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ผลการวิจัยและพัฒนานิยมนำมาใช้ในการคิดค้นและผลิตสิ่งประดิษฐ์ พัฒนาหลักสูตร โปรแกรม กระบวนการ รูปแบบ ระบบบริการ

และระบบบริหารจัดการที่เป็นนวัตกรรม ทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับ องอาจ นัยพัฒน์ (2554 : 234-235) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยที่มุ่งหวังประโยชน์ในการนำไปใช้ เพื่อต่อยอดเพิ่มพูนองค์ความรู้หรือขยายพรมแดนแห่งความเข้าใจใหม่ๆ ตลอดจนแปรเปลี่ยน ความรู้ความเข้าใจที่ไม่เคยมีมาก่อน เพื่อสร้างสรรค์ผลผลิตในรูปผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์ ใหม่ๆ พัฒนาระบบการดำเนินงานใหม่ ตลอดจนแสวงหาระบบและวิธีการบริการแบบใหม่ โดยอาศัยการวิจัยเป็นฐานในการพัฒนา (Research Based Development) ส่วนความคิดเห็น ของวิโรจน์ สารรัตน์ (2554 : 123) เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาให้ทัศนะว่า การวิจัยและ พัฒนา (Research and Development : R&D) เป็นการวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผลผลิต (Product) ซึ่งผลผลิตนี้ในทางธุรกิจอาจเรียกว่า “ผลิตภัณฑ์” ที่เป็นตัวสินค้า ในทางการศึกษา อาจเรียกว่า “นวัตกรรม” ที่อาจเป็นวัตถุ (Material) หรืออาจเป็นแนวคิด (Concept) ที่สะท้อน ให้เห็นถึงหลักการ เทคนิค กระบวนการ หรือวิธีการเพื่อการปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นวัตถุนั้น อาจมองเห็นได้ค่อนข้างชัดเจนในสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนที่เป็นแนวคิดนั้น อาจมองเห็นได้ค่อนข้างชัดเจนในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และสาขาวิชาอื่นๆ รวมทั้ง สาขาวิชาทางการบริหารการศึกษาด้วย เช่น แนวคิดการจัดการความรู้ แนวคิดการบริหาร แบบยึดสถานศึกษาเป็นฐาน แนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นต้น โดยมีเหตุผลในการพัฒนา ผลผลิตหรือนวัตกรรมนั้นว่า เป็นผลสืบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้า ของนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในตัวของนวัตกรรมเอง หรือการ เกิดขึ้นใหม่ของนวัตกรรมจึงจำเป็นต้องพัฒนาวิชาชีพบุคลากรให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลง หรือความก้าวหน้านั้น

จากนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ทัศนะไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะของการ วิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นการวิจัยที่มุ่งการพัฒนาให้ได้ผลผลิต หรือนวัตกรรม ซึ่งผลผลิตหรือนวัตกรรมอาจเป็น หลักสูตร โปรแกรมฝึกอบรม ชุดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง โครงการพัฒนา รูปแบบการบริหารงาน สามารถนำผลผลิตหรือนวัตกรรมไปใช้ ประโยชน์ต่อได้

2. ขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ในส่วนของการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและศึกษางานวิจัย ของนักวิชาการและนักการศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาซึ่งมีความ น่าสนใจหลายท่านดังเช่น วิโรจน์ สารรัตน์ (2554 : 140) ให้ทัศนะว่า การวิจัยและพัฒนา โปรแกรมการพัฒนานั้นจะเริ่มต้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอยู่ในบทที่ 2 โดยผู้วิจัยจะต้องเน้นการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่จะศึกษาวิจัยหรือที่ต้องการ พัฒนา เพื่อการนำไปสู่การกำหนดเป็นโปรแกรมพัฒนา ส่วนองอาจ นัยพัฒน์ (2554 : 265-274) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการออกแบบการวิจัยและพัฒนาว่าประกอบด้วย 7 ขั้นตอนหลัก คือ

- 1) ตัดสินใจเลือกใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา
- 2) สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น

3) ตั้งเป้าหมาย วางแผนดำเนินการ 4) ออกแบบและสร้างต้นแบบการพัฒนา 5) ทดลองใช้ และประเมินต้นแบบการพัฒนา 6) ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง 7) ประเมินคุณภาพของการออกแบบการวิจัยและพัฒนา ในส่วนของอนันต์ พันนึก (2554 : 107) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม 2) การสร้างรายละเอียดโปรแกรมพัฒนา 3) การตรวจสอบและปรับปรุงโปรแกรมพัฒนา 4) การสร้างเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพโปรแกรม 5) การทดลองโปรแกรมพัฒนา สำหรับการศึกษาวิจัยของยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553 : 93) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเป็น 4 ระยะ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างโปรแกรมและเอกสารประกอบโปรแกรม 3) การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพโปรแกรม 4) การทดลองใช้โปรแกรม ซึ่งสอดคล้องกับประดิษฐ์ แสงสุกาว (2549 : 63) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้ทำงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างหลักสูตร 3) การใช้หลักสูตรและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และยังสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2555 : 7) ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การร่างหลักสูตร 3) การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร 4) การนำหลักสูตรไปใช้ 5) การประเมินผลหลักสูตร ในส่วนสุเมธ ปานะถึก (2551 : 82) ได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสมเพื่อการจัดการความรู้ให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปการเรียนรู้ แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสม 2) การสร้างเครื่องมือวัดประเมินผล 3) การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสมและศึกษาผลที่เกิดขึ้น ส่วนแสงรุณีย์ มีพร (2552 : 110) ได้ทำการศึกษาวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การร่างคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 2) การตรวจสอบและปรับปรุงคู่มือ 3) การทดลองใช้คู่มือในภาคสนาม ส่วนแก้วเวียง นานาผล (2551 : 101) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ คือ 1) การพัฒนาตัวแบบ 2) การตรวจสอบและปรับปรุงตัวแบบ 3) การทดลองใช้ในภาคสนาม ส่วนจินตนา ศรีสารคาม (2554 : 80) ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

จากขั้นตอนที่ 1 และจัดทำเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม 5) การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง ส่วนตัวผู้วิจัย พวงนิล (2555 : 175-189) ได้ทำการศึกษาวิจัยโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งการวิจัยและพัฒนาออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดทฤษฎีของโปรแกรม 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 จัดทำรายละเอียดโปรแกรมและเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม 5) การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง

จะเห็นว่าขั้นตอนในการออกแบบการวิจัยและพัฒนาจากเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการ นักการศึกษาข้างต้นล้วนเป็นการดำเนินการแบบครบวงจร โดยเริ่มต้นจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาเป็นโปรแกรม การตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรม การนำไปทดลองใช้ภาคสนาม แล้วสิ้นสุดด้วยการประเมินผล ขั้นตอนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับบริบทของการศึกษาวิจัยแต่ละเรื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมากำหนดขั้นตอนของการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาโปรแกรม 3) การทดลองใช้โปรแกรม 4) การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม

3. แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานที่สำคัญมาเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังเช่นแนวคิดของ Dubrin J. Andrew (1998 : 388) เป็นแนวคิดในการพัฒนาภาวะผู้นำซึ่งมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการสร้างการรับรู้ด้วยตนเอง (Leadership Development Through Self-awareness) การรับรู้หรือการตระหนักรู้ (Awareness) เป็นการหยั่งลึกหรือเข้าใจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง การรับรู้หรือการรู้จักตนเอง (Self-awareness) ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะเน้นหรือจดจำในการพัฒนาตนเอง (Self-Development) ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องมีการป้อนกลับด้วยตนเอง และส่วนที่สองเป็นการสร้างวินัยในตนเอง (Leadership Development Through Self-discipline) การสร้างวินัยในตนเอง (Discipline) เป็นการปฏิบัติตนด้วยการควบคุมตนเองให้สามารถปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ในส่วนการอบรมแบบมีส่วนร่วมซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมโดยนำแนวคิดของจงกลณี ชุตินาเทินทร์ (2544 : 24) ซึ่งให้ทัศนะไว้ว่า การอบรมแบบมีส่วนร่วม (Participatory Training) เป็นแนวคิดของการอบรมแนวใหม่ที่ใช่วิธีและข้อดีของการมีส่วนร่วมมาพัฒนาศักยภาพของผู้เข้าอบรมโดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้รับการอบรมตามกรอบของการพัฒนาบทหลักการ

และทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการมีส่วนร่วม ซึ่งมีระดับของการมีส่วนร่วมหลายระดับ มีขอบเขตจำกัดในตัวของมันเอง และรูปแบบของการมีส่วนร่วมเต็มรูปแบบ จำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีเฉพาะเพื่อให้ได้มาซึ่งการมีส่วนร่วมที่แท้จริง ซึ่งวิธีการศึกษา (Education Approaches) จะเป็นเครื่องมือที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมนั้นๆ แนวคิดการอบรมแบบมีส่วนร่วมที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมสรุปได้ดังนี้ 1) เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 2) เป็นการเรียนรู้จากการกระทำจนทำให้เกิดความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องซึ่งเกิดจากความสนใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 3) ปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคนมีอยู่อย่างกว้างขวาง 4) มีการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้ ซึ่งองค์ประกอบของการอบรมแบบมีส่วนร่วมมี 4 ประการ ดังนี้ 1) ประสบการณ์ (Experience) โดยผู้เข้าร่วมโปรแกรมนำประสบการณ์เดิมของตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ 2) การสะท้อนความคิดและอภิปราย (Reflection and discussion) โดยผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้มีโอกาสแสดงออก เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง 3) ความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (Understanding and Conceptualization) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด 4) การทดลองหรือประยุกต์แนวคิด (Experiment or application) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมนำเอาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์อื่นๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของตน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura (1997 : 64) มาเป็นทฤษฎีในการพัฒนาโปรแกรม Bandura มองว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นโดยการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทั้งถูกผลักดันภายใน (Inner Force) ถูกปรับแต่งอย่างอัตโนมัติ (Automatically Shaped) ถูกควบคุมจากสิ่งเร้าภายนอก (External Stimuli) ซึ่งแบ่งได้เป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งบุคคลเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของคนอื่น ซึ่งถือว่าเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Observational Learning or Modeling) Bandura (1997 : 68) ได้เน้นถึงหลักการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) ว่าเกิดจากการที่บุคคลสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้นซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยมีขั้นตอนของการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นให้ความสนใจ (Attention Phase) ถ้าไม่มีขั้นตอนนี้การเรียนรู้อาจจะไม่เกิดขึ้นเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนให้ความสนใจต่อตัวแบบ (Modeling) ความสามารถ ความมีชื่อเสียง และคุณลักษณะเด่นของตัวแบบจะเป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจ 2) ขั้นจำ (Retention Phase) เมื่อผู้เรียนสนใจพฤติกรรมของตัวแบบจะบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ไว้ในระบบความจำของตนเองซึ่งมักจะจดจำเกี่ยวกับขั้นตอนการแสดงพฤติกรรม 3) ขั้นปฏิบัติ (Reproduction Phase) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนลงแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบซึ่งจะส่งผลให้มีการตรวจสอบการเรียนรู้ที่ได้จดจำไว้ 4) ขั้นจูงใจ (Motivation Phase) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นแสดงผลของการกระทำ (Consequence) จากการแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ ถ้าผลที่ตัวแบบเคยได้รับ (Vicarious Consequence) เป็นไปในทางบวก (Vicarious Reinforcement)

ก็จะจูงใจให้ผู้เรียนอยากแสดงพฤติกรรมตามแบบ ถ้าเป็นไปในทางลบ (Vicarious Punishment) ผู้เรียนก็มักจะงดเว้นการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มาเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรม สรุปได้ดังนี้ 1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Practice Experience) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำที่นำไปหาภัยตามลำดับเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มากขึ้น 2) การเรียนรู้ในการสร้างความคิดรวบยอด (Conceptual Knowledge) เป็นการเรียนรู้ที่สามารถสรุปความคิดรวบยอดเรื่องที่เป็นนามธรรมต่างๆ รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลและวิธีการต่างๆ 3) การพัฒนาตนเอง (Self-development) เป็นการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาความเข้าใจและความสามารถต่างๆ ด้วยตนเอง 4) การบูรณาการเพื่อนำไปใช้ (Integration) เป็นการประสานสัมพันธ์ประสบการณ์การสร้างความคิดรวบยอดและการพัฒนาความรู้ความสามารถด้วยตนเองด้วยการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้ศักยภาพของผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เกิดขึ้นสูงสุด ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดของการเรียนรู้แบบช่วยเสริมศักยภาพมาพัฒนาโปรแกรมซึ่งสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมจะได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้และการช่วยเหลือจะยุติลงเมื่อผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง 2) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคลอื่น 3) งานที่มอบหมายให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม เป็นงานที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เข้าร่วมโปรแกรม 4) มีการประเมินความสามารถของผู้เข้าร่วมโปรแกรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้ทฤษฎีการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ซึ่งซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2550 : 77) ได้ให้ความหมายของการถ่ายโอนการเรียนรู้ว่า เป็นการใช้การเรียนรู้หรือประสบการณ์ครั้งก่อนที่มีผลต่อการเรียนรู้ครั้งหลัง แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การถ่ายโอนการเรียนรู้ทางบวก คือ การเรียนหรือประสบการณ์ครั้งก่อนสนับสนุนการเรียนครั้งใหม่ ทำให้เรียนได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพขึ้น เช่น เรียนการขี่จักรยานจนขี่จักรยานเป็น เมื่อไปหัดขี่จักรยานยนต์ก็จะขี่เป็นเร็วกว่าคนที่ไม่เคยเรียนหรือมีประสบการณ์ในการขี่จักรยานมาก่อน 2) การถ่ายโอนการเรียนรู้ทางลบ คือ การเรียนหรือประสบการณ์เดิมขัดขวางการเรียนครั้งใหม่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เช่น คนที่ถนัดขวาเขียนหนังสือด้วยมือขวา หากฝึกให้เขียนหนังสือด้วยมือซ้าย กว่าจะเขียนได้ต้องอาศัยความมานะพยายามเป็นอย่างมาก จึงจะเขียนได้ ในการเรียนการสอนต้องการให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมไปสู่การเรียนบทเรียนใหม่เพื่อช่วยให้การเรียนบทเรียนใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ทางบวก) เช่น เรียนวิธีการแก้ปัญหาจนแก้ปัญหาได้ แล้วนำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้แก้ปัญหาที่ประสบใหม่ได้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้ที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำวิทยากรจึงควรทำดังนี้ 1) ชี้ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเห็นความสัมพันธ์ของบทเรียนในอดีต (ประสบการณ์เดิม) กับบทเรียนใหม่ที่กำลังเรียน (ในแง่ของความคล้ายคลึงกัน) เพื่อที่จะได้นำความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาใช้ในการเรียนบทเรียนใหม่ 2) ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเข้าใจบทเรียนที่กำลังเรียนอย่างลึกซึ้งเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการเรียนบทเรียนต่อไป 3) ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเรียนเกินคือเรียนจนรู้

และเข้าใจบทเรียนแล้วก็ยังทบทวนซ้ำๆ หรือเรียนซ้ำอีก เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่แน่นอน ชัดเจนซึ่งสามารถที่จะนำไปใช้ในการเรียนบทเรียนใหม่ หรือในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้

4. แนวคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเพื่อประกอบเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งคำว่า “โปรแกรม” Barr and Keating (1990 : 38) ได้ให้ความหมายไว้ว่า โปรแกรมเป็นหน่วย (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบันหรือบุคคล มีการจัดลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เป็นแผนกิจกรรม (Planned Activity) ที่มีเป้าหมายโดยเฉพาะ สอดคล้องกับ Rothwell and Cookson (1997, อ้างถึงใน วิลาพัฒน์ อรุณบุญนวลชาติ. 2549 : 67) ได้ให้ความหมายว่า โปรแกรมเป็นรายละเอียดของแนวการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้รับการเสริมสร้างให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางเอาไว้มากที่สุด โดยผู้ที่สร้างโปรแกรมจะเรียกชื่อแตกต่างกันไป โปรแกรมเป็นเสมือนสื่อหน้าที่ก่อให้เกิดลำดับขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นโดยการมีภาระที่สำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพให้กับผู้เสริมสร้าง จากความสามารถหรือพฤติกรรมในระดับกว้างๆ ในตอนต้นไปสู่ความสามารถหรือพฤติกรรมที่มีความเฉพาะเจาะจงในตอนท้าย ส่วนความหมายของโปรแกรมในทัศนะของ อุ่นตา นพคุณ (2546 : 8) เป็นการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ Barr and Keating (1990 : 67) ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) โดยเสนอรูปแบบ 5 ขั้น เพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-step Model for Program Development) ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment) เป็นการความต้องการของผู้เข้าร่วมโปรแกรม ประเมินสิ่งแวดล้อม ประเมินทรัพยากรทั้ง บุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรทางกายภาพ ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning) ประกอบไปด้วย การพัฒนาที่วางแผน การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการประเมินผล การเลือกวิธีปฏิบัติ การจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดหา งบประมาณที่จะต้องใช้ การกำหนดเวลาที่ใช้จนสิ้นสุดโปรแกรม ขั้นที่ 3 การลงมือปฏิบัติ (Implementation) ประกอบด้วย การกำหนดผู้รับผิดชอบให้เหมาะกับทักษะความสามารถ และงานที่ต้องทำ การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ การประเมินผลกระบวนการ (Process) และการประเมินผลผลิต (Product) ขั้นที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจขนาดของโปรแกรม และขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) เป็นการตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไป หรือยุติโปรแกรมหรือจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับ Styles (1990 : 52, อ้างถึงใน ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์. 2553 : 81) ที่ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาโปรแกรม (Program Development Model) ประกอบด้วย 1) การประเมินความต้องการ (Needs Assessment) 2) การตั้งวัตถุประสงค์ (Goal Setting) 3) การวางแผนจัดตั้งทีมงาน (Planning Team) 4) การพัฒนาบุคลากร (Staff Development) 5) การประเมินผล (Evaluation)

6) วิธีลงมือปฏิบัติ (Modes of Implement) 7) การจัดการทรัพยากร (Resource Management) 8) การประเมินสิ่งแวดล้อม (Environment Assessment) และยังสอดคล้องกับ 9 ขั้นตอนของ Caffarella (2002 : 44) ในการวางแผนโปรแกรม คือ 1) การสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน 2) การระบุแนวความคิดของโปรแกรม 3) การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม 4) การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม 5) การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้ 6) การสร้างแผนการประเมิน การกำหนดรูปแบบ ตารางเวลาและความต้องการทางด้านเจ้าหน้าที่ 7) การออกแบบแผนการสอน 8) การประสานงานผู้สนับสนุน และ 9) การตัดสินใจคุณค่าของโปรแกรม นอกจากนี้ Carrell, Kuzmits and Elbert (1992 : 314, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 63-64) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาโปรแกรมว่า ในการวางแผนการพัฒนาโดยทั่วไปแล้วจะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินความต้องการจำเป็นปัจจุบัน ความต้องการระยะยาว และความต้องการจำเป็นส่วนบุคคล 2) การออกแบบโปรแกรม (Program Design) ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาขณะทำงาน เช่น การสอนงาน การหมุนเวียนงาน การมอบให้เป็นกรรมการ เป็นต้น การพัฒนาออกการทำงาน ได้แก่ การศึกษาเฉพาะกรณี การแสดง บทบาทสมมติ เกมการบริหาร เป็นต้น และ 3) การประเมินผล (Evaluation) ซึ่งจะประเมินใน 4 ระดับ คือ ปฏิกริยาของผู้เข้าร่วมการพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงด้านประสิทธิผลขององค์การ

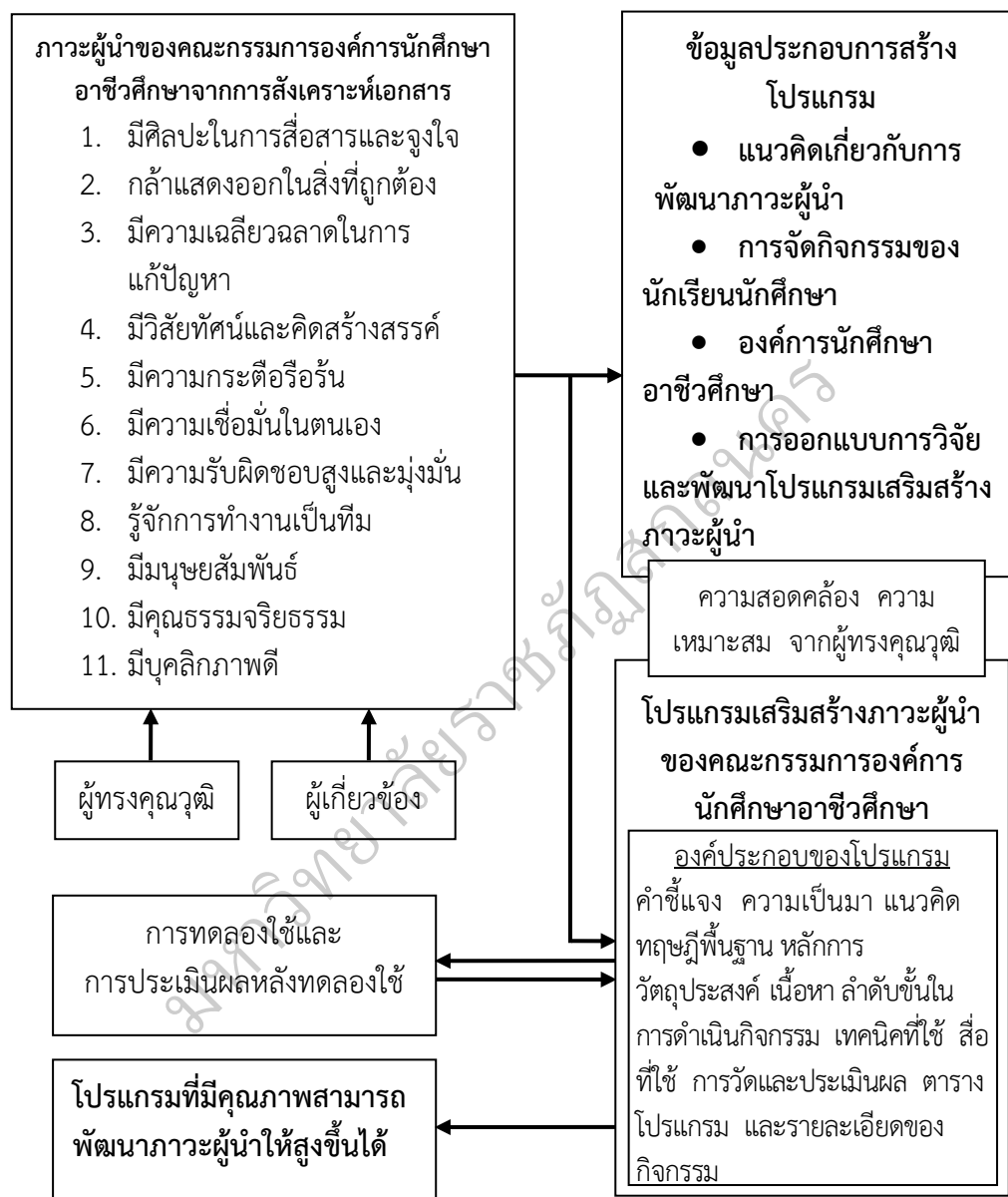
ในส่วนของการศึกษางานวิจัยมีผู้นำโปรแกรมไปเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย มีการเรียกชื่อแตกต่างกันตามความมุ่งหมายของการวิจัย เช่น โปรแกรมซ่อมเสริม โปรแกรมฝึกอบรม โปรแกรมส่งเสริม ตัวแบบ คู่มือ โปรแกรมพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้าง เป็นต้น ดังเช่นสิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมซ่อมเสริมคณิตศาสตร์สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมซ่อมเสริมคณิตศาสตร์สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้” การสร้างโปรแกรมแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) สร้างโปรแกรมซ่อมเสริม 2) ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมซ่อมเสริม และ 3) ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมซ่อมเสริม ส่วนแก้วเวียง นานาผล (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “ตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก” การสร้างตัวแบบแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) การพัฒนาตัวแบบ 2) การตรวจสอบและปรับปรุงตัวแบบ 3) การทดลองใช้ในภาคสนาม ส่วนแสงรุณี มีพร (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “คู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา” การสร้างคู่มือแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) การร่างคู่มือ 2) การตรวจสอบและปรับปรุงคู่มือ 3) การทดลองใช้คู่มือในภาคสนาม ส่วนยอตอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา

โปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน” การสร้างโปรแกรมแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างโปรแกรมและเอกสารประกอบโปรแกรม 3) การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลโปรแกรม และ 4) การทดลองใช้โปรแกรม ในส่วนอนันต์ พันนึก (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม 2) การสร้างรายละเอียดโปรแกรมและเอกสารประกอบ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือประเมินประสิทธิภาพโปรแกรม และ 5) การทดลองโปรแกรมในภาคสนาม และในส่วนของตัญญ์ลักษณ์ พวงนิล (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัย คือ “โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” การสร้างโปรแกรมมี 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดทฤษฎีของโปรแกรม 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 จัดทำรายละเอียดโปรแกรมและเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม 5) การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง

จากนักวิชาการนักการศึกษาตลอดจนผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าโปรแกรมเป็นชุดของกิจกรรมที่แสดงรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาหรือการเสริมสร้างเพื่อมุ่งพัฒนาหรือเสริมสร้างกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ องค์ประกอบของโปรแกรมมีทั้งภาพรวม และรายละเอียด การแบ่งขั้นตอนการพัฒนาขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยจะได้พัฒนามาเป็นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งหมายถึง ชุดกิจกรรมที่ใช้พัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยแบ่งการพัฒนาโปรแกรมเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาโปรแกรม 3) การทดลองใช้โปรแกรม 4) การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรม หลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เนื้อหาของโปรแกรม ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม สื่อที่ใช้ในโปรแกรม การวัดและประเมินผล ตลอดจนตารางโปรแกรม และรายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม

สำหรับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ ศึกษาการจัดการกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา ศึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และศึกษาการออกแบบการวิจัย

และพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ผู้วิจัยสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้นดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) (องอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 265–275) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

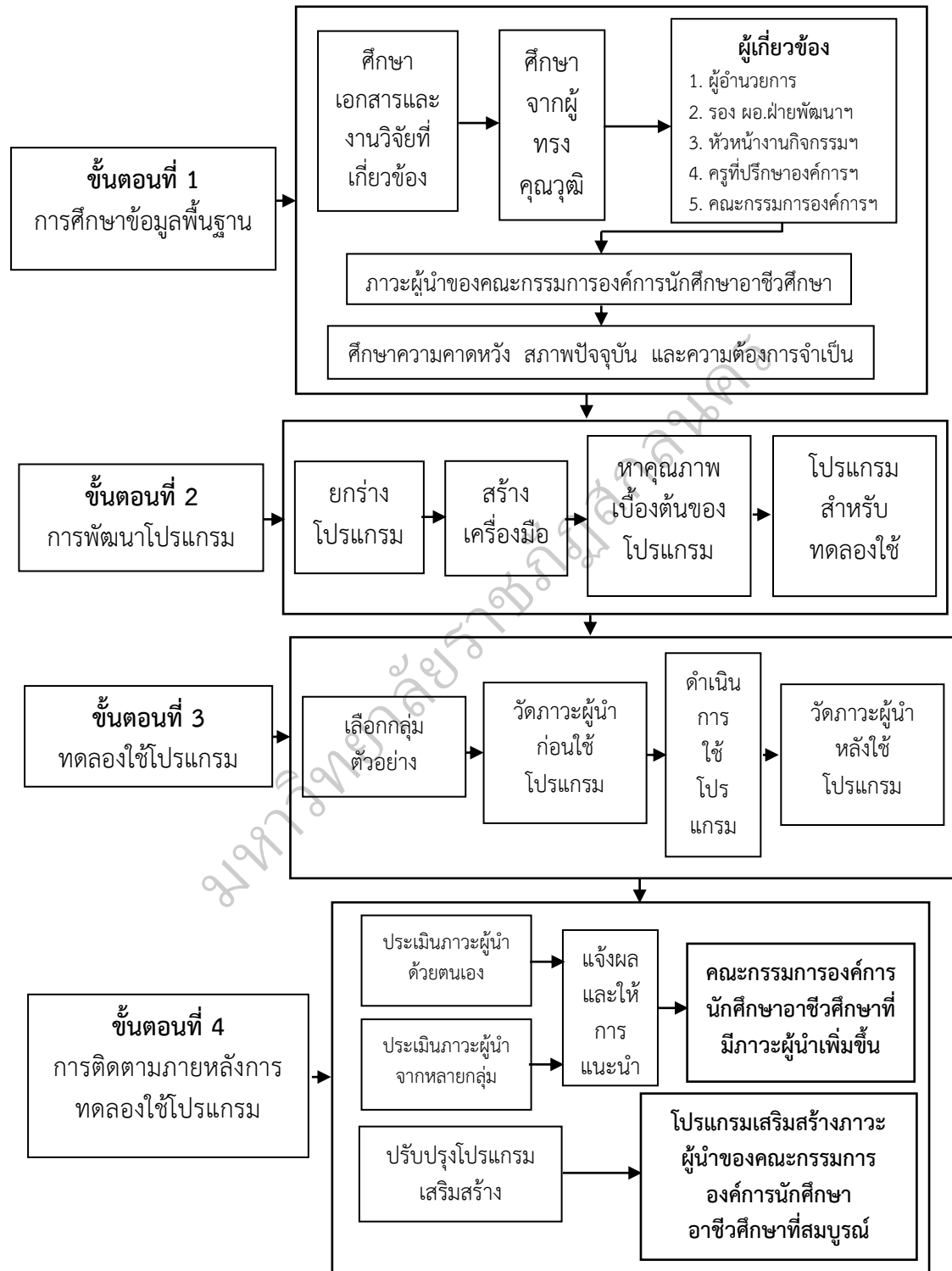
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารตำรา หลักการ ทฤษฎี งานวิจัย ศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากนั้นทำการศึกษาความคาดหวัง สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรม เป็นการสร้างและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ซึ่งนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาয়กร่างเป็นโปรแกรม และประเมินคุณภาพของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรม เป็นการดำเนินการใช้โปรแกรม ซึ่งมีการประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม เป็นการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน และการปรับปรุงโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้สมบูรณ์สามารถนำไปพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป ทั้ง 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดการวิจัยและพัฒนา ดังภาพประกอบ 5

ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

จากภาพประกอบ 5 เป็นขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ศึกษาความคาดหวัง ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ หลักการ ทฤษฎี งานวิจัย เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทั้งในและต่างประเทศ จากนั้นทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้ 11 ข้อ

2. การศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามข้อ 1 มาเป็นแนวทางในการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็น

ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ 4 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดีเด่น 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาอีก 3 ท่าน รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ข หน้า 197

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยกำหนดนิยามของภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งการพิจารณามีความหมายดังนี้

+1 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิแน่ใจว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

0 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิไม่แน่ใจว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

-1 หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิแน่ใจว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นไม่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

รายละเอียดแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมี
ในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ค หน้า 203

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากสำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการแจกแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาด้วยตนเอง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลค่าดัชนีความสอดคล้อง Index Of Consistency (IOC) (พรธณี ลีกิจวัฒน์. 2549 : 106) ซึ่งมีสูตรในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยทำการประมวลผลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.89-1 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่าภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อ ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอภาวะผู้นำอื่นเพิ่มเติมอีก 1 ข้อ คือ “การกล้าตัดสินใจ” ซึ่งเสนอไว้ตรงกันจำนวน 5 ท่าน รายละเอียดการสรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในบทที่ 4 ตาราง 9 หน้า 91

3. การศึกษาความคาดหวัง สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1 การศึกษาความคาดหวังของภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

หลังจากได้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ ผลปรากฏว่าได้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 12 ข้อ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาความคาดหวังจากผู้เกี่ยวข้องทั้ง 12 ข้อ คาดหวังให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีภาวะผู้นำในระดับใด โดยสอบถามความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา และคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้ง 12 ข้อ ว่าควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับใด มีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาและคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามี 27 แห่ง 513 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา และคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 2 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม และวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นสถานศึกษาที่มีผลการประเมินการจัดองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาหน่วยมาตรฐานอยู่ในระดับดีเด่นของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายละเอียดจำนวนผู้เกี่ยวข้องดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนผู้เกี่ยวข้อง

ตำแหน่ง	วท.เดชอุดม	วท.สุรินทร์	รวม (คน)
ผู้อำนวยการ	1	1	2
รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	1	1	2
หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	1	1	2
ครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	1	1	2
คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	15	15	30
รวม (คน)	19	19	38

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Retting Scale) เพื่อขอความอนุเคราะห์สอบถามความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้ง 12 ข้อ โดยผู้วิจัยกำหนดนิยามของภาวะผู้นำทั้ง 12 ข้อ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้กับผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งการพิจารณามีความหมาย ดังนี้

1 หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับน้อยที่สุด

2 หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับน้อย

3 หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้น
ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับปานกลาง

4 หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้น
ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับมาก

5 หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้น
ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับมากที่สุด

รายละเอียดแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำที่
ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ค หน้า 206

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากสำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อติดต่อขอเก็บข้อมูลกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้น
ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องด้วยตนเอง

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ทั้ง 38 คน โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ หาค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้หลักเกณฑ์แปลผลระดับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ
นักศึกษาอาชีวศึกษา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึงควรมีภาวะผู้นำในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึงควรมีภาวะผู้นำในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึงควรมีภาวะผู้นำในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึงควรมีภาวะผู้นำในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึงควรมีภาวะผู้นำในระดับมากที่สุด

ระดับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษาผู้วิจัยกำหนดให้เป็นระดับความคาดหวัง ซึ่งผลความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้อง 38 คน
ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 ตาราง 10 หน้า 93

3.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันของระดับภาวะผู้นำที่มีในคณะกรรมการ
องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำ
ในสภาพที่เป็นจริงของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ
ตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 สร้างแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำ ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้ง 12 ข้อ มาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิด

มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Retting Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามของภาวะผู้นำทั้ง 12 ข้อ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้ประเมินตนเอง การพิจารณามีความหมาย ดังนี้

- 1 หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนี้ตนเองมีในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนี้ตนเองมีในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนี้ตนเองมีในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนี้ตนเองมีในระดับมาก
- 5 หมายถึง ผู้ประเมินมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนี้ตนเองมีในระดับมากที่สุด

รายละเอียดแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำที่มีของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ค หน้า 209

3.2.2 ทดลองเก็บข้อมูล (Try-Out) กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อติดต่อขอทดลองเก็บข้อมูล (Try-Out) กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 4 แห่งๆ ละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคอุตรธานี วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม และวิทยาลัยเทคนิคคณาพิสัย โดยผู้วิจัยประสานงานติดต่อด้วยตนเอง จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลจากการ Try-Out มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการทำแบบสอบถาม และทำการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.284-0.697 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.881 (รายละเอียดในภาคผนวก ง) สรุปว่าทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2555 : 171) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. 2550 : 212) ถือว่าแบบสอบถามนี้มีคุณภาพ เมื่อเห็นว่าเครื่องมือมีคุณภาพแล้ว ผู้วิจัยจึงจัดทำสำเนาเพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.3 ศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีคุณภาพดังกล่าวข้างต้นไปเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

3.2.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ปีการศึกษา 2554 จำนวน 27 แห่งๆ ละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 405 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา จำนวน 210 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and
Morgan (Krejcie and Morgan. 1970 : 608, อ้างถึงใน วาโร เฟ็งส์วีสดี. 2550 ข : 28)
เมื่อคิดกลุ่มตัวอย่างแห่งละ 15 คน กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลจะเก็บข้อมูล จำนวน 14 แห่ง
ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Or Area Sampling) (วาโร เฟ็งส์วีสดี. 2550
ก : 163) คือ ประชากรทั้งหมดมี 27 กลุ่ม สุ่มมา 14 กลุ่ม ใช้สมาชิกทั้งหมดในกลุ่ม
เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาเก็บข้อมูลกับ
คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 14 สถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการ
ประสานงานการเก็บข้อมูลในแต่ละสถานศึกษาหลายวิธี ทั้งติดต่อทางโทรศัพท์
ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตลอดจนผู้วิจัยเดินทางไปติดต่อเก็บข้อมูลที่สถานศึกษา
ด้วยตนเอง จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมผลการตอบแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์
ทั้ง 14 แห่งๆ ละ 15 ฉบับ รวมแล้วได้แบบสอบถาม จำนวน 210 ฉบับ

3.2.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจาก
แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำที่มีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้ง 210 ฉบับ
โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน โดยใช้หลักเกณฑ์แปลผลระดับภาวะผู้นำที่มีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ
ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ
ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ
ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ
ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำ

ในระดับมากที่สุด

ระดับภาวะผู้นำที่มีในคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษ
อาชีวศึกษาที่ได้เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ซึ่งผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง
210 คนผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 ตาราง 10 หน้า 93

3.3 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำ

ของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความคาดหวังและการศึกษาสภาพ
ปัจจุบันมาวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี
การศึกษอาชีวศึกษา โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})
สูตรที่ใช้ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช. 2550 : 279)

$$PNI_{Modified} = (I-D) / D$$

PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีความต้องการจำเป็น

I หมายถึง คะแนนความคาดหวัง

D หมายถึง คะแนนสภาพปัจจุบัน

ตัวเลขดัชนีความต้องการจำเป็นสูง แสดงว่ามีความจำเป็นในการ
พัฒนาภาวะผู้นำมาก จากการใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})
พบว่าภาวะผู้นำที่มีความจำเป็น 3 ลำดับแรกในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี
การศึกษอาชีวศึกษา ได้แก่ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ผลการศึกษาความคาดหวังผู้วิจัยนำเสนอไว้ในบทที่ 4
ตาราง 10 หน้า 93

ตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรม

ในขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาให้เป็นโปรแกรม
เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษอาชีวศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

1. การยกร่างโปรแกรมเสริมการสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ
การศึกษอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ
รองคณบดีการศึกษอาชีวศึกษาโดยยึดภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษอาชีวศึกษา
ทั้ง 12 ข้อ และให้ความสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษ
อาชีวศึกษาที่มีความจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออก
ในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ตามการศึกษาความต้องการจำเป็น

ในตอนที 1 ดังได้กล่าวแล้วข้างต้น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำในการยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดการยกร่างโปรแกรม ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ การจัดกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา องค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา และการออกแบบการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1.2 นำภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
3 ลำดับแรกที่มีความจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อนำมาเป็นวัตถุประสงค์ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

1.3 จัดทำรูปแบบของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยรายละเอียดต่างๆ คือ คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม หลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เนื้อหาของโปรแกรม กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม สื่อที่ใช้ในโปรแกรม และการวัดและประเมินผล

1.4 จัดทำรายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม ผู้วิจัยศึกษาแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้มีภาวะผู้นำตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม ได้แก่ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยศึกษากิจกรรมที่ใช้พัฒนาคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรมได้ 19 กิจกรรม ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนกิจกรรมในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	จำนวนกิจกรรม
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	8
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	6
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา	5
รวม	19

กิจกรรมทั้ง 19 ประกอบด้วย 1) การละลายพฤติกรรม 2) ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน 3) การกล้าแสดงออก 4) การแก้ปัญหาของผู้นำ ในกิจกรรมWalk Rally 5) กระบวนการคิดแก้ปัญหา 6) คิดให้เร็ว 7) คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม 8) บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน 9) ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจวัยเด็ก 10) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 11) ศิลปะการพูดจูงใจ 12) ศิลปะการเป็นพิธีกร 13) ฝึกการจัดอบรม

- 14) พุดตามหัวข้อที่กำหนด 15) บทบาทของคณะกรรมการองค์การฯกับการพุด
 16) บทบาทผู้นำหน้าเสาธง 17) การพิชิตปัญหาในการทำงาน 18) ภาวะผู้นำ
 ของคณะกรรมการองค์การฯ 19) สรุปผลที่คาดหวัง

รายละเอียดของแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้
 สื่อประกอบกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินกิจกรรม และแนวสรุป

ทั้ง 19 กิจกรรมส่งผลให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการ
 องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังตาราง 4

ตาราง 4 กิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
 อาชีวศึกษา

ภาวะผู้นำ	กิจกรรม																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	✓							✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓				
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง		✓	✓											✓		✓		✓	✓
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา				✓	✓	✓	✓										✓		
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์		*		*		*			*	*	*		*				*		
5. มีความกระตือรือร้น			*	*		*						*	*		*	*		*	
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง			*			*		*	*	*	*		*	*		*		*	*
7. มีความรับผิดชอบสูง และมุ่งมั่น				*	*					*	*		*	*	*				
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม				*	*		*						*		*	*	*		
9. มีมนุษยสัมพันธ์	*			*			*	*	*		*		*			*			*
10. มีคุณธรรมจริยธรรม																			
10.1 มีความซื่อสัตย์	*			*	*								*			*		*	
10.2 มีความเสียสละ			*	*								*	*		*				
10.3 มีความยุติธรรม				*			*						*		*	*			*

ตาราง 4 (ต่อ)

ภาวะผู้นำ	กิจกรรม																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
10. มีคุณธรรม จริยธรรม																			
10.4 มีความเห็น อกเห็นใจผู้อื่น	*			*			*				*		*				*		
11. มีบุคลิกภาพ ดี								*	*		*	*	*	*	*	*			
12. กล้า ตัดสินใจ		*		*	*	*		*		*	*		*	*				*	*

จากตาราง 4 สัญลักษณ์ (✓) หมายถึง กิจกรรมที่ใช้พัฒนา
คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม และ
สัญลักษณ์ (*) หมายถึง กิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการ
องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

1.5 จัดลำดับแต่ละกิจกรรม ผู้วิจัยจัดลำดับทั้ง 19 กิจกรรม เพื่อบรรจุ
ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาใน 3 วัน 2 คืน

1.6 นำข้อมูลที่ได้ศึกษาเบื้องต้นพร้อมรูปแบบของโปรแกรมไปปรึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อรับคำแนะนำในการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา รายละเอียดของโปรแกรมฉบับสมบูรณ์ผู้วิจัย
ได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก จ

2. การสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมิน

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมิน เพื่อใช้ประกอบ
ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษารายละเอียด
ดังนี้

2.1 สร้างแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ความเห็น
ต่อรายการข้อคำถามที่จะนำไปเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม
ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิรายละเอียด
ดังนี้

2.1.1 กำหนดข้อคำถามตามหัวข้อของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถาม
เกี่ยวกับภาพรวมของโปรแกรมนี มี 34 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียด
กิจกรรมของโปรแกรม (19 เรื่อง) มี 27 ข้อ ในตอนท้ายมีข้อเสนอแนะอื่นๆ ไว้สำหรับ
ให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะ

2.1.2 เสนอขั้นตอนการดำเนินงานการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาในแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

2.1.3 กำหนดคำอธิบายในแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาในช่องแสดงความคิดเห็นซึ่งมีความหมายดังนี้

เหมาะสม หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น +1

ไม่แน่ใจ หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสมหรือไม่ ที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น 0

ไม่เหมาะสม หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ ไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น -1

2.1.4 นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ความเห็นต่อรายการข้อคำถามที่จะนำไปเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

2.1.5 นำแบบประเมินที่สร้างมาพัฒนาขึ้นเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาและความสอดคล้อง โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง Index Of Consistency (IOC) (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2549 : 106) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อคำถามในรายการนั้นๆ เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม ซึ่งมีสูตรในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1 สรุปว่าทุกข้อคำถามทั้งสองตอนใช้ได้มีความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงจัดทำแบบสอบถามเพื่อที่จะนำไปใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษาศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป (รายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 246)

2.2 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของวัตถุประสงค์โปรแกรมกับข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โปรแกรมกับข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างเป็นแบบประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษาศึกษาอาชีวศึกษา มีรายละเอียดในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 กำหนดข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม มีข้อคำถามทั้งทิศทางบวกและลบ จำนวน 50 ข้อ ในตอนท้ายมีพื้นที่สำหรับให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้บันทึกข้อเสนอแนะ จำนวนข้อคำถามดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนข้อคำถามของแบบประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โปรแกรมกับข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	จำนวน	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	19	12	7
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	17	9	8
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา	14	9	5
รวม (ข้อ)	50	30	20

2.2.2 เสนอขั้นตอนการดำเนินงานการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาในแบบประเมินความสอดคล้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

2.2.3 กำหนดคำอธิบายในแบบประเมินความสอดคล้อง เพื่ออธิบายและขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมกับข้อความตามรายการต่างๆ การพิจารณาในช่องแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีความหมายดังนี้

สอดคล้อง หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ งามได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น +1

ไม่แน่ใจ หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าข้อความในรายการนั้นๆ งามได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น 0

ไม่สอดคล้อง หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ ถ้ามได้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น -1

2.2.4 นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โปรแกรมกับข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2.5 นำแบบประเมินที่สร้างมาพัฒนาขึ้นเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาและความสอดคล้อง โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง Index Of Consistency (IOC) (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2549 : 106) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษา ซึ่งมีส่วนในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านได้ค่าดัชนี

ความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.8-1 สรุปว่าข้อคำถามตามรายการต่างๆ ใช้ได้ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นข้อคำถามในแบบประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษา และทำการทดลองใช้ต่อไป (รายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 250)

2.2.6 นำข้อคำถามแต่ละรายการของแบบประเมินที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตามหัวข้อ 2.2.5 มาสร้างเป็นแบบประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Retting Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจัดลำดับข้อคำถามแต่ละวัตถุประสงค์สลับกันจนครบ 50 ข้อ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ จากนั้นขอความอนุเคราะห์ทดลองเก็บข้อมูล (Try-Out) จากคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาวิทยาลัยต่างๆ คือ วิทยาลัยเทคนิคพาสินธุ์ 15 คน วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม 17 คน วิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู 16 คน และวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี 17 คน รวมทั้งสิ้น 65 คน

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลปรากฏว่า ข้อคำถามที่ 9 และข้อคำถามที่ 21 มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.23 จึงตัดทิ้งไป แล้วจัดเรียงลำดับข้อใหม่ สรุปว่าแบบประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาลบข้อคำถามที่ 9 และ 21 มีข้อคำถามเหลือ 48 ข้อ มีข้อความทางลบ 20 ข้อ คือ ข้อ 2 6 7 8 11 12

16 18 21 24 25 26 31 33 35 36 39 43 44 และข้อ 45 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.994 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.805-0.925 ผู้วิจัยจะนำไปใช้เป็นแบบ ประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป รายละเอียดของผลการ Try-Out ผู้วิจัยได้นำเสนอในภาคผนวก ง หน้า 255

2.3 สร้างแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อความในรายการ ต่างๆ ที่จะใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา มีรายละเอียดในการสร้างและหา คุณภาพ ดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยกำหนดความพึงพอใจเป็น 2 ส่วน คือ (ก) ความพึงพอใจ ต่อโปรแกรม มีข้อคำถาม 20 ข้อ และ (ข) ความพึงพอใจต่อวิทยากร มีข้อคำถาม 17 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 37 ข้อ และในตอนท้ายมีพื้นที่สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิได้บันทึกข้อคิดเห็น

2.3.2 เสนอขั้นตอนการดำเนินงานการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาในแบบ ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

2.3.3 กำหนดคำอธิบายในแบบประเมินความคิดเห็น เพื่ออธิบาย และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมว่า ข้อความตามรายการนั้นๆ เหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมหรือไม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาในช่องแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

เหมาะสม หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าข้อความ ในรายการนั้นๆ เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม โปรแกรม โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น +1

ไม่แน่ใจ หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า ข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสมหรือไม่ ที่จะเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมโปรแกรม โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น 0

ไม่สอดคล้อง หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าข้อความ ในรายการนั้นๆ ไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม โปรแกรม โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นให้เป็น -1

2.3.4 นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำ ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขในการสร้างและพัฒนาแบบประเมิน ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา

2.3.5 นำแบบประเมินที่สร้างมาพัฒนาขึ้นเพื่อขอความอนุเคราะห์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาและความสอดคล้อง

โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง Index Of Consistency (IOC) (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2549 : 106) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถาม ในแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งมีสูตรในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านได้ค่าดัชนี

ความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.6-1 สรุปว่าข้อคำถามตามรายการต่างๆ ใช้ได้ มีความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงจัดทำแบบสอบถามเพื่อที่จะนำไปใช้เป็นแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป (รายละเอียดในภาคผนวก ง หน้า 258)

3. การประเมินคุณภาพเบื้องต้นของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการประเมินคุณภาพเบื้องต้นของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ติดต่อขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

3.2 นำหนังสือราชการ แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมและโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง 4 ท่าน ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ 5 ท่าน

3.3 รับแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 9 ท่านคืน แล้วนำมาวิเคราะห์ผล ได้ความเหมาะสมตอนที่ 1 ภาพรวมของโปรแกรม อยู่ระหว่าง 4.33-5.00 ตอนที่ 2 รายละเอียดของแต่ละกิจกรรมอยู่ระหว่าง 4.52-4.77 จะเห็นว่าความเหมาะสมของโปรแกรมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

3.4 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อจะนำไปทดลองใช้พัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป สำหรับผลการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในบทที่ 4 หน้า 100

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรม

ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปทดลองใช้พัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้โปรแกรมผู้วิจัยให้ความสำคัญมาก เพื่อการได้มาซึ่งข้อมูลที่ตรง เพราะนักศึกษาต้องดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรม พักอยู่ต่างถิ่นร่วมกันถึง 3 วัน 2 คืน หากไม่ได้รับความร่วมมือจากหลายส่วน ผลการทดลองใช้โปรแกรมจะล้มเหลว เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในความปกครองของผู้ปกครอง ผู้ปกครองและอาจารย์ผู้สอนของนักศึกษา ดังกล่าวมีความเชื่อมั่นในตัวผู้วิจัย และยินดีให้นักศึกษาในความปกครองเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในครั้งนี้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้โปรแกรม ผู้วิจัยจึงเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (วาโร เฟิงส์วีสดี. 2550 ก : 157) มีรายละเอียดในการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม (One Group Pretest-Posttest design) (McMillan. 1997 : 324) ลักษณะแบบแผนการทดลอง ดังตาราง 6

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง

ประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	ทดลอง	ประเมินภาวะผู้นำหลังเข้าร่วมโปรแกรม
O ₁	X	O ₂

เมื่อ X แทนการได้รับการทดลองตามโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

เมื่อ O₁ แทนการประเมินภาวะผู้นำก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

เมื่อ O₂ แทนการประเมินภาวะผู้นำหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา คือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

3.1 โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งรวมถึงอุปกรณ์ สื่อต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในโปรแกรม

3.2 แบบประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

4. ระยะเวลาในการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยกำหนดการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 วันที่ 20-22 กรกฎาคม 2555

5. การดำเนินการทดลองใช้โปรแกรม ผู้วิจัยจำเป็นต้องมีการเตรียมการก่อนการทดลองซึ่งเป็นการจัดเตรียมเอกสาร สื่อ กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา การจัดเตรียมสถานที่และผู้เข้ารับการทดลองในโปรแกรมเสริมสร้างตลอดจนการติดต่อประสานงานเพื่อทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างจนถึงขั้นดำเนินการทดลองตามโปรแกรมรายละเอียด ดังนี้

5.1 ติดต่อสถานที่ในการทดลองใช้โปรแกรม ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากวิทยาลัยเทคนิคสกลนครออกหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ซึ่งผู้วิจัยได้ไปประสานงานกับหัวหน้าอุทยานแห่งชาติภูผายล ด้วยตนเอง

5.2 ประสานงานวิทยากร ผู้วิจัยทำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์วิทยากรในการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร โดยผู้วิจัยนำโปรแกรมเสริมสร้างที่ได้พัฒนาขึ้น ไปปรึกษาทำความเข้าใจกับคณะวิทยากร ด้วยตนเอง

5.4 ประสานงานผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสกลนครทำหนังสือราชการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ คือ ดร.อนันท์ งามสะอาด ซึ่งเป็นรองประธานคณะกรรมการบริหารองค์การวิชาชีพระดับชาติ ในการจัดประชุมและควบคุมกิจกรรมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ มีหน้าที่บริหารองค์การวิชาชีพตลอดจนกำหนดกิจกรรมและขั้นตอนการจัดกิจกรรมต่างๆ ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในครั้งนี้

5.3 ติดต่อกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยแจ้งนักศึกษาที่เป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จำนวน 20 คน โดยขออนุญาตอาจารย์ที่สอนให้เวลาเรียนกับนักศึกษา และขออนุญาตผู้ปกครองนักศึกษาได้อนุญาตให้นักศึกษา

ในความปกครองเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษา

5.4 ดำเนินการทดลองใช้โปรแกรม เมื่อถึงวันเวลาที่กำหนดทดลองใช้
โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาคือ วันที่ 20-22
กรกฎาคม 2555 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

5.4.1 ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมประเมินภาวะผู้นำ

5.4.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของ
คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 3 วัน 2 คืน 19 กิจกรรมจนครบสมบูรณ์

5.4.3 ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมประเมินภาวะผู้นำ

5.4.4 ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

6. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามาวิเคราะห์และรายงานผล

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม

ในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการทำงานของคณะกรรมการองค์การ
นักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร หลังจากผ่านการพัฒนาภาวะผู้นำไปแล้ว 2 เดือน
โดยในช่วงเวลา 2 เดือน มีกิจกรรมเพื่อให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคสกลนครได้แสดงภาวะผู้นำ ดังตาราง 7

ตาราง 7 กิจกรรมที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
ได้แสดงภาวะผู้นำหลังผ่านการพัฒนาภาวะผู้นำ

กิจกรรม/โครงการ	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การฯ
กิจกรรมเข้าแถวหน้าเสาธง	ติดตั้งเครื่องเสียง เชิญชวนนักเรียนนักศึกษา ร่วมกิจกรรม นำกล่าว แจ้งข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ ทุกวันในเวลา 7.30-8.00 น.
ทำบุญตักบาตรในสถานศึกษา	นิมนต์พระ จัดเตรียมสถานที่ ไปรับพระ อำนวยความสะดวก พุดเชิญชวนทำบุญตัก บาตร กล่าวนำในพิธีการศาสนา (จัด 3 ครั้ง คือ 27 ก.ค. 14 ส.ค. และ 3 ก.ย. 2555)
วันอาสาฬหบูชา/วันเข้าพรรษา	จัดเตรียมเทียนพรรษา ผ้าอาบน้ำฝน ชุดเครื่อง ไทยธรรม ให้กับแผนกวิชาต่างๆ กำหนดวัดต่างๆ ให้กับแผนกวิชา นำนักเรียน

ตาราง 7 (ต่อ)

กิจกรรม/โครงการ	บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การฯ
วันอาสาฬหบูชา/วันเข้าพรรษา	นักเรียนร่วมถวายเทียนพรรษา ผ้าอาบน้ำฝน เครื่องไทยธรรมตามวัดต่างๆ นำกล่าวในพิธีทางศาสนา
วันแม่แห่งชาติ	รับลงทะเบียน และนำนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจุดเทียนชัยถวายพระพร
คุณธรรมนำความรู้สู่สถานศึกษา	เตรียมสถานที่จัดอบรม ประสานวิทยากร จัดเตรียมพิธีเปิด รับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมอบรม เป็นพิธีกร กล่าวรายงาน จัดอาหารว่าง และอำนวยความสะดวกในการจัดอบรม
ยาเสพติดเป็นศูนย์	เตรียมสถานที่ ประสานหน่วยงานภายนอก รับลงทะเบียน ประชาสัมพันธ์เชิญชวน เป็นพิธีกร อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม
ขับขีปลอดภัย	เตรียมสถานที่ ประสานหน่วยงานภายนอก รับลงทะเบียน ประชาสัมพันธ์เชิญชวน เป็นพิธีกร อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม
ทักษะการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นวัยเรียน	ประชาสัมพันธ์โครงการ ประสานวิทยากร เตรียมสถานที่ จัดเตรียมอาหารว่าง รับลงทะเบียน เป็นพิธีกร อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม
ให้บริการวิชาชีพ	จัดกลุ่มให้บริการวิชาชีพ จัดเตรียมอุปกรณ์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความสะดวกในกิจกรรม
พัฒนานักศึกษาให้มีมาตรฐานสู่ประชาคมอาเซียน	ติดต่อวิทยากร เตรียมสถานที่ รับลงทะเบียน พุดเชิญชวนร่วมกิจกรรม นัดหมายการ เป็นพิธีกร ให้ความสะดวกในการจัดกิจกรรม
ประกวดร้องเพลง และ ประกวดวงดนตรี	ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง จัดรายการเสียงตามสาย รับสมัคร เตรียมสถานที่ ประสานงานกรรมการตัดสิน เป็นพิธีกร

ที่มา : ปฏิทินการปฏิบัติงานโครงการตามแผนพัฒนาคนดี คนเก่ง และมีความสุข ประจำปีการศึกษา 2555 วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม 2555 ถึง 22 กันยายน 2555

เมื่อคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ได้แสดง ภาวะผู้นำในการทำหน้าที่ หลังผ่านการพัฒนาภาวะผู้นำไปแล้ว 2 เดือน ตามกิจกรรม ในตาราง 6 ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการประเมินคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ดังนี้

1. ประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

หลังจากนักศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ไปแล้ว 2 เดือน ผู้วิจัยจึงให้นักศึกษาทำการ ประเมินในแบบประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาด้วยตนเอง ทั้ง 20 คน แล้วนำเสนอค่าเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 มาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโปรแกรม และหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน โดยการทดสอบค่าที่ ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ทางสังคมศาสตร์

3. การประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาจากหลายกลุ่ม

ผู้วิจัยทำการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร หลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมไปแล้ว 2 เดือน จากหลายกลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน เพื่อนักศึกษาที่ไม่ใช่คณะกรรมการองค์การฯ จำนวน 10 คน ครูอาจารย์ จำนวน 10 คน คณะผู้บริหาร จำนวน 5 คน และผู้ปกครอง จำนวน 10 คน รวม 55 คน แล้วนำเสนอค่าเฉลี่ย ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน

4. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากการประเมินหลายกลุ่ม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 3 มาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโปรแกรม และหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน โดยการทดสอบค่าที่ ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ทางสังคมศาสตร์

5. การปรับปรุงโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้โปรแกรมมาดำเนินการปรับปรุง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
- ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรม
- ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรม
- ตอนที่ 4 ผลการติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องได้ผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ หลักการ ทฤษฎี งานวิจัย เกี่ยวกับภาวะผู้นำจากนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 21 คน จากนั้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จที่นักวิชาการนักการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 29 ขึ้นไปได้ 11 ข้อ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังตาราง 8

ตาราง 8 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา	ร้อยละความคิดเห็นสอดคล้องกัน ของนักวิชาการและนักการศึกษา (N=21)
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	57
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	29
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา	62
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์	67
5. มีความกระตือรือร้น	29
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	29
7. มีความรับผิดชอบสูง และมุ่งมั่น	57
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม	43
9. มีมนุษยสัมพันธ์	48
10. มีคุณธรรมจริยธรรม	48
11. มีบุคลิกภาพดี	33

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา

อาชีวศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำข้อมูลภาวะผู้นำ 11 ข้อ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อกำหนดนิยามภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อ
ดังนี้

1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง มีทักษะในการพูดเพื่อติดต่อ
ประสานงานกับคนอื่น สามารถคล้อยตาม ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นร่วมกิจกรรมได้
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก
อย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม
กับกาลเทศะ
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความรู้
ความสามารถในการแก้ปัญหาและพิชิตปัญหานั้นไปได้
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึง
ความสามารถในการคาดการณ์และวางแผนในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์
เกิดความเจริญงอกงามต่อองค์การ
5. มีความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตื่นตัว
รีบเร่งกระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวาที่จะทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ

ตาราง 9 (ต่อ)

ภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. มีมนุษยสัมพันธ์	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
10. มีคุณธรรมจริยธรรม										
10.1 มีความซื่อสัตย์	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
10.2 มีความเสียสละ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
10.3 มีความยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1
10.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	0.89
11. มีบุคลิกภาพดี	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1

ภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเพิ่มเติมคือ “การกล้าตัดสินใจ” โดยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอเพิ่มเติมไว้ 5 ท่าน

จากตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน สรุปว่าภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อ ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาและให้เพิ่ม “การกล้าตัดสินใจ” เป็นอีกหนึ่งข้อ รวมแล้วภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ

3. ผลการศึกษาความคาดหวัง สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้ง 12 ข้อ ไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรม ครูที่ปรึกษาองค์การ และคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดมและวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ จำนวน 38 คน เพื่อศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากนั้นนำภาวะผู้นำทั้ง 12 ข้อ ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจำนวน 210 คน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 10

ตาราง 10 ความคาดหวัง สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา	ความคาดหวัง (N=38)		สภาพปัจจุบัน (N=210)		ความต้องการ จำเป็น (PNI)	ลำดับ ความ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	5.00	.00	3.02	1.08	.99	1
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	4.89	.31	3.15	1.12	.86	2
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา	4.89	.31	3.38	.90	.57	3
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์	4.92	.27	3.62	.85	.45	4
5. มีความกระตือรือร้น	5.00	.00	3.74	.85	.42	5
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.76	.43	3.80	.82	.33	8
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น	5.00	.00	3.88	.85	.37	6
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม	4.95	.23	3.94	.78	.32	9
9. มีมนุษยสัมพันธ์	4.89	.31	3.99	.82	.30	10
10. มีคุณธรรมจริยธรรม						
10.1 มีความซื่อสัตย์	5.00	.00	4.17	.83	.27	11
10.2 มีความเสียสละ	5.00	.00	4.21	.81	.24	13
10.3 มีความยุติธรรม	4.95	.23	4.18	.78	.23	14
10.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.92	.27	4.20	.77	.22	15
11. มีบุคลิกภาพดี	4.79	.41	4.04	.82	.26	12
12. การกล้าตัดสินใจ	4.92	.27	3.87	.81	.34	7

จากตาราง 10 พบว่าภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความคาดหวังมากที่สุดโดยคาดหวังสูงถึง 5.00 มี 4 ข้อ ได้แก่ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบและมุ่งมั่น มีคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ และมีความเสียสละ เมื่อศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่าภาวะผู้นำของคณะกรรมการนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีระดับต่ำ 5 อันดับท้าย ได้แก่ มีความกระตือรือร้น มีวิสัยทัศน์ และคิดสร้างสรรค์ มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ เมื่อศึกษาความต้องการจำเป็นพบว่า ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความจำเป็นมากในการนำไปพัฒนา 3 อันดับแรก ได้แก่ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี นักศึกษาอาชีวศึกษาโดยยึดภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้ง 12 ข้อ และให้ความสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการยกย่องโปรแกรม

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ดังตาราง 11

ตาราง 11 องค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษา

องค์ประกอบของโปรแกรม	ขอบข่ายเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบ
คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม	เป็นการแนะนำสำหรับผู้ที่จะนำโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษา ไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีฯ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมทั้งหมด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม	เป็นการกล่าวถึงกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษา ภาวะผู้นำที่จำเป็นต่อคณะกรรมการรองคณบดีฯ ที่จะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา และการที่จะเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการรองคณบดีฯ จำเป็นต้องพัฒนาภาวะผู้นำโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
หลักการของโปรแกรม	เป็นการกล่าวถึงลักษณะเฉพาะของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งมุ่งพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีฯ สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา วิทยากรเป็นผู้กระตุ้นให้คณะกรรมการได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง โดยให้มีปฏิสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และได้แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำ สามารถประยุกต์ใช้ในการทำหน้าที่คณะกรรมการรองคณบดีนักศึกษาอาชีวศึกษาและในชีวิตประจำวันได้

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบของโปรแกรม	ขอบข่ายเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบ
วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเมื่อผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมนี้อไปแล้ว คือ มีศิลปะในการสื่อสารและการจูงใจ กล่าวแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา โดยสอดแทรกภาวะผู้นำอื่นๆ เข้าไปในการดำเนินกิจกรรมด้วย
เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม	เป็นข้อความที่กล่าวถึงเรื่องๆ ที่ดำเนินจัดกิจกรรมต่างๆ ของโปรแกรมทั้ง 19 เรื่อง คือ 1) การละลายพฤติกรรม 2) ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน 3) เรียนรู้ภาวะผู้นำ 4) การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally 5) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 6) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การฯกับการพูด 7) บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน 8) ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจวัยเด็ก 9) บทบาทผู้นำหน้าเสาธง 10) ศิลปะการพูดจูงใจ 11) ศิลปะการเป็นพิธีกร 12) ฝึกการเป็นพิธีกรในการจัดอบรม 13) พูดตามหัวข้อที่กำหนด 14) เรียนรู้พฤติกรรมกล่าวแสดงออก 15) กระบวนการคิดแก้ปัญหา 16) คิดให้เร็ว 17) คิดเดี่ยว คิดกลุ่ม 18) ปัญหาของผู้นำ และ 19) สรุปผลที่คาดหวัง
กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม	เป็นการเขียนกระบวนการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดของโปรแกรม ตั้งแต่การประเมินก่อนเข้าร่วมโปรแกรม การสร้างความคุ้นเคยกัน การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในโปรแกรม และการประเมินหลังเข้าร่วมโปรแกรม
เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม	เป็นการกล่าวถึงเทคนิควิธีในการพัฒนาภาวะผู้นำที่วิทยากรต้องใช้วิธี บรรยาย อภิปรายกลุ่ม ระดมสมอง แสดงบทบาทสมมติ เกม เพลง ฝึกปฏิบัติ และกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
สื่อที่ใช้ในโปรแกรม	ประกอบการฝึกกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกกิจกรรม วีดิทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์ ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียง โทรโข่ง
การวัดและประเมินผล	เป็นการกล่าวถึงการวัดและประเมินผลผู้เข้าร่วมโปรแกรม ซึ่งจะมีการประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ประเมินพฤติกรรมขณะดำเนินกิจกรรม ประเมินภาวะผู้นำหลังเข้าร่วมโปรแกรม และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม หลังเข้าร่วมโปรแกรม

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบของโปรแกรม	ขอบข่ายเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบ
ตารางโปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	เป็นการเขียนกำหนดการ วันเวลา กิจกรรมที่ดำเนินตาม โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา 3 วัน 2 คืน
รายละเอียดกิจกรรมของ โปรแกรม (19 เรื่อง)	เป็นข้อความที่บอกถึงการทำกิจกรรมแต่ละเรื่อง (19 เรื่อง) ประกอบไปด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ สื่อ ประกอบกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินกิจกรรม และแนวสรุปกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมมีข้อเสนอแนะสำหรับ วิทยากรด้วย

จากตาราง 11 เป็นการสรุปองค์ประกอบต่างๆ ของโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ส่วนรายละเอียดของโปรแกรมฉบับ
สมบูรณ์ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก จ

2. ผลการประเมินคุณภาพเบื้องต้นของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำโปรแกรมฉบับร่างพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม
ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 9 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของโปรแกรมซึ่งมีผลการประเมิน ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม
ภาพรวมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม (N=9)		ระดับความ เหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1	(ก) คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม เขียนได้ชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย	4.77	.44	มากที่สุด
2	สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำแต่ละข้อได้	4.55	.52	มากที่สุด
3	(ข) ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม เขียนได้กระชับชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
4	ระบุปัญหาได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	4.44	.52	มาก
5	สมเหตุสมผลที่ต้องสร้างโปรแกรมนี้อขึ้น	4.55	.52	มากที่สุด
6	(ค) หลักการของโปรแกรม เขียนได้ชัดเจน	4.66	.50	มากที่สุด
7	มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	4.88	.33	มากที่สุด
8	(ง) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เขียนได้ชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
9	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.44	.52	มาก
10	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
11	สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญ ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
12	(จ) เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม น่าสนใจ	4.44	.72	มาก
13	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด
14	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.88	.33	มากที่สุด
15	มีประโยชน์นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง	4.77	.66	มากที่สุด
16	จัดลำดับได้อย่างเหมาะสม	4.33	.70	มาก
17	เหมาะสมกับระยะเวลา 3 วัน 2 คืน	4.44	.72	มาก
18	(ฉ) กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม สอดคล้องกับหลักการของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
19	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม (N=9)		ระดับความ เหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
20	(ฉ) กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.66	.50	มากที่สุด
21	มีลำดับขั้นตอนชัดเจนและต่อเนื่อง	4.66	.50	มากที่สุด
22	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
23	น่าสนใจ	4.44	.52	มาก
24	(ช) เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม ใช้วิธีการที่หลากหลาย	4.77	.44	มากที่สุด
25	สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	4.77	.44	มากที่สุด
26	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
27	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
28	(ซ) สื่อที่ใช้ในโปรแกรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
29	นำไปใช้ได้จริงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้	4.66	.50	มากที่สุด
30	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.66	.50	มากที่สุด
31	(ฅ) การวัดและประเมินผล สามารถตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ ของโปรแกรมได้	4.77	.44	มากที่สุด
32	สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
33	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
34	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
	รวม	4.69	.47	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินความเหมาะสมทั้ง 34 ข้อ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรมระบุปัญหาได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรมมีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล 3) เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรมน่าสนใจ 4) เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรมจัดลำดับได้อย่างเหมาะสม 5) เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรมเหมาะสมกับระยะเวลา 3 วัน 2 คืน และ 6) กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมน่าสนใจ ส่วนที่เหลืออีก 28 ข้อ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมแต่ละกิจกรรมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมรายละเอียดแต่ละกิจกรรมของโปรแกรม (19 เรื่อง) สรุปผลการประเมินความเหมาะสมเฉลี่ยแต่ละกิจกรรมดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการประเมินความเหมาะสมแต่ละกิจกรรมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

กิจกรรม	ความเหมาะสม (N=9)		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การละลายพฤติกรรม	4.68	.41	มากที่สุด
2. ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน	4.61	.51	มากที่สุด
3. เรียนรู้ภาวะผู้นำ	4.67	.52	มากที่สุด
4. การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally	4.77	.40	มากที่สุด
5. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	4.69	.46	มากที่สุด
6. บทบาทหน้าที่ที่นักศึกษาองค์การฯกับการพูด	4.65	.48	มากที่สุด
7. บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน	4.74	.44	มากที่สุด
8. ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจในวัยเด็ก	4.64	.49	มากที่สุด
9. บทบาทผู้นำหน้าเสาธง	4.71	.50	มากที่สุด
10. ศิลปะการพูดจูงใจ	4.63	.51	มากที่สุด
11. ศิลปะการเป็นพิธีกร	4.57	.60	มากที่สุด
12. ฝึกการเป็นพิธีกรในการจัดอบรม	4.52	.64	มากที่สุด
13. พูดตามหัวข้อที่กำหนด	4.56	.63	มากที่สุด
14. เรียนรู้พฤติกรรมมารกกล้าแสดงออก	4.57	.52	มากที่สุด
15. กระบวนการคิดแก้ปัญหา	4.73	.44	มากที่สุด
16. คิดให้เร็ว	4.54	.63	มากที่สุด
17. คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม	4.73	.44	มากที่สุด
18. ปัญหาของผู้นำ	4.70	.46	มากที่สุด
19. สรุปผลที่คาดหวัง	4.70	.45	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ความเหมาะสมทั้ง 19 กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.52-4.77 ผลการประเมินความเหมาะสมทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินรายละเอียดแต่ละกิจกรรมผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ในภาคผนวก ง หน้า 261

จากผลการประเมินความเหมาะสมทั้งภาพรวมและแต่ละกิจกรรมของโปรแกรม สรุปว่าโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้

2.3 ผลการปรับปรุงโปรแกรมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

นอกจากผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเชิงปริมาณที่เสนอข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตามหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1 คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม

ผู้วิจัยได้เพิ่มข้อความเพื่อให้วิทยากรได้บูรณาการสอดแทรกภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาที่เหลืออีก 9 องค์ประกอบเข้าไปด้วยนอกเหนือจากวัตถุประสงค์หลักของโปรแกรม ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.2 ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ปรับสำนวนภาษาบางส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ เพื่อสื่อให้เห็นถึงกิจกรรมของนักศึกษา บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การ ภาวะผู้นำที่จำเป็นต่อคณะกรรมการองค์การในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและจำเป็นต้องพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

2.3.3 แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรม

ผู้วิจัยได้รับการเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิให้เพิ่มหัวข้อแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรม เข้าไปในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงเพิ่มเป็นหัวข้อต่อจากความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม โดยเนื้อหาในหัวข้อแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรมนั้น ประกอบด้วย 5 หัวข้อ คือ 1) แนวคิดการพัฒนาภาวะผู้นำของนักศึกษาด้วยการใช้การรับรู้ด้วยตนเอง และการสร้างวินัยในตนเอง 2) แนวคิดการเรียนรู้แบบช่วยเสริมศักยภาพ 3) แนวคิดการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม 4) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม และ 5) ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

2.3.4 หลักการของโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ตัดคำว่า “เป็นโปรแกรม” ในทุกข้อออกเนื่องจากเป็น การใช้คำฟุ่มเฟือยและปรับสำนวนในข้อ 3 และข้อ 4 ใหม่ตามการเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้สมบูรณ์และชัดเจนมากขึ้น

2.3.5 วัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ผู้วิจัยได้นำเสนอวัตถุประสงค์ของโปรแกรมใหม่เป็นข้อ ๆ ซึ่งจากเดิมเสนอเป็นความเรียง

2.3.6 เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม

ผู้ทรงคุณวุฒิให้การเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม ว่าควรจัดเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม เนื้อหาที่ 1 การละลายพฤติกรรม กับเนื้อหาที่ 2 ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน ควรจัดเป็นกิจกรรมปฐมนิเทศ และเนื้อหาที่ 19 สรุปผลที่คาดหวัง ควรจัดเป็นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ผู้วิจัยจึงดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิโดยยังคงชื่อเนื้อหาไว้ทั้ง 19 เรื่อง เพียงแต่แยกรวมตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมคือ 1) ศิลปะในการสื่อสารและจงใจ 2) การแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และ 3) ความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา

2.3.7 กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ปรับสำนวนภาษาในหัวข้อนี้จาก “กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม” เป็น “ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม” ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.8 เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม

หัวข้อนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ไม่มีการปรับใดๆ

2.3.9 สื่อที่ใช้ในโปรแกรม

ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับข้อ 5 เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์ และข้อ 6 ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียง โทรโข่ง ให้มาอยู่ในหัวข้อที่ 4 ซึ่งเป็นหัวข้อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรม

2.3.10 การวัดและประเมินผล

ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ผู้วิจัยเพิ่มรายละเอียดเขียนให้ครอบคลุม โดยระบุถึงวิธีการวัดและประเมิน เครื่องมือที่ใช้ประเมิน ประเมินด้านใดบ้าง แต่ละด้านใช้วิธีการและใช้เครื่องมือใด

2.3.11 ตารางโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้ปรับลำดับการจัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันปรับให้จัดกิจกรรมต่อเนื่องกัน ซึ่งเนื้อหาที่ถูกจัดลำดับใหม่คือ เนื้อหาที่ 3 5 6 9 14 15 16 17 และเนื้อหาที่ 18 จากนั้นผู้วิจัยปรับวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ออกเนื่องจากเป็นการกล่าวซ้ำซ้อนจากที่ได้เสนอไปแล้วในหัวข้ออื่นๆ และปรับสำนวนภาษาบางส่วนใหม่ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3.12 รายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ปรับสำนวนภาษาในส่วนที่ยังไม่เหมาะสมเพิ่มเติมเปลี่ยนคำว่า “กระตาศพริบชาร์ท” เป็น “กระตาศฟลิปชาร์ท” ในทุกกิจกรรม และจัดลำดับการจัดกิจกรรมให้ตรงกับตารางโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

นอกจากข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นผู้ทรงคุณวุฒิยังได้เสนอแนะในขณะดำเนินจัดกิจกรรมใดๆ ให้บูรณาการสอดแทรกการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการ

องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่เหลือ 9 องค์ประกอบไปพร้อมกัน นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้ชื่นชมผลงานโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำฉบับที่ส่งให้ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมซึ่งภาพรวมของโปรแกรมน่าสนใจ ผู้ทรงคุณวุฒิหวังว่าโปรแกรมนี้อาจเป็นต้นแบบให้กับครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษานำไปใช้ต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรม

ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมกับเครื่องมือเก็บข้อมูลที่ได้คุณภาพถูกต้องสมบูรณ์ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จำนวน 20 คน ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร ระหว่างวันที่ 20-22 กรกฎาคม 2555 ได้ผลดังนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการจัดกิจกรรมในแต่ละวันเป็นลักษณะบรรยายความเรียง ดังนี้

1.1 ผลการจัดกิจกรรมในวันที่ 20 กรกฎาคม 2555

ผู้วิจัยพร้อมด้วยคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร เดินทางจากวิทยาลัยเทคนิคสกลนครไปยังอุทยานแห่งชาติภูผายล ซึ่งห่างจากชุมชนในอำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร 15 กิโลเมตร อยู่บนเทือกเขาภูพาน ท่ามกลางป่าไม้ที่ทิวทัศน์ภูเขาที่ร่มรื่นสวยงาม สถานที่มีความเป็นส่วนตัวสูง เหมาะสมอย่างยิ่งกับการเข้าค่ายฝึกอบรมพัฒนาภาวะผู้นำ หลังจากนักศึกษาได้เก็บสัมภาระในที่พักเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในเวลา 08.00-09.00 น. ผู้วิจัยให้นักศึกษาผู้เข้าร่วมโปรแกรม เข้ามายังสถานที่ที่ใช้ฝึกอบรมซึ่งห่างจากที่พักประมาณ 300 เมตร เพื่อทำการลงทะเบียน รับแฟ้มเอกสารรับป้ายชื่อ ซึ่งได้จัดเตรียมไว้สำหรับแต่ละคน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ชี้แจง การทำแบบประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรม โดยเน้นย้ำให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมประเมินให้เป็นจริงตรงกับตนเองมากที่สุด จากนั้นจึงให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมลงมือทำการประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรมด้วยตนเอง ต่อมาเวลา 09.00-09.30 น. ผู้วิจัยได้ดำเนินการปฐมนิเทศผู้เข้าร่วมโปรแกรมด้วยตนเอง เพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ในพิธีเปิดผู้วิจัยได้รับเกียรติอย่างสูงจาก นายปกครอง สุปัญญา รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ที่ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดตลอดจนได้กล่าวให้โอวาทซึ่งเป็นการสร้างความตระหนักให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องพัฒนาภาวะผู้นำ ดังคำกล่าวตอนหนึ่งที่ว่า “ผมขอแสดงความชื่นชมและยินดีมาก กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ของวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ที่ได้รับโอกาสที่ดีได้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำในครั้งนี้ ซึ่งโปรแกรมนี้ได้มาจากการวิจัยและพัฒนาและนำมาทดลองในภาคสนามกับคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา ต้องอาศัยพลังของผู้นำนักศึกษา คือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ความสำเร็จตลอดจนประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นอยู่กับการใช้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การฯ ขอให้ผู้อบรมสัมมนาทุกท่านได้ตั้งใจฝึกอบรมตามคณะผู้จัดโปรแกรม คณะวิทยากรได้สร้างเป็นโปรแกรมพัฒนาไว้แล้ว ซึ่งผลจากการฝึก จากการพัฒนาภาวะผู้นำ ก็จะเกิดสิ่งที่ดีติดตัวนักศึกษาออกไปสู่ชีวิตจริงในการทำงาน และนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ครั้งนี้จะได้เปรียบกว่าคนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมอย่างมาก เพราะไม่ว่าจะเป็นศิลปะในการ สื่อสาร การจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา และภาวะผู้นำอื่นๆ ล้วนแล้วแต่ส่งผลทำให้ศักยภาพในการทำงานของเรานั้นสูงขึ้นทั้งสิ้น อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาต่อไป” ต่อจากนั้นผู้วิจัย ได้กล่าวขอบคุณประธานในพิธีเปิดและมอบของที่ระลึกแทนคำขอบคุณให้กับประธาน

เมื่อพิธีการเปิดเสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยได้แนะนำคณะวิทยากรที่ร่วมพัฒนา ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนครตามโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ จากท่านอาจารย์สมบูรณ์ กุดนอก และคณะอีก 7 ท่าน โดยคณะวิทยากรของท่านอาจารย์ สมบูรณ์ กุดนอก มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับนักศึกษา สามารถจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะทั้งการคิด การพูด และการกระทำได้อย่าง เป็นรูปธรรม จากนั้นผู้วิจัยได้มอบให้คณะวิทยากรได้ดำเนินงานตามโปรแกรมในเนื้อหาที่ 1 และ 2 คือ การละลายพฤติกรรม ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน ในการเข้าร่วมโปรแกรม อยู่ด้วยกัน 3 วัน 2 คืนในครั้งนี้ จนถึงเวลา 12.00 น. จึงให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพักรับประทาน อาหารกลางวัน

ในขณะที่รับประทานอาหารกลางวันผู้วิจัยและคณะวิทยากรตลอดจน เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูผายล ได้ร่วมกันประชุมวางแผนในเนื้อหาที่ 4 เป็นการวางแผน การจัดกิจกรรมในเนื้อหา การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally โดยนำคู่มือ รายละเอียดการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาทำความเข้าใจกำหนดบุคคล ที่รับผิดชอบ กำหนดสถานที่แต่ละฐานความรู้ เตรียมวัสดุอุปกรณ์แต่ละฐานความรู้ พร้อมทั้ง อธิบายบทบาทของวิทยากร การให้คะแนนการตัดสินในแต่ละฐานความรู้ มีการซักถามข้อสงสัย จนเป็นที่เข้าใจตรงกัน

ภาคบ่ายเริ่มกิจกรรม เวลา 13.00 น. ในเนื้อหาที่ 3 การกล้าแสดงออก ผู้วิจัยร่วมกับคณะวิทยากรได้ดำเนินการตามรายละเอียดการจัดกิจกรรมของโปรแกรม ผู้เข้าร่วม โปรแกรมเกิดความเข้าใจพฤติกรรมกล้าและไม่กล้าแสดงออกเป็นอย่างไร สาเหตุมาจากอะไร และการที่จะให้กล้าแสดงออกควรทำอย่างไร หลังจากวิทยากรได้เติมเต็มความรู้ให้กับผู้เข้าร่วม โปรแกรมในเนื้อหาการกล้าแสดงออกแล้ว จึงให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพักรับประทานอาหารว่าง

15 นาที หลังจากรับประทานอาหารว่างเรียบร้อยแล้ว ผู้ช่วยวิทยากรได้ไปเตรียมทำหน้าที่ประจำฐานความรู้ทั้ง 3 ฐาน วิทยากรและผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมโปรแกรมเป็น 3 กลุ่ม ทำการชี้แจงวิธีการดำเนินกิจกรรมลำดับขั้นตอนการเข้าฐานความรู้ทั้ง 3 ฐาน ตลอดจนสร้างความตระหนักให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่วิทยากรเตรียมไว้ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมตระหนักถึงการได้รับความรู้ ความสำคัญ ตลอดจนการนำความรู้ในแต่ละกิจกรรมไปใช้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หลังจากซ่อมการเข้าออกฐานความรู้ และได้ซักถามข้อสงสัยเป็นที่เข้าใจดีแล้ว วิทยากรและผู้วิจัยจึงให้นักศึกษาเข้าฐานความรู้ตามรหัสกลุ่มของตนเอง จนครบแล้วกลับมาระดมความคิดและนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน คณะวิทยากรและผู้วิจัยได้เติมเต็มความรู้ให้กับผู้เข้าร่วมโปรแกรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้พักผ่อน ทำภารกิจส่วนตัว และรับประทานอาหารเย็น

ภาคค่ำเริ่มกิจกรรมเวลา 18.30 น. วิทยากรดำเนินกิจกรรมในเนื้อหาที่ 5 และ 7 คือ กระบวนการคิดแก้ปัญหา คิดให้เร็ว และคิดเดี่ยวคิดกลุ่ม ตามลำดับ ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมดีมากเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์จนมีเวลาเหลือ 30 นาที ทางเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูผายลจึงขออนุญาตผู้วิจัยได้บรรยายแนะนำสถานที่ให้กับผู้เข้าร่วมโปรแกรมซึ่งได้รับความรู้กันถ้วนหน้า จากนั้นวิทยากรและผู้วิจัยได้นัดหมายให้พร้อมเพรียงกันในกิจกรรมกายบริหารในตอนเช้าวันที่ 21 กรกฎาคม 2555 เวลา 05.30 น. หลังจากได้ซักถามจนเข้าใจทุกคนแล้วจึงได้ไหว้พระสวดมนต์แล้วแยกย้ายเข้าที่พักในเวลา 21.30 น. โดยผู้วิจัยและคณะวิทยากรได้พักร่วมกับผู้เข้าร่วมโปรแกรมด้วย

1.2 ผลการจัดกิจกรรมในวันที่ 21 กรกฎาคม 2555

ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้พร้อมกันบริเวณลานหน้าที่พักด้วยชุดกีฬาในเวลา 05.30 น. วิทยากรดำเนินกิจกรรมกายบริหาร ตามถนนรอบสำนักงานอุทยานแห่งชาติภูผายล ภายหลังจากกิจกรรมกายบริหาร วิทยากรจัดให้นั่งบนพื้นเป็นวงกลมให้ทุกคนได้พูดลักษณะเสนาในเรื่อง ภาวะผู้นำในความคิดของแต่ละคน จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเข้าที่พักทำภารกิจส่วนตัว และรับประทานอาหารเช้า

ภาคเช้าเวลา 08.00–10.15 น. วิทยากรดำเนินกิจกรรมในเนื้อหาที่ 8 คือ บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ฝึกปฏิบัติจริง โดยการพูดแนะนำตัวและความประทับใจในวัยเด็ก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ 9 ของโปรแกรมจนถึงเวลา 12.00 น. จึงได้พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่ายเริ่มตั้งแต่เวลา 13.00–17.30 น. คณะวิทยากรและผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินกิจกรรมในเนื้อหาที่ 10 11 และ 12 คือ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ศิลปะการพูดจูงใจ และ ศิลปะการเป็นพิธีกร ตามลำดับ จากนั้นจึงให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเข้าพักผ่อน และรับประทานอาหารเย็น

ภาคคำดำเนินกิจกรรมในเนื้อหาที่ 13 คือ ฝึกการจัดอบรม โดยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้แสดงบทบาทต่างๆ ทั้งพิธีกร ผู้กล่าวรายงาน ประธาน วิทยากร ผู้เข้าร่วมอบรม และอื่นๆ ตลอดจนการวางแผนและดำเนินการจัดแสดงบทบาทการอบรมตามใบงานที่ได้รับอย่างสมบูรณ์ เป็นที่ประทับใจของคณะวิทยากรและผู้วิจัย จนถึงเวลา 21.15 น. จึงให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสวดมนต์ไหว้พระเข้านอน

1.3 ผลการจัดกิจกรรมในวันที่ 22 กรกฎาคม 2555

ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้พร้อมกันบริเวณลานหน้าที่พักในเวลา 05.30 น. เพื่อทำการเดินป่าศึกษาธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติภูผายล โดยได้รับความอนุเคราะห์วิทยากรจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูผายล นำเดินป่าตามเส้นทางที่กำหนดไว้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูผายลมีข้อมูลและสถานที่ที่ต้องการนำเสนอมาก จึงขอใช้เวลาเพิ่มอีก 1 ชั่วโมง ซึ่งคลาดเคลื่อนจากเวลาที่กำหนดไว้ในโปรแกรม หลังกลับจากเดินป่าผู้วิจัยจึงให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำภารกิจส่วนตัว รวมทั้งรับประทานอาหารเช้าเพียง 30 นาที และจำเป็นต้องเลื่อนเวลาดำเนินกิจกรรมในภาคเช้าไปอีก 30 นาที

ภาคเช้าเริ่มกิจกรรมเวลา 08.30 น. ไปจนถึงเวลา 12.00 น. ในเนื้อหาที่ 14 15 และ 16 คือ พูดตามหัวข้อที่กำหนด บทบาทของคณะกรรมการองค์การกับการพูดและบทบาทผู้นำหน้าเสาธง ตามลำดับ จากนั้นรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่ายเริ่มเวลา 13.00 น. ในเนื้อหาที่ 17 คือ การพิชิตปัญหาในการทำงาน ได้รับความอนุเคราะห์จากว่าที่พันตรีวานิช สมชาติ ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาของการทำงาน มาเป็นวิทยากรในเนื้อหาดังกล่าวจนถึงเวลา 14.15 น. หลังจากรับประทานอาหารว่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมในเนื้อหาที่ 18 คือ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การฯ จากนั้นคณะวิทยากรและผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมในเนื้อหาที่ 19 คือ สรุปลักษณ์ที่คาดหวัง เป็นการนำความคาดหวังในวันแรกมาทำการสรุปร่วมกันจนเป็นที่เข้าใจและพอใจของทุกคน

เมื่อดำเนินกิจกรรมที่ 19 เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมจัดสถานที่ใหม่ จากนั้นทำการประเมินภาวะผู้นำหลังการเข้าร่วมโปรแกรม และประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากนั้นผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้กล่าวแสดงความรู้สึกที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้ นับได้ว่าเป็นบรรยากาศที่น่าปิติยินดีมาก ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบางคนพูดด้วยน้ำตา บางคนพูดได้สัปดาห์ก็พูดต่อไม่ได้เนื่องจากตื่นตันใจกับสิ่งที่ตนได้รับ เสร็จจากกล่าวแสดงความรู้สึก ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมยืนเป็นวงกลม จับมือกันร้องเพลง สัมพันธ์สรรค์สร้าง เพลงกำลังใจ เพลงคำสัญญา เดินสัมผัสมือ และผูกข้อมือ

ในเวลา 16.40 น. ได้ดำเนินการในพิธีปิดโดยได้รับเกียรติอย่างสูงจากว่าที่พันตรีวานิช สมชาติ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีประธานได้ให้โอวาทและฝากความหวังกับผู้เข้าร่วมโปรแกรกดังข้อความตอนหนึ่งที่ว่า

“ผมขอแสดงความชื่นชมยินดีกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทุกคน ที่ตั้งใจ ฝักอบรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และได้รับวุฒิปบัตรเป็นตัวการันตีอีกอย่างหนึ่ง และยิ่ง จะชี้ชัดเป็นเชิงประจักษ์อีก ก็ต่อเมื่อผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ครั้งนี้ไปใช้ปฏิบัติกิจกรรมในสถานศึกษาตลอดจนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่าง ที่ดีให้กับคนอื่น ให้คนอื่นเกิดศรัทธาในการทำหน้าที่ของเรา นั่นถือว่าการเข้าร่วมโปรแกรม ครั้งนี้เกิดคุณค่าที่สุด ผมขอฝากการเรียนรู้ให้คู่ไปกับการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญ ไม่หยุดอยู่แค่การเข้าร่วมโปรแกรมฝักอบรมเท่านั้น ผู้นำทุกท่านควรหาประสบการณ์ทุกวิถี เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ความชำนาญต่างๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความถึในการใช้ ทักษะนั้นๆ ท่านจะต้องนำไปฝึกหัดขัดเกลาอยู่เสมอ มีโอกาส มีเวทีให้แสดง ท่านจงไขว่คว้า เอาไว้ ซึ่งทุกอย่างล้วนเป็นบันไดสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงานทั้งสิ้น ท่านคือบุคคลรุ่นใหม่ คลื่นลูกใหม่ที่จะไปสร้างสรรค์กิจกรรม พัฒนาสังคมให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป” ต่อจากนั้น ผู้วิจัย ได้กล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกให้กับประธาน คณะวิทยากร เจ้าของสถานที่ และกล่าวอำลาผู้เข้าร่วมโปรแกรม ตลอดจนส่งผู้เข้าร่วมโปรแกรมกลับโดยสวัสดิภาพ

2. ผลการประเมินภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ก่อนและหลัง การเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมประเมินภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และการ มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ปราบกฎผลดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการประเมินภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ก่อนและหลังการ
เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ข้อ	รายการ	ก่อน (N=20)			หลัง (N=20)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ในการติดต่อสื่อสารข้าพเจ้าจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นในการทักทายคนอื่นก่อน	3.40	.75	ปานกลาง	3.90	.64	มาก
2	การพูดต่อหน้าคนจำนวนมากข้าพเจ้าจะไม่รู้สึกประหม่า	2.30	.86	น้อย	3.45	.99	ปานกลาง
3	ข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาทุกครั้งจะต้องไตร่ตรองให้รอบครอบ	3.35	.58	ปานกลาง	3.85	.58	มาก
4	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสนทนากับทุกคนไม่จำกัดเพศหรือวัย	4.05	.60	มาก	4.55	.75	มากที่สุด
5	ข้าพเจ้าชอบอาสาตนเองในการออกนำเสนองานหน้าชั้น	3.10	.71	ปานกลาง	3.75	.85	มาก
6	ข้าพเจ้าสามารถที่จะสรุปตัดสินวิธีการแก้ปัญหาโดยอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลได้	3.45	.60	ปานกลาง	3.60	1.04	มาก
7	ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจว่าคนอื่นจะเข้าใจในสิ่งที่ข้าพเจ้าพูด	2.95	.60	ปานกลาง	3.05	.94	ปานกลาง
8	ข้าพเจ้ากล้าที่จะพูดในงานที่เป็นพิธีการ	2.80	1.00	ปานกลาง	3.40	.94	ปานกลาง
9	ข้าพเจ้าสามารถที่จะเข้าใจคนอื่นที่พูดได้	3.70	.86	มาก	3.75	1.01	มาก
10	เมื่อได้รับมอบหมายงานกลุ่มข้าพเจ้าจะนำสมาชิกในการทำงานนั้น	3.50	.82	ปานกลาง	4.05	.75	มาก
11	ข้าพเจ้าสามารถคิดในสิ่งที่สร้างสรรค์ได้	3.65	.93	มาก	3.95	1.27	มาก
12	ข้าพเจ้าสามารถหาเหตุผลประกอบการวิจารณ์การพูดของคนอื่นได้	3.60	.88	มาก	3.70	1.03	มาก
13	ข้าพเจ้าประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารต่างๆ ให้เพื่อนทราบโดยไม่อาย	3.85	.81	มาก	4.20	.83	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ก่อน (N=20)			หลัง (N=20)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
14	ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้	3.35	.48	ปานกลาง	3.75	.78	มาก
15	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารโดยการพูดให้เพื่อนๆ เข้าร่วมกิจกรรมได้	3.30	.57	ปานกลาง	4.00	.56	มาก
16	ข้าพเจ้าจะรู้สึกมั่นใจในการพูดเมื่อไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า	2.10	.78	น้อย	2.70	1.17	ปานกลาง
17	เมื่อมีอุปสรรคเกิดขึ้นข้าพเจ้าจะหาวิธีเพื่อให้ผ่านอุปสรรคนั้นให้ได้	3.85	.67	มาก	3.90	.78	มาก
18	ข้าพเจ้าสามารถออกเสียงการพูดได้ถูกต้องตามหลักภาษา	3.25	.85	ปานกลาง	3.45	1.27	ปานกลาง
19	ข้าพเจ้ากล้าที่จะพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก	3.20	.76	ปานกลาง	3.80	1.05	มาก
20	ขณะเพื่อนสมาชิกเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง	4.05	.68	มาก	4.05	.60	มาก
21	หากมีการเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะเสนอความคิดเห็นนั้นก่อนเพื่อน	2.40	1.04	น้อย	2.80	1.50	ปานกลาง
22	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำหน้าที่พิธีกรได้	2.90	.55	ปานกลาง	3.50	.76	ปานกลาง
23	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้คนอื่นคล้อยตามได้ ไม่ว่าเรื่องดีหรือไม่ดี	2.95	.75	ปานกลาง	3.40	.59	ปานกลาง
24	เมื่อกำหนดหัวข้อให้อย่างฉับพลันข้าพเจ้าไม่รู้สึกกังวลว่าจะพูดไม่ได้	2.70	1.03	ปานกลาง	3.15	1.22	ปานกลาง
25	เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ข้าพเจ้ามั่นใจที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหานั้นได้	2.95	.99	ปานกลาง	3.05	.82	ปานกลาง
26	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าสามารถทำให้ผู้ฟังประทับใจได้	3.00	.85	ปานกลาง	3.25	1.06	ปานกลาง
27	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวนำเพื่อนๆ ในกิจกรรมหน้าเสาธงได้	3.10	.91	ปานกลาง	3.80	.95	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ก่อน (N=20)			หลัง (N=20)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
28	ข้าพเจ้าหาแนวทางที่หลากหลายและเลือกแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา	3.50	.51	ปานกลาง	4.00	.72	มาก
29	ข้าพเจ้าจะแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะก่อนจะพูดต่อหน้าคนอื่น	4.00	.72	มาก	4.35	.67	มาก
30	ข้าพเจ้ามองว่าคนอื่นๆ ก็เหมือนกับข้าพเจ้าไม่ควรที่จะอาย	3.60	.82	มาก	4.10	.78	มาก
31	เมื่อข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาได้ตรงตรงอย่างดีแล้ว ข้าพเจ้าก็ยอมเปลี่ยนแปลงเมื่อความคิดคนอื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า	2.80	1.15	ปานกลาง	2.95	1.39	ปานกลาง
32	การพูดต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้าจะพูดได้อย่างชัดเจนชัดคำ	3.00	.56	ปานกลาง	3.65	.81	มาก
33	ข้าพเจ้ากล้าที่จะแสดงออกต่อหน้าคนอื่น	3.15	.81	ปานกลาง	3.70	1.03	มาก
34	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะสอบถามคนที่ใกล้ชิดปัญหานั้น	3.65	.67	มาก	4.05	.75	มาก
35	ข้าพเจ้าสามารถวางแผนการพูดให้อยู่ในกรอบของเวลาที่กำหนด	3.05	.51	ปานกลาง	3.50	1.00	ปานกลาง
36	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะให้คนอื่นร่วมคิดแก้ปัญหาด้วย	3.90	.85	มาก	4.05	1.19	มาก
37	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ถูกต้องกับความ เป็นจริงเหมาะสมกับโอกาสบุคคล เวลาและสถานที่	3.35	.48	ปานกลาง	3.80	.83	มาก
38	ข้าพเจ้าพูดทักทายที่ประชุมในการทำหน้าที่พิธีกรได้	2.80	.76	ปานกลาง	3.65	.81	มาก
39	ข้าพเจ้าจะรู้สึกมั่นใจในการพูดเมื่อถูกผู้ฟังจ้องมอง	2.80	.89	ปานกลาง	3.30	1.12	ปานกลาง
40	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะใช้เหตุผลไม่ใช่อารมณ์	3.70	.92	มาก	4.00	.79	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ก่อน (N=20)			หลัง (N=20)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
41	ข้าพเจ้าสามารถพูดเชื่อมโยง ขั้นตอนต่างๆ ในหน้าที่พิธิกรได้	3.00	.72	ปานกลาง	3.50	.60	ปานกลาง
42	ข้าพเจ้าสามารถนำเสนอผลงาน หน้าชั้นโดยไม่เขินอาย	3.60	1.14	มาก	4.40	.88	มาก
43	ข้าพเจ้าสามารถที่จะแสดงใบหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูด ได้อย่างเหมาะสม	3.20	.61	ปานกลาง	3.55	1.23	มาก
44	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้า คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ฟัง	3.65	.74	มาก	3.90	1.11	มาก
45	เมื่อมีการแสดงใดๆ ต่อหน้าคนอื่น ข้าพเจ้าไม่กลัวถูกล้อเลียนหรือถูก หัวเราะเยาะ	3.20	1.19	ปานกลาง	3.60	1.09	มาก
46	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวเชิญประธาน ในการจัดอบรมเพื่อประกอบพิธี เปิดหรือปิดการอบรมได้	2.95	.75	ปานกลาง	3.75	.78	มาก
47	ข้าพเจ้าสามารถพูดแนะนำและ กล่าวขอบคุณวิทยากรได้	2.85	.58	ปานกลาง	3.75	.91	มาก
48	เมื่อกำหนดหัวข้อให้โดยไม่มีเวลา เตรียมตัวข้าพเจ้าก็สามารถพูดได้	2.75	.96	ปานกลาง	3.75	.63	มาก
รวม		3.23	.29	ปานกลาง	3.69	.49	มาก

จากตาราง 14 พบว่าภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และการมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา โดยรวมพบว่าหลังเข้าร่วมโปรแกรมมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าหลังเข้าร่วมโปรแกรม มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 20 (ขณะเพื่อนสมาชิกเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง) มีค่าเฉลี่ยเท่าเดิม

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และการมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ของผู้เข้าร่วมโปรแกรม ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกของผู้เข้าร่วมโปรแกรมก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

การเปรียบเทียบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	20	3.23	.29	3.38**	0.003
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	20	3.69	.49		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($t_{0.01,19} = 2.539$)

จากตาราง 15 พบว่าหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีศิลปะในการสื่อสารและจิตใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้กับผู้เข้าร่วมโปรแกรม ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรม ปรากฏผลดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม (N=20)		ระดับความ พึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
	(ก) ความพึงพอใจต่อโปรแกรม			
1	โปรแกรมเหมาะสมกับนักศึกษา	4.70	.47	มากที่สุด
2	มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้	4.75	.44	มากที่สุด
3	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมน่าสนใจ	4.65	.48	มากที่สุด
4	มีกิจกรรมที่หลากหลาย	4.40	.59	มาก
5	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมเหมาะสมกับนักศึกษา	4.50	.51	มาก
6	การจัดกิจกรรมต่างๆ เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.35	.48	มาก
7	กิจกรรมต่างๆ แฝงด้วยความรู้และแง่คิดที่ดี	4.60	.50	มากที่สุด
8	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง	4.50	.51	มาก
9	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน	4.35	.58	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม (N=20)		ระดับความ พึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
	(ก) ความพึงพอใจต่อโปรแกรม			
10	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา	4.40	.50	มาก
11	สื่อประกอบกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดทักษะการพูด การคิดแก้ปัญหา และการกล้าแสดงออก	4.35	.58	มาก
12	สื่อประกอบกิจกรรมมีความหลากหลายและน่าสนใจ	4.50	.68	มาก
13	สื่อประกอบกิจกรรมเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละ สถานการณ์	4.25	.55	มาก
14	ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโปรแกรม ครั้งนี้	4.75	.44	มากที่สุด
15	วัสดุทัศนูปกรณ์ (แสง สี เสียง) มีความเหมาะสม	3.90	.44	มาก
16	ระยะเวลาเข้าร่วมโปรแกรม (3 วัน 2 คืน) เหมาะสม	4.05	.60	มาก
17	อาหารกลางวัน อาหารว่างมีความเหมาะสม	4.10	.78	มาก
18	มีความคุ้มค่าในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้	4.50	.51	มาก
19	โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อโปรแกรม	4.60	.50	มากที่สุด
	(ข) ความพึงพอใจต่อวิทยากร			
20	มีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่างๆ	4.60	.50	มากที่สุด
21	สามารถกระตุ้นให้นักศึกษากระตือรือร้นในการทำ กิจกรรม	4.80	.41	มากที่สุด
22	เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.80	.41	มากที่สุด
23	สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.25	.55	มาก
24	มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม	4.60	.50	มากที่สุด
25	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาวะผู้นำ	4.70	.47	มากที่สุด
26	มีศิลปะในการพูด การฟัง การใช้คำถาม การตอบ คำถาม	4.60	.50	มากที่สุด
27	มีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ	4.35	.48	มาก
28	เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกอย่างทั่วถึง	4.80	.41	มากที่สุด
29	มอบหมายงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้อย่างเหมาะสม	4.50	.60	มาก
30	มีความตั้งใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ	4.60	.50	มากที่สุด
31	จัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม	4.35	.48	มาก
32	ประเมินผลได้สอดคล้องเหมาะสมกับนักศึกษา	4.45	.60	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม (N=20)		ระดับความ พึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D.	
	(ข) ความพึงพอใจต่อวิทยากร			
33	ประเมินผลได้สอดคล้องกับสภาพจริง	4.45	.51	มาก
34	ประเมินผลแต่ละกิจกรรมทำให้นักศึกษาทราบจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุงพร้อมข้อเสนอแนะ	4.35	.58	มาก
35	ดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในระหว่างการเข้าร่วมโปรแกรม เป็นอย่างดี	4.70	.47	มากที่สุด
36	โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิทยากร	4.85	.36	มากที่สุด
	รวม	4.50	.51	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่าความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมต่อโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมต่อโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.90-4.85 ซึ่งอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากอยู่ระหว่าง 3.90-4.50 มีจำนวน 20 ข้อ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดระหว่าง 4.60-4.85 มีจำนวน 16 ข้อ

5. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

หลังจากสิ้นสุดโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยและคณะวิทยากรได้ประชุมเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่พบในช่วงเวลาดำเนินกิจกรรม 3 วัน 2 คืน พบว่านักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินการแก้ปัญหาต่างๆ ที่คณะวิทยากรสร้างเงื่อนไขไว้ให้ รู้จักแบ่งภาระหน้าที่กันปฏิบัติ มีการประชุมและการตัดสินใจร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี สังเกตได้จากเมื่อถึงเวลาพักแต่งงานกลุ่มยังไม่เสร็จ นักศึกษาจะเร่งระดมความคิดแล้วแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไม่มีใครลุดไปไหนหรือแสดงอาการลุดลุดลุดให้เห็น นักศึกษาได้แสดงออกถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม ได้แสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความยุติธรรม มีความเสียสละ และความซื่อสัตย์สังเกตจากไม่ไปลอกงานของกลุ่มอื่น หรือใช้กลโกงฝ่าเงื่อนไขกฎกติกาต่างๆ ทั้งๆ มีโอกาสนั้นเกิดขึ้นที่วิทยากรไม่เห็นก็ไม่ฉวยโอกาสเพื่อประโยชน์ของตนหรือกลุ่มของตน นักศึกษาสามารถคิดเองในทางสร้างสรรค์ได้ เช่น การรับประทานอาหารหลังจาก

ตักอาหารเรียบร้อยแล้วนักศึกษาจะรอเพื่อน ๆ แล้วพากันกล่าวคำรำลึกถึงบุญคุณของข้าว และอาหารที่จะรับประทานในมื้อนั้น เป็นการสร้างขวัญและการระลึกถึงสิ่งดีงาม ซึ่งผู้วิจัย และคณะวิทยากรไม่ได้บอกกล่าวแต่อย่างใด ตลอดจนการดูแลความสะอาดห้องพัก ห้องน้ำ จนทำให้แม่บ้านได้กล่าวชื่นชมกับผู้วิจัยและคณะวิทยากรว่าน่าเลื่อมใสกับการกระทำ ของนักศึกษากลุ่มนี้ ไม่ได้สร้างภาระให้กับแม่บ้านแต่อย่างใด

สำหรับการมีมนุษยสัมพันธ์และจิตอาสาไม่เพียงแต่กระทำกับเพื่อนในกลุ่ม หรือช่วยงานคณะวิทยากรเท่านั้น ยังช่วยเหลือแม่บ้านที่ทำอาหารมาเลี้ยงเช่นดำเนินการ ตักอาหาร คัดแยกเศษอาหารแยกถ้วยจาน แก้ว และช่วยกันยกภาชนะต่างๆ ไปให้แม่บ้าน เสร็จแล้วช่วยกันจัดโต๊ะ เก้าอี้ในที่อบรมให้เรียบร้อย ตลอดจนเป็นภาระช่วยเสิร์ฟน้ำ กาแฟ ให้กับแขกที่มาเยี่ยมค่ายการอบรม เป็นที่น่าประทับใจต่อผู้รับบริการเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งนักศึกษา สามารถกระทำเองโดยอัตโนมัติไม่มีผู้ใดบอกกล่าวแต่อย่างใด ในช่วงเวลาเดินป่ารอบอุทยาน แห่งชาติภูผายล นักศึกษามีจิตสาธารณะโดยมีการเก็บเศษกระดาษ ถังพลาสติก กล่องนม และขยะอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวได้ทิ้งเอาไว้ ตลอดจนได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เหนื่อยล้า คอยดูแล กิ่งไม้ที่จะเกี่ยวเพื่อนขณะเดินป่า ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี จนเจ้าหน้าที่อุทยานที่ทำหน้าที่วิทยากรในการเดินป่ากล่าวชื่นชมในการกระทำที่ดีงาม ของนักศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม

หลังจากการทดลองใช้โปรแกรมผ่านไปแล้ว ผู้วิจัยให้คณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ได้แสดงภาวะผู้นำของความเป็นคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอย่างเต็มที่ ทั้งการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันคือ กิจกรรมเข้าแถวหน้าเสาธง ในตอนเช้าเวลา 07.30-08.00 น. วันจันทร์ถึงวันศุกร์ นักศึกษาจะผลัดเปลี่ยนเวรกันมาปฏิบัติ หน้าที่ จัดเครื่องเสียง ณ ลานเข้าแถว พูดเชิญชวนให้เพื่อนๆ ร่วมเข้าแถว นำกล่าวปรัชญา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปรัชญาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร นำร้องเพลงชาติ นำสวดมนต์ไหว้พระ แม่เมตตา และขึ้นพูดแจ้งข่าวสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนๆ นักศึกษา ที่มาเข้าแถวแต่ละวันเป็นเวลา 2 เดือน และในช่วงเวลา 2 เดือน ยังมีกิจกรรมต่างๆ ที่จัดทั้งใน และนอกสถานศึกษา ดังตาราง 7 โดยมอบหมายให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นผู้ดำเนินงาน ประสานงานจัดเตรียมสถานที่ พิธีกร และอื่นๆ การเก็บข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำเสนอเป็นผลการติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้ให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค สกลนคร ประเมินภาวะผู้นำด้วยตนเองหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมไปแล้ว 2 เดือน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบกับภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ผลการประเมินภาวะผู้นำ ดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรม
เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน

ข้อ	ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	ก่อน (N=20)			หลัง (N=20)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	2.95	.51	ปานกลาง	4.45	.51	มาก
2	กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	3.45	.75	ปานกลาง	4.70	.47	มากที่สุด
3	มีความเฉลียวฉลาดในการ แก้ปัญหา	3.10	.30	ปานกลาง	4.65	.48	มากที่สุด
4	มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์	3.30	.47	ปานกลาง	4.30	.57	มาก
5	มีความกระตือรือร้น	3.55	.68	มาก	4.65	.48	มากที่สุด
6	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.40	.68	ปานกลาง	4.25	.55	มาก
7	มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น	3.70	.65	มาก	4.45	.51	มาก
8	รู้จักการทำงานเป็นทีม	3.95	.60	มาก	4.10	.71	มาก
9	มีมนุษยสัมพันธ์	4.05	.75	มาก	4.95	.22	มากที่สุด
10	มีคุณธรรมจริยธรรม						
	10.1 มีความซื่อสัตย์	4.35	.61	มาก	4.95	.22	มากที่สุด
	10.2 มีความเสียสละ	4.00	.64	มาก	4.85	.36	มากที่สุด
	10.3 มีความยุติธรรม	4.25	.63	มาก	4.95	.22	มากที่สุด
	10.4 มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	4.25	.71	มาก	4.80	.41	มากที่สุด
11	มีบุคลิกภาพดี	3.40	.68	ปานกลาง	4.60	.50	มากที่สุด
12	การกล้าตัดสินใจ	3.45	.88	ปานกลาง	4.55	.51	มากที่สุด
	รวม	3.67	.40	มาก	4.61	.21	มากที่สุด

จากตาราง 17 พบว่าหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน โดยรวมค่าเฉลี่ยระดับภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้ง 12 ข้อ
มีระดับภาวะผู้นำสูงขึ้นทุกข้อ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน ปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน

การเปรียบเทียบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	20	3.67	.40	9.851**	0.000
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	20	4.61	.21		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($t_{0.01,19} = 2.539$)

จากตาราง 18 พบว่าหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนครมีภาวะผู้นำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาจากหลายกลุ่ม

ผู้วิจัยทำการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร หลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมไปแล้ว 2 เดือน จากหลายกลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 20 คน เพื่อนักศึกษาที่ไม่ใช่คณะกรรมการองค์การฯ จำนวน 10 คน ครูอาจารย์ จำนวน 10 คน คณะผู้บริหาร จำนวน 5 คน และผู้ปกครอง จำนวน 10 คน รวม 55 คน การประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากหลายกลุ่มก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน ปรากฏผล ดังตาราง 19

ตาราง 19 ผลการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือนจากการประเมินหลายกลุ่ม

ข้อ	รายการ	ก่อน (N=55)			หลัง (N=55)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	2.56	.60	ปานกลาง	4.29	.56	มาก
2	กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	2.90	.75	ปานกลาง	4.47	.57	มาก
3	มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา	2.81	.57	ปานกลาง	4.36	.61	มาก
4	มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์	2.90	.67	ปานกลาง	4.05	.67	มาก
5	มีความกระตือรือร้น	3.12	.86	ปานกลาง	4.43	.56	มาก
6	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	2.90	.86	ปานกลาง	4.20	.62	มาก
7	มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น	3.05	.89	ปานกลาง	4.18	.64	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ก่อน (N=55)			หลัง (N=55)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	รู้จักการทำงานเป็นทีม	3.34	.75	ปานกลาง	4.74	.43	มากที่สุด
9	มีมนุษยสัมพันธ์	3.49	.81	ปานกลาง	4.72	.48	มากที่สุด
10	มีคุณธรรมจริยธรรม						
	10.1 มีความซื่อสัตย์	3.70	.85	มาก	4.70	.49	มากที่สุด
	10.2 มีความเสียสละ	3.60	.80	มาก	4.81	.43	มากที่สุด
	10.3 มีความยุติธรรม	3.76	.79	มาก	4.65	.51	มากที่สุด
	10.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	3.70	.78	มาก	4.56	.50	มากที่สุด
11	มีบุคลิกภาพดี	3.21	.56	ปานกลาง	4.58	.49	มากที่สุด
12	การกล้าตัดสินใจ	3.01	.82	ปานกลาง	4.23	.60	มาก
	รวม	3.20	.53	ปานกลาง	4.46	.31	มาก

จากตาราง 19 พบว่าหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน โดยรวมค่าเฉลี่ยระดับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาสูงขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้ง 12 ข้อ มีระดับภาวะผู้นำสูงขึ้นทุกข้อ

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากการประเมินหลายกลุ่มก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน ปรากฏผลดังตาราง 20

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือนจากการประเมินหลายกลุ่ม

การเปรียบเทียบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	55	3.20	.53	19.57**	0.000
หลังเข้าร่วมโปรแกรม	55	4.46	.31		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($t_{0.01,54} = 2.3999$)

จากตาราง 20 เป็นการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากหลายกลุ่ม พบว่าหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้าง

ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนครมีภาวะผู้นำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการปรับปรุงโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จากการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำผลมาปรับปรุงเพื่อให้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีความสมบูรณ์มากขึ้นในประเด็นดังต่อไปนี้

5.1 ปรับปรุงรายละเอียดของเนื้อหาที่สำคัญ และมีความจำเป็นกับนักศึกษาเพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้มีความเข้าใจในเวลาอันสั้น

5.2 ปรับปรุงสื่อที่ทันสมัยและหลากหลายมากขึ้น ตลอดจนภาพประกอบมีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อสร้างจุดสนใจให้กับนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรม

5.3 ปรับสำนวนภาษาให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อความชัดเจนในการสื่อสารได้เข้าใจตรงกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” รูปแบบในการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีความมุ่งหมายของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 2) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 3) เพื่อประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีประชากร 405 คน กลุ่มตัวอย่าง 210 คน ทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 20 คน การดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโปรแกรม ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรม และขั้นตอนที่ 4 การติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม ผู้วิจัยนำเสนอ การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรม ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรม และตอนที่ 4 ผลการติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักการศึกษาได้ 11 ข้อ คือ
  - 1) มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ
  - 2) กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
  - 3) มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา
  - 4) มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์
  - 5) มีความกระตือรือร้น
  - 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง
  - 7) มีความรับผิดชอบสูง และมุ่งมั่น
  - 8) รู้จักการทำงานเป็นทีม
  - 9) มีมนุษยสัมพันธ์
  - 10) มีคุณธรรมจริยธรรม
  - 11) มีบุคลิกภาพดี

2. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิได้ 12 ข้อ คือ 1) มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ 2) กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง 3) มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา 4) มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ 5) มีความกระตือรือร้น 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 7) มีความรับผิดชอบสูง และมุ่งมั่น 8) รู้จักการทำงานเป็นทีม 9) มีมนุษยสัมพันธ์ 10) มีคุณธรรมจริยธรรม 11) มีบุคลิกภาพดี 12) กล้าตัดสินใจ

3. ความคาดหวัง สภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา สรุปได้ดังนี้

3.1 ความคาดหวังอยากให้ภาวะผู้นำเกิดขึ้นกับคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษามากที่สุด 5 ข้อ คือ 1) มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ 2) มีความ กระตือรือร้น 3) มีความรับผิดชอบและมุ่งมั่น 4) มีคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ และ มีความเสียสละ

3.2 สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาที่มีระดับต่ำ 3 อันดับท้าย ได้แก่ มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา กล้าแสดงออก ในสิ่งที่ถูกต้อง มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ

3.3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 3 อันดับแรก ได้แก่ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้า แสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรม

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการยกร่างโปรแกรม ได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามบร่างมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนคำแนะนำและส่วนรายละเอียด ส่วนคำแนะนำ ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม หลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม สื่อที่ใช้ในโปรแกรม การวัดและประเมินผล ตารางโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา ในส่วนรายละเอียด ซึ่งเป็นรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมในโปรแกรม ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ สื่อประกอบกิจกรรม วิธีการดำเนิน กิจกรรม การประเมินกิจกรรม และแนวสรุปกิจกรรม

2. ผลการประเมินคุณภาพเบื้องต้นของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมของโปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมแต่ละกิจกรรมของโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

2.3 ผลการปรับปรุงโปรแกรมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่สมบูรณ์ มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนคำแนะนำและส่วนรายละเอียด ส่วนคำแนะนำประกอบด้วย คำชี้แจง ความเป็นมาและความสำคัญ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม เทคนิค สื่อ การวัดและประเมินผล และตารางโปรแกรม ส่วนรายละเอียด ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ เวลาที่ใช้ สื่อประกอบกิจกรรม วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินกิจกรรม และแนวสรุปกิจกรรม

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรม

การนำโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาไปทดลองใช้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดำเนินการเป็นไปตามโปรแกรมอย่างสมบูรณ์ ยกเว้น ในตอนเช้าของวันที่ 21 กรกฎาคม 2555 ซึ่งเป็นวันที่ 3 ของการเข้าร่วมโปรแกรม เวลา คลาดเคลื่อนจากโปรแกรมไป 30 นาที เนื่องจากทางเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูผายลขอเวลา ในการนำเสนอการเดินป่าเพิ่มเติม

2. ผลการประเมินภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการ แก้ปัญหา ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยรวมพบว่าหลังเข้าร่วมโปรแกรมมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าหลังเข้าร่วมโปรแกรม มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 20 (ขณะเพื่อนสมาชิกเสนอ ความคิดเห็นข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง) มีค่าเฉลี่ยเท่าเดิม

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก ได้แก่ การมีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และการมีความ เฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ของผู้เข้าร่วมโปรแกรม ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้าง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา สรุปว่าหลังการเข้าร่วมโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีศิลปะ ในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมหลังการเข้าร่วม โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

5. ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ มีจิตสำนึก สามารถแสดงพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ออกมาให้เห็นด้วยตนเอง โดยไม่มีใครบอกกล่าว

ตอนที่ 4 ผลการติดตามภายหลังการทดลองใช้โปรแกรม

ภายหลังจากการทดลองใช้โปรแกรมผ่านไปแล้ว 2 เดือน ผู้วิจัยดำเนินการติดตามผล สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน โดยรวมค่าเฉลี่ยระดับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาสูงขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน สรุปว่าหลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนครมีภาวะผู้นำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาจากหลายกลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประเมิน เพื่อนนักศึกษาที่ไม่ใช่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประเมิน ครูอาจารย์ประเมิน คณะผู้บริหารประเมิน และผู้ปกครองประเมิน สรุปว่าหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน โดยรวมค่าเฉลี่ยระดับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาสูงขึ้น

4. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากการประเมินหลายกลุ่มก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน สรุปว่า หลังจากผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร มีภาวะผู้นำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการปรับปรุงโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดที่สำคัญของเนื้อหา สื่อที่ทันสมัย และภาษาที่ใช้ ทำให้ได้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่สมบูรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบสิ่งที่เกิดขึ้นจึงขออภิปรายผลใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 1) มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ 2) กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง 3) มีความเฉลียวฉลาด 4) มีวิสัยทัศน์ และคิดสร้างสรรค์ 5) มีความกระตือรือร้น 6) มีความเชื่อมั่นในตนเอง 7) มีความรับผิดชอบสูง และมุ่งมั่น 8) รู้จักการทำงานเป็นทีม 9) มีมนุษยสัมพันธ์ 10) มีคุณธรรมจริยธรรม 11) มีบุคลิกภาพดี และ 12) การกล้าตัดสินใจ ทั้ง 12 ข้อ ส่งผลให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นผู้มีภาวะผู้นำ สามารถชักนำจูงใจ ตลใจ กระตุ้น โน้มน้าว เป็นอิทธิพลที่ส่งผลต่อคนอื่น ทำให้คนอื่นเกิดการคล้อยตาม ยอมดำเนินการตาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตน์ (2547 : 41) ; ชาคริต ชาญชิตปรีชา (2548 : 145) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกันระหว่างผู้นำ และบุคคลอื่นทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และยังสอดคล้องกับทัศนะของเนตร์พัฒนา ยาวีราช (2550 : 7) ; ภาณุศักดิ์ กำแพง (2550 : 53) ; ยงยุทธ เกษสาคร (2551 : 40) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถของบุคคลที่มีความความคิด วิสัยทัศน์ ซึ่งเป็นศิลปะในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นมีพฤติกรรมให้บุคคลอื่นยอมรับในความคิด วิสัยทัศน์ และความสามารถที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ องค์ประกอบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาข้างต้นยังได้สอดคล้องกับ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 13) ที่กล่าวว่าปัจจัยที่จะทำให้มีภาวะผู้นำ ประกอบด้วย 1) มีอิทธิพล (Influence) ภาวะผู้นำจะเป็นผู้มีอำนาจต่อกลุ่มทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ 2) มีความตั้งใจ (Intention) ภาวะผู้นำจะต้องมีความตั้งใจมุ่งมั่นที่จะทำงาน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) มีความรับผิดชอบส่วนบุคคล (Personal Responsibility) ภาวะผู้นำจะต้องมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในงานที่กระทำอยู่ในฐานะที่กระทำอยู่ 4) มีการเปลี่ยนแปลง (Change) ภาวะผู้นำจะต้องจัดให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข และปรับปรุงให้ภารกิจที่เกี่ยวข้องดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา 5) มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared Purpose) ทั้งภาวะผู้นำและสมาชิกกลุ่มจะต้องมีจุดหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน 6) มีการจูงใจผู้ตาม (Followers) ภาวะผู้นำจะต้องมีความสามารถจูงใจให้ผู้ตาม (Followers) ปฏิบัติตามภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ 4 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดีเด่น 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาอีก 3 ท่าน ตลอดจนองค์ประกอบภาวะผู้นำยังสอดคล้องกับผลการสอบถามผู้เกี่ยวข้อง คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ที่ปรึกษาคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา และคณะกรรมการองค์การ

นักศึกษาอาชีวศึกษาของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินการจัดองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หน่วยมาตรฐานอยู่ในระดับดีเด่น ของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 38 ท่าน จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากการศึกษาวิจัยได้สอดคล้องกับนักวิชาการ นักการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงเชื่อได้ว่าเป็นภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่ถูกต้องชัดเจน เหมาะสมกับบริบทของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จากการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นการเข้าค่ายฝึกอบรมดำเนินกิจกรรมต่างๆ อยู่ร่วมกัน 3 วัน 2 คืน ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีแนวคิดเริ่มต้นจากการมองว่าภาวะผู้นำของนักศึกษาที่เป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษานั้นสามารถสร้างและพัฒนาได้ ภาวะผู้นำบางข้อนักศึกษามีอยู่แล้วจึงควรที่จะพัฒนาให้สูงขึ้น และบางข้อนักศึกษายังไม่มีจึงควรที่จะสร้างให้มีขึ้นสอดคล้องกับ ไพโรจน์ บาลัน, ผู้แปล (2551 : 36) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติหากต้องการภาวะผู้นำบางที่อาจจะได้พัฒนาความเชี่ยวชาญในทักษะบางอย่าง และอาจมีทักษะที่ดีเลิศบางอย่างอยู่แล้ว เช่น การสื่อสารที่ดี การสร้างแรงขับให้กับคนอื่นอย่างยิ่ง แต่ถ้ายังขาดทักษะ ความรู้ หรือประสบการณ์ในส่วนใดก็ควรที่จะแสวงหาเพื่อพัฒนาให้สูงขึ้น และเป็นไปตามความคิดของ Daft (1999, อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. 2550 : 27) ให้ทัศนะว่าผู้นำมิได้เป็นมาโดยกำเนิด ผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้ โดยเกิดขึ้นจากการใช้ความพยายามและการทำงานหนักของบุคคลนั้น (Leaders Are Not Born, Leaders Are Made And They Are Made By Effort And Hard Work) ซึ่งทัศนะดังกล่าวสอดคล้องกับ John Adair (2003 : 1-2); Maxwell (2549 : 22) กล่าวว่าภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลนั้นจะมากหรือน้อยคงไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุแต่ขึ้นอยู่กับ การแสดงภาวะผู้นำให้บุคคลอื่นได้สัมผัส ผู้นำที่อายุน้อยหรือแม้แต่ว่าไม่ใช่ผู้นำไม่มีตำแหน่งสูงสุดในกลุ่ม ในแผนกในฝ่าย หรือในองค์กร แต่พฤติกรรมที่แสดงออกสามารถมีอิทธิพลหรือสามารถสร้างแรงบันดาลใจต่อบุคคลอื่นอันเป็นประโยชน์ของส่วนรวมหรือองค์การแล้วบุคคลนั้นเชื่อได้ว่าเป็นผู้มีภาวะผู้นำได้ เมื่อแนวคิดของผู้วิจัยผนวกกับนักวิชาการนักการศึกษาสอดคล้องกัน หลังจากผู้วิจัยได้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา จึงทำการศึกษาความคาดหวังสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำ แล้วนำภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ มีศิลปะในการสื่อสารและจงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา มาสร้างเป็นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นโปรแกรมการฝึกอบรม เป็นแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา สอดคล้องกับ McCouley (1986 : 16, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี.

2545 : 64-65) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำ มีงานวิจัยต่างๆ ยืนยันว่าภาวะผู้นำสามารถเกิดขึ้นได้จากการฝึกอบรม การฝึกอบรมภาวะผู้นำนั้นจะช่วยให้ผู้รับการอบรมเข้าใจสถานการณ์และเข้าใจวิธีการที่จะควบคุมกิจกรรมของกลุ่ม การฝึกอบรมจะช่วยให้มีความรู้ รู้กระบวนการในการนำ และรู้จักเทคนิคที่จะปรับพฤติกรรมของตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ ทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับ วรวรรธน์ ศรียาภย์ (2554 : 11) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรม เป็นกระบวนการที่เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถในการทำงาน และประสบการณ์ ตลอดจนได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในส่วนเทคนิคของการพัฒนาภาวะผู้นำที่ใช้ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นยังสอดคล้องกับ Wentling (1992 : 78-79, อ้างถึงใน เบญจพร แก้วมีศรี. 2545 : 71) กล่าวว่า วิธีที่ใช้พัฒนาภาวะผู้นำที่ใช้มากที่สุด คือ การนำเสนอโดยวิทยากร การอภิปรายภายในกลุ่ม การสาธิต การอ่าน การฝึกหัด การศึกษาจากกรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ เทคนิคดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา จึงเชื่อได้ว่าแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษาเหมาะสมที่จะใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำซึ่งเป็นการเข้าค่ายฝึกอบรม

3. ผลการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษาโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า หลังจากทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา คณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษามีภาวะผู้นำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษาได้จริง ทั้งนี้เป็นเพราะโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้เริ่มต้นการสร้างจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ สอบถามผู้เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพจริง ทำให้โปรแกรมเหมาะสมกับบริบท และความต้องการของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษา นอกจากนี้ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิได้ประเมินคุณภาพของโปรแกรมเบื้องต้น 5 ท่าน และประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมโดยเฉพาะอีก 9 ท่าน ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นว่าโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษาได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเป็นระบบ จึงทำให้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดี การศึกษาอาชีวศึกษามีคุณภาพเมื่อนำไปทดลองใช้พัฒนาภาวะผู้นำจึงมีผลการพัฒนาที่สูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กฤษณา คิตติ. 2547 : 157) การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก (แก้วเวียง นานาผล. 2551 : 181) การวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสมเพื่อการจัดการความรู้ให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปการเรียนรู้ (สุเมธ ปานะถึก. 2551 : 140)

การวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (แสงรุณีย์ มีพร. 2552 : 253) การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์. 2553 : 160) การพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานเทศบาล : กรณีเทศบาลเมืองมุกดาหาร (เยาวลักษณ์ สุตะโคตร. 2553 : 155) การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนันต์ พันนึก. 2554 : 196) การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (จินตนา ศรีสารคาม. 2554 : 259) โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตวัญจลักษณ์ พวงนิล. 2555 : 469) ซึ่งเมื่อนำผลผลิตหรือนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองในภาคสนาม ต่างพบว่า ผลก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และจะสังเกตเห็นว่าโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเน้นการพัฒนาศิลปะการสื่อสารและจิตใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ในการพัฒนาภาวะผู้นำทั้ง 3 ข้อ ได้ส่งผลให้คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น รู้จักการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพดี และกล้าตัดสินใจ ภาวะผู้นำดังกล่าวมีผลการประเมินสูงขึ้น เป็นเพราะได้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) สอดคล้องกับทัศนะของซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2550 : 77) ที่ให้ทัศนะว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการใช้การเรียนรู้หรือประสบการณ์ครั้งก่อนที่มีผลต่อการเรียนรู้ครั้งหลัง โดยผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้นำความรู้และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโปรแกรมมาบูรณาการกับประสบการณ์ครั้งใหม่ในการแสดงภาวะผู้นำตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทำให้เรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้การประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาสูงขึ้นตามไปด้วย

นอกจากนี้ผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมโดยรวม มีความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความพึงพอใจต่อวิทยากรมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) ทั้งนี้เป็นเพราะวิทยากรมีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่างๆ สามารถกระตุ้นให้นักศึกษากระตือรือร้นในการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาวะผู้นำ มีศิลปะในการพูด การฟัง การใช้คำถาม การตอบคำถาม มีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกอย่างทั่วถึง มอบหมายงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้อย่างเหมาะสม มีความตั้งใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ จัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ประเมินผลได้สอดคล้องเหมาะสมกับนักศึกษา ประเมินผลได้สอดคล้องกับสภาพจริง ประเมินผลแต่ละกิจกรรมทำให้นักศึกษาทราบจุดเด่นจุดที่ควรปรับปรุงพร้อมข้อเสนอแนะ ตลอดจนวิทยากรดูแลเอาใจใส่ให้นักศึกษา

ในระหว่างการประชุมโปรแกรมเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสถียร แป้นเหลือ (2550 : 120) ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้นำองค์กรกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับผู้นำองค์กรกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 30 คน โดยวิทยากร มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการฝึกอบรม มีบุคลิกดีและแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม มีศิลปะในการพูด การฟัง และการใช้คำถามคำตอบ มีความตั้งใจดำเนินการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระสามารถนำเสนอให้เข้าใจง่าย มีทักษะในการใช้สื่อ มีความสามารถในการวัดผลประเมินผล มีการบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ให้สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ ดำเนินกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้แสดงออกอย่างทั่วถึง และมีความสามารถเป็นผู้นำในการดำเนินการฝึกอบรม คุณสมบัติของวิทยากรดังกล่าวข้างต้นเป็นผลให้ผู้เข้าอบรมประเมินความพึงพอใจต่อวิทยากรในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับทัศนะของ สมบูรณ์ กุดนอก (2545 : 1) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพวิทยากรต้องศึกษาคู่มือ และมีการประชุมคณะวิทยากร เตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อม ฝึกเล่นเกม ร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบให้คล่อง มีการประเมินก่อนและหลัง ดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมที่กำหนด และมีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมขณะดำเนินการกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2545 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นวิทยากรมีอาชีพบุคคลนั้นต้องมีจรรยาบรรณวิทยากร มีการเตรียมตัวดี แต่งกายดี ปรากฏตัวดี ใช้สื่อนวัตกรรมเป็น การพูดและใช้ภาษาท่าทางดี มีการสร้างเอกลักษณ์ และมีการประเมินผล สอดคล้องกับคำกล่าวของ นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2547 : 10) ที่กล่าวว่า การเลือกผู้ที่จะเป็นวิทยากรเพื่อการฝึกอบรม เป็นสิ่งสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการฝึกอบรมเป็นอย่างมาก ดังนั้นการจะเลือกใครมาเป็นวิทยากรจึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากันอย่างรอบคอบให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ซึ่งอาจจะต้องคำนึงถึงพื้นฐานทางการศึกษา ประสบการณ์ความรู้ ความสามารถทักษะและทัศนคติ ต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะต้องฝึกอบรม ทั้งนี้เพราะวิทยากรที่มีประสบการณ์มากๆ นั้นจะสามารถเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมในด้านวิทยากรที่จะดำเนินการกิจกรรมตามโปรแกรมเป็นส่วนหนึ่งของผู้วิจัยให้ความสำคัญมาก โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกวิทยากร ทำการศึกษาและติดตามผลงานจนพบคุณสมบัติตามนักวิชาการและนักการศึกษาที่ให้ทัศนะไว้ข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า บุคคลที่ทำหน้าที่วิทยากรหรือผู้ดำเนินการกิจกรรมตามโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมในระดับที่สูง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะไว้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

การนำไปโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา และครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมการนำไปใช้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ไปพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เพราะโปรแกรมดังกล่าวได้ถูกพัฒนาขึ้นตามขั้นตอนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการทดลองใช้จริง และได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจนได้โปรแกรมที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้พัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้มีภาวะผู้นำในระดับที่สูงขึ้นได้

1.2 ก่อนการนำไปใช้ควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของโปรแกรม และรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจทุกขั้นตอน ตลอดจนได้มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อตกลงที่เข้าใจร่วมกัน ซึ่งบางกิจกรรมสามารถดัดแปลงหรือประยุกต์ใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างอื่นที่หาง่าย เหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมนั้นๆ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมเป็นสำคัญ

1.3 ในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม จะมีแนวคิด ทฤษฎีหลักวิชาการเอาไว้ สิ่งที่คุณเข้าร่วมโปรแกรมได้พบเห็นเกิดขึ้นในกิจกรรม ทั้งแนวคิดของแต่ละกิจกรรม และพฤติกรรมของกลุ่ม ผู้เข้าร่วมโปรแกรมต้องสรุปเชื่อมโยงไปสู่การทำงานจริงโดยวิทยากรหรือผู้ดำเนินกิจกรรมคอยเติมเต็มจากผู้เข้าร่วมโปรแกรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาอื่น เช่น วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เพราะบริบทแตกต่างกันจากวิทยาลัยเทคนิค

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้รายนักศึกษาระดับหัวหน้าชั้นเรียนในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้รายนักศึกษาระดับหัวหน้าชั้นเรียนในสถาบันการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

- กฤษดา จักรเสน. ครูที่ปรึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา. สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2552.
- กวี วงศ์พุด. ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : พี.เค.อินเตอร์พริ้นท์, 2550.
- แก้วเวียง นานาผล. การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก
วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
ฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค
จำกัด, 2545.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. แบบประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การวิชาชีพ
ในอนาคตแห่งประเทศไทยและแบบประเมินสมาชิกดีเด่น. กรุงเทพฯ :
อนุกรรมการฝ่ายนิเทศติดตามและประเมินผล, 2548.
- _____. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษา พ.ศ. 2549. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2551.
- _____. เราคืออาชีวะอย่างแท้จริง (We're R chee wa reality). กรุงเทพฯ : แผนกวิชาการ
พิมพ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร, 2552.
- _____. ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักอำนวยการ,
2552.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค
จำกัด, 2549.
- จกกลณี ชุตินาเทวินทร์. การฝึกอบรมเชิงพัฒนา. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลิฟวิ่ง, 2544.
- จินตนา ศรีสารคาม. การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554.
- จอห์น แวน เมาริก. คัมภีร์การพัฒนาภาวะผู้นำ. แปลมาจาก Writers on Leadership
โดย ยุดา รักไทย และธนิกานต์ มาชะศิริานนท์. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท,
2549.
- เจริญ ไชยสมคุณ. ผู้อำนวยการ. สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2552.
- ชาคริต ชาญชิตปรีชา. องค์การและการจัดการ. สกลนคร : คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2548.
- ชูชีพ ประทุมเวียง. “องค์การนักศึกษากับการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตย,” วารสารมนุษย
สังคมวิชาการ. (2547) : 89-100 ; 14 มิถุนายน 2550.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาศัพท. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- ไชยา ภาวะบุตร. หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติ การบริหารการศึกษา. ม.ป.ท., 2546.

- ธีรศักดิ์ อัครบวร. กิจกรรมการศึกษาเพื่อท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์, 2545.
- دننพล สุนทรรัตน์. การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- ตวันญ์จักษณ์ พวงนิล. โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555.
- นรินทร์ จุลทรัพย์. จิตวิทยาการประชุมนอบรมสัมพันธ์. สงขลา : พิมพ์ลักษณ์, 2547.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัล เอ็กซ์เชส, 2550.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2545.
- บุญมี ก่อบุญ. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทีมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. ระเบียบวิธีวิจัยทางหลักสูตรและการสอน. นครราชสีมา : แผลมทอง, 2555.
- เบญจพร แก้วมีศรี. การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ปิยดา ดิลกปรีชากุล. กิจกรรมองค์การวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์, 2547.
- ปรีชา บันดี. Creative Economy : วิถีอาชีพ. สุรินทร์ : รุ่งธนเกียรติออฟเซ็ท, 2553.
- ปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนักเรียนวัยรุ่น หน่วยที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543.
- เปรมใจ เอื้อจิตร. “ต้นกล้าคุณธรรม,” วารสารตรุณวิชาการ. 1 : 102-105 ; 2551.
- ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์น, 2546.
- พรณี ลีกิจวัฒน์. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2549.
- ไพศาล จันทรภักดี. การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้กระบวนการหลักสูตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2547.
- ภาณุศักดิ์ คำแพง. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุตรไพศาล, 2550.
- มาลี พัฒนกุล. “การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ,” วารสารตรุณวิชาการ. 1 : 36-38 ; 2551.

- มุกข์ดา ผดุงยาม. ความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น การศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และการประยุกต์เพื่อพัฒนานักเรียนวัยรุ่น. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ยงยุทธ เกษสาคร. ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เอสแอนด์จี กราฟฟิค, 2551.
- ยงยุทธ สอนไม้. การพัฒนาภาวะผู้นำนายทหารประทวนกองพลทหารราบที่ 3 กับการลดภาระหนี้สินครัวเรือน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.
- ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์. การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร, 2553.
- เยาวลักษณ์ สุตะโคตร. การพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานเทศบาล : กรณีสำนักงานเทศบาลเมืองมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ศูนย์สารสนเทศ สป.ศธ., 2542.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์, 2544.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. ผลการฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปริญญานิพนธ์ วท.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
- ลอยด์ แบรด. ทักษะการเป็นผู้นำ. แปลมาจาก Leading People โดย ไพอโรจน์ บาลัน. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2551.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อัตนระดับอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : เพลินสตูดิโอการพิมพ์, 2551.
- วรวรรณ ศรียาภัย. การจัดประชุมและฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์, 2554.
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2550.
- _____. วิธีวิทยาการวิจัย. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2550.
- วิเชียร วิทยอดม. พฤติกรรมมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2549.
- _____. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2548.
- _____. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์, 2552.
- วิโรจน์ สารรัตน์. “ภาวะผู้นำจากทฤษฎีสู่ข้อเสนอดัชนีแบบหลักสูตรพัฒนาบุคลากร,” วารสารศึกษาศาสตร์ มข. 27(3) : 40–52 ; มีนาคม-พฤษภาคม 2547.

- วิโรจน์ สารรัตน์. การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ม.ป.ท., 2554.
- วิลาพัฒน์ อรุณกุลชาติ. การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขาเพื่อเสริมสร้าง
ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ด.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ. องค์การและการจัดการฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร
จำกัด, 2545.
- สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สมชาติ กิจจรอยง. Walk Rally : เกมและกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนและองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2546.
- สมบูรณ์ กุดนอก. คู่มือวิทยากรจัดค่ายสร้างเสริมทักษะชีวิต. สกลนคร : งานสุขศึกษา
กลุ่มสนับสนุนงานสาธารณสุข, 2545.
- สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ. การพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- สมยศ นาวิการ. ทฤษฎีองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2547.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน. สภานักเรียน หลักการและแนวทางในการดำเนินงาน.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.
- สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ. การพัฒนาโปรแกรมซ่อมเสริมคณิตศาสตร์สำหรับเด็กที่มีปัญหา
ทางการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2550.
- สุทธิพร บุญส่ง. รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด, 2550.
- สุเมธ ปานะถึก. การวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบสื่อประสมเพื่อการจัดการความรู้ให้
บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ค.ด. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน.
พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551.
- _____. บริบททางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2550.
- _____. พลวัตกรรมวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2543.

- เสถียร นามชารี. การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพยาเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านโพเงิน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- เสถียร แป้นเหลือ. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้บังคับการ กิจกรมนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. ภาวะผู้นำในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการ บริหารการศึกษา หน่วยที่ 5-8. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.
- แสงรุณีย์ มีพร. การวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- โสมฉาย บุญญานันต์. การพัฒนาทฤษฎีโปรแกรมการปลูกฝังจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม : การวิจัยพหุเทศะกรณีเพื่อการออกแบบและประเมินโครงการ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- องค์การคำครุสภา. ประมวลพระบรมราชาบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การคำครุสภา, 2549.
- องอาจ นัยพัฒน์. การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธี (Research Design : Quantitative, Qualitative, and Mixed Methods Approaches). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- อรัญญ์ ประคองใจ. สร้างคุณค่าพัฒนาวิชาชีพ. สุรินทร์ : รุ่งธนเกียรติออฟเซ็ท, 2552.
- อนันต์ พันนึก. การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554.
- อารี รั้งสินันท์. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่น หน่วยที่ 11. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543.
- อำพล วงศ์เฉลียว. หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา. สัมภาษณ์, 16 ธันวาคม 2552.
- อุ้นตา นพคุณ. กรอบแนวความคิดการพัฒนาโปรแกรมอย่างมีส่วนร่วมทางการศึกษา นอกกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2546.
- Adair John. Not Bosses But Leaders. 3 rd ed. London : Cataloguing, 2003.
- Andrew Dubrin J. Leadership research finding practice and skills. Houghten Mifflin Company, 1998.
- Baird, Lloyd. ทักษะการเป็นผู้นำ. แปลมาจาก Leading People โดย ไพอโรจน์ บาลัน. กรุงเทพฯ : แอคทีฟพริ้นท์, 2008.

- Bandura, Albert. Social learning theory. Englewood cliffs, N.J : Preneice-Hall, 1997.
- Barr, M.J. and Keating, L.A. "Introduction : Elements of program development," In M.J. Barr, L.A. Keating and Associates. Developing effective student services program. San Francisco : Jossey-Bass, 1990.
- Bass, B.M. and Avolio, B.J. Transformational Leadership Development. California : Consulting Psychologists press, 1994.
- Caffarella, Rosemarys. Planning Programs for Adult Learners : A Practical Guide for Educators, Trainers, and Staff Developers. San Francisco : Jossey-Bass Publishers, 2002.
- Dennis Copeland. Instructional Leadership Characteristics of Secondary Blue Ribbon School Principals. Dissertation Ed.D. Seton Hall : Seton Hall University, 2003.
- Glueck, William F. Management. Illinois : The Dryden Press, 1980.
- Hersey, Paul and Blanchard, Kenneth H. Management of Organizational Behavior : Utilizing Human Resources. 5 th ed. London : Prentice Hall, 1988.
- Laike Tanyara Jones. Academia and Industry Perspectives on Leadership and Human Resource Development Competencies Required for Agricultural Leadership Graduate Students Pursuing Industry Careers. Dissertation Ph.D. Florida : University of Florida, 2004.
- Maxwell, John C. มองโลก 360 องศา. แปลมาจาก THE 360° LEADER โดย จิรายุทธ ประเจิดหล้า. กรุงเทพฯ : ดีเอ็มจีเอ็ม, 2549.
- McMillan H. James and Sally Schumacher. Research in Education : A Conceptual Introduction. 4th ed. New York : Longman, 1997.
- Paul, Francis Amoroso. The Impact of Principals' Transformational Leadership Behaviors on Teacher Commitment and Teacher Job Satisfaction. Boston : MA Houghton Mifflin, 2002.
- Peter G. Northouse. Leadership : Theory and Practice. 5th ed. Washington DC, 2010.
- Randy G. Eppard. Transformational and Transactional Leadership Styles as They Predict Constructive Culture and Defensive Culture. Dissertation Ph.D. Virginia : Virginia Polytechnic Institute and State University, 2004.

- Sharon Elaine Koch. Leadership competencies and Perceptions of Students Following a Traditional or Web-Based Graduate Academic Leadership Course. Dissertation Ph.D. Texas : Texas A&M University, 2005.
- Suzette Bryan. Cognitive Complexity, Transformational Leadership, and Organizational Outcomes. Dissertation Ph.D. Louisiana : Louisiana State University, 2002.
- Vicky, Hulst Lester. Transformational Leadership and Developing a Professional Learning Community in Pajarito Elementary School (New Mexico). New York : Harper and Row, 2000.
- William M. Bauer. The Impact of Leadership Training on High School Students with Disabilitise. Dissertation Ph.D. Ohio : Ohio State University, 2003.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง (ว่าที่ร้อยตรีณรงค์ เกษตรภิบาล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา (นายอากาศ จันตระกุล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนมวินทรราชินีแม่ฮ่องสอน (นายอุดม รูปดี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ (ดร.อนันท์ งามสะอาด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ตันเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเขาวง (นายธนกร ไชยกุล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพรหมนาณิกม (นายธนวัฒน์ กษะบุตร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุรินทร์ (นายทรงศักดิ์ จันทรุกขา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ตันเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันต์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการสถานีวิจัยกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ (นายพินิจ วงษ์โสภณ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ตันเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันต์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (นายสมชาย นิลจินดา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษาระดับปริญญาตรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญไช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๓๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๘๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำ วิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อุษา ปราบหงษ์)

รองผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคคูเมือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคโยธา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๘๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสงขลา - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๗๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป และขอขอบคุณในความ อนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๕๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้ จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๕๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้ จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพนนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๕๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้ จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๕๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์อำพล วงศ์เฉลียว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้ จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๕๗๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์สมบูรณ์ กุดนอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด

๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้ จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน ผู้อำนวยการอุดม รูปดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน ผู้อำนวยการสว สิบจันดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน ว่าที่ร้อยตรีณรงค์ เกษตรภิบาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม

๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน รองผู้อำนวยการประจวบ นครศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

เรียน รองผู้อำนวยการกัมพล ธรรมแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ เล่ม
๒.แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็น ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความประสงค์ทดลองใช้แบบสอบถามกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวก ในการทดลองใช้แบบสอบถามดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาควิชาออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความประสงค์ทดลองใช้แบบสอบถามกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวก ในการทดลองใช้แบบสอบถามดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความประสงค์ทดลองใช้แบบสอบถามกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวก ในการทดลองใช้แบบสอบถามดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๖๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้แบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหนองบัวลำภู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาควิชาออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความประสงค์ทดลองใช้แบบสอบถามกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอำนวยความสะดวก ในการทดลองใช้แบบสอบถามดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒

ที่ ศธ ๐๖๓๒.๐๗/๑๒๙๔

วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
๔๗๐๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ในการฝึกอบรม

เรียน หัวหน้าอุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จะจัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาขึ้นในวันที่ ๒๐-๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร พิจารณาแล้วเห็นว่าสถานที่ของท่านเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นสถานที่ในการจัดโครงการ จึงขอความอนุเคราะห์ใช้ อุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร เป็นสถานที่ในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ตามวันเวลาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรศิลป์ นันตสุข)

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

โทร. ๐-๘๑๘๗-๒๙๓๘-๔ (ครูณรงค์ศักดิ์ ชะเอม)

โทรสาร ๐-๔๒๙๗-๐๒๐๔ , ๐-๔๒๙๗-๒๒๐

E-mail snktec@hotmail.com

ที่ ศธ ๐๖๓๒.๐๗/ว๑๒๙๖

วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
๔๗๐๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุญาตนำนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ

เรียน ผู้ปกครอง นาย/นางสาว.....

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จะจัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาขึ้นในวันที่ ๒๐-๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาในความปกครองของท่าน ซึ่งเป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร เป็นผู้นำของนักเรียนนักศึกษา หากได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำจะเป็นการเพิ่มศักยภาพให้กับบุตรหลานท่าน วิทยาลัย จึงขออนุญาตนำนักศึกษาในความปกครองของท่านเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ อนึ่งในช่วงที่เข้าร่วมโครงการท่านสามารถติดต่อคุณครูจักรี ต้นเชื้อ ๐๘๑-๗๖๙-๐๕๙๐ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการพัฒนาภาวะผู้นำของนักศึกษาตามโครงการ หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรศิลป์ นันตสุข)

รองผู้อำนวยการ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

.....
คำยินยอมจากผู้ปกครองนักศึกษา

ข้าพเจ้าเป็นผู้ปกครองของ นาย/นางสาว.....

 อนุญาต   ไม่อนุญาต เพราะ.....

ให้นักศึกษาในความปกครองของข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการพัฒนาภาวะผู้นำได้

ลงชื่อ.....

( )

ผู้ปกครองนักศึกษา

ที่ ศธ ๐๖๓๒.๐๗/๑๒๙๕

วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
๔๗๐๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์วิทยากร

เรียน สาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จะจัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาขึ้นในวันที่ ๒๐-๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

วิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านมีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ สามารถพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอาจารย์สมบุญ กุดนอก พร้อมคณะ ซึ่งเป็นบุคลากรในหน่วยงานของท่านมาเป็นวิทยากรในการดำเนินงานตามโครงการครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรศิลป์ นันตสุข)

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา

โทร. ๐-๘๑๘๗-๒๙๓๘-๔ (ครูณรงค์ศักดิ์ ชะเอม)

โทรสาร ๐-๔๒๙๗-๐๒๐๔ , ๐-๔๒๙๗-๒๒๐

E-mail snktec@hotmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ที่.....วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นวิทยากร

เรียน ว่าที่พันตรีวานิช สมชาติ

ตามที่วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จะจัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาขึ้นในวันที่ ๒๐-๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ตามโปรแกรมที่แนบมาพร้อมนี้

ในส่วนของการเพิ่มศักยภาพความเป็นผู้นำให้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษา ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก และจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาจะได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่าจากท่าน ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้เป็นวิทยากรให้ความรู้กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร หัวข้อที่ ๑๘ “ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การฯ” ในวันอาทิตย์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๔.๓๐-๑๕.๓๐ น. ณ อาคารสัมมนา อุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้การอนุเคราะห์

(นายจักรี ต้นเชื้อ)

ที่ปรึกษาคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ที่ ศธ ๐๖๓๒.๐๗/๑๔๕๕

วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
๔๗๐๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะการจัดโปรแกรม

เรียน ผู้อำนวยการ ดร.อนันท์ งามสะอาด

สิ่งที่ส่งมาด้วย โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จะจัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาขึ้นในวันที่ ๒๐-๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนครในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคสกลนครเห็นว่าท่านผู้อำนวยการ ดร.อนันท์ งามสะอาด เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการพัฒนาคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้มาให้ข้อเสนอแนะในการจัดโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคยและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่พันตรี

(วานิช สมชาติ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ฝ่ายบริหารทรัพยากร/งานบริหารงานทั่วไป

โทร. ๐-๔๒๙๗-๐๒๐๑-๒ ต่อ ๑๐๓

โทรสาร ๐-๔๒๙๗-๒๒๐,๐-๔๒๙๗-๐๒๐๔

E-mail snktec@hotmail.com

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การ
นักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ

1. ว่าที่ร้อยตรีณรงค์ เกษตรภิบาล	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง
2. นายอากาศ จันตระกูล	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา
3. นายอุดม รูปดี	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมิน ตราจีนี่แม่ฮ่องสอน
4. ดร.อนันท์ งามสะอาด	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดีเด่น

5. นายธนกร ไชยกุล	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเขาวง
6. นายธนวัฒน์ กณะบุตร	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพรหมานิคม

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

7. นายทรงศักดิ์ จันทรูกษา	ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด สุรินทร์
8. นายพินิจ วงษ์โสภะ	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์
9. นายสมชาย นิลจินดา	อดีตประธานอาชีวศึกษาจังหวัดสกลนคร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความสอดคล้อง และประเมินความเหมาะสม
ของเครื่องมือที่จะนำมาใช้ประกอบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาโปรแกรม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาภาวะผู้นำ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและ
ประเมินผล
4. อาจารย์อำพล วงศ์เฉลียว ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนากิจกรรมนักศึกษา
5. อาจารย์สมบูรณ์ กุดนอก ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดฝึกอบรม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชีวศึกษาที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ

1. นายอุดม รูปดี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพะเยา
2. นายไสว สีบุญจันดี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจุฬารัตน์ (ลาดขวาง)
3. ว่าที่ร้อยตรีณรงค์ เกษตรภิบาล ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชีวศึกษาที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. นายประจวบ นครศรี รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ
5. นายกัมพล ธรรมแสง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาวะผู้นำและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ ประธานสาขาวิชาภาวะผู้นำ
ทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธล อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาวะผู้นำ
ทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างและพัฒนาโปรแกรม

8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร

รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ
240 หมู่ 4 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 36000
2. วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี
ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา 30190
3. วิทยาลัยเทคนิคคูเมือง
299 ตำบลคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31190
4. วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
5 ถนนแจ้งสนิท อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 3400
5. วิทยาลัยเทคนิคบ้านแพง
367 ตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม 48140
6. วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย
306 หมู่ 5 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43000
7. วิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ
135 ตำบลนาฝื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000
8. วิทยาลัยเทคนิคเลย
272 ถนนเจริญรัฐ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
9. วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ
319 หมู่ 8 ตำบลหนองครก อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000
10. วิทยาลัยเทคนิคยโสธร
96 ถนนแจ้งสนิท ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร 35000
11. วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
1 ถนนเทวภิบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
12. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
508 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
13. วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์
322 ถนนจิระ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
14. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
67 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยระดับปริญญาเอก สาขาวิชา ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อขอความอนุเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องการพิจารณา ซึ่งมีความหมายดังนี้

+1 หมายถึง ท่านแน่ใจว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา

0 หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา

-1 หมายถึง ท่านแน่ใจว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นไม่ควรมีในคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การอนุเคราะห์พิจารณาในครั้งนี้ ขอความเจริญ จงเกิดขึ้นแก่ท่าน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้เพื่อประกอบการศึกษาวิจัยเท่านั้น อันจะเกิดผลดี กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

นายจักรี ต้นเชื้อ

นักศึกษาปริญญาเอก

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ก่อนที่จะมีแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่าภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จและควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากนักวิชาการนักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 29 ขึ้นไปมี 11 ข้อ ดังนี้

1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง มีทักษะในการพูดเพื่อติดต่อประสานงานกับคนอื่น สามารถคล้อย ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นร่วมกิจกรรมได้
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่ย่อท้อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหาและพิชิตปัญหานั้นไปได้
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการคาดการณ์และวางแผนในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์เกิดความเจริญงอกงามต่อองค์การ
5. มีความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตื่นตัวรีบเร่ง กระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวาที่จะทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง มีความคิดในแง่บวกที่สร้างความศรัทธา ความเชื่อให้เกิดขึ้นกับตนเอง จนตนเองมั่นใจเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าสามารถทำได้
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่องด้วยความเอาใจใส่
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักรู้ มั่นอยู่เสมอว่า กิจกรรมต่างๆ ในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจะสำเร็จสมบูรณ์ได้นั้น ไม่ใช่เพราะคนหนึ่งคนใด คณะกรรมการองค์การนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม ต้องอาศัยการประสาน ความสามัคคีความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
9. มีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นและกลุ่มคนอื่นให้สนองต่อต่อกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ
10. มีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความดีงามของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา เช่น ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
11. มีบุคลิกภาพดี หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้คนอื่นเห็นอย่างเหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด กิริยามารยาท การวางตัว

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ
องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา**

ภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	การพิจารณา		
	แน่ใจว่าควรมี +1	ไม่แน่ใจว่าควรมี 0	แน่ใจว่าไม่ควรมี -1
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ			
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง			
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา			
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์			
5. มีความกระตือรือร้น			
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง			
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น			
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม			
9. มีมนุษยสัมพันธ์			
10. มีคุณธรรมจริยธรรม			
10.1 มีความซื่อสัตย์			
10.2 มีความเสียสละ			
10.3 มีความยุติธรรม			
10.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น			
10.5 อื่นๆ โปรดระบุ.....			
.....			
11. มีบุคลิกภาพดี			

ภาวะผู้นำอื่นๆ ที่ท่านคิดว่าควรมีนอกเหนือจากที่กล่าวไว้ข้างต้น.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์

นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก

081-7690590

แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยระดับปริญญาเอก สาขาวิชา ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้ตอบ แบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับภาวะผู้นำที่ควรมี ซึ่งมีความหมายดังนี้

1 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับ**น้อยที่สุด**

2 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับ**น้อย**

3 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับ**ปานกลาง**

4 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับ**มาก**

5 หมายถึง ท่านมีความเห็นว่า ภาวะผู้นำในข้อนั้นควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในระดับ**มากที่สุด**

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ขอความเจริญ จงเกิดขึ้นแก่ท่าน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้เพื่อประกอบการศึกษาวิจัยเท่านั้น อันจะเกิดผลดี กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

นายจักรี ต้นเชื้อ

นักศึกษาปริญญาเอก

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ก่อนที่จะมีแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานดีเด่น และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ ดังนี้

1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง มีทักษะในการพูดเพื่อติดต่อประสานงานกับคนอื่น สามารถดลใจ ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นร่วมกิจกรรมได้
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความรู้ความสามารถที่จะเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น หาแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเลือกแนวทางแก้ปัญหาโดยมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ ตลอดจนมีการประเมินผลจนสามารถพิชิตปัญหานั้นไปได้
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการคาดการณ์และวางแผนในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์เกิดความเจริญงอกงามต่อองค์การ
5. มีความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตื่นตัวรีบเร่ง กระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวาที่จะทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง มีความคิดในแง่บวกที่สร้างความศรัทธา ความเชื่อให้เกิดขึ้นกับตนเอง จนตนเองมั่นใจเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าสามารถทำได้
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่องด้วยความอดทนเอาใจใส่
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักรู้ว่า มั่นอยู่เสมอว่า กิจกรรมต่างๆ ในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจะสำเร็จสมบูรณ์ได้นั้น ไม่ใช่เพราะคนหนึ่งคนใด คณะกรรมการองค์การนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม ต้องอาศัยการประสาน ความสามัคคีความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
9. มีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นและกลุ่มคนอื่นให้สนองต่อกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ
10. มีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความดีงามของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา เช่น ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
11. มีบุคลิกภาพดี หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้คนอื่นเห็นอย่างเหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด กิริยามารยาท การวางตัว
12. การกล้าตัดสินใจ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความเด็ดขาดในการเลือกหรือพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยไม่มีการลังเลใจ

**แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ
องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา**

สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

- ผู้อำนวยการ ○ รองผอ.ฝ่ายพัฒนาฯ ○ หัวหน้างานกิจกรรม ○ ครูที่ปรึกษาองค์การฯ
○ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา	ระดับของภาวะผู้นำที่ควรมี					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ						
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง						
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา						
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์						
5. มีความกระตือรือร้น						
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง						
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น						
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม						
9. มีมนุษยสัมพันธ์						
10. มีคุณธรรมจริยธรรม						
10.1 มีความซื่อสัตย์						
10.2 มีความเสียสละ						
10.3 มีความยุติธรรม						
10.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น						
11. มีบุคลิกภาพดี						
12. การกล้าตัดสินใจ						

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์
นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก

081-7690590

แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำที่มี ของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยระดับปริญญาเอก สาขาวิชา ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาควิชาออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำที่ท่านมี ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้ตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับภาวะผู้นำที่ท่านมี ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง ท่านมี ภาวะผู้นำในข้อนั้น **น้อยที่สุด**
- 2 หมายถึง ท่านมี ภาวะผู้นำในข้อนั้น **น้อย**
- 3 หมายถึง ท่านมี ภาวะผู้นำในข้อนั้น **ปานกลาง**
- 4 หมายถึง ท่านมี ภาวะผู้นำในข้อนั้น **มาก**
- 5 หมายถึง ท่านมี ภาวะผู้นำในข้อนั้น **มากที่สุด**

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ขอความเจริญ จงเกิดขึ้นแก่ท่าน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้เพื่อประกอบการศึกษาวิจัยเท่านั้น อันจะเกิดผลดี กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

นายจักรี ต้นเชื้อ

นักศึกษาปริญญาเอก

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ก่อนที่จะมีแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานดีเด่น และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ ดังนี้

1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง มีทักษะในการพูดเพื่อติดต่อประสานงานกับคนอื่น สามารถดลใจ ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นร่วมกิจกรรมได้
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่ย่อท้อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความรู้ความสามารถที่จะเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น หาแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเลือกแนวทางแก้ปัญหาโดยมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ ตลอดจนมีการประเมินผลจนสามารถพิชิตปัญหานั้นไปได้
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการคาดการณ์และวางแผนในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์เกิดความเจริญงอกงามต่อองค์การ
5. มีความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตื่นตัวรีบเร่ง กระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวาที่จะทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง มีความคิดในแง่บวกที่สร้างความศรัทธา ความเชื่อให้เกิดขึ้นกับตนเอง จนตนเองมั่นใจเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าสามารถทำได้
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน และภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่องด้วยความอดทนเอาใจใส่
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักรู้ว่า มั่นอยู่เสมอว่า กิจกรรมต่างๆ ในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจะสำเร็จสมบูรณ์ได้นั้น ไม่ใช่เพราะคนหนึ่งคนใด คณะกรรมการองค์การนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม ต้องอาศัยการประสานความสามัคคีความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ
9. มีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นและกลุ่มคนอื่นให้สนองต่อกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ
10. มีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความดีงามของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา เช่น ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
11. มีบุคลิกภาพดี หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้คนอื่นเห็นอย่างเหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด กิริยามารยาท การวางตัว
12. การกล้าตัดสินใจ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความเด็ดขาดในการเลือกหรือพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยไม่มีการลังเลใจ

**แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำที่มี ของคณะกรรมการ
องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา**

ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา	ระดับของภาวะผู้นำที่ท่านมี					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ						
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง						
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา						
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์						
5. มีความกระตือรือร้น						
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง						
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น						
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม						
9. มีมนุษยสัมพันธ์						
10. มีคุณธรรมจริยธรรม						
10.1 มีความซื่อสัตย์						
10.2 มีความเสียสละ						
10.3 มีความยุติธรรม						
10.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น						
11. มีบุคลิกภาพดี						
12. การกล้าตัดสินใจ						

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม.....
 .....
 .....
 .....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์
 นายจักรี ต้นเชื้อ นักศึกษาปริญญาเอก
 081-7690590

**แบบประเมินความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ความเห็นต่อรายการข้อคำถาม
ที่จะนำมาเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม**

คำอธิบาย

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรม
เสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมของรายการต่างๆ ที่จะนำมาใช้
เป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม (ทั้ง 2 ตอน) โดยแสดงความคิดเห็น
ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็น
ซึ่งมีความหมายดังนี้

เหมาะสม หมายความว่า ท่านมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสม
ที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

ไม่แน่ใจ หมายความว่า ท่านไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าข้อความในรายการนั้นๆ
เหมาะสมหรือไม่ ที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

ไม่เหมาะสม หมายความว่า ท่านมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ
ไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การอนุเคราะห์พิจารณาในครั้งนี้

นายจักรี ต้นเชื้อ

นักศึกษาปริญญาเอก

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

081-7690590

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ก่อนที่จะมีแบบประเมินฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูล ผ่านขั้นตอนต่างๆ มาแล้วดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ พบว่าภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จและควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากนักวิชาการนักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 29 ขึ้นไป มี 11 ข้อ

ขั้นตอนที่ 2 นำภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ 4 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดีเด่น 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาอีก 3 ท่าน สรุปว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นจากผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมครูที่ปรึกษานักศึกษาองค์การฯ และคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชอดุม และวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ จำนวน 38 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ และควรมีอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาสภาพจริง ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ หาคุณภาพของเครื่องมือ และเก็บข้อมูลจริงกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 แห่ง 210 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 สร้างโปรแกรม ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก มาสร้างเป็นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ลักษณะของโปรแกรม เป็นการเข้าค่ายอบรมใช้เวลา 3 วัน 2 คืน มี 19 กิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ของโปรแกรมพร้อมความหมายดังนี้

1. **เพื่อให้มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ** หมายถึง มีทักษะในการพูด เพื่อติดต่อสื่อสารกับคนอื่น และสามารถพูด ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นยอมปฏิบัติตามได้

2. **เพื่อให้กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง** หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่สร้างสรรค์ เหมาะสมกับเวลาและสถานที่

3. **เพื่อให้มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา** หมายถึง มีความสามารถที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อให้เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและลงมือแก้ปัญหา จนสามารถพิชิตปัญหานั้นไปได้

บัดนี้การศึกษาวิจัยมาถึงขั้นตอนที่จะขอรับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นประเมินความเหมาะสมของข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะนำข้อความนี้มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมต่อไป (ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมตั้งที่แนบมาพร้อมนี้)

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับภาพรวมของโปรแกรม

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
1	(ก) คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม เขียนได้ชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย			
2	สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำแต่ละข้อได้			
3	(ข) ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม เขียนได้กระชับชัดเจน			
4	ระบุปัญหาได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง			
5	สมเหตุสมผลที่ต้องสร้างโปรแกรมนี้นี้ขึ้น			
6	(ค) หลักการของโปรแกรม เขียนได้ชัดเจน			
7	มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง			

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
8	(ง) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เขียนได้ชัดเจน			
9	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล			
10	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย			
11	สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญ ของโปรแกรม			
12	(จ) เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม น่าสนใจ			
13	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย			
14	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม			
15	มีประโยชน์นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง			
16	จัดลำดับได้อย่างเหมาะสม			
17	เหมาะสมกับระยะเวลา 3 วัน 2 คืน			
18	(ฉ) กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม สอดคล้องกับหลักการของโปรแกรม			
19	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม			
20	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย			
21	มีลำดับขั้นตอนชัดเจนและต่อเนื่อง			
22	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย			
23	น่าสนใจ			
24	(ช) เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม ใช้วิธีการที่หลากหลาย			
25	สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้			
26	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย			
27	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม			

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม (19 เรื่อง)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ			
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย			
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม			
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล			
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย			
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม			
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม			
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย			
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม			
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้			
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้			
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง			
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ			
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม			
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น			
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม			
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้			
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง			
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม			

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม			
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา			
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย			
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้			
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง			
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน			
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม			
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้			

ข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อความในรายการต่างๆ
ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการขององค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา**

คำอธิบาย

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยระดับปริญญาเอก สาขาวิชา ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมกับข้อความในรายการต่างๆ ที่จะใช้สร้างเป็นแบบประเมินภาวะผู้นำของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมโดยแสดงความคิดเห็นในลักษณะใดลักษณะหนึ่งด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

สอดคล้อง หมายความว่า ท่านมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ ถ้ามได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ไม่แน่ใจ หมายความว่า ท่านไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าข้อความในรายการนั้นๆ ถ้ามได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมหรือไม่

ไม่สอดคล้อง หมายความว่า ท่านมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ ถ้ามได้ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การอนุเคราะห์พิจารณาในครั้งนี้

นายจักรี ต้นเชื้อ

นักศึกษาปริญญาเอก

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

081-7690590

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ก่อนที่จะมีแบบประเมินฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลผ่านขั้นตอนต่างๆ มาแล้ว ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ พบว่าภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จและควมมีในคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษาจากนักวิชาการนักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 29 ขึ้นไป มี 11 ข้อ

ขั้นตอนที่ 2 นำภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ 4 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดีเด่น 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาอีก 3 ท่าน สรุปว่า ภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นจาก ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรม ครูที่ปรึกษานักศึกษาองค์การฯ และคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค เดชอุดม และวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ จำนวน 38 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ และควรมีอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาสภาพจริง ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ หากคุณภาพของเครื่องมือ และเก็บข้อมูลจริงกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 14 แห่ง 210 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการ แก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 สร้างโปรแกรม ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก มาสร้างเป็นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาใช้เวลา 3 วัน 2 คืน 19 กิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ของโปรแกรมพร้อมความหมาย ดังนี้

1. **เพื่อให้มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ** หมายถึง มีทักษะในการพูดเพื่อติดต่อสื่อสารกับคนอื่น และสามารถพูด ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นยอมปฏิบัติตามได้
2. **เพื่อให้กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง** หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่สร้างสรรค์เหมาะสมกับเวลาและสถานที่
3. **เพื่อให้มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา** หมายถึง มีความสามารถที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อให้เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและลงมือแก้ปัญหา จนสามารถพิชิตปัญหานั้นไปได้

บัดนี้การศึกษาวิจัยมาถึงขั้นตอนที่จะขอรับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความ สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโปรแกรมกับข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อจะใช้ เป็นแบบประเมินภาวะผู้นำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมต่อไป (ตัวอย่างแบบประเมินภาวะผู้นำดังที่แนบ)

ข้อที่	รายการ	ข้อความทาง	ข้อที่	ความคิดเห็น		
				สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1	ในการติดต่อสื่อสารข้าพเจ้าจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นในการ ทักทายคนอื่นก่อน	+	1			
2	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสนทนากับทุกคนไม่จำกัดเพศหรือวัย	+	1			
3	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจว่าคนอื่นจะเข้าใจข้าพเจ้าพูดหรือไม่	-	1			
4	ข้าพเจ้าสามารถที่จะเข้าใจคนอื่นที่พูดได้	+	1			
5	ข้าพเจ้าไม่สามารถหาเหตุผลประกอบการวิจารณ์การพูด ของคนอื่นได้	-	1			
6	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารโดยการพูดให้เพื่อนๆ เข้าร่วม กิจกรรมได้	+	1			
7	ข้าพเจ้าไม่สามารถออกเสียงการพูดได้ถูกต้องตามหลัก ภาษา	-	1			
8	ขณะเพื่อนสมาชิกเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง	+	1			
9	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้คนอื่นคล้อยตามได้ ไม่ว่าจะเรื่องดี หรือไม่ดี	+	1			
10	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่สามารถทำให้ผู้ฟัง ประทับใจได้	-	1			
11	ข้าพเจ้าจะแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะก่อนที่จะพูด ต่อหน้าคนอื่น	+	1			
12	การพูดต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้าจะพูดได้อย่างชัดเจนชัดคำ	+	1			
13	ข้าพเจ้าไม่สามารถวางแผนการพูดให้อยู่ในกรอบของเวลา ที่กำหนด	-	1			
14	ข้าพเจ้าพูดทักทายที่ประชุมในการทำหน้าที่พิธีกรได้	+	1			
15	ข้าพเจ้าสามารถพูดเชื่อมโยงขั้นตอนต่างๆ ในหน้าที่พิธีกร ได้	+	1			

ข้อที่	รายการ	ข้อความทาง	ข้อความที่	ความคิดเห็น		
				สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
16	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ฟัง	-	1			
17	ข้าพเจ้าสามารถพูดแนะนำและกล่าวขอบคุณวิทยากรได้	+	1			
18	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะแสดงใบหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม	-	1			
19	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวเชิญประธานในการจัดอบรมเพื่อประกอบพิธีเปิดหรือปิดการอบรมได้	+	1			
20	การพูดต่อหน้าคนจำนวนมากข้าพเจ้าจะรู้สึกประหม่า	-	2			
21	ข้าพเจ้าชอบอาสาตนเองในการออกนำเสนองานหน้าชั้น	+	2			
22	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะพูดในงานที่เป็นพิธีการ	-	2			
23	เมื่อได้รับมอบหมายงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะนำสมาชิกในการทำงานนั้น	+	2			
24	ข้าพเจ้าประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารต่างๆ ให้เพื่อนได้ทราบโดยไม่อาย	+	2			
25	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า	-	2			
26	ข้าพเจ้ากล้าที่จะพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก	+	2			
27	หากมีการเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะรอให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นก่อน	-	2			
28	เมื่อกำหนดหัวข้อให้อย่างฉับพลันข้าพเจ้ารู้สึกกังวลกลัวพูดไม่ได้	-	2			
29	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวนำเพื่อนๆ ในกิจกรรมหน้าเสาธงได้	+	2			
30	ข้าพเจ้ามองว่าคนอื่นๆ ก็เหมือนกับข้าพเจ้าไม่ควรที่จะอาย	+	2			
31	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะแสดงออกต่อหน้าคนอื่น	-	2			
32	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ถูกต้องกับความเป็นจริงเหมาะสมกับโอกาส บุคคล เวลาและสถานที่	+	2			
33	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อถูกผู้ฟังจ้องมอง	-	2			

ข้อที่	รายการ	ข้อความทาง	ข้อที่	ความคิดเห็น		
				สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
34	ข้าพเจ้าสามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นโดยไม่เขินอาย	+	2			
35	เมื่อมีการแสดงใดๆ ต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้ากลัวถูกล้อเลียนหรือถูกหัวเราะเยาะ	-	2			
36	เมื่อกำหนดหัวข้อให้โดยไม่มีเวลาเตรียมตัวข้าพเจ้าก็สามารถพูดได้	+	2			
37	ข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาทุกครั้งจะต้องไตร่ตรองให้รอบครอบ	+	3			
38	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะสรุปตัดสินใจแก้ปัญหาโดยอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลได้	-	3			
39	สิ่งไหนที่ไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะปรึกษาคนอื่น	+	3			
40	ข้าพเจ้าไม่สามารถคิดในสิ่งที่สร้างสรรค์ได้	-	3			
41	ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้	+	3			
42	เมื่อมีอุปสรรคเกิดขึ้นข้าพเจ้าจะหาวิธีเพื่อให้ผ่านอุปสรรคนั้นให้ได้	+	3			
43	ข้าพเจ้ายอมดำเนินการตามเพื่อนที่มีเหตุผลที่ดีกว่า	+	3			
44	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำหน้าที่พิธีกร	+	3			
45	เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ข้าพเจ้าไม่มั่นใจที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหานั้นได้	-	3			
46	ข้าพเจ้าหาแนวทางที่หลากหลายและเลือกแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา	+	3			
47	เมื่อข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาไตร่ตรองอย่างดีแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความคิดนั้นแม้คนอื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า	-	3			
48	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะสอบถามคนที่ใกล้ชิดปัญหานั้น	+	3			
49	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะไม่ให้คนอื่นร่วมคิดแก้ปัญหาด้วย	-	3			
50	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะใช้เหตุผลไม่ใช้อารมณ์	+	3			

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....

**แบบประเมินความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ความเห็นต่อแบบสอบถาม
ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ**

คำอธิบาย

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยระดับปริญญาเอก สาขาวิชา ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมของรายการต่างๆ ที่จะใช้เป็น ข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม (โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ เป็นลักษณะการเข้าค่ายอบรม 3 วัน 2 คืนมี 19 กิจกรรม) โดยแสดงความคิดเห็นในลักษณะ ใดลักษณะหนึ่งด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีความหมายดังนี้

เหมาะสม หมายความว่า ท่านมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม

ไม่แน่ใจ หมายความว่า ท่านไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าข้อความในรายการนั้นๆ เหมาะสมหรือไม่ ที่จะเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม

ไม่เหมาะสม หมายความว่า ท่านมีความเห็นว่าข้อความในรายการนั้นๆ ไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การอนุเคราะห์พิจารณาในครั้งนี้

นายจักรี ต้นเชื้อ

นักศึกษาปริญญาเอก

สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

081-7690590

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ก่อนที่จะมีแบบประเมินฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูล ผ่านขั้นตอนต่าง ๆ มาแล้วดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ พบว่าภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จและควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากนักวิชาการนักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 29 ขึ้นไป มี 11 ข้อ

ขั้นตอนที่ 2 นำภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ 4 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดีเด่น 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาอีก 3 ท่าน สรุปว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นจากผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมครูที่ปรึกษานักศึกษาองค์การฯ และคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม และวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ จำนวน 38 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ และควรมีอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาสภาพจริง ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ หากคุณภาพของเครื่องมือ และเก็บข้อมูลจริงกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 แห่ง 210 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 สร้างโปรแกรม ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก มาสร้างเป็นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ลักษณะของโปรแกรม เป็นการเข้าค่ายอบรมใช้เวลา 3 วัน 2 คืน มี 19 กิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ของโปรแกรมพร้อมความหมาย ดังนี้

1. เพื่อให้มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง มีทักษะในการพูด เพื่อติดต่อสื่อสารกับคนอื่น และสามารถพูด ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นยอมปฏิบัติตามได้

2. เพื่อให้กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่สร้างสรรค์ เหมาะสมกับเวลาและสถานที่

3. เพื่อให้มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความสามารถที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อให้เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและลงมือแก้ปัญหา จนสามารถพิชิตปัญหานั้นไปได้

บัดนี้การศึกษาวิจัยมาถึงขั้นตอนที่จะขอรับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นประเมินความเหมาะสมของข้อความในรายการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะนำข้อความนี้มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมต่อไป (ตัวอย่างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมห้างที่แนบมาพร้อมนี้)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
1	(ก) ความพึงพอใจต่อโปรแกรม โปรแกรมเหมาะสมกับนักศึกษา			
2	มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้			
3	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมน่าสนใจ			
4	มีกิจกรรมที่หลากหลาย			
5	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมเหมาะสมกับนักศึกษา			
6	การจัดกิจกรรมต่างๆ เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม			
7	กิจกรรมต่างๆ แฝงด้วยความรู้และแง่คิดที่ดี			
8	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง			
9	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน			
10	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา			

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
11	สื่อประกอบกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดทักษะการพูด การคิดแก้ปัญหา และการกล้าแสดงออก			
12	สื่อประกอบกิจกรรมมีความหลากหลายและน่าสนใจ			
13	สื่อประกอบกิจกรรมเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละสถานการณ์			
14	ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้			
15	นักศึกษามีความมั่นใจในการนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			
16	โสตทัศนอุปกรณ์ (แสง สี เสียง) มีความเหมาะสม			
17	ระยะเวลาเข้าร่วมโปรแกรม (3 วัน 2 คืน) มีความเหมาะสม			
18	อาหารกลางวัน อาหารว่างมีความเหมาะสม			
19	มีความคุ้มค่าในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้			
20	โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อโปรแกรม			
	(ข) ความพึงพอใจต่อวิทยากร			
21	มีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่างๆ			
22	สามารถกระตุ้นให้นักศึกษากระตือรือร้นในการทำกิจกรรม			
23	เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม			
24	สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้			
25	มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม			
26	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาวะผู้นำ			
27	มีศิลปะในการพูด การฟัง การใช้คำถาม การตอบคำถาม			
28	มีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ			
29	เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกอย่างทั่วถึง			
30	มอบหมายงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้อย่างเหมาะสม			
31	มีความตั้งใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ			
32	จัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม			

แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

คำอธิบาย

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยระดับปริญญาเอก สาขาวิชา ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี เรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

แบบประเมินฉบับนี้มี 2 ตอน ตอนที่ 1 ภาพรวมของโปรแกรมและตอนที่ 2 รายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม (19 เรื่อง) ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของโปรแกรม (แนบมากับแบบประเมินฉบับนี้) โดยแสดงความคิดเห็นในลักษณะใดลักษณะหนึ่งด้วยตัวเลข 1-5 ลงในช่องระดับความคิดเห็น ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายความว่า ท่านมีความเห็นด้วยกับข้อความในรายการนั้นๆ **มากที่สุด**
- 4 หมายความว่า ท่านมีความเห็นด้วยกับข้อความในรายการนั้นๆ **มาก**
- 3 หมายความว่า ท่านมีความเห็นด้วยกับข้อความในรายการนั้นๆ **ปานกลาง**
- 2 หมายความว่า ท่านมีความเห็นด้วยกับข้อความในรายการนั้นๆ **น้อย**
- 1 หมายความว่า ท่านมีความเห็นด้วยกับข้อความในรายการนั้นๆ **น้อยที่สุด**

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การอนุเคราะห์พิจารณาในครั้งนี้

นายจักรี ต้นเชื้อ
นักศึกษาปริญญาเอก
สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี
081-7690590

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ก่อนที่จะมีแบบประเมินฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูล ผ่านขั้นตอนต่างๆ มาแล้วดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ พบว่าภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความสำเร็จและควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจากนักวิชาการนักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันร้อยละ 29 ขึ้นไป มี 11 ข้อ

ขั้นตอนที่ 2 นำภาวะผู้นำทั้ง 11 ข้อไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน แบ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการจัดประชุมองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับชาติ 4 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลการประเมินหน่วยมาตรฐานองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาดีเด่น 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาอีก 3 ท่าน สรุปว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นจากผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรมครูที่ปรึกษานักศึกษาองค์การฯ และคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม และวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ จำนวน 38 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่ควรมีในคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ และควรมีอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาสภาพจริง ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ หากคุณภาพของเครื่องมือ และเก็บข้อมูลจริงกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 แห่ง 210 คน สรุปว่าภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 สร้างโปรแกรม (แนบมากับแบบประเมินฉบับนี้) ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก มาสร้างเป็นโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา โปรแกรมเป็นลักษณะการเข้าค่ายอบรมใช้เวลา 3 วัน 2 คืนมี 19 กิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ของโปรแกรมพร้อมความหมาย ดังนี้

1. เพื่อให้มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง มีทักษะในการพูด เพื่อติดต่อสื่อสารกับคนอื่น และสามารถพูด ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่นยอมปฏิบัติตามได้

2. เพื่อให้กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่สร้างสรรค์ เหมาะสมกับเวลาและสถานที่

3. เพื่อให้มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความสามารถที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อให้เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและลงมือแก้ปัญหา จนสามารถพิชิตปัญหานั้นไปได้

บัดนี้การศึกษาวิจัยมาถึงขั้นตอนที่จะขอรับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ ของโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อจะเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยในขั้นตอนต่อไป

ตอนที่ 1 ภาพรวมของโปรแกรม

ข้อที่	รายการ	ระดับ ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ
1	(ก) คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม เขียนได้ชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย		
2	สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำแต่ละข้อได้		
3	(ข) ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม เขียนได้กระชับชัดเจน		
4	ระบุปัญหาได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง		
5	สมเหตุสมผลที่ต้องสร้างโปรแกรมนี้นั้น		
6	(ค) หลักการของโปรแกรม เขียนได้ชัดเจน		
7	มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง		
8	(ง) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เขียนได้ชัดเจน		
9	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล		
10	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย		
11	สอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญ ของโปรแกรม		

ข้อที่	รายการ	ระดับ ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะ
12	(จ) เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม น่าสนใจ		
13	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
14	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม		
15	มีประโยชน์นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง		
16	จัดลำดับได้อย่างเหมาะสม		
17	เหมาะสมกับระยะเวลา 3 วัน 2 คืน		
18	(ฉ) กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม สอดคล้องกับหลักการของโปรแกรม		
19	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม		
20	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย		
21	มีลำดับขั้นตอนชัดเจนและต่อเนื่อง		
22	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
23	น่าสนใจ		
24	(ช) เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม ใช้วิธีการที่หลากหลาย		
25	สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้		
26	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
27	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม		
28	(ซ) สื่อที่ใช้ในโปรแกรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
29	นำไปใช้ได้จริงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้		
30	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปได้อย่างมี ประสิทธิภาพ		
31	(ณ) การวัดและประเมินผล สามารถตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ ของโปรแกรมได้		
32	สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม		
33	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
34	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง		

ข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็นในแต่ละกิจกรรม																			ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม																				
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น																				
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม																				
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้																				
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง																				
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม																				
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม																				
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา																				
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย																				
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้																				
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง																				
25	(ซ) แนวสรุป มีความชัดเจน																				
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม																				
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้																				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

**แบบประเมินศิลปะการสื่อสารและจิตใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และความ
เฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้าง
ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ได้ประเมินภาวะผู้นำตามรายการ
ต่างๆ ด้วยตนเอง ผลการประเมินไม่มีถูกหรือผิด ขอให้นักศึกษาพิจารณาข้อความตาม
รายการต่างๆว่าแต่ละข้อความตรงกับตัวนักศึกษาเองมากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาแล้วให้ใส่
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลือกที่ต้องการ ซึ่งมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นที่ **ตรง**กับตัวนักศึกษามากที่สุด

4 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นที่ **ตรง**กับตัวนักศึกษามาก

3 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นที่ **ตรง**กับตัวนักศึกษามากกลาง

2 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นที่ **ตรง**กับตัวนักศึกษาน้อย

1 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นที่ **ตรง**กับตัวนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ตรงกับตัวข้าพเจ้า				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
1	ในการติดต่อสื่อสารข้าพเจ้าจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นในการ ทักทายคนอื่นก่อน					
2	การพูดต่อหน้าคนจำนวนมากข้าพเจ้าจะรู้สึกประหม่า					
3	ข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาทุกครั้งจะต้องไตร่ตรองให้รอบครอบ					
4	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสนทนากับทุกคนไม่จำกัดเพศหรือวัย					
5	ข้าพเจ้าชอบอาสาตนเองในการออกนำเสนองานหน้าชั้น					
6	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะสรุปตัดสินใจการแก้ปัญหาโดยอยู่บน พื้นฐานของเหตุผลได้					

ข้อที่	รายการ	ตรงกับตัวข้าพเจ้า				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
8	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะพูดในงานที่เป็นพิธีการ					
9	ข้าพเจ้าสามารถที่จะเข้าใจคนอื่นที่พูดได้					
10	เมื่อได้รับมอบหมายงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะนำสมาชิกในการทำงานนั้น					
11	ข้าพเจ้าไม่สามารถคิดในสิ่งที่สร้างสรรค์ได้					
12	ข้าพเจ้าไม่สามารถหาเหตุผลประกอบการวิจารณ์การพูดของคนอื่นได้					
13	ข้าพเจ้าประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารต่างๆ ให้เพื่อนได้ทราบโดยไม่อาย					
14	ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้					
15	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารโดยการพูดให้เพื่อนๆ เข้าร่วมกิจกรรมได้					
16	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า					
17	เมื่อมีอุปสรรคเกิดขึ้นข้าพเจ้าจะหาวิธีเพื่อให้ผ่านอุปสรรคนั้นให้ได้					
18	ข้าพเจ้าไม่สามารถออกเสียงการพูดได้ถูกต้องตามหลักภาษา					
19	ข้าพเจ้ากล้าที่จะพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก					
20	ขณะเพื่อนสมาชิกเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง					
21	หากมีการเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะรอให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นก่อน					
22	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำหน้าที่พิธีกรได้					
23	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้คนอื่นคล้อยตามได้ ไม่ว่าจะเรื่องดีหรือไม่ดี					
24	เมื่อกำหนดหัวข้อให้อย่างฉับพลันข้าพเจ้ารู้สึกกังวลกลัวพูดไม่ได้					
25	เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ข้าพเจ้าไม่มั่นใจที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหานั้นได้					

ข้อที่	รายการ	ตรงกับตัวข้าพเจ้า				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
26	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่สามารถทำให้ผู้ฟังประทับใจได้					
27	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวนำเพื่อนๆ ในกิจกรรมหน้าเสาธงได้					
28	ข้าพเจ้าหาแนวทางที่หลากหลายและเลือกแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา					
29	ข้าพเจ้าจะแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะก่อนที่จะพูดต่อหน้าคนอื่น					
30	ข้าพเจ้ามองว่าคนอื่นๆ ก็เหมือนกับข้าพเจ้าไม่ควรที่จะอาย					
31	เมื่อข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาไตร่ตรองอย่างดีแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความคิดนั้นแม้คนอื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า					
32	การพูดต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้าจะพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ					
33	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะแสดงออกต่อหน้าคนอื่น					
34	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะสอบถามคนที่ใกล้ชิดปัญหานั้น					
35	ข้าพเจ้าไม่สามารถวางแผนการพูดให้อยู่ในกรอบของเวลาที่กำหนด					
36	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะไม่ให้คนอื่นร่วมคิดแก้ปัญหาด้วย					
37	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ถูกต้องกับความเป็นจริงเหมาะสมกับโอกาส บุคคล เวลาและสถานที่					
38	ข้าพเจ้าพูดทักทายที่ประชุมในการทำหน้าที่พิธีกรได้					
39	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อถูกผู้ฟังจ้องมอง					
40	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะใช้เหตุผลไม่ใช่อารมณ์					
41	ข้าพเจ้าสามารถพูดเชื่อมโยงขั้นตอนต่างๆ ในหน้าที่พิธีกรได้					
42	ข้าพเจ้าสามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นโดยไม่เขินอาย					
43	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะแสดงใบหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	รายการ	ตรงกับตัวข้าพเจ้า				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
44	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ฟัง					
45	เมื่อมีการแสดงใดๆ ต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้ากลัวถูกล้อเลียนหรือถูกหัวเราะเยาะ					
46	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวเชิญประธานในการจัดอบรมเพื่อประกอบพิธีเปิดหรือปิดการอบรมได้					
47	ข้าพเจ้าสามารถพูดแนะนำและกล่าวขอบคุณวิทยากรได้					
48	เมื่อกำหนดหัวข้อให้โดยไม่มีเวลาเตรียมตัวข้าพเจ้าก็สามารถพูดได้					

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ ขอให้นักศึกษาพิจารณาข้อความตามรายการต่างๆ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษา ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
1	(ก) ความพึงพอใจต่อโปรแกรม โปรแกรมเหมาะสมกับนักศึกษา					
2	มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้					
3	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมน่าสนใจ					
4	มีกิจกรรมที่หลากหลาย					
5	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมเหมาะสมกับนักศึกษา					
6	การจัดกิจกรรมต่างๆ เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ของโปรแกรม					
7	กิจกรรมต่างๆ แฝงด้วยความรู้และแง่คิดที่ดี					
8	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นพบคำตอบ ด้วยตนเอง					
9	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน					
10	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา					
11	สื่อประกอบกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดทักษะการพูด การคิดแก้ปัญหา และการกล้าแสดงออก					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
	(ก) ความพึงพอใจต่อโปรแกรม					
12	สื่อประกอบกิจกรรมมีความหลากหลายและน่าสนใจ					
13	สื่อประกอบกิจกรรมเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละสถานการณ์					
14	ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้					
15	สื่อดิจิทัล (แสง สี เสียง) มีความเหมาะสม					
16	ระยะเวลาเข้าร่วมโปรแกรม (3 วัน 2 คืน) มีความเหมาะสม					
17	อาหารกลางวัน อาหารว่างมีความเหมาะสม					
18	มีความคุ้มค่าในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้					
19	โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อโปรแกรม					
	(ข) ความพึงพอใจต่อวิทยากร					
20	มีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่างๆ					
21	สามารถกระตุ้นให้นักศึกษากระตือรือร้นในการทำกิจกรรม					
22	เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม					
23	สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
24	มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม					
25	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาวะผู้นำ					
26	มีศิลปะในการพูด การฟัง การใช้คำถาม การตอบคำถาม					
27	มีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ					
28	เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกอย่างทั่วถึง					
29	มอบหมายงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้อย่างเหมาะสม					
30	มีความตั้งใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ					
31	จัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม					
32	ประเมินผลได้สอดคล้องเหมาะสมกับนักศึกษา					
33	ประเมินผลได้สอดคล้องกับสภาพจริง					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
34	(ข) ความพึงพอใจต่อวิทยากร ประเมินผลแต่ละกิจกรรมทำให้นักศึกษาทราบจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุงพร้อมข้อเสนอแนะ					
35	ดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในระหว่างการเข้าร่วมโปรแกรม เป็นอย่างดี					
36	โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิทยากร					

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ผลการ Try-Out กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษา 4 แห่ง 60 คน

ผลการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การ นักศึกษาอาชีวศึกษา	ระดับภาวะผู้นำที่มี ค่าอำนาจจำแนก
1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ	0.491
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง	0.568
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา	0.456
4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์	0.518
5. มีความกระตือรือร้น	0.284
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	0.596
7. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น	0.507
8. รู้จักการทำงานเป็นทีม	0.375
9. มีมนุษยสัมพันธ์	0.494
10. มีคุณธรรมจริยธรรม	
10.1 มีความซื่อสัตย์	0.668
10.2 มีความเสียสละ	0.575
10.3 มีความยุติธรรม	0.697
10.4 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	0.626
11. มีบุคลิกภาพดี	0.608
12. การกล้าตัดสินใจ	0.669

ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.881

ผลจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
	ตอนที่ 1 เกี่ยวกับภาพรวมของ โปรแกรม							
1	(ก) คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม เขียนได้ชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำแต่ละข้อ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	(ข) ความเป็นมาและความสำคัญของ โปรแกรม							
3	เขียนได้กระชับชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ระบุปัญหาได้สอดคล้องกับสภาพความ เป็นจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	สมเหตุสมผลที่ต้องสร้างโปรแกรมนี	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	(ค) หลักการของโปรแกรม							
6	เขียนได้ชัดเจน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
7	มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	(ง) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม							
8	เขียนได้ชัดเจน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
9	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	สอดคล้องกับความเป็นมาและ ความสำคัญของโปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	(จ) เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม							
12	น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	มีประโยชน์นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	จัดลำดับได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
17	เหมาะสมกับระยะเวลา 3 วัน 2 คืน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
18	(ฉ) กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม สอดคล้องกับหลักการของโปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	มีลำดับขั้นตอนชัดเจนและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	(ช) เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม ใช้วิธีการที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	เอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของ โปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	(ซ) สื่อที่ใช้ในโปรแกรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	นำไปใช้ได้จริงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31	(ณ) การวัดและประเมินผล สามารถตรวจสอบการบรรลุ วัตถุประสงค์ของโปรแกรมได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32	สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับ รายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม (19 เรื่อง)							
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผล ตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	กระตุ้นความสนใจกลุ่มเป้าหมายได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้ เหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมได้	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของ กิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	มีประโยชน์และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแบบประเมินภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

ข้อ	รายการ	ข้อความทาง ตรงกับความ ตรงกับวัตถุประสงค์ข้อที่	ความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป	
			1	2	3	4	5			
1	ในการติดต่อสื่อสารข้าพเจ้าจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นในการทักทายคนอื่นก่อน	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสนทนากับทุกคนไม่จำกัดเพศหรือวัย	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจว่าคนอื่นจะเข้าใจข้าพเจ้าพูดหรือไม่	-	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ข้าพเจ้าสามารถที่จะเข้าใจคนอื่นที่พูดได้	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	ข้าพเจ้าไม่สามารถหาเหตุผลประกอบการวิจารณ์การพูดของคนอื่นได้	-	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารโดยการพูดให้เพื่อนๆ เข้าร่วมกิจกรรมได้	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	ข้าพเจ้าไม่สามารถออกเสียงการพูดได้ถูกต้องตามหลักภาษา	-	1	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
8	ขณะเพื่อนสมาชิกเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้คนอื่นคล้อยตามได้ ไม่ว่าจะเรื่องดีหรือไม่ดี	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่สามารถทำให้ผู้ฟังประทับใจได้	-	1	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
11	ข้าพเจ้าจะแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะก่อนที่จะพูดต่อหน้าคนอื่น	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	การพูดต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้าจะพูดได้อย่างชัดเจนชัดคำ	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ข้อความทาง	ตรงกับวัตถุประสงค์ข้อที่	ความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
				1	2	3	4	5		
13	ข้าพเจ้าไม่สามารถวางแผนการพูดให้อยู่ในกรอบของเวลาที่กำหนด	-	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	ข้าพเจ้าพูดทักทายที่ประชุมในการทำหน้าที่พิธีกรได้	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	ข้าพเจ้าสามารถพูดเชื่อมโยงขั้นตอนต่างๆ ในหน้าที่พิธีกรได้	+	1	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
16	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ฟัง	-	1	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
17	ข้าพเจ้าสามารถพูดแนะนำและกล่าวขอบคุณวิทยากรได้	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะแสดงใบหน้าท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม	-	1	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
19	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวเชิญประธานในการจัดอบรมเพื่อประกอบพิธีเปิดหรือปิดการอบรมได้	+	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	การพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ข้าพเจ้าจะรู้สึกประหม่า	-	2	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
21	ข้าพเจ้าชอบอาสาตนเองในการออกนำเสนองานหน้าชั้น	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะพูดในงานที่เป็นพิธีการ	-	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	เมื่อได้รับมอบหมายงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะนำสมาชิกในการทำงาน	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	ข้าพเจ้าประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารต่างๆ ให้เพื่อนได้ทราบโดยไม่อาย	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า	-	2	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ข้อความทาง ตรงกับวัตถุประสงค์ข้อที่	ความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป	
			1	2	3	4	5			
26	ข้าพเจ้ากลัวที่จะพูดต่อหน้าคน จำนวนมาก	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	หากมีการเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้า จะรอให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นก่อน	-	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	เมื่อกำหนดหัวข้อให้อย่างฉับพลัน ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลกลัวพูดไม่ได้	-	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวนำเพื่อนๆ ใน กิจกรรมหน้าเสาธงได้	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	ข้าพเจ้ามองว่าคนอื่นๆ ก็เหมือนกับ ข้าพเจ้าไม่ควรที่จะอาย	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะแสดงออกต่อ หน้าคนอื่น	-	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ถูกต้องกับความ เป็นจริงเหมาะสมกับโอกาส บุคคล เวลาและสถานที่	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อ ถูกผู้ฟังจ้องมอง	-	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34	ข้าพเจ้าสามารถนำเสนอผลงานหน้า ชั้นโดยไม่เขินอาย	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
35	เมื่อมีการแสดงใดๆ ต่อหน้าคนอื่น ข้าพเจ้ากลัวถูกล้อเลียนหรือถูก หัวเราะเยาะ	-	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36	เมื่อกำหนดหัวข้อให้โดยไม่มีเวลา เตรียมตัวข้าพเจ้าก็สามารถพูดได้	+	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37	ข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาทุกครั้งจะต้อง ไตร่ตรองให้รอบครอบ	+	3	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ข้อความทาง ตรงกับวัตถุประสงค์ข้อที่	ความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป	
			1	2	3	4	5			
38	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะสรุปตัดสิน วิธีการแก้ปัญหาโดยอยู่บนพื้นฐาน ของเหตุผลได้	-	3	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
39	สิ่งไหนที่ไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะปรึกษา คนอื่น	+	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40	ข้าพเจ้าไม่สามารถคิดในสิ่งที่ สร้างสรรค์ได้	-	3	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
41	ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะ วิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้	+	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
42	เมื่อมีอุปสรรคเกิดขึ้นข้าพเจ้าจะหา วิธีเพื่อให้ผ่านอุปสรรคนั้นให้ได้	+	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
43	ข้าพเจ้ายอมดำเนินการตามเพื่อนที่มี เหตุผลที่ดีกว่า	+	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
44	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะ หน้าในการทำหน้าที่พิธีกรได้	+	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
45	เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ข้าพเจ้าไม่มั่นใจที่ จะวิเคราะห์สาเหตุของปัญหานั้นได้	-	3	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
46	ข้าพเจ้าหาแนวทางที่หลากหลาย และเลือกแนวทางที่ดีที่สุดในการ แก้ปัญหา	+	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
47	เมื่อข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาได้ตรง อย่างดีแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ยอม เปลี่ยนแปลงความคิดนั้นแม้คนอื่นมี เหตุผลที่ดีกว่า	-	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
48	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะ สอบถามคนที่ใกล้ชิดปัญหานั้น	+	3	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ข้อความทาง ตรงกับวัตถุประสงค์ข้อที่	ความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป	
			1	2	3	4	5			
49	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะไม่ให้คนอื่นร่วมคิดแก้ปัญหาด้วย	-	3	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
50	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะใช้เหตุผลไม่ใช่อารมณ์	+	3	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผลการ Try-Out กับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา 4 แห่ง 65 คน

ข้อ	รายการ	ค่าอำนาจ จำแนก	สรุป
1	ในการติดต่อสื่อสารข้าพเจ้าจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นในการทักทายคนอื่นก่อน	0.921	ใช้ได้
2	การพูดต่อหน้าคนจำนวนมากข้าพเจ้าจะรู้สึกประหม่า	0.826	ใช้ได้
3	ข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาทุกครั้งจะต้องไตร่ตรองให้รอบครอบ	0.891	ใช้ได้
4	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสนทนากับทุกคนไม่จำกัดเพศหรือวัย	0.896	ใช้ได้
5	ข้าพเจ้าชอบอาสาตนเองในการออกนำเสนองานหน้าชั้น	0.925	ใช้ได้
6	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะสรุปตัดสินวิธีการแก้ปัญหาโดยอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลได้	0.873	ใช้ได้
7	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจว่าคนอื่นจะเข้าใจข้าพเจ้าพูดหรือไม่	0.873	ใช้ได้
8	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะพูดในงานที่เป็นพิธีการ	0.862	ใช้ได้
9	สิ่งไหนที่ไม่เข้าใจข้าพเจ้าจะปรึกษาคนอื่น	-0.144	ใช้ไม่ได้
10	ข้าพเจ้าสามารถที่จะเข้าใจคนอื่นที่พูดได้	0.910	ใช้ได้
11	เมื่อได้รับมอบหมายงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะนำสมาชิกในการทำงานนั้น	0.908	ใช้ได้
12	ข้าพเจ้าไม่สามารถคิดในสิ่งที่สร้างสรรค์ได้	0.836	ใช้ได้
13	ข้าพเจ้าไม่สามารถหาเหตุผลประกอบการวิจารณ์การพูดของคนอื่นได้	0.866	ใช้ได้
14	ข้าพเจ้าประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารต่างๆ ให้เพื่อนได้ทราบโดยไม่อาย	0.903	ใช้ได้
15	ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้	0.894	ใช้ได้
16	ข้าพเจ้าสามารถสื่อสารโดยการพูดให้เพื่อนๆ เข้าร่วมกิจกรรมได้	0.905	ใช้ได้
17	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อไม่มีการเตรียมตัวล่วงหน้า	0.834	ใช้ได้
18	เมื่อมีอุปสรรคเกิดขึ้นข้าพเจ้าจะหาวิธีให้ผ่านอุปสรรคนั้น	0.901	ใช้ได้
19	ข้าพเจ้าไม่สามารถออกเสียงพูดได้ถูกต้องตามหลักภาษา	0.805	ใช้ได้
20	ข้าพเจ้ากล้าที่จะพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก	0.902	ใช้ได้
21	ข้าพเจ้ายอมดำเนินการตามเพื่อนที่มีเหตุผลที่ดีกว่า	-0.066	ใช้ไม่ได้
22	ขณะเพื่อนสมาชิกเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะตั้งใจฟัง	0.874	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ค่าอำนาจ จำแนก	สรุป
23	หากมีการเสนอความคิดเห็นข้าพเจ้าจะรอให้เพื่อนเสนอความคิดเห็นก่อน	0.835	ใช้ได้
24	ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการทำหน้าที่พิธีกรได้	0.898	ใช้ได้
25	ข้าพเจ้าสามารถพูดให้คนอื่นคล้อยตามได้ ไม่ว่าจะเรื่องดีหรือไม่ดี	0.895	ใช้ได้
26	เมื่อกำหนดหัวข้อให้อย่างฉับพลันข้าพเจ้ารู้สึกกังวลกลัวพูดไม่ได้	0.890	ใช้ได้
27	เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ข้าพเจ้าไม่มั่นใจที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหานั้นได้	0.851	ใช้ได้
28	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่สามารถทำให้ผู้ฟังประทับใจได้	0.879	ใช้ได้
29	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวนำเพื่อนๆ ในกิจกรรมหน้าเสาธงได้	0.911	ใช้ได้
30	ข้าพเจ้าหาแนวทางที่หลากหลายและเลือกแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา	0.919	ใช้ได้
31	ข้าพเจ้าจะแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะก่อนที่จะพูด ต่อหน้าคนอื่น	0.920	ใช้ได้
32	ข้าพเจ้ามองว่าคนอื่น ๆ ก็เหมือนกับข้าพเจ้าไม่ควรที่จะอาย	0.920	ใช้ได้
33	เมื่อข้าพเจ้าคิดแก้ปัญหาได้ตรงรอยางดีแล้ว ข้าพเจ้าจะไม่ยอมเปลี่ยนแปลงความคิดนั้นแม้คนอื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า	0.819	ใช้ได้
34	การพูดต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้าจะพูดได้อย่างชัดถ้อยชัดคำ	0.907	ใช้ได้
35	ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะแสดงออกต่อหน้าคนอื่น	0.840	ใช้ได้
36	การแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะถามคนที่ใกล้ชิดปัญหานั้น	0.900	ใช้ได้
37	ข้าพเจ้าไม่สามารถวางแผนการพูดให้อยู่ในกรอบของเวลาที่กำหนด	0.817	ใช้ได้
38	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะไม่ให้คนอื่นร่วมคิดแก้ปัญหาด้วย	0.869	ใช้ได้
39	ข้าพเจ้าแสดงออกได้ถูกต้องกับความเป็นจริงเหมาะสมกับโอกาส บุคคล เวลาและสถานที่	0.914	ใช้ได้
40	ข้าพเจ้าพูดทักทายที่ประชุมในการทำหน้าที่พิธีกรได้	0.903	ใช้ได้
41	ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่มั่นใจในการพูดเมื่อถูกผู้ฟังจ้องมอง	0.854	ใช้ได้
42	ในการแก้ปัญหาต่างๆ ข้าพเจ้าจะใช้เหตุผลไม่ใช่อารมณ์	0.914	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ค่าอำนาจ จำแนก	สรุป
43	ข้าพเจ้าสามารถพูดเชื่อมโยงขั้นตอนต่างๆ ในหน้าที่ พิธีกรได้	0.904	ใช้ได้
44	ข้าพเจ้าสามารถนำเสนอผลงานหน้าชั้นโดยไม่เขินอาย	0.905	ใช้ได้
45	ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะแสดงใบหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ประกอบการพูดได้อย่างเหมาะสม	0.884	ใช้ได้
46	ในการพูดสื่อสารแต่ละครั้งข้าพเจ้าไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ ของผู้ฟัง	0.887	ใช้ได้
47	เมื่อมีการแสดงใดๆ ต่อหน้าคนอื่นข้าพเจ้ากลัวถูกล้อเลียน หรือถูกหัวเราะเยาะ	0.865	ใช้ได้
48	ข้าพเจ้าสามารถกล่าวเชิญประธานในการจัดอบรมเพื่อ ประกอบพิธีเปิดหรือปิดการอบรมได้	0.897	ใช้ได้
49	ข้าพเจ้าสามารถพูดแนะนำและกล่าวขอบคุณวิทยากรได้	0.899	ใช้ได้
50	เมื่อกำหนดหัวข้อให้โดยไม่มีเวลาเตรียมตัวข้าพเจ้า ก็สามารถพูดได้	0.923	ใช้ได้
เดิมค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.991 ตัดออก 2 ข้อ (ข้อ 9 และ ข้อ 21) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.994			ใช้ได้

**ผลจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรม**

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
	(ก) ความพึงพอใจต่อโปรแกรม							
1	โปรแกรมเหมาะสมกับนักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมน่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	มีกิจกรรมที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมเหมาะสมกับ นักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6	การจัดกิจกรรมต่างๆ เอื้อต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	กิจกรรมต่างๆ แฝงด้วยความรู้และแง่คิด ที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	กิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	สื่อประกอบกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดทักษะ การพูด การคิดแก้ปัญหา และการกล้า แสดงออก	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	สื่อประกอบกิจกรรมมีความหลากหลาย และน่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	สื่อประกอบกิจกรรมเหมาะสมกับ กิจกรรมในแต่ละสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	ได้รับความรู้และประสบการณ์ในการเข้า ร่วมโปรแกรมครั้งนี้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	นักศึกษามีความมั่นใจในการนำความรู้ และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
16	โสตทัศนูปกรณ์ (แสง สี เสียง)มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	0	0	0.6	ใช้ได้
17	ระยะเวลาเข้าร่วมโปรแกรม (3 วัน 2 คืน) มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	อาหารกลางวัน อาหารว่างมีความเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
19	มีความคุ้มค่าในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อโปรแกรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	(ข) ความพึงพอใจต่อวิทยากร มีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22	สามารถกระตุ้นให้นักศึกษากระตือรือร้นในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26	เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาวะผู้นำ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	มีศิลปะในการพูด การฟัง การใช้คำถาม การตอบคำถาม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	มีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	มอบหมายงานเดี่ยวหรืองานกลุ่มได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31	มีความตั้งใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32	จัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละคน					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
33	ประเมินผลได้สอดคล้องเหมาะสมกับ นักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34	ประเมินผลได้สอดคล้องกับสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
35	ประเมินผลแต่ละกิจกรรมทำให้นักศึกษา ทราบจุดเด่น จุดที่ควรปรับปรุงพร้อม ข้อเสนอแนะ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36	ดูแลเอาใจใส่นักศึกษาในระหว่างการเข้า ร่วมโปรแกรมเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37	โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อ วิทยากร	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ผลการประเมินความเหมาะสมรายละเอียดของกิจกรรม 19 กิจกรรมจากผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน
ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 1 (การละลายพฤติกรรม)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.00	.86	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.77	.44	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
	(ค) เวลาที่ใช้			
6	เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.44	.52	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.52	มากที่สุด
	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม			
8	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	.70	มาก
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.22	.44	มาก
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.44	.52	มาก
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	5.00	.00	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.55	.52	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.66	.50	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.88	.33	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5.00	.00	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.88	.33	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.66	.50	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 1 (การละลายพฤติกรรม) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.55	.52	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
	(ข) แนวสรุป			
25	มีความชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	5.00	.00	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 2 (ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	3.77	.83	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.66	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.55	.52	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.70	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.55	.72	มากที่สุด
	(ค) เวลาที่ใช้			
6	เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.44	.72	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์กิจกรรม	4.33	.50	มาก
	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม			
8	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.22	.66	มาก
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.33	.50	มาก
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.44	.52	มาก
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	5.00	.00	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.55	.72	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.72	มาก
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็น	4.88	.33	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 2 (ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.55	.52	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.55	.52	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.66	.50	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.55	.52	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 3 (เรียนรู้ภาวะผู้นำ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.33	.70	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.88	.33	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.22	.66	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.55	.72	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 3 (เรียนรู้ภาวะผู้นำ) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.55	.52	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.88	.33	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.44	.72	มาก
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.72	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.55	.72	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.77	.44	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.77	.44	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.66	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.66	.50	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
	(ช) แนวสรุป			
25	มีความชัดเจน	4.33	.70	มาก
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 4 (การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.33	.70	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.88	.33	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 4 (การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.70	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	5.00	.00	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.77	.44	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.66	.50	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดง ความคิดเห็น	4.88	.33	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.88	.33	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.88	.33	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.66	.50	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.55	.52	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 5 (การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.55	.72	มากที่สุด
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.55	.52	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
	(ค) เวลาที่ใช้			
6	เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.44	.52	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม			
8	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.55	.72	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.52	มาก
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.55	.52	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.77	.44	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.77	.44	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.52	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.66	.50	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.77	.44	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.88	.33	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 5 (การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.55	.52	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
25	(ข) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 6 (บทบาทหน้าที่นักศึกษาองค์การฯกับการพูด)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.33	.70	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.50	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.33	.50	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.44	.52	มาก
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.55	.52	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.50	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.88	.33	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.66	.50	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.44	.52	มาก

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 6 (บทบาทหน้าที่นักศึกษาองค์การฯกับการพูด) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.66	.50	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.77	.44	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
(ฉ) การประเมินกิจกรรม				
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.66	.50	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.55	.52	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.55	.52	มากที่สุด
(ช) แนวสรุป				
25	มีความชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริงได้	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 7 (บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม				
1	น่าสนใจ	4.33	.70	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด
(ข) วัตถุประสงค์				
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.77	.44	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
(ค) เวลาที่ใช้				
6	เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
(ง) สื่อประกอบกิจกรรม				
8	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 7 (บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.77	.44	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	5.00	.00	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.66	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.66	.70	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.66	.50	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.88	.33	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.55	.52	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.70	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.66	.50	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.66	.50	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
	(ช) แนวสรุป			
25	มีความชัดเจน	4.55	.52	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 8 (ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจในวัยเด็ก)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.33	.70	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.77	.44	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
	(ค) เวลาที่ใช้			
6	เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.33	.50	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.52	มาก
	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม			
8	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.55	.52	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.50	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.88	.33	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.66	.50	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.52	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.66	.50	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.66	.50	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.66	.50	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 8 (ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจในวัยเด็ก) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
25	(ซ) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.66	.50	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริงได้	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 9 (บทบาทผู้นำหน้าเสาธง)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.55	.72	มากที่สุด
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.88	.33	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.44	.72	มาก
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.55	.72	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	5.00	.00	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.66	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.77	.44	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.66	.50	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.77	.44	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 9 (บทบาทผู้นำหน้าเสาธง) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.33	.70	มาก
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.72	มาก
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.70	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.77	.44	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.77	.44	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.70	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 10 (ศิลปะการพูดจูงใจ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.44	.72	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.77	.44	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.33	.70	มาก
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.22	.44	มาก

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 10 (ศิลปะการพูดจูงใจ) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.50	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.77	.44	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.66	.70	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.52	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.66	.50	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.55	.52	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.55	.72	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.77	.44	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.55	.52	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.55	.52	มากที่สุด
	(ช) แนวสรุป			
25	มีความชัดเจน	4.55	.50	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.52	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 11 (ศิลปะการเป็นพิธีกร)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.22	.83	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.50	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 11 (ศิลปะการเป็นพิธีกร) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.11	.60	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.77	.66	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.50	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.77	.44	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.44	.88	มาก
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.52	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.55	.52	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.55	.72	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.44	.88	มาก
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.55	.72	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.70	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.33	.70	มาก
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.33	.70	มาก
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.66	.50	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 12 (ฝึกการเป็นพิธีกรในการจัดอบรม)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.11	.78	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.88	.33	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.44	.52	มาก
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
	(ค) เวลาที่ใช้			
6	เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.22	.66	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม			
8	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.55	.52	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.44	.52	มาก
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.77	.44	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.44	.72	มาก
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.72	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.55	.72	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.44	.72	มาก
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.44	.72	มาก
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.44	.88	มาก
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.33	.86	มาก
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.70	มาก
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.33	.72	มาก
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.44	.70	มาก
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.33	.72	มาก

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 12 (ฝึกการเป็นพิธีกรในการจัดอบรม) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.55	.72	มากที่สุด
25	(ซ) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.66	.70	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.70	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.66	.70	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 13 (พูดตามหัวข้อที่กำหนด)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.22	.66	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.55	.72	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.33	.50	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.22	.66	มาก
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.33	.70	มาก
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.50	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.88	.33	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.33	.86	มาก
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.44	.72	มาก
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความ คิดเห็น	4.33	.70	มาก
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 13 (พูดตามหัวข้อที่กำหนด) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.66	.70	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.66	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.72	มาก
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.72	มาก
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.77	.66	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.70	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.44	.72	มาก
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.55	.72	มากที่สุด
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.66	.70	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.70	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.55	.72	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 14 (เรียนรู้พฤติกรรมการกล้าแสดงออก)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.44	.72	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.55	.52	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.11	.78	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.72	มาก
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.44	.52	มาก
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.33	.70	มาก

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 14 (เรียนรู้พฤติกรรมกรกล้าแสดงออก) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.55	.52	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.88	.33	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.33	.50	มาก
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.52	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.66	.50	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.66	.50	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.55	.52	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.44	.52	มาก
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.44	.52	มาก
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
	(ช) แนวสรุป			
25	มีความชัดเจน	4.44	.52	มาก
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.66	.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 15 (กระบวนการคิดแก้ปัญหา)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.66	.70	มากที่สุด
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.50	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 15 (กระบวนการคิดแก้ปัญหา) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.44	.52	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.55	.52	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.50	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.77	.44	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.44	.52	มาก
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.77	.44	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.77	.44	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.77	.44	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.77	.44	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.66	.50	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 16 (คิดให้เร็ว)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.55	.72	มากที่สุด
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.55	.52	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.50	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
	(ค) เวลาที่ใช้			
6	เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.33	.50	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.33	.50	มาก
	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม			
8	เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.44	.52	มาก
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.72	มาก
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.55	.52	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.66	.50	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.66	.50	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.22	.66	มาก
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.44	.72	มาก
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.55	.72	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.55	.72	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.66	.70	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.44	.72	มาก
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.44	.72	มาก
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.44	.72	มาก
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.44	.72	มาก

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 16 (คิดให้เร็ว) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.66	.70	มากที่สุด
25	(ซ) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.77	.66	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.66	.70	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.66	.70	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 17 (คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.33	.86	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.66	.50	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.50	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.66	.50	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	5.00	.00	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.44	.52	มาก
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.50	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.77	.44	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.55	.52	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.66	.50	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.66	.50	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 17 (คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.66	.50	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.66	.50	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.77	.44	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.66	.50	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 18 (ปัญหาของผู้นำ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
1	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม น่าสนใจ	4.44	.72	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.88	.33	มากที่สุด
3	(ข) วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.77	.44	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.88	.33	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.44	.52	มาก
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.11	.60	มาก
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.55	.72	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 18 (ปัญหาของผู้นำ) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.55	.72	มากที่สุด
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	4.88	.33	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม			
13	น่าสนใจ	4.55	.52	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.52	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น	4.66	.50	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.66	.50	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
	(ฉ) การประเมินกิจกรรม			
20	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.77	.44	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.77	.44	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.77	.44	มากที่สุด
	(ช) แนวสรุป			
25	มีความชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.88	.33	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 19 (สรุปผลที่คาดหวัง)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
	(ก) ชื่อเรื่องกิจกรรม			
1	น่าสนใจ	4.33	.70	มาก
2	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	4.66	.50	มากที่สุด
	(ข) วัตถุประสงค์			
3	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.88	.33	มากที่สุด
4	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	4.66	.50	มากที่สุด
5	มีความสำคัญต่อกลุ่มเป้าหมาย	5.00	.00	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมในกิจกรรมที่ 19 (สรุปผลที่คาดหวัง) (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
6	(ค) เวลาที่ใช้ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.55	.52	มากที่สุด
7	มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม	4.66	.50	มากที่สุด
8	(ง) สื่อประกอบกิจกรรม เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.33	.70	มาก
9	ส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ของกิจกรรม	4.22	.83	มาก
10	กระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมายได้	4.66	.70	มาก
11	จัดหาหรือผลิตใช้เองได้	5.00	.00	มากที่สุด
12	สามารถนำไปใช้ได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
13	(จ) วิธีการดำเนินกิจกรรม น่าสนใจ	4.55	.52	มากที่สุด
14	เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้เหมาะสม	4.55	.52	มากที่สุด
15	เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้อภิปรายแสดง ความคิดเห็น	4.77	.44	มากที่สุด
16	กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
17	ส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.66	.50	มากที่สุด
18	ทุกขั้นตอนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
19	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
20	(ฉ) การประเมินกิจกรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
21	มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.66	.50	มากที่สุด
22	มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.77	.44	มากที่สุด
23	ตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้	4.77	.44	มากที่สุด
24	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.88	.33	มากที่สุด
25	(ช) แนวสรุป มีความชัดเจน	4.77	.44	มากที่สุด
26	ตรงและครอบคลุมสาระสำคัญของกิจกรรม	4.77	.44	มากที่สุด
27	มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.77	.44	มากที่สุด

ผลการทดสอบค่าที ภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ศิลปะในการสื่อสาร และจิตใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	posttest	3.6990	20	.49266	.11016
	pretest	3.2354	20	.29238	.06538

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	posttest & pretest	20	-.167	.483

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig.(2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 posttest -pretest	.46354	.61334	.13715	.07118	.85591	3.38	19	.003

ผลการทดสอบค่าที ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ก่อนและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	posttest	4.6133	20	.21368	.04778
	pretest	3.6767	20	.40133	.08974

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	posttest & pretest	20	.151	.525

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig.(2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 posttest -pretest	.93667	.42521	.09508	.66465	1.20869	9.851	19	.000

ผลการทดสอบค่าที ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ก่อนและหลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการ
นักศึกษาอาชีวศึกษาไปแล้ว 2 เดือน จากการประเมินหลายกลุ่ม

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	posttest	4.4691	55	.31971	.04311
	pretest	3.2097	55	.53999	.07281

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	posttest & pretest	55	.481	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig.(2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	99% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 posttest -pretest	1.25939	.47725	.06435	1.08758	1.43121	19.57	54	.000

ภาพกิจกรรมการทดลองใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

นักศึกษาประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าสู่พิธีเปิด

ละลายพฤติกรรมเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ
ในการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

กิจกรรม Walk Rally ที่สร้างสรรค์ ร่วมมือกันแก้ปัญหา

รุ่งเช้าวันใหม่ แจ่มใส ด้วยการออกกำลังกาย
พอตอนสายฝึกให้กล้าแสดงออก

รุ่งเช้าอีกวัน ภารกิจสำคัญ ต้องเดินป่า

ปฏิบัติการพูด ตามหัวข้อที่กำหนด
ผู้ช่วยวิทยากรจดคำ Comment

ผู้นำหญิง ผู้นำชาย ฝึกให้ได้ทุกระบวน

จบลงอย่างสง่า พร้อมคุณค่า ได้ห้วงหากัน

ภาพการแสดงภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
หลังผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ

คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีพศึกษาพูดแจ้งข่าวสารหน้าเสาธง
ตลอดจนพูดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนนักเรียนนักศึกษา

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

โดย

จักรี ต้นเชื้อ

นักศึกษาปริญญาเอก
สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รายละเอียดของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบไปด้วย คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรม หลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เนื้อหาของโปรแกรม ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม สื่อที่ใช้ในโปรแกรม การวัดและประเมินผล ตลอดจนตารางโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ และรายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม

ความสำเร็จของโปรแกรมนี้นี้ผู้จัดทำต้องขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล และ ดร.อนันท์ งามสะอาด กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างและพัฒนาโปรแกรม ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนส่งเสริมให้โปรแกรมนี้นี้สำเร็จลงด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเล่มนี้ จะเป็นแนวทางในการยกระดับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนากิจกรรมนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาต่อไป

จักรี ต้นเชื้อ
ผู้จัดทำ

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม	1
ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม	2
แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรม	3
หลักการของโปรแกรม	6
วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	7
เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม	7
ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม	8
เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม	9
สื่อที่ใช้ในโปรแกรม	9
การวัดและประเมินผล	10
ตารางโปรแกรมเสริมสร้างฯ	11
รายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม	16
1. การละลายพฤติกรรม	16
2. ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน	21
3. การกล้าแสดงออก	25
4. การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally	31
5. กระบวนการคิดแก้ปัญหา	51
6. คิดให้เร็ว	56
7. คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม	61
8. บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน	69
9. ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจวัยเด็ก	82
10. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	85
11. ศิลปะการพูดจูงใจ	100
12. ศิลปะการเป็นพิธีกร	105
13. ฝึกการจัดอบรม	112
14. พูดตามหัวข้อที่กำหนด	131
15. บทบาทของคณะกรรมการองค์การฯกับการพูด	135
16. บทบาทผู้นำหน้าเสาธง	144
17. การพิชิตปัญหาในการทำงาน	151
18. ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การฯ	156
19. สรุปผลที่คาดหวัง	164
เอกสารอ้างอิง	167

คำชี้แจงในการใช้โปรแกรม

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นโปรแกรมใช้สำหรับพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษา ควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาทำความเข้าใจโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการรองคณบดีการศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษาทั้งหมดอย่างละเอียด ตั้งแต่ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม ไปจนถึง รายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม เพื่อจะได้มองเห็นแนวทางในการนำโปรแกรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การละลายพฤติกรรม ยิ่งทำได้ดีเพียงใด จะส่งผลให้ผู้เข้าร่วมในโปรแกรม แสดงออกถึงความกระตือรือร้นอยากร่วมกิจกรรมได้มากเพียงนั้น

3. กิจกรรมในเรื่อง ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดกติกา และแนวทางปฏิบัติร่วมกันเมื่อเข้าร่วมในโปรแกรม ระหว่างผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมกับผู้เข้าร่วมในโปรแกรม เป็นสิ่งสำคัญที่จะใช้เป็นแนวทางจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้นๆ

4. สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเพียงตัวอย่างประกอบความเข้าใจในการจัดกิจกรรม สามารถดัดแปลงหรือประยุกต์ใช้สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างอื่นที่หาง่าย เหมาะสมกับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมนั้นๆ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมเป็นสำคัญ

5. ทีมวิทยากรควรมีการประชุมร่วมกัน วางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ให้เข้าใจตรงกัน บางกิจกรรมจะมีข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากรไว้ให้ ควรมีการประสานผู้เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ เช่น ประสานฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ในการเปิดปิดไฟเครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์ หรือจอโปรเจ็คเตอร์ในห้องสัมมนา หรือประสานฝ่ายอาคารสถานที่เพื่อเตรียมอุปกรณ์ในแต่ละฐานของการจัดกิจกรรมเรื่อง การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally ในภาคสนาม เป็นต้น

6. นอกเหนือจากวัตถุประสงค์หลักของโปรแกรมแล้ว กิจกรรมต่างๆ ที่จัดในโปรแกรมนี้ วิทยากรควรบูรณาการสอดแทรกภาวะผู้นำที่เหลืออีก 9 ข้อ เข้าไปด้วย คือ

- 1) การมีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์
- 2) ความกระตือรือร้น
- 3) ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 4) การกล้าตัดสินใจ
- 5) ความรับผิดชอบและมุ่งมั่น
- 6) การทำงานเป็นทีม
- 7) มนุษย์สัมพันธ์
- 8) คุณธรรมจริยธรรม
- 9) บุคลิกภาพ

7. การนัดพบในการในช่วงเวลาพักรับประทานอาหารว่าง หรือ พักรับประทานอาหารกลางวัน เป็นสิ่งที่พึงกระทำ ตลอดจนการเล่าเรื่องซ้ำๆ สอดแทรกมุขตลก ให้เหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรม จะเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้นักศึกษาอยากเข้าร่วมกิจกรรม และเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมอย่างมีความสุข

8. ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโปรแกรมนี้ ควรใช้ผู้ช่วยวิทยากร 1 คน ต่อผู้เข้าร่วมในโปรแกรม 5 คน เพื่อสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมในโปรแกรมขณะดำเนินกิจกรรมต่างๆ

ความเป็นมาและความสำคัญของโปรแกรม

กิจกรรมของนักเรียนนักศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญต่อการพัฒนาความเจริญงอกงามของนักเรียนนักศึกษา ถ้าหากจะเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้ ย่อมต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ความคิด ทักษะคิด ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบต่อการพูดและการกระทำของตนเอง กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเอง เกิดความรู้จักตนเอง (Self realization) ดีขึ้น มีโอกาสพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาบุคลิกภาพแห่งการเป็นผู้นำ (Leadership) ได้มีโอกาสฝึกตนเองให้มีความรับผิดชอบ ได้สนองความสามารถและความสนใจของตนเองก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง (Self esteem) ได้เรียนรู้ถึงทักษะในการอยู่ร่วมกับคนอื่น

กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับความช่วยเหลือจากตัวแทนนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกและอาสาเข้ามาทำหน้าที่บริหารงานกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา” สมาชิกประกอบด้วยตัวแทนนักเรียนนักศึกษาจากชั้นปีต่างๆ มีตำแหน่งนายก องค์การฯ รองนายก เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ เภรัญญิก ปฏิคม และกรรมการต่างๆ ดำเนินงานเป็นผู้นำของนักเรียนนักศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่นการเข้าแถวหน้าเสาธง คณะกรรมการองค์การนักศึกษาจะเป็นผู้เตรียมเครื่องเสียง พูดเชิญชวนเพื่อนนักเรียนนักศึกษาร่วมเข้าแถวหน้าเสาธง นำสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตา ตลอดจนพูดประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้ทราบ นอกจากนี้กิจกรรมอื่นๆ เช่นการจัดอบรมสัมมนาต่างๆ การจัดปฐมนิเทศ การจัดปัจฉิมนิเทศ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้จัดเตรียมงานร่วมกับครู ตั้งแต่รับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม การจัดที่นั่งของนักเรียนนักศึกษา การพูดเชิญชวนให้ร่วมกิจกรรมที่จัดอยู่ในขณะนั้น การนัดพบ การเป็นพิธีกรเชิญประธาน เชิญวิทยากร กล่าวขอบคุณวิทยากร ในส่วนกิจกรรมที่จัดนอกสถานศึกษาเช่น การเดินรณรงค์ในเรื่องต่างๆ การนำนักเรียนนักศึกษาออกไปพัฒนาวัด หรือกิจกรรมถวายเทียนพรรษาถวายผ้าอาบน้ำฝนซึ่งกิจกรรมดังกล่าวก็เช่นเดียวกันต้องอาศัยคณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมร่วมกับครู คณะกรรมการองค์การจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ ซึ่งจากผลการวิจัยภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง 3 อันดับแรกที่ต้องได้รับการพัฒนาคือการมีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา ภาวะผู้นำดังกล่าวเป็นความสามารถของคณะกรรมการองค์การในการชักนำ จูงใจ ให้เพื่อนนักเรียนนักศึกษา ยอมรับความคิดหรือยอมรับการ ยอมรับปฏิบัติตาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้สูงขึ้นส่งผลต่อความสำเร็จและมีประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาต่อไป

แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานของโปรแกรม

ในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้ดำเนินการตามแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการพัฒนาภาวะผู้นำของนักศึกษาด้วยการใช้การรับรู้ด้วยตนเอง และการสร้างวินัยในตนเอง

แนวคิดของการพัฒนาภาวะผู้นำของนักศึกษาด้วยการใช้การรับรู้ด้วยตนเอง และการสร้างวินัยในตนเอง สรุปได้ดังนี้

1.1 การพัฒนาภาวะผู้นำด้วยการสร้างการรับรู้ด้วยตนเอง (Leadership Development Through Self-awareness) การรับรู้หรือการตระหนักรู้ (Awareness) เป็นการหยั่งลึกหรือเข้าใจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง การรับรู้หรือการรู้จักตนเอง (Self-awareness) ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะเน้นหรือจดจำในการพัฒนาตนเอง (Self-Development) ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องมีการป้อนกลับด้วยตนเอง

1.2 การพัฒนาภาวะผู้นำด้วยการสร้างวินัยในตนเอง (Leadership Development Through Self-discipline) การสร้างวินัยในตนเอง (Discipline) เป็นการปฏิบัติตนด้วยการควบคุมตนเองให้สามารถปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

2. แนวคิดการเรียนรู้แบบช่วยเสริมศักยภาพ

แนวคิดของการเรียนรู้แบบช่วยเสริมศักยภาพ ได้นำมาใช้เป็นแนวคิดในการจัดโปรแกรม สรุปได้ดังนี้

2.1 ผู้เข้าร่วมโปรแกรมจะได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้และการช่วยเหลือจะยุติลงเมื่อผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

2.2 ผู้เข้าร่วมโปรแกรมต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคลอื่น

2.3 งานที่มอบหมายให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม เป็นงานที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เข้าร่วมโปรแกรม

2.4 มีการประเมินความสามารถของผู้เข้าร่วมโปรแกรมอย่างต่อเนื่อง

3. แนวคิดการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม

แนวคิดการฝึกอบรมแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกระบวนการฝึกอบรมที่ยึดหลักการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น ได้นำมาใช้เป็นแนวคิดในการจัดโปรแกรม สรุปได้ดังนี้

3.1 เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมโปรแกรม

3.2 เป็นการเรียนรู้จากการกระทำจนทำให้เกิดความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องซึ่งเกิดจากความสนใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 ปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคนมีอยู่อย่างกว้างขวาง

3.4 มีการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมี 4 ประการดังนี้

1. ประสบการณ์ (Experience) โดยผู้เข้าร่วมโปรแกรมนำประสบการณ์เดิมของตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้

2. การสะท้อนความคิดและอภิปราย (Reflection and discussion) โดยผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้มีโอกาสแสดงออก เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง

3. ความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (Understanding and Conceptualization) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด

4. การทดลองหรือประยุกต์แนวคิด (Experiment or application) ผู้เข้าร่วมโปรแกรมนำเอาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์อื่นๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของตน

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ได้นำมาเป็นทฤษฎีในการจัดโปรแกรมนี้ ซึ่งเป็นการเน้นหลักการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) เกิดจากการที่บุคคลสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามเลียนแบบพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางสังคมโดยมีขั้นตอนของการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ดังนี้

4.1 ขั้นให้ความสนใจ (Attention Phase) ถ้าไม่มีขั้นตอนนี้ การเรียนรู้ อาจจะไม่เกิดขึ้น เป็นขั้นตอน ที่ผู้เรียนให้ความสนใจต่อตัวแบบ (Modeling) ความสามารถ ความมีชื่อเสียง และคุณลักษณะเด่นของตัวแบบจะเป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจ

4.2 ขั้นจำ (Retention Phase) เมื่อผู้เรียนสนใจพฤติกรรมของตัวแบบ จะบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ไว้ในระบบความจำของตนเอง ซึ่งมักจะจดจำเกี่ยวกับขั้นตอนการแสดง พฤติกรรม

4.3 ขั้นปฏิบัติ (Reproduction Phase) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนลองแสดง พฤติกรรมตามตัวแบบ ซึ่งจะส่งผลให้มีการตรวจสอบการเรียนรู้ที่ได้จดจำไว้

4.4 ขั้นจูงใจ (Motivation Phase) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นแสดงผลของการ กระทำ (Consequence) จากการแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ ถ้าผลที่ตัวแบบเคยได้รับ (Vicarious Consequence) เป็นไปในทางบวก (Vicarious Reinforcement) ก็จะจูงใจให้ ผู้เรียนอยากแสดงพฤติกรรมตามแบบ ถ้าเป็นไปในทางลบ (Vicarious Punishment) ผู้เรียน ก็มักจะงดเว้นการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ

5. ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ได้นำมาเป็นทฤษฎีในการจัดโปรแกรมนี้ สรุปได้ ดังนี้

5.1 การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Practice Experience) เป็นการ เรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำที่ง่ายไปหายากตามลำดับเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ให้มากขึ้น

5.2 การเรียนรู้ในการสร้างความคิดรวบยอด (Conceptual Knowledge) เป็นการเรียนรู้ที่สามารถสรุปความคิดรวบยอดเรื่องที่เป็นนามธรรมต่างๆ รวมถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลและวิธีการต่างๆ

5.3 การพัฒนาตนเอง (Self-development) เป็นการเรียนรู้ด้วย การพัฒนาความเข้าใจและความสามารถต่างๆ ด้วยตนเอง

5.4 การบูรณาการเพื่อนำไปใช้ (Integration) เป็นการประสานสัมพันธ์ประสบการณ์การสร้างความคิดรวบยอดและการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้วยตนเองด้วยการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

6. ทฤษฎีการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เป็นการ ใช้การเรียนรู้ หรือประสบการณ์ครั้งก่อน ที่มีผลต่อการเรียนรู้ครั้งหลัง โดยเฉพาะการถ่ายโอนการเรียนรู้ ทางบวก ซึ่งอาศัย การเรียนหรือประสบการณ์ครั้งก่อนสนับสนุนการเรียนรู้ใหม่ทำให้เรียนได้ ง่ายขึ้น เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เช่น เรียนการขี่จักรยานจนขี่จักรยานเป็น เมื่อไปหัดขี่ จักรยานยนต์ก็จะขี่เป็นเร็วกว่าคนที่ไม่เคยเรียนหรือมีประสบการณ์ในการขี่จักรยานมาก่อน ใน การดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมต้องการให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมไปสู่ ประสบการณ์ใหม่เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเรียนวิธีการ แก้ปัญหาจนแก้ปัญหาได้ แล้วนำวิธีการแก้ปัญหาไปใช้แก้ปัญหาที่ประสบใหม่ได้ ดังนั้นเพื่อ ให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ของผู้ที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำวิทยากรจึงควรทำดังนี้

6.1 ซึ่ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเห็นความสัมพันธ์ของบทเรียนในอดีต (ประสบการณ์เดิม) กับบทเรียนใหม่ที่กำลังเรียน (ในแง่ของความคล้ายคลึงกัน) เพื่อที่จะได้นำความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาใช้ในการเรียนบทเรียนใหม่

6.2 ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเข้าใจบทเรียนที่กำลังเรียนอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการเรียนบทเรียนต่อไป

6.3 ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเรียนเกินคือเรียนจนรู้และเข้าใจบทเรียนแล้วก็ยังทบทวนซ้ำๆ หรือเรียนซ้ำอีก เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่แน่นอนชัดเจนซึ่งสามารถที่จะนำไปใช้ในการเรียนบทเรียนใหม่ หรือในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้

หลักการของโปรแกรม

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นโปรแกรมที่สร้างขึ้นเป็นการเฉพาะ มีหลักการของโปรแกรดังนี้

1. มุ่งเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิค

2. พัฒนาภาวะผู้นำสอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค

3. ยึดนักศึกษาที่เข้าร่วมในโปรแกรมเป็นสำคัญ โดยให้นักศึกษาได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ในกลุ่มได้ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น และจะปรับตัวให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้

4. วิทยากรจัดกิจกรรมโดยกระตุ้นส่งเสริมให้นักศึกษาค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ค้นพบศักยภาพของตนเอง และพัฒนาศักยภาพด้วยตนเอง ภายใต้อำนาจแนะนำให้การปรึกษาจาก วิทยากร เพราะการค้นพบความจริงใดๆ ด้วยตนเอง นักศึกษาจะเกิดความประทับใจและจดจำ ได้ดี ตลอดจนเกิดความคงทนของความรู้ นั้น

5. พฤติกรรมของนักศึกษาที่เกิดขึ้นเน้นให้แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำ ซึ่งนักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ตลอดจนประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์ของโปรแกรม

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นโปรแกรมใช้สำหรับพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วัตถุประสงค์ของโปรแกรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเกิดภาวะผู้นำ ดังนี้

1. มีศิลปะในการสื่อสารและการจูงใจ
2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา

ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรม

เนื้อหาที่ใช้ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

1. ศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ เนื้อหาประกอบด้วย บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ บทบาทของคณะกรรมการองค์การฯกับการพูด ศิลปะการพูดจูงใจ ศิลปะการเป็นพิธีกร ฝึกการจัดอบรม และพูดตามหัวข้อที่กำหนด
2. การกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง เนื้อหาประกอบด้วย การกล้าแสดงออก ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การฯ ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจวัยเด็ก และบทบาทผู้นำหน้าเสาธง
3. ความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา เนื้อหาประกอบด้วย การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally กระบวนการคิดแก้ปัญหา คิดให้เร็ว คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม และการพิชิตปัญหาในการทำงาน

ลำดับขั้นในการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประเมินก่อนเข้าร่วมโปรแกรม โดยนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประเมินภาวะผู้นำของตนเองก่อนที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโปรแกรม
2. การละลายพฤติกรรม เป็นการสร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ทำลายกำแพงหรือเกราะของแต่ละคนให้เข้ากันได้อย่างสนิทใจเพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน
3. การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามโปรแกรม ใช้การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม (Learning by the group) กระตุ้นให้นักศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหาหรือประสบการณ์ผ่านกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่ม วัตถุประสงค์และประเมินผลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ประเมินพฤติกรรมที่เกิดขึ้นขณะดำเนินกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามโปรแกรม มีขั้นตอนดังนี้
  - 3.1 ขั้นนำ เป็นขั้นที่วิทยากรเตรียมตัวนักศึกษาก่อนเริ่มเรียนรู้กิจกรรม โดยวิทยากรนำเอาความรู้และประสบการณ์ของนักศึกษาที่มีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งทำได้โดยการหาเรื่องเล่า มุขตลก หรือกิจกรรมที่กระตุ้นเร้าความสนใจของนักศึกษา แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาหรือเรื่องที่จะเรียนรู้ในกิจกรรมที่ดำเนินอยู่นั้น ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเพลิดเพลินไม่เบื่อและเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น
  - 3.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการเรียนรู้ เพราะเป็นขั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียด โดยผ่านกิจกรรมนั้นๆ เพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่วางไว้ วิทยากรต้องเลือกสื่อให้ตรงกับเนื้อหา และนำเทคนิควิธีการต่างๆ มาใช้ หรืออาจจะใช้สื่อหลายแบบก็ได้ ต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนการใช้สื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อในขั้นนี้จะต้องเป็นสื่อที่เสนอความรู้อย่างละเอียดถูกต้องและชัดเจนแก่นักศึกษา
  - 3.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นตอนที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรม นำสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมที่ผ่านมา สรุปเป็นเนื้อหาความรู้ อย่างถูกต้องและเข้าใจ ตรงตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ตั้งไว้ วิทยากรควรกระตุ้นให้นักศึกษาได้อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แล้วกระตุ้นให้สรุปเป็นความคิดรวบยอดด้วยตัวนักศึกษาเอง
4. ประเมินหลังเข้าร่วมโปรแกรม โดยนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประเมินภาวะผู้นำของตนเองหลังจากเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโปรแกรมไปแล้ว ตลอดจนประเมินความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้

เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรม

เทคนิคที่ใช้ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษาประกอบด้วย

1. การบรรยาย
2. การอภิปรายกลุ่ม
3. การระดมสมอง
4. การแสดงบทบาทสมมติ
5. เกม
6. เพลง
7. การฝึกปฏิบัติ
8. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์

สื่อที่ใช้ในโปรแกรม

สื่อที่ใช้ในโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษาประกอบด้วย

1. โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
2. เอกสารสำหรับผู้เข้าร่วมโปรแกรม
3. วัสดุอุปกรณ์ในแต่ละกิจกรรม
4. วัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกกิจกรรม เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย
โปรเจ็คเตอร์ ไมโครโฟน เครื่องขยายเสียง โทรโข่ง เป็นต้น

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

1. ประเมินภาวะผู้นำก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

1.1 ประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งมี 12 ข้อ โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

1.2 ประเมินภาวะผู้นำในส่วนที่จะพัฒนาโดยเฉพาะซึ่งมี 3 ข้อ 48 รายการ โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น

2. ประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาในขณะดำเนินการแต่ละกิจกรรมของโปรแกรม ผู้ช่วยวิทยากรประเมินระดับพฤติกรรมของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมในแต่ละกิจกรรมโดยใช้แบบประเมินในแต่ละกิจกรรม

3. ประเมินภาวะผู้นำเมื่อสิ้นสุดโปรแกรม

3.1 ประเมินภาวะผู้นำในส่วนที่พัฒนาโดยเฉพาะซึ่งมี 3 ข้อ 48 รายการ โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำที่มีความต้องการจำเป็น

3.2 ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรม โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรม

3.3 ประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาซึ่งมี 12 ข้อ โดยใช้แบบประเมินภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาเมื่อกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาครบ 2 เดือน

**ตารางโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา**

วันที่ 1

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ
08.00-09.00	- รายงานตัว - ประเมินก่อน เข้าโปรแกรม	- ลงทะเบียน, จัดทำป้ายชื่อ, แจก แฟ้มเอกสาร/อุปกรณ์ - ทำแบบประเมินพฤติกรรม ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	แฟ้มเอกสาร แบบประเมิน
09.00-09.30	พิธีเปิดการ อบรม	- กล่าวรายงานผู้กล่าวคือ..... - กล่าวเปิดงานประธานเปิดงาน คือ.....	คำกล่าว รายงาน / คำกล่าวเปิด
09.30-10.00	1) การละลาย พฤติกรรม	- สัมภาษณ์สมาชิก - นำเสนอ อภิปรายและสรุปร่วมกัน	เอกสารชุด กิจกรรมที่ 1
10.00-10.15	พักรับประทานอาหารว่าง		
10.15-12.00	2) ความ คาดหวัง และข้อตกลง ร่วมกัน	- แบ่งกลุ่มนักศึกษาระดมความคิด สิ่งที่คาดหวัง - แต่ละกลุ่มนำเสนอความคาดหวัง หน้าชั้น - วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุป - สร้างกติกาในการอยู่ร่วมกันเพื่อ เป็นมติของการเข้าร่วมโปรแกรม	เอกสาร 1- 3 ในชุด กิจกรรม กระดาษ ฟลิปชาร์ท ปากกาเคมี
12.00-13.00	รับประทานอาหารกลางวัน		
13.00-14.00	3) การกล้า แสดงออก	- เลือกคนกล้า และคนที่ไม่กล้า ร้องเพลง - ระดมความคิดแยกพฤติกรรม แล้วนำเสนอ	เอกสาร 1-3 กระดาษ ฟลิปชาร์ท
14.00-14.15	พักรับประทานอาหารว่าง		

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ
14.15-17.00	4) การแก้ปัญหา ของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally	- แบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม - เลือกประธาน เลขานุ และสมาชิก ในแต่ละกลุ่ม - หมุนเวียนเข้ากิจกรรมในฐานความรู้ต่างๆ	-อุปกรณ์ตามฐาน -เอกสารหมายเลข 1-7
17.00-18.30	ภารกิจส่วนตัว / เคารพธงชาติ / รับประทานอาหารเย็น		
18.30-19.15	5) กระบวนการคิดแก้ปัญหา	- แบ่งกลุ่มคิดแก้โจทย์ปัญหา - นำเสนอ อภิปรายและสรุปกิจกรรม	เอกสาร 1-3
19.15-19.45	6) คิดให้เร็ว	- สร้างความสำคัญเรื่องความเร็ว - คิดแก้ปัญหาด้วยความเร็ว - ระดมความคิด - อภิปราย และสรุปกิจกรรม	เอกสาร 1-3 กระดาศ ฟลิปชาร์ท ปากกา
19.45-21.00	7) คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม	- แบ่งกลุ่มคิดหาเหตุผล 3 กลุ่ม - คิดหาเหตุผลรายบุคคล - ระดมความคิดในกลุ่ม - นำเสนอ อภิปราย และสรุป	เอกสาร 1-4 กระดาศ ฟลิปชาร์ท
21.00-21.15	ไหว้พระ / นัดหมาย/ เข้านอน		

วันที่ 2

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ
05.00-05.30	ตื่นนอน / ภารกิจส่วนตัว		
05.30-07.00	ออกกำลังกาย	- กายบริหารผู้นำ - ฝึกการเป็นผู้นำออกกำลังกาย	นกหวีด
07.00-08.00	ภารกิจส่วนตัว / เคารพธงชาติ / รับประทานอาหารเช้า		
08.00-10.15	8) บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน	- แบ่งกลุ่มนักศึกษาเล่นเกมหลายกระซิบ - วิทยากรเสริมบุคลิกภาพและหลักการพูด	PPTการพูดในที่ชุมชน

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ
10.15-10.30	พักรับประทานอาหารว่าง		
10.30-12.00	9) ฝึกพูด แนะนำตัว/ ความประทับใจ ในวัยเด็ก	- ร้องเพลงเพื่อเตรียมความพร้อม - พูดแนะนำตัวเอง - พูดความประทับใจในวัยเด็ก	- แบบ ประเมิน - นาฬิกาจับ เวลา - กระดาษ ลงคะแนน
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน		
13.00-14.30	10) การ สื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ	- การสื่อสารทางเดียวและสองทาง - สรุปกิจกรรมด้วย PPT เรื่อง การ สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	เอกสาร ประกอบ กิจกรรม PPT
14.30-14.45	พักรับประทานอาหารว่าง		
14.45-16.30	11) ศิลปะการ พูดจูงใจ	- นักศึกษาชมวีดิทัศน์การพูด - ร่วมกันอภิปรายและสรุปวิธีการพูด จูงใจ - ฝึกปฏิบัติการพูดจูงใจหน้าชั้นเรียน	- วิดีทัศน์ การพูด - เอกสาร 1,2 - สลาก รายชื่อ
16.30-17.30	12) ศิลปะการ เป็นพิธีกร	- แสดงบทบาทพิธีกร - ระดมความคิด - อภิปรายเรื่องศิลปะการเป็นพิธีกร	- ปากกาเคมี - กระดาษ ฟลิปชาร์ต - บทพูด พิธีกร
17.30-18.30	ภารกิจส่วนตัว / เคารพธงชาติ / รับประทานอาหารเย็น		
18.30-21.00	13) ฝึกการจัด อบรม	- อาสาสมัครแสดงบทบาทต่างๆ - ระดมความคิด แสดงบทบาท ร่วมอภิปราย	- เอกสาร หมายเลข 1-4 ในชุด กิจกรรม
21.00-21.15	ไหว้พระ / นัดหมาย / เข้านอน		

วันที่ 3

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ
05.00-05.30	ตื่นนอน / ภารกิจส่วนตัว		
05.30-07.00	ออกกำลังกาย	เดินป่าเพื่อศึกษาธรรมชาติรอบอุทยานแห่งชาติภูผายล	เส้นทางเดินป่า
07.00-08.00	ภารกิจส่วนตัว / เคารพธงชาติ / รับประทานอาหารเช้า		
08.00-10.00	14) พุดตามหัวข้อที่กำหนด	- จับสลากพุดหน้าห้องรายบุคคล - วิเคราะห์ประเมิน แนะนำรายบุคคล	สลากหัวข้อพุด นาฬิกาจับเวลา
10.00-10.15	พักรับประทานอาหารว่าง		
10.15-11.00	15) บทบาทของคณะกรรมการองค์การฯกับการพุด	- แบ่งกลุ่มเล่นเกมยิงเรือ - เรียนรู้บทบาทหน้าที่ในตำแหน่งคณะกรรมการ - วิเคราะห์กิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาร่วมกัน - นำเสนอกิจกรรม	- ใบงาน - ปากกาเคมี - กระดาษ - ฟลิปชาร์ต
11.00-12.00	16) บทบาทผู้นำหน้าเสาธง	- ร้องเพลงเพื่อเตรียมความพร้อม - ฝึกเขียนและพุด(ปรัชญา สอศ. , ปรัชญาวิทยาลัย, เพลงชาติ, สวดมนต์, แม่เมตตา เพลงสรรเสริญพระบารมี)	- PPT - เอกสาร1-4 ในชุดกิจกรรม
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน		
13.00-14.15	17) การพิชิตปัญหาในการทำงาน	- กิจกรรมปัญหาของผู้นำ - นำเสนอผลงาน	- ปากกาเคมี - กระดาษ - ฟลิปชาร์ต
14.15-14.30	พักรับประทานอาหารว่าง		

เวลา	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อ
14.30-15.20	18) ภาวะผู้นำ ของ คณะกรรมการ องค์การฯ	- ประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำ - ระดมความคิดเกี่ยวกับผู้นำและ ภาวะผู้นำ - ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ องค์การฯ	- ใบประเมิน ตนเอง - กระดาษ ฟลิปชาร์ต
15.20-15.50	19) สรุปผล ที่คาดหวัง	- สรุปผลความคาดหวังจากวันแรก	- กระดาษ ฟลิปชาร์ต
15.50-16.10	ประเมินเมื่อ สิ้นสุด โปรแกรม	- ทำการประเมินเมื่อสิ้นสุดโปรแกรม	แบบประเมิน
16.10-16.40	อำนวยการ	- ให้นักศึกษากล่าวความรู้สึก - ยืนเป็นวงกลม - ร้องเพลงสัมพันธ์สรรค์สร้าง เพลงกำลังใจ เพลงคำสัญญา - เดินสัมพันธ์มือ - ผูกข้อมือ	- ซีดีเพลง - ฝ้ายผูก ข้อมือ
16.40-17.00	พิธีปิด มอบรางวัล มอบใบ ประกาศ	- รับรางวัลการทำงานกลุ่ม - รางวัลทำงานครบสมบูรณ์ - รางวัลยอดนักพูด - รับใบประกาศ	- รางวัล - ใบประกาศ
17.00	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ		

รายละเอียดกิจกรรมของโปรแกรม

1

การละลายพฤติกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาสร้างความคุ้นเคยกันได้คลายความตื่นตัว
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ทักทายกันเกิดความพร้อมที่จะทำกิจกรรมอื่นต่อไป

เวลาที่ใช้ 30 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. เอกสารหมายเลข 1- 3
2. กระดาษฟลิปชาร์ต
3. ปากกาเคมี

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แจกเอกสารหมายเลข 1 พร้อมปากกา ให้นักศึกษาแต่ละคน
2. อธิบายขั้นตอนให้นักศึกษาโดยเริ่มจากให้เขียนชื่อนามสกุลของตนเองลงในเอกสารหมายเลข 1 จากนั้นไปสัมภาษณ์เพื่อนอีก 5 คน ตามรายการสัมภาษณ์ในเอกสารหมายเลข 1 กำชับให้นักศึกษาเขียนลงเอกสารหมายเลข 1 ด้วยลายมือของตนเอง
3. แจ้งกำหนดเวลาภายใน 5 นาที ใครเสร็จก่อน 5 คนแรกเป็นผู้ชนะในกิจกรรมนี้
4. ให้นักศึกษาลงมือทำ แล้วรับเอกสารคืนจัดลำดับความถูกต้องรวดเร็ว
5. แบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 5-6 คนแจกเอกสารหมายเลข 2 ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิด แล้วเขียนสรุปใส่กระดาษฟลิปชาร์ต
6. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าห้อง
7. วิทยากรเติมเต็มความรู้ส่วนที่ขาดหายไปให้กับนักศึกษาเพื่อความสมบูรณ์

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรม (เอกสารหมายเลข 3)
2. ตรวจสอบผลงานนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 1)

แนวสรุป

การที่เราได้ไปสัมภาษณ์คนอื่นและคนอื่นมาสัมภาษณ์เราแสดงว่าเราได้แสดงการสื่อสารต่อกัน ได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน เราได้ใช้ความมีมนุษยสัมพันธ์ต่อกัน เป็นการทำลายกำแพงหรือเกราะของแต่ละคนให้เข้ากันได้อย่างสนิทใจบรรยากาศก็เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน คนที่รู้จักกันอยู่แล้วก็ยิ่งจะรู้จักกันมากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้พฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน บางคนมุ่งหวังสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลจากเพื่อนเพียงฝ่ายเดียวโดยไม่เปิดโอกาสให้เพื่อนสัมภาษณ์ตนเอง และบางคนไม่ยอมลุกไปไหนให้เพื่อนเป็นฝ่ายเข้ามาหา ทำให้เราได้เรียนรู้พฤติกรรมของเพื่อนสมาชิกแต่ละคนที่ได้แสดงออกมา และสามารถที่จะปรับพฤติกรรมของเราให้เข้ากับเพื่อนสมาชิกแต่ละคนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากร

วิทยากรสังเกตนักศึกษาขณะที่ร่วมกิจกรรม อาจมีบางคนที่กรอกข้อมูลเอง ถ้านักศึกษาได้ไปสัมภาษณ์เพื่อนทุกคนด้วยตัวเองตามเงื่อนไขแสดงว่านักศึกษาได้แสดงความซื่อสัตย์แล้ว นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นบุคลิกภาพที่ได้แสดงออกต่อกันขณะสัมภาษณ์และให้สัมภาษณ์ ขณะระดมความคิดเป็นกลุ่ม ควรให้ผู้ช่วยวิทยากร 1 คนต่อนักศึกษา 5 คนสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาอยู่ห่างๆ โดยไม่ให้นักศึกษารู้ตัว ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมตามเอกสารหมายเลข 3

เอกสารหมายเลข 1

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

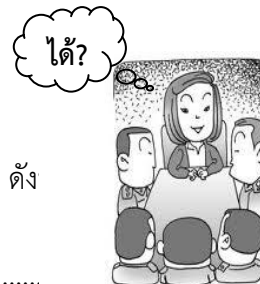
คำชี้แจง

- ให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์เพื่อนใหม่ 5 คนในรายการสัมภาษณ์ 6 รายการ ใช้เวลา 5 นาที
- จัดบันทึกคำสัมภาษณ์ลงในเอกสารให้ครบทั้ง 5 คน เสร็จแล้วส่งให้วิทยากร โดยให้ดำเนินการตามเวลาที่กำหนด โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ที่ส่งก่อน 5 คนแรกจะได้รับรางวัลจากวิทยากร

ชื่อ-สกุล เพื่อนใหม่	รายการสัมภาษณ์					
	วันเดือนปีเกิด	สีที่ชอบ	ผลไม้ที่ชอบ	เพลงที่ชอบ	กีฬาที่ชอบ	ความสามารถพิเศษ

เอกสารหมายเลข 2

กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาระดมความคิดแล้วเขียนลงในหัวข้อต่างๆ ดัง

1. นักศึกษาได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้

.....

.....

.....

.....

.....

2. ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์หรือมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. นักศึกษาจะนำความรู้ที่ได้รับนี้ไปใช้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

เอกสารหมายเลข 3
แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องการละลายพฤติกรรม

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
มีการพูดสื่อสารกับคนอื่น			
มีการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น			
แสดงออกอย่างไม่อายต่อหน้าคนอื่น			
สัมภาษณ์เพื่อนด้วยตนเอง			
กรอกข้อมูลด้วยตนเอง			
ไม่ลอกข้อมูลจากเอกสารของเพื่อน			
กระตือรือร้นในการสัมภาษณ์			
ใช้เวลาตามที่กำหนด			
มีบุคลิกท่าทางในการแสดงออกดี			
มีการระดมความคิดในกลุ่ม			
คัดเลือกผู้นำเสนอหน้าชั้นอย่างราบรื่น			
สนับสนุนข้อมูลให้เพื่อนที่นำเสนอ			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเขียนความคาดหวังในการเข้าร่วมโปรแกรม
2. เพื่อให้นักศึกษาและวิทยากรกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการเข้าร่วมโปรแกรม
3. เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับประกอบการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง 45 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกา
2. เอกสารหมายเลข 1-3

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรให้นักศึกษาร้องเพลงเรียงลำดับตามเอกสารหมายเลข 1
2. เรียงลำดับนักศึกษาจากเงื่อนไขต่างๆ ตามเอกสารหมายเลข 1
3. วิทยากรเลือกการเรียงลำดับตามอายุจากน้อยไปมาก
4. จัดกลุ่มนักศึกษา 5-6 คนแรกเป็นกลุ่มที่ 1 และ 5-6 คนถัดมาเป็นกลุ่มที่ 2 จนครบนักศึกษา
5. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม 1 คน และเลขาฯกลุ่ม 1 คน พร้อมทั้งตั้งชื่อกลุ่ม
6. แจกกระดาษฟลิปชาร์ต ปากกา ให้แต่ละกลุ่มได้ระดมสมองสิ่งที่คาดหวังของกลุ่มในการเข้าค่าย ครั้งนี้ ตามเอกสารหมายเลข 2 ให้เวลา 40 นาที
7. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
8. วิทยากรสรุปความคาดหวังที่เกิดขึ้นทุกกลุ่มลงในบอร์ด
9. วิทยากรและนักศึกษาทำความเข้าใจในร่วมกันเกี่ยวกับกฎกติกาในการเข้าค่าย
10. วิทยากรติตรรายการความคาดหวังและกฎกติกาข้อตกลงร่วมกันในบอร์ด เพื่อใช้เป็นพันธะสัญญาร่วมกันในการเข้าค่ายหรือเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรม (เอกสารหมายเลข 3)
2. ตรวจสอบผลงานนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 2)

แนวสรุป

คนเราเมื่อมาอยู่รวมกันในกลุ่มมาก มีกิจกรรมเกิดขึ้น แต่ละคนต้องการผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับ มีความต้องการแตกต่างกัน เมื่อมีการให้เขียนความคาดหวัง ก็จะกลั่นกรองเอาสิ่งที่ตนปรารถนาอยากให้เกิด ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้กับวิทยากรหรือผู้ดำเนินกิจกรรม สร้างความตกลงร่วมกันและได้ข้อมูลสำหรับประกอบการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

เอกสารหมายเลข 1

เพลงเรียงลำดับ

เรียงมาเรียงลำดับ คนน่าซึ้ง คนน่าซึ้ง	ลำดับ ลำดับ ก่อนหลัง มาทีหลัง ไม่เรียงลำดับ
มาก่อนก็ต้องอยู่ข้างหน้า จำไว้ผู้นำไทย จำไว้ผู้นำไทย ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญ	มาช้าก็ต้องอยู่ ถัดไป ระเบียบวินัย เป็นสิ่งสำคัญ

คำสั่งจัดแถวเรียงลำดับ ประกอบด้วย

- “จัดแถวเรียงลำดับตามความสูง ให้คนเตี้ยอยู่ข้างหน้า”
- “จัดแถวเรียงลำดับตามน้ำหนักเริ่มจากน้ำหนักน้อยอยู่ข้างหน้า”
- “จัดแถวเรียงลำดับตามวันเกิดเริ่มจากวันอาทิตย์อยู่ข้างหน้า”
- “จัดแถวเรียงลำดับตามเดือนเกิดเริ่มจากเดือนมกราคมอยู่ข้างหน้า”
- “จัดแถวเรียงลำดับตามอายุให้คนอายุน้อยอยู่ข้างหน้า”

เอกสารหมายเลข 2

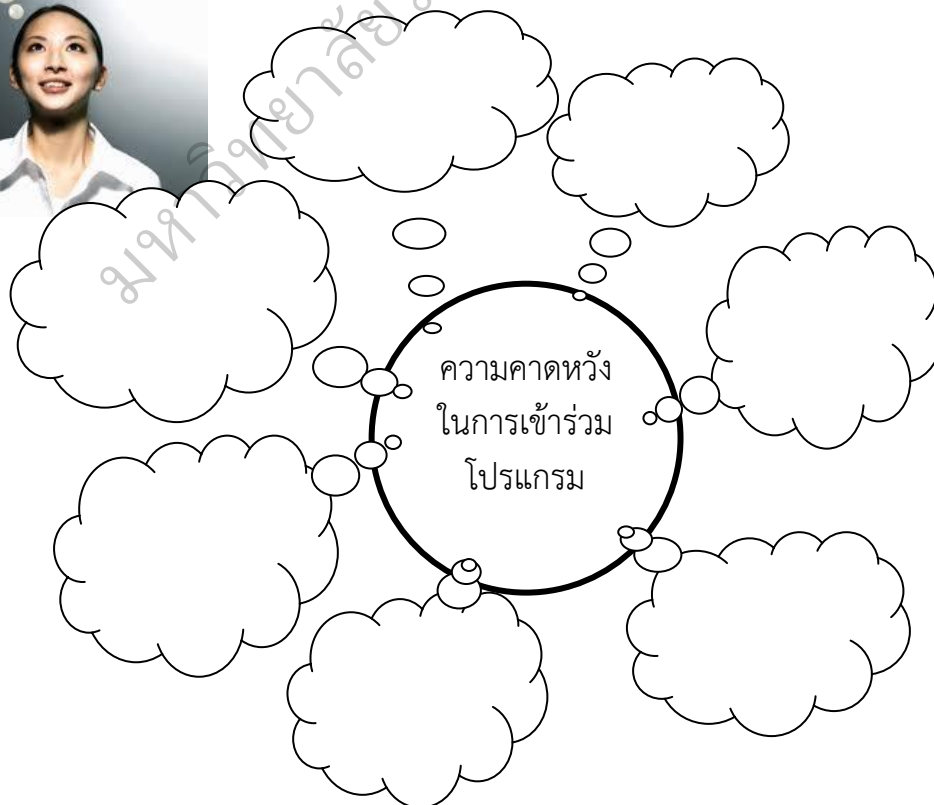
ความคาดหวังในการเข้าร่วมโปรแกรม

ชื่อกลุ่ม.....

ประธานกลุ่ม.....

เลขานุการกลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม 1).....2).....3).....4).....

เอกสารหมายเลข 3

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องความคาดหวังและข้อตกลงร่วมกัน

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
มีการประชุมแบ่งภาระหน้าที่กันภายในกลุ่ม			
มีการระดมความคิดภายในกลุ่ม			
มีการเสนอความคาดหวังของตน			
เสนอความคาดหวังที่เป็นไปได้และมีเหตุผล			
มีการสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม			
มีการคัดเลือกผู้ที่จะออกไปนำเสนอ			
สนับสนุนข้อมูลให้กับเพื่อนที่ออกไปนำเสนอ			
ร่วมสรุปกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
ยอมรับกฎกติกาที่เป็นข้อตกลงร่วมกัน			
มีส่วนร่วมตลอดการจัดกิจกรรม			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

การกล้าแสดงออก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษาบอกความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกได้
3. เพื่อให้ นักศึกษาบอกปัจจัยที่มีผลต่อการกล้าและไม่กล้าแสดงออกด้วยการระดมความคิด
4. เพื่อให้ นักศึกษาระดมความคิดหาวิธีที่จะให้เกิดการกล้าแสดงออก

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สื่อประกอบกิจกรรม

1. เอกสารหมายเลข 1-3
2. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรขออาสาสมัครนักเรียนร้องเพลง 1 คน และคัดเลือกคนที่มีลักษณะซื่อาย (ไม่เคย ร้องเพลงเลย) อีก 1 คน โดยให้แสดงออกโดยการร้องเพลงประมาณครึ่งเพลง แล้วเข้าไปนั่งที่เดิม
2. วิทยากรถามนักศึกษาว่าการแสดงออกของ 2 คนนั้นแตกต่างกันอย่างไร
3. วิทยากรร่วมกันนักศึกษาสรุปประเด็นใหญ่ๆ จากข้อ 2 ว่า เป็นคนกล้าแสดงออก และเป็นคนซื่อายไม่กล้าแสดงออก ลักษณะเป็นอย่างไร
4. แบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น 3 กลุ่มให้ระดมความคิดจากการชมเพื่อนร้องเพลงตลอดจนประสบการณ์ที่ผ่านมา ตามเอกสารหมายเลข 1 และเขียนลงในกระดาษฟลิปชาร์ต
5. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้น
6. วิทยากรให้นักศึกษาอภิปรายและสรุปพฤติกรรมการกล้าแสดงออกร่วมกัน
7. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 2 เพื่อให้ นักศึกษาดูเป็นเนื้อหา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 3)
2. ประเมินผลจากการนำเสนอ

แนวสรุป

การที่ได้อาสาสมัครออกไปร้องเพลงแสดงว่าคนนั้นมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกในการร้องเพลงเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว จะเปรียบเทียบได้ชัดกับคนที่ขี้อายไม่กล้าแสดงออกหรือไม่เคยร้องเพลงเลย พฤติกรรมทั้งกล้าไม่กล้าแสดงออกนี้ อิทธิพลที่เกิดขึ้นทั้งภายในภายนอกที่บุคคลนั้นได้รับจะเป็นผลให้แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา การได้ฝึกฝนและปรับทัศนคติทางบวกสามารถเป็นคนกล้าแสดงออกได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เอกสารหมายเลข 1

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาระดมความคิดเพื่อหาคำตอบแล้วออกนำเสนอหน้าชั้น ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออก คือ

2. ปัจจัยที่ทำให้เป็นคนกล้าแสดงออกและซื่อาย คือ

ปัจจัยที่ทำให้เป็นคนกล้าแสดงออก

1.....2.....3.....4.....
 5.....6.....7.....8.....
 9.....10.....11.....12.....

ปัจจัยที่ทำให้เป็นคนซื่อาย

1.....2.....3.....4.....
 5.....6.....7.....8.....
 9.....10.....11.....12.....

3. วิธีที่จะทำให้เป็นคนกล้าแสดงออก

วิธีที่จะทำให้เป็นคนกล้าแสดงออก

1.....2.....
 3.....4.....
 5.....6.....
 7.....8.....
 9.....10.....
 11.....12.....

พฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออก

พฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออก หมายถึงอะไร

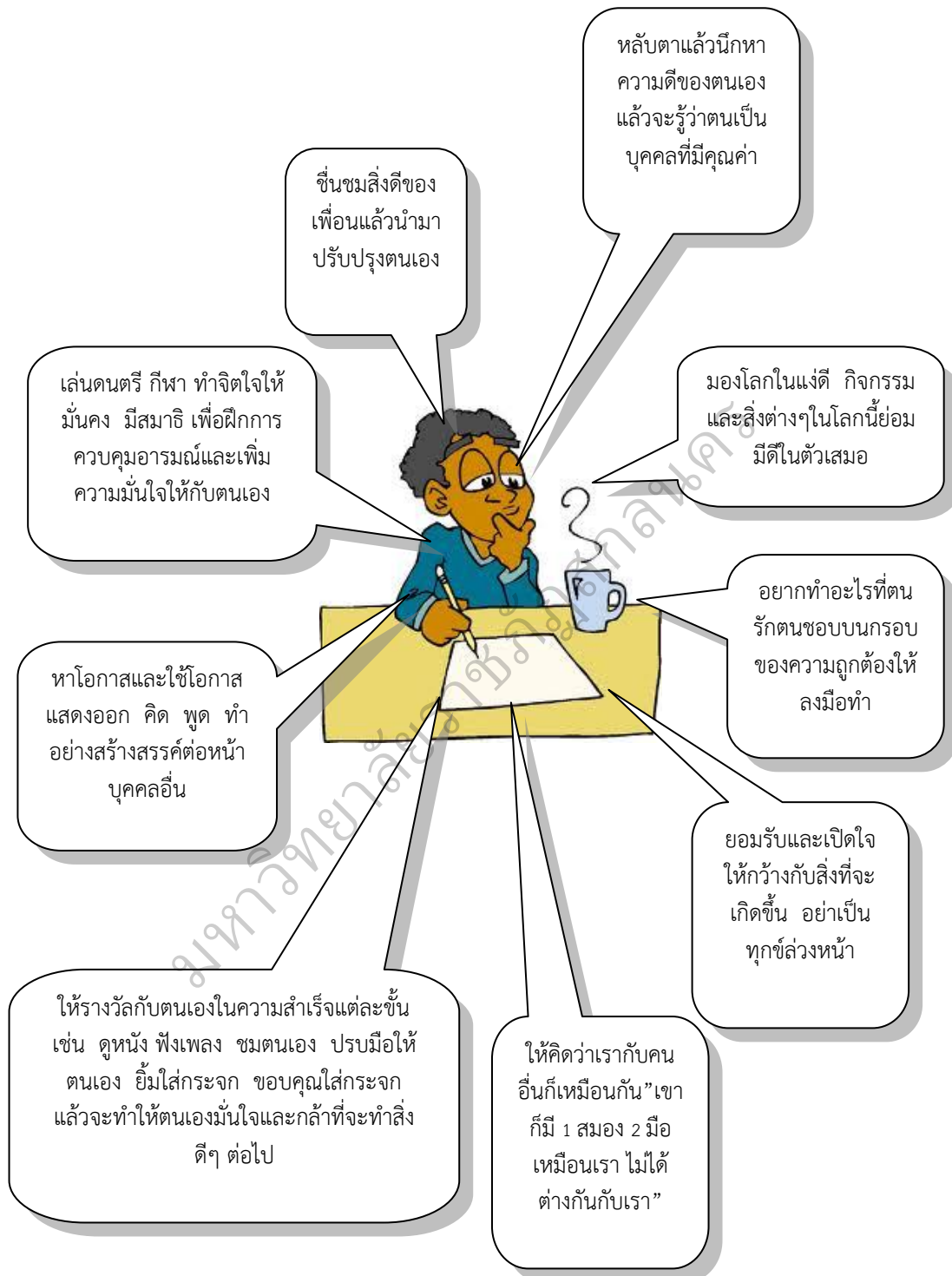
พฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออก หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกด้านการคิด การพูด การกระทำ ซึ่งรวมถึงอารมณ์ความรู้สึก ทั้งนี้ ความสามารถในการแสดงออกดังกล่าว ของบุคคลต่อสถานการณ์ต่างๆ นั้นจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยไม่ไปก้าวก่ายหรือล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น และที่สำคัญ เมื่อเจ้าตัวแสดงออกไปแล้ว จะต้องไม่รู้สึกผิดด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกล้าแสดงออกและไม่กล้าแสดงออก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกล้าแสดงออก	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่กล้าแสดงออก
<p>* เกิดจากภายใน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ รูปร่างหน้าตาดี ผิวพรรณดี ☞ จิตใจมั่นคง ☞ อารมณ์ดี สุขภาพจิตดี 	<p>* เกิดจากภายใน</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ มีร่างกายไม่สมประกอบ พิการ รูปร่างหน้าตาซีเหร่ ☞ จิตใจไม่มั่นคง ☞ อารมณ์อ่อนไหวง่าย
<p>* เกิดจากภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ เป็นผลกระทบที่ได้รับมาจากสิ่งแวดล้อม เช่น ครอบครัว เพื่อน คุณครู ฯลฯ ☞ ได้รับคำชมและการได้รับความไว้วางใจ ☞ ได้รับการยกย่อง และเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ☞ ได้รับการสนับสนุนและการส่งเสริม ฯลฯ 	<p>* เกิดจากภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> ☞ เป็นผลกระทบที่ได้รับมาจากสิ่งแวดล้อม เช่น ครอบครัว เพื่อน คุณครู ฯลฯ ☞ ได้รับคำตำหนิ ☞ การถูกล้อเลียนและการถูกหัวเราะเยาะเย้ย ☞ การถูกดูว่า และการลงโทษ ☞ การถูกข่มขู่ให้กลัว ฯลฯ

วิธีที่จะทำให้เป็นคนกล้าแสดงออก

เอกสารหมายเลข 3
แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องการกล้าแสดงออก

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ตั้งใจฟังเพื่อนร้องเพลง			
ตอบคำถามวิทยากรเกี่ยวกับการแสดงออกในการร้องเพลงของเพื่อน			
แสดงความคิดเห็นต่อการออกไปร้องเพลงหน้าชั้นของเพื่อน			
ร่วมคิดและถกปัญหากันในกลุ่ม			
ตอบคำถามในเอกสารหมายเลข 1 ได้			
มีการสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม			
มีความราบรื่นในการคัดเลือกผู้ที่จะออกไปนำเสนอ			
สนับสนุนข้อมูลให้กับเพื่อนที่ออกไปนำเสนอ			
ร่วมสรุปกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
มีการพูดถึงความเหมือนความต่างสิ่งที่กลุ่มคิดกับเนื้อหาที่ให้			
มีพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความต้องการที่จะแสดงออกอย่างถูกต้อง			
ตั้งใจร่วมกิจกรรมโดยตลอดทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาฝึกการคิดแก้ปัญหาหรือคิดสร้างสรรค์งานร่วมกัน
2. เพื่อให้ศึกษารู้จักการคิดและมองปัญหาต่างๆ ในมุมกว้างและลึก
3. เพื่อให้ศึกษารู้หลักการและเงื่อนไขการอยู่ร่วมกัน และการทำงาน เป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้ศึกษารู้ด้วยความท้าทาย แข่งขัน ตื่นเต้น สนุกสนาน และเป็นการเรียนรู้ ที่ต้องค้นหาคำตอบด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง 45 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. นกหวีด
2. นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน
2. อุปกรณ์ประจำฐานต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ (3ฐาน)
3. ใบให้คะแนนสำหรับวิทยากรเท่ากับจำนวนฐาน (เอกสารหมายเลข 3)
4. ไบรท์สการเดินทางเท่ากับจำนวนกลุ่ม (เอกสารหมายเลข 4)
5. เอกสารหมายเลข 1,2

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 6-7 คน
2. ให้เลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อถือไบรท์สเดินทาง(เอกสารหมายเลข 4) เลือกเลขานุการกลุ่มเพื่อจดบันทึกระหว่างการเดินทาง และให้ทุกกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม คิดคำขวัญ เพลงและทำต้นประจำกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที
3. วิทยากรชี้แจงกติกาการเข้ากิจกรรม Walk Rallyให้ทราบว่า มีอยู่ด้วยกัน 3 ฐาน แต่ละฐานจะมีเวลาให้ทำกิจกรรมภาคสนามฐานละ 30 นาที รวมเวลาในการเดินทางด้วย โดยจะมีเสียงนกหวีดจากวิทยากรสัญญาณการเปลี่ยนฐาน ใช้เวลาทำกิจกรรมภาคสนามทั้งหมด 1 ชั่วโมง 30 นาที จากนั้นนักศึกษาเข้ามาสรุปกิจกรรมกลุ่มในห้องอีก 1 ชั่วโมง
4. นักศึกษาทุกกลุ่มจะต้องเดินทางไปตามลำดับฐานที่กำหนดไว้เป็นรหัสการเดินทาง ห้ามลัดฐาน กลุ่ม 1 รหัสการเดินทาง คือ 123 กลุ่ม 2 รหัสการเดินทาง คือ 231 และกลุ่ม 3 รหัสการเดินทางคือ 312

5. เมื่อไปถึงแต่ละฐานให้ทุกคนในกลุ่มเข้าแถว บอกชื่อกลุ่ม บอกคำขวัญ ร้องเพลงประจำกลุ่มและแสดงท่าประกอบ
6. เมื่อสิ้นสุดในแต่ละฐาน ให้แสดงท่าเช่นเดียวกับการเข้าฐานพร้อมขอลายเซ็น วิทยากรประจำฐานและบันทึกเวลาเข้าและออกทุกครั้งในใบรหัสการเดินทาง (เอกสารหมายเลข 4)
7. เมื่อนักศึกษาเข้าใจกติกา วิทยากรให้แต่ละกลุ่มยื่นเป็นวงกลมเพื่อแสดงท่าการ ออกและเข้าฐาน แล้วให้สัญญาณเริ่มแข่งขัน
8. ทุกกลุ่มดำเนินกิจกรรม Walk Rally ต่อเนื่องจนครบทุกฐานแล้วกลับ เข้าห้องเรียน
9. วิทยากรรวมกลุ่มแล้วประกาศผลคะแนนให้นักศึกษาทราบ
10. แจกเอกสารหมายเลข 5 ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิด
11. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น
12. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปและอภิปรายผล
13. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 6 เพื่อเป็นเนื้อหาให้กับนักศึกษา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรม (เอกสารหมายเลข 2.1, 2.2, 2.3 และ 7)
2. ตรวจสอบผลงานตามใบให้คะแนน (เอกสารหมายเลข 3)
3. ตรวจสอบผลงานตามใบงานการเดินทาง (เอกสารหมายเลข 4)
4. ตรวจสอบผลงานตามเอกสารหมายเลข 5 และการนำเสนอหน้าชั้น

แนวสรุป

การทำงานใดๆ ย่อมมีปัญหาอุปสรรคมาขวางกั้นความสำเร็จเสมอ เราจะผ่านปัญหาอุปสรรคนั้นไปได้ต้องใช้ศิลปะความสามารถหรือทักษะหลายอย่างรวมกัน จากตัวอย่างของแต่ละฐานที่เราผ่านไปได้ ต้องใช้ความสามัคคีของทีมงาน มีการระดมความคิดวางแผนและร่วมมือกัน เป็นหนึ่งเดียวที่จะแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นกล้าตัดสินใจ ยอมรับเหตุผลของสมาชิกที่ดีกว่า ตลอดจนเราต้องมีคุณธรรมจริยธรรมต่อกันด้วยถึงจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษาซึ่งต้องทำงานร่วมกับคนอื่น ทั้งคณะกรรมการด้วยกัน ครู เจ้าหน้าที่ และเพื่อนพี่น้องนักศึกษาด้วยกัน ล้วนแล้วต้องใช้ศิลปะความสามารถหรือทักษะดังกล่าวทั้งสิ้น

เอกสารหมายเลข 2

กิจกรรม Walk Rally

ฐานที่ 1

* กิจกรรมที่ 1 : รดศึก *

อุปกรณ์

1. ไม้ไผ่ 2 เมตร 2 อัน
2. ผ้าปิดตา 5 ผืน
3. คำสั่งเดินทาง

วิธีเล่น

1. ให้เลือกผู้นำ 1 คน
2. คนที่เหลือแบ่งเป็น 2 ทีม จับปลายไม้ไผ่และปิดตาทุกคน
3. ให้ผู้นำทีมนั่งบนไม้ไผ่แล้วสั่งให้ลูกทีมพาเดินไปตามคำสั่งที่กำหนดไว้ในใบงาน

คำสั่ง/กติกา กิจกรรมที่ 1 : รดศึก

คำสั่ง ให้ช่วยกันหามเพื่อนเดินไปตามจุดต่างๆ ที่กำหนดในใบงาน ภายในเวลาที่กำหนด

- กติกา**
1. ให้ผู้นำทีมนั่งบนไม้ไผ่ทั้ง 2 ท่อน
  2. สมาชิกที่เหลือใช้ผ้าปิดตา และช่วยกันจับปลายไม้ทั้งสองข้างให้หัวหน้าทีมนั่ง
  3. หัวหน้าทีมสั่งให้สมาชิกพาเดินไปตามจุดต่างๆ ตามใบสั่งที่ วิทยากรมอบให้
  4. ถ้าทันเวลาที่กำหนดจะได้ 10 คะแนน ถ้าไม่ทันจะถูกตัดคะแนน

แนวสรุป

ผู้นำที่มีความสามารถในการสื่อสารย่อมทำให้งานสำเร็จ แต่ผู้ปฏิบัติก็ต้องมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นำด้วย คนที่อยู่สูงย่อมมองเห็นไกลกว่า เปรียบเหมือนผู้นำ และการทำงานที่ไม่ทราบเป้าหมายก็จะเกิดความอึดอัดใจให้กับผู้ปฏิบัติ ทำให้ งานไม่สำเร็จ

✳️ กิจกรรมที่ 2 : ต่อภาพ ✳️

อุปกรณ์

1. ภาพสี่เหลี่ยม 5 ภาพ ตัดแยกออกเป็นภาพละ 4 ชิ้น
2. คำสั่ง/กติกา

วิธีเล่น

1. แจกชิ้นส่วนของภาพให้ คนละเท่าๆ กัน
2. ให้อ่านกติกาในการทำงานให้กันฟัง
3. ให้ลงมือทำงานตามกติกา และทันเวลาที่กำหนดไว้

คำสั่ง/กติกากิจกรรมที่ 2 : ต่อภาพ

คำสั่ง ให้นักศึกษาช่วยกันต่อภาพให้ได้ภาพสี่เหลี่ยมจัตุรัส 5 ภาพ

- กติกา**
1. ห้ามใช้เสียง
  2. ให้เปลี่ยนชิ้นส่วนกันได้
  3. ให้เวลาทำกิจกรรม 5 นาที ภาพที่ต่อเสร็จจะได้ภาพละ 2 คะแนน

แนวสรุป

การสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นสิ่งที่ดี หากมีความสงสัยหรือมีปัญหาควร จะได้รับการคำอธิบายอย่างชัดเจน แต่บางครั้งการไม่พูดก็เป็นการลดความ ชัดแย้งได้เช่นกัน การปฏิบัติตามกฎกติกา เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสงบสันติใน กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน

เอกสารหมายเลข 2.1

แบบสังเกตพฤติกรรมกิจกรรม Walk Rally ฐานที่ 1

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวม
ของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม			หมายเหตุ
	3	2	1	
กิจกรรมที่ 1 : รถศึก				
1.1 อาสาตัวหรือเลือกผู้นำได้อย่างราบรื่น				
1.2 กระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม				
1.3 ปฏิบัติหรือแบ่งหน้าที่กันในกลุ่ม				
1.4 ศึกษากฎกติการ่วมกัน				
1.5 เชื่อมั่นในตัวผู้นำ				
1.6 รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี				
กิจกรรมที่ 2 : ต่อภาพ				
2.1 ตั้งใจศึกษาคติกา				
2.2 ร่วมกันวางแผนก่อนที่จะดำเนินกิจกรรม				
2.3 ซื่อสัตย์ไม่ละเมิดกติกา				
2.4 ใช้เทคนิคการสื่อสารหลากหลายโดยไม่ใช้เสียง				
2.5 กระตือรือร้นอยากทำเสร็จให้ทันเวลา				

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น .....

.....

.....

.....

.....

.....

ฐานที่ 2

* กิจกรรมที่ 1 : กู้ระเบิด *

อุปกรณ์

1. จานพลาสติก 5 ใบ
2. แก้วน้ำ 5 ใบ
3. เชือกยาว 2 เมตร 4 เส้น
4. คำสั่ง/กติกา

วิธีเล่น

1. ให้นักศึกษาจับปลายเชือกคนละด้าน
2. ให้ช่วยกันเอาเชือกซ้อนใต้จานที่ละใบมาวางซ้อนกันโดยไม่ให้น้ำในจานหก
3. ให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด

คำสั่ง/กติกากิจกรรมที่ 1 : กู้ระเบิด

คำสั่ง ให้ทุกคนช่วยกันใช้เชือกซ้อนจานไปวางซ้อนกันให้ได้ในเวลาที่กำหนด

- กติกา**
1. ให้ทุกคนจับที่ปลายเชือกคนละด้าน
  2. ให้ใช้เชือกซ้อนจานมาวางซ้อนกันบนจุดที่กำหนดไว้
  3. ไม่ให้น้ำในแก้วที่วางบนจานคว่ำหรือหก จะถูกตัด 1 คะแนน
  4. ให้เวลาทำกิจกรรม 5 นาที ถ้าวางได้ ใบละ 2 คะแนน

แนวสรุป

การวางแผนงานที่ดี การทำงานเป็นทีม สมာธิในการทำงาน ความระมัดระวังมีสติ ไม่ประมาท จะทำให้งานสำเร็จได้

✳️ กิจกรรมที่ 2 : ตกสวรรค์ ✳️

อุปกรณ์

1. แก้วเปล่า 1 ใบ
2. ลูกปิงปอง 5 ลูก
3. ท่อ PVC $\frac{3}{4}$ นิ้ว ยาว 2 เมตร 2 ท่อน

วิธีเล่น

1. ให้วางปลายท่อ PVC ทั้ง 2 ท่อนบนเก้าอี้ สูงจากพื้นประมาณ 50 เซนติเมตร
2. ให้นักศึกษาจับปลายท่ออีกข้างหนึ่งให้ชิดกันไว้ วางแก้วเปล่าไว้ที่พื้นห่างจาก มือที่จับเข้าไปประมาณ 10 เซนติเมตร
3. วิทยากรวางลูกปิงปองที่ปลายด้านเก้าอี้ ให้ลูกปิงปองค่อยๆ ไหลลงมายัง ปลายมือที่จับ
4. พอลูกปิงปองไหลมาเกือบถึงมือแล้วให้นักศึกษาแยกท่อให้ลูกปิงปองตกลง ไปในแก้ว

คำสั่ง/กติกากิจกรรมที่ 2 : ตกสวรรค์

คำสั่ง ให้นักศึกษาทุกคนเลี้ยงลูกปิงปองให้ตกลงในแก้วที่ละคนๆ ละ 2 ลูก

- กติกา**
1. ให้วางปลายท่อ PVC ไว้บนเก้าอี้โดยให้ท่อแนบชิดกันและขนานกับพื้น
  2. วางแก้วไว้ที่พื้นให้ห่างจากปลายท่อ PVC ด้านที่จับเข้ามาประมาณ 10 ซม.
  3. วางลูกปิงปองที่ปลายท่อ PVC ด้านเก้าอี้แล้วให้ไหลลงมาด้านมือจับ พอตรงแก้วให้แยกท่อ PVC ออก ให้ลูกปิงปองตกลงในแก้ว
  4. ให้ออกกันได้แต่ห้ามเพื่อนจับช่วย ถ้าได้ 1 ลูกเท่ากับ 1 คะแนน

แนวสรุป

สมาธิในการทำงาน การให้กำลังใจ ให้อภัยต่อการผิดพลาดของคนอื่น การ ตัดสินใจที่ดี การแนะนำช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมทีม การยอมรับซึ่งกันและกัน และ การสร้างบรรยากาศในการทำงาน มีส่วนทำให้งานสำเร็จมีประสิทธิภาพ

เอกสารหมายเลข 2.2

แบบสังเกตพฤติกรรมกิจกรรม Walk Rally ฐานที่ 2

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมร่วมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรม ดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม			หมายเหตุ
	3	2	1	
กิจกรรมที่ 1 : กู้ระเบิด				
1.1 มีการปรึกษาหารือแบ่งหน้าที่กันในกลุ่ม				
1.2 กระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม				
1.3 เสนอความคิดเพื่อวางแผนร่วมกัน				
1.4 ซ้อนงานอย่างระมัดระวังตั้งใจมีสติไม่ประมาท				
1.5 มีการสื่อสารกันในทีมตลอดเวลา				
กิจกรรมที่ 2 : ตกสวรรค์				
2.1 ร่วมกันศึกษาวิธีเล่นและกติกา				
2.2 ร่วมกันวางแผนก่อนที่จะดำเนินเล่น				
2.3 กระตุ้นใส่ใจให้การแนะนำเพื่อนตลอด				
2.4 ยอมรับความผิดพลาดทั้งของตนเองและผู้อื่น				
2.5 แสดงบรรยากาศสนุกสนานรื่นเริง				

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น .....

.....

.....

.....

.....

ฐานที่ 3

* กิจกรรมที่ 1 : สร้างหอคอย *

อุปกรณ์

1. ไม้จิ้มฟัน 3 กล่อง
2. ไม้บรรทัด 1 อัน

วิธีเล่น

1. ให้นักศึกษาทุกคนหยิบก้านไม้จิ้มฟันคนละ 1 ก้านวางไขว้กันเป็นรูปสี่เหลี่ยม
2. เมื่อครบรอบทุกคนแล้ว ให้เริ่มรอบใหม่ต่อไปเรื่อยๆ จนหมดเวลา

คำสั่ง/กติกา กิจกรรมที่ 1 : สร้างหอคอย

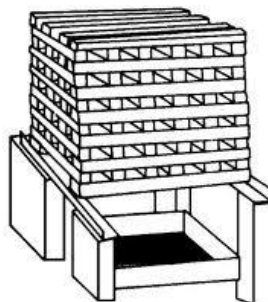
คำสั่ง ให้ทุกคนช่วยกันวางไม้จิ้มฟันให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมให้สูงที่สุดในเวลาที่กำหนด

กติกา

1. หยิบไม้จิ้มฟันที่ละก้านวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมซ้อนกันจนครบรอบ
2. เมื่อครบรอบให้เริ่มรอบต่อไปเวียนไปเรื่อยๆ จนหมดเวลา
3. เมื่อเพื่อนวางแล้วห้ามแตะต้อง ไม้จิ้มฟันที่กองแล้ว
4. ถ้าพังให้เริ่มใหม่หรือก่อก่อต่อจากเดิมถ้าทำได้
5. เมื่อหมดเวลาวัดความสูงที่ได้ เช่นติเมตรละ 1 คะแนน

แนวสรุป

การทำงานต้องมีสมาธิ ใจเย็น รอบคอบ มีความสามัคคี มีการวางแผนที่ดี มีความแม่นยำและการตัดสินใจในการทำงาน มีความไว้วางใจเพื่อนร่วมงาน และมีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น งานนั้นก็จะสำเร็จมีประสิทธิภาพ

✳️ กิจกรรมที่ 2 : การมคมคาย ✳️

อุปกรณ์

1. บัตรคำ สุภาชิต คำพังเพย 20 ใบ
2. กระดาษคำตอบ

วิธีเล่น

1. เลือกบัตรคำสุภาชิต คำพังเพย
2. ร่วมกันคิดหาสำนวนเต็มของคำสุภาชิตเหล่านั้น
3. เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบที่จัดให้

คำสั่ง/กติกา กิจกรรมที่ 2 : การมคมคาย

คำสั่ง ให้นักศึกษาหาบัตรคำให้พบแล้วต่อข้อความให้ถูกต้อง ภายในเวลาดำหนด

กติกา

1. คิดหาสำนวนเต็มของสุภาชิตในบัตรคำการมคมคายที่กำหนดให้
2. คำตอบที่เขียนลงในกระดาษคำตอบต้องตรงกับหมายเลขในบัตร
3. เขียนเรียงสำนวนให้ถูกต้อง
4. ตอบถูกต้องสมบูรณ์ได้ข้อละ 1 คะแนน

แนวสรุป

ความรู้รอบตัว ความรู้เดิม ประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลที่มีอยู่ ตลอดจนการระดมความคิด มีความสามัคคีทำงานเป็นทีมมีการติดต่อสื่อสารจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และนำมาซึ่งความสำเร็จในการทำงานนั้น

บัตรคำคารมคมคาย

8. คนดีตกน้ำไม่ไหล

3. ปลาไหลกินน้ำแกง

2. รู้คุณ

6. ให้กินหญ้า

14. หมาไม่กัด

1. กินบนเรือน

7. เอาตัวไม่รอด

4. คนงามเพราะแต่ง

9. ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

17. รักลูกให้ตี

13. ดูว์ให้ดูหาง

11. ก่อนห้าม

19. ปลุกเรื่อนตามใจผู้อยู่

15. สิ้นในน้ำ

16. คบบัณฑิต ๆพาไปหาผล

5. ไก่เห็นตีนงู

12. พริ้วเล่มงาม

10. ชายข้าวเปลือก

20. ไม้แก่ตัดดยาก

18. กระเทียมลึบ

เฉลยบัตรคำการมคทาย

1. กินบนเรือน ชีบนหลังคา	2. แกงจืดจิ่งรู้คุณเกลือ
3. เกลียดตัวกินไข่ เกลียด ปลาไหลกินน้ำแกง	4. ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
5. ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่	6. ช่มเขาโคขึ้นให้กินหญ้า
7. ความรู้ท่วมหัว เอาตัว ไม่รอด	8. คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟ ไม่ไหม้
9. คบคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ ดูเนื้อ	10. ชายข้าวเปลือก หญิงข้าวสาร
11. ชิงสุกก่อนห่าม	12. ซ้ำๆ ได้พร้าวสองเล่มงาม
13. ดูวัวให้ดูหาง ดูนางให้ ดูแม่	14. เดิมตามหลังผู้ใหญ่ หมาไม่กัด
15. ทรัพย์สินในดิน สินในน้ำ	16. คบคนพาลๆพาไปหาผิด คบบัณฑิตๆพาไปหาผล
17. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี	18. หัวเดียวกระเทียมลีบ
19. ปลุกเรื่อนตามใจผู้อยู่ ผูกอุ้ตามใจผู้นอน	20. ไม้อ่อนตัดง่าย ไม้แก่ ตัดยาก

เอกสารหมายเลข 2.3

แบบสังเกตพฤติกรรมกิจกรรม Walk Rally ฐานที่ 3

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวม
ของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม			หมายเหตุ
	3	2	1	
กิจกรรมที่ 1 : สร้างหอคอย				
1.1 มีการวางแผนกันในกลุ่ม				
1.2 ทุกคนได้วางไม้จิ้มฟันสร้างหอคอย				
1.3 ไม่ละเมียดกติกาที่วางไว้				
1.4 รอบคอบมีสมาธิในการวาง				
1.5 ตัดสินใจวางไม้จิ้มฟันได้ถูกต้อง				
1.6 ไว้วางใจเพื่อนร่วมทีม				
กิจกรรมที่ 2 : คารมคมคาย				
2.1 มีการประชุมแบ่งหน้าที่การทำงาน				
2.2 มีส่วนร่วมในการออกความเห็น				
2.3 ระดมความคิดทุกบัตรคำสำนวน				
2.4 ติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง				
2.5 ยอมรับซึ่งกันและกัน				

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น .....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารหมายเลข 3

ใบให้คะแนน

ฐานที่..... กิจกรรมที่ 1 : ..... กิจกรรมที่ 2 : .....

กลุ่มที่	คะแนน กิจกรรม ที่ 1	คะแนน กิจกรรม ที่ 2	จุดเด่น
1			
2			
3			

เอกสารหมายเลข 4

ใบรหัสการเดินทาง [ ] [ ] [ ]

กลุ่มที่.....

ชื่อกลุ่ม.....

คำขวัญประจำกลุ่ม.....

.....

ชื่อหัวหน้ากลุ่ม.....ชื่อเลขาฯกลุ่ม.....

ออกเดินทาง เวลา.....น. สิ้นสุดการเดินทางเวลา.....น.

ฐานที่	เวลาเข้าฐาน	เวลาออกฐาน	ลายเซ็นวิทยากร
1			
2			
3			

เอกสารหมายเลข 5

กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาระดมความคิดแล้วเขียนลงในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. นักศึกษาได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรม Walk Rally

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์หรือมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. นักศึกษาจะนำความรู้ที่ได้รับนี้ไปใช้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารหมายเลข 6

กิจกรรมวอล์คแรลลี่ (Walk Rally)

กิจกรรม Walk Rally เป็นแนวคิดใหม่อีกรูปแบบหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ภายใต้การสร้างเงื่อนไขที่กำหนด โดยมีการนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เกม หรือกิจกรรมต่างๆ มาผสมผสานกันเพื่อให้การเรียนรู้เกิดความสนุกสนานและนักศึกษาสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้

Walk Rally คืออะไร ?

Walk Rally มาจากคำว่า Walk และ Rally Walk แปลว่า เดิน เดินทั่วไป ทำให้เดิน Rally แปลว่า การชุมนุม การรวมพล การขับร้องแข่ง Walk Rally จึงหมายถึง การร่วมกันแข่งในการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนเน้นการนำประสบการณ์ในกิจกรรมที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

เมื่อมีสถานการณ์ เงื่อนไขเกิดขึ้นอย่างท้าทาย มนุษย์ย่อมคิดหาวิธีที่จะพิชิตอุปสรรคในสถานการณ์เงื่อนไขต่างๆ ไปให้ได้ มีการระดมสมอง ร่วมกันคิดและมองปัญหาต่างๆ ในมุมกว้างและลึก ทำให้เกิดการแก้ปัญหาหรือคิดสร้างสรรค์งานร่วมกัน ได้เรียนรู้หลักการและเงื่อนไขการอยู่ร่วมกัน เรียนรู้ประสบการณ์จากเพื่อนรอบข้าง เกิดการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ทุกกระบวนการเรียนรู้ มีความท้าทาย แข่งขัน ตื่นเต้น สนุกสนาน และเป็น การเรียนรู้ ที่ต้องการค้นหาคำตอบด้วยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น กิจกรรม Walk Rally จึงเป็นการดึงเอาการดำเนินชีวิตจริง มาย่อให้เห็นกระบวนการทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้น คงดำเนินอยู่ และอวสานสิ้นสุดลงทำให้เราเรียนรู้การใช้ชีวิตด้วยตนเองในเวลาอันสั้นได้โดยง่าย

เอกสารหมายเลข 7
แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องการแก้ปัญหาของผู้นำในกิจกรรม Walk Rally

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
มีการวางแผนการแก้ปัญหาในแต่ละข้อ			
ช่วยกันคิดหาคำตอบ			
มีการอภิปรายในแต่ละประเด็น			
นำเรื่องราวในกิจกรรมตามฐานต่างๆ มาถกกันในกลุ่ม			
สรุปร่วมกันในประเด็นต่างๆ			
ทุกคนร่วมกันวางแผนการนำเสนองาน			
คัดเลือกตัวแทนที่ออกไปนำเสนออย่างราบรื่นลงตัว			
เสริมข้อมูลให้กับเพื่อนขณะนำเสนอ			
เป็นผู้ฟังที่ดีขณะกลุ่มอื่นนำเสนอ			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			
ตั้งใจร่วมกิจกรรมนี้ทุกขั้นตอน			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กระบวนการคิดแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการคิดแก้ปัญหา
2. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการคิดแก้ปัญหาจากโจทย์ที่ได้รับ
3. เพื่อให้ศึกษาศนุกสนานและมีความสุขในการเรียนรู้

เวลาที่ใช้ 45 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. เอกสารหมายเลข 1-3
2. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม
2. แจกโจทย์ปัญหาในเอกสารหมายเลข 1 กลุ่มละ 1 โจทย์
3. ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหาโจทย์ในกลุ่มของตนเอง
4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน
5. วิทยากรให้นักศึกษาอภิปราย ในประเด็น เทคนิคกระบวนการแก้ปัญหา และ ประโยชน์ ข้อคิดที่ได้รับ ตลอดจนจะนำไปใช้ในการทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีพศึกษาอย่างไร
6. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปกระบวนการคิดแก้ปัญหา
7. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 2 เพื่อให้นักศึกษาดูเป็นเนื้อหา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 3)
2. ประเมินผลจากการนำเสนอ

แนวสรุป

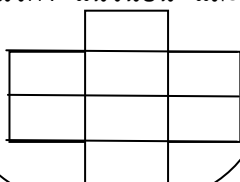
ปัญหาทำให้เกิดการคิด และการคิดจะเกิดเมื่อบุคคลเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดปัญหา ความขัดแย้ง หรือโจทย์คำถาม จะเกิดสภาวะไม่สมดุลขึ้นซึ่งจะเป็นสิ่งเร้า กระตุ้นให้บุคคลคิดแก้ปัญหาหรือคิดหาคำตอบ จะเกิดกระบวนการต่างๆ ที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ เพื่อจะพิชิตปัญหานั้นไปได้ เริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางการแก้ปัญหา ที่หลากหลาย ตรวจสอบผลการแก้ปัญหา และสรุปผล เมื่อสามารถแก้ปัญหา หรือพิชิตปัญหานั้นไปได้ บุคคลจะกลับเข้าสู่สภาวะสมดุลปกติ

เอกสารหมายเลข 1

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มระดมความคิดแก้ปัญหาเพียง 1 ข้อ ดังต่อไปนี้

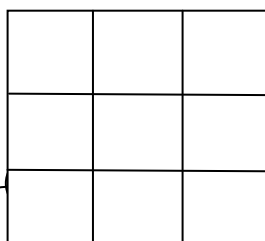
การคิดแก้ปัญหาที่ 1

ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันคิดและเขียนหมายเลข 1-8 ลงในช่องที่กำหนดให้โดยไม่ให้เลขที่เรียงกันเขียนอยู่ในช่องติดกัน ทั้งแนวตั้ง แนวนอน และแนวทแยง

การคิดแก้ปัญหาที่ 2

ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันคิดและเขียนหมายเลข 1-9 ลงในช่องที่กำหนดให้โดยให้ผลรวมทั้งแนวตั้ง แนวนอน และแนวทแยง รวมกัน = 15

เอกสารหมายเลข 2

กระบวนการคิดแก้ปัญหา

*การคิดแก้ปัญหาหมายถึงอะไร

การคิดแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถทางสมองในการจัดสถานะความไม่สมดุลที่เกิดขึ้น โดยพยายามปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อมให้ผสมกลมกลืนกลับเข้าสู่ภาวะสมดุลหรือสถานะที่เราคาดหวัง

การคิดแก้ปัญหา เป็นทักษะสำคัญและจำเป็นของมนุษย์ที่ใช้ดำเนินวิถีชีวิตอยู่ในสังคม เพราะ ในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นมักจะพบปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน ปัญหาทางสังคม เป็นต้น ผู้คิดแก้ปัญหาก็ต้องศึกษาถึงสาเหตุที่มาของปัญหา ซึ่งมีลักษณะ แตกต่างกันไป และจะพยายามคิดค้นหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดเพื่อจะแก้ไข การคิดหาวิธีอาจได้มาจากแหล่งต่าง จากประสบการณ์เดิม จากการศึกษา ค้นคว้า จากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นมาก่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือกวิธีที่ดีที่สุด

*ลักษณะของกระบวนการคิดแก้ปัญหา

- ☞ การแก้ปัญหาต้องเป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมาย ถ้าขาดจุดมุ่งหมาย ไม่นับว่าเป็นการแก้ปัญหา
- ☞ การแก้ปัญหามีวิธีการหลายวิธี ผู้แก้ปัญหาต้องเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของตน
- ☞ วิธีการแก้ปัญหาแต่ละปัญหาอาจจะใช้วิธีการที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือบริบทที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ
- ☞ ในการแก้ปัญหาแต่ละครั้งนั้นจะต้องศึกษาปัญหาให้เข้าใจถ่องแท้เสียก่อน จึงจะสามารถแก้ปัญหานั้นได้
- ☞ เมื่อแก้ปัญหานั้นได้สำเร็จจะต้องได้ความรู้ใหม่เกิดขึ้น และผู้แก้ปัญหาต้องมีสติปัญญาองงามขึ้นด้วย
- ☞ กระบวนการที่ทำโดยไม่มีแบบแผน ไม่ถือว่าเป็นกระบวนการแก้ปัญหา
- ☞ กิจกรรมที่ทำไปเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา ไม่ถือว่าเป็นกระบวนการแก้ปัญหา
- ☞ การแก้ปัญหาย่อมประกอบด้วยการวิพากษ์ วิจาร์ณ วิเคราะห์และสังเคราะห์

*กระบวนการคิดแก้ปัญหา

มีนักการศึกษา นักทฤษฎี ให้กระบวนการคิดแก้ปัญหาไว้มากมายสรุปรวมแล้วได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

๑ ขั้นที่ 1 เข้าใจปัญหา

เป็นการทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้กับปัญหาในประเด็นต่างๆ อะไรคือปัญหา ต้องค้นหาอะไร และจะต้องทำอะไร นั่นคือตีปัญหาหรือตีโจทย์ให้แตก

๑ ขั้นที่ 2 การวางแผน

เป็นการคิดหาวิธีการ เทคนิคเพื่อแก้ปัญหาและกำหนดขั้นตอนย่อยของการแก้ปัญหาไว้อย่างเหมาะสม รวบรวมข้อมูลพิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้

๑ ขั้นที่ 3 ดำเนินการตามแผน

เป็นการนำแผนนั้นไปปฏิบัติ ทบทวน ทดลอง อย่างหลากหลายวิธี

๑ ขั้นที่ 4 สรุปผล

เป็นการสรุปตัดสินใจวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด บนพื้นฐานเหตุผล และตรวจสอบอย่างมั่นใจแล้วว่าคำตอบนั้นตรงกับเงื่อนไขที่กำหนด

	7	
3	1	4
5	8	6
	2	

4	9	2
3	5	7
8	1	6

เอกสารหมายเลข 3
แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องกระบวนการคิดแก้ปัญหา

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ยินดีที่ได้เป็นสมาชิกในกลุ่ม			
พอใจกับโจทย์ปัญหาที่ได้รับ			
ถกโจทย์ปัญหาและวิเคราะห์ร่วมกัน			
มีการวางแผนคิดหาวิธีแก้ปัญหา			
ช่วยกันแก้ปัญหาในหลายวิธี			
มีการสรุปตัดสินวิธีที่ดีที่สุดร่วมกันภายในกลุ่ม			
มีการตรวจสอบเงื่อนไขตามโจทย์ที่กำหนดให้			
คัดเลือกผู้ที่ออกนำเสนอหน้าชั้นอย่างราบรื่น			
กระตือรือร้นให้ข้อมูลเพื่อนที่ออกนำเสนอ			
อภิปรายร่วมกับเพื่อนทั้งชั้น			
ร่วมตอบคำถามในประเด็นที่วิทยากรถาม			
มีส่วนร่วมในการสรุปกระบวนการคิดแก้ปัญหา			
มีการพูดถึงความเหมือนความต่างสิ่งที่กลุ่มคิดกับเนื้อหาที่แจกให้			
ตั้งใจร่วมกิจกรรมโดยตลอดทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

6

คิดให้เร็ว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ผลของการคิดเร็ว
2. เพื่อให้นักศึกษาฝึกการสังเกตและมีความรอบคอบ

เวลาที่ใช้ 30 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. เอกสารหมายเลข 1-3
2. ปากกาคนละด้าม
3. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรจัดนักศึกษาให้นั่งห่างกันพอสมควร
2. วิทยากรพูดให้นักศึกษาผ่อนคลายและเห็นคุณค่าของความรวดเร็ว เช่น พูดถึงการแข่งรถ การวิ่ง การแข่งขันต่าง ๆ ที่จำกัดความเร็ว ผู้ที่ทำเวลาได้น้อยที่สุดมักจะได้รับรางวัลและเป็นผู้คว้าชัยชนะมาครอง (เพื่อให้นักศึกษามุ่งไปที่ความรวดเร็ว ในการทำงานเป็นประเด็นสำคัญ)
3. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 1 โดยให้คว่ำหน้าไว้ก่อน
4. แจกปากกาให้นักศึกษาคนละด้าม
5. วิทยากรกำชับเน้นย้ำเรื่องเวลาว่า “มีเวลาอย่างจำกัดแค่ 2 นาที 2 นาทีเท่านั้น ใครเสร็จก่อนมีรางวัล เป็นการบวก-ลบ เลขง่ายๆ ซึ่งเราเรียนผ่านมาแล้ว ตั้งแต่เด็กๆ”
6. ในขณะที่เอกสารของทุกคนคว่ำอยู่ เมื่อทุกอย่างพร้อม กำชับเรื่องเวลาอีกว่า “แค่ 2 นาทีจึงทำให้ทันเวลา” แล้ววิทยากรให้สัญญาณเริ่มต้นและกระตุ้นให้ทำเสร็จเร็วๆ
7. ให้รางวัลคนที่เสร็จก่อนและเร่งให้ส่งเร็วๆ อ้างว่า “เพื่อนเขาเสร็จแล้วแค่บวกเลขง่ายๆ”
8. พอทุกคนส่งเสร็จ เฉลยให้ดู แจ้งจำนวนคนถูกคนผิด แล้วบอกว่า “ถ้าทำตามเครื่องหมายได้ 0 คะแนน”
9. จากนั้นให้ตัวแทนนักศึกษาออกมาอ่านคำสั่งให้เพื่อนฟัง
10. แบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น 3 กลุ่มแล้วให้ระดมความคิดตามเอกสารหมายเลข 2
11. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้น
12. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปผลการจัดกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตนักเรียนนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 3)
2. ตรวจสอบผลงาน (เอกสารหมายเลข 1, 2)

แนวสรุป

การที่จะเป็นผู้นำที่ดีต้องมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา มีวิสัยทัศน์เห็นภาพรวมทั้งหมดที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดความมั่นใจก่อนลงมือทำได้ว่าสำเร็จแน่นอน การนำประสบการณ์ เดิมมาใช้ต้องพิจารณาให้ดี เมื่อบุคคล เวลา สถานที่ เปลี่ยนไป กฎ กติกา ก็อาจเปลี่ยนไปด้วย การที่จะลงมือทำอะไรควรไตร่ตรองให้รอบคอบเพื่อจะได้ไม่เกิดความผิดพลาด การทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาก็เช่นกัน ต้องมีความรอบคอบในการปฏิบัติงานซึ่งจะเป็นการสร้างศรัทธาและยกความมีภาวะผู้นำให้สูงขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากร

วิทยากรและผู้ช่วยวิทยากรต้องร่วมกันสร้างความสำคัญให้นักศึกษามองเห็นคุณค่าในความเร็ว ก้าวข้ามให้นักศึกษาลงมือทำพร้อมกันและกระตุ้นนักศึกษาให้ทำเสร็จเร็วๆ โดยแจ้งว่า “เวลาน้อย เป็นการ บวก ลบ คูณ หาร เลขธรรมดาของเด็ก ๆ เขาทำกัน แต่จะขอดูความเร็วนักศึกษาว่าจะทำได้รวดเร็วขนาดไหน จะทำลายสถิติที่เขาทำไว้หรือไม่ พวกเราต้องชนะเขาแน่นอน” ผู้ช่วยวิทยากรต้องร่วมกระตุ้นนักศึกษากับวิทยากรด้วยและสังเกตพฤติกรรมของ นักศึกษาขณะทำกิจกรรม ใช้นักศึกษา 5-6 คนต่อผู้ช่วยวิทยากร 1 คนในการสังเกตพฤติกรรม ของนักศึกษา โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมตาม เอกสารหมายเลข 3

เอกสารหมายเลข 1

2 นาที
เร็วค่ะพี่

คำสั่ง

จงหาคำตอบจากการคำนวณ บวก ลบ คูณ หาร จากโจทย์ข้างล่างนี้ ใช้เวลา 2 นาที
โดยให้เปลี่ยนเครื่องหมาย บวกเป็นลบ ลบเป็นบวก คูณเป็นหาร หารเป็นคูณ ก่อนลงมือทำ

1. $4 + 1 =$	4. $5 - 2 =$	7. $8 \times 2 =$	10. $4 \div 2 =$
2. $7 + 1 =$	5. $8 - 1 =$	8. $9 \times 3 =$	11. $5 \div 2 =$
3. $5 + 4 =$	6. $6 - 4 =$	9. $6 \times 2 =$	12. $6 \div 3 =$

2 นาที
มีรางวัลค่ะ

เอกสารหมายเลข 2

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาร่วมกันคิดในกลุ่มแล้วเขียนสรุปตามข้อต่างๆ ดังนี้

1. นักศึกษาได้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งที่นักศึกษาได้ตามข้อ 1 นั้นมีประโยชน์หรือมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. นักศึกษาจะนำสิ่งที่ได้ในกิจกรรมนี้ไปใช้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีพศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารหมายเลข 3

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องคิดให้เร็ว

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
รับฟังวิทยากรพูดอย่างตั้งใจ			
รับเอกสารจากวิทยากรแล้วคว่ำหน้าเอกสารไว้			
ไม่พูดคุยหรือปรึกษาเพื่อน			
ลงมือทำเมื่อได้รับสัญญาณเริ่มต้น			
ลงมือทำด้วยตนเองไม่ลอกเพื่อน			
ส่งเอกสารให้วิทยากรในเวลาที่กำหนด			
ยอมรับผลการตัดสินของวิทยากร			
ระดมความคิดภายในกลุ่ม			
เสนอข้อดีข้อเสียที่ตนพบให้กลุ่มรับทราบ			
คัดเลือกตัวแทนกลุ่มออกไปนำเสนออย่างราบรื่น			
มีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
ร่วมกับเพื่อนและวิทยากรสรุปกิจกรรม			
ร่วมกิจกรรมทุกกระบวนการอย่างกระตือรือร้น			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

คิดเดี่ยวคิดกลุ่ม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการคิดแก้ปัญหา
2. เพื่อให้นักศึกษาได้มองเห็นผลของการคิดคนเดียวและการระดมความคิด

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง 15 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ซองบรรจุโจทย์ปัญหาต่างๆ 3 ซอง
2. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากาเคมี

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 6-7 คน
2. แจกซองที่บรรจุสถานการณ์ ให้แต่ละกลุ่ม
3. สมาชิกในกลุ่มแบ่งโจทย์ปัญหากันคนละแผ่น
4. ให้นักศึกษานั่งสลับกันกับสมาชิกที่ไม่ใช่กลุ่มตน
5. ให้นักศึกษาแต่ละคนแสดงความคิดเห็นตามโจทย์ที่ได้รับ
6. ให้เวลาเขียนแสดงความคิดเห็น 20 นาที
7. ส่งเอกสารแสดงความคิดเห็นให้วิทยากร
8. นักศึกษานั่งเป็นกลุ่มของตนเหมือนเดิม
9. ระดมสมองของแต่ละกลุ่มตามโจทย์เดิมที่ได้รับ
10. ส่งตัวแทนนำเสนอแนวคิดของกลุ่มให้สมาชิกทุกคนได้ทราบ
11. วิทยากรนำข้อมูลเดิมแต่ละคนมาสัมภาษณ์เปรียบเทียบกับข้อมูลกลุ่ม
12. วิทยากรให้นักศึกษาร่วมกันอภิปราย โดยเปิดประเด็นคำถามว่า พบอะไรจากการทำกิจกรรมนี้ สิ่งที่เราพบมีประโยชน์หรือสำคัญอย่างไร และจะนำไปใช้ในการทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาอย่างไร จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนลงในเอกสารหมายเลข 3
13. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 4)
2. ตรวจสอบผลงานของนักศึกษาทั้งงานเดี่ยวและกลุ่ม
3. ประเมินผลจากการนำเสนอ

แนวสรุป

ในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นต้องได้คิดอย่างรอบคอบ ความคิดของตนเองเพียงคนเดียวอาจไม่สามารถแก้ปัญหาได้ บางคนอาจใช้เหตุผลตนเองให้กลุ่มคล้อยตามจนตนเองลืมเหตุผลเดิมของตนที่ให้ไว้ เราได้เรียนรู้การพูดชักนำใจของเพื่อน มีการใช้มนุษยสัมพันธ์เกิดขึ้นในกลุ่ม มีการหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วล้วนแล้วได้นำไปใช้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากร

วิทยากรสังเกตนักศึกษาขณะที่ร่วมกิจกรรม การที่นักศึกษานั่งสลับกันกับสมาชิกที่ไม่ใช่กลุ่มตน ทำให้ไม่ได้รับอิทธิพลจากความคิดเพื่อน ซึ่งนักศึกษาสามารถถ่วงถ่วงมาจากความคิดของตนเองล้วนๆ ดังนั้นผู้ช่วยวิทยากรต้องคอยควบคุมดูแลในช่วงแรก จากนั้นนักศึกษาจะมาระดมความคิดเรื่องเดิมในกลุ่มตนเอง ให้ผู้ช่วยวิทยากรสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาโดยไม่ให้นักศึกษารู้ตัว ควรให้ผู้ช่วยวิทยากร 1 คนต่อกลุ่มนักศึกษา สังเกตพฤติกรรมที่พบอย่างเป็นกลาง โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมตาม เอกสารหมายเลข 4

เอกสารหมายเลข 1

3 โจทย์ปัญหาที่จะต้องบรรจุในซอง

คำชี้แจง : อ่านโจทย์ปัญหาที่ท่านได้รับ ถ้าเป็นท่านจะอย่างไร

โจทย์ปัญหาที่ 1 เรื่อง **เกณฑ์ทหาร**

สมเกียรติมีอายุครบการเกณฑ์ทหารพอดี จึงมีหมายเรียกให้เขาไปตรวจร่างกายและจับใบดำใบแดง พ่อของเขาไม่อยากให้เขาไปเป็นทหาร จึงไปติดต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกทหารให้ช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ผู้นั้นรับปากว่าจะช่วยแต่ต้องขอค่าสมนาคุณเป็นจำนวนเงินมากพอสมควร

ถ้าท่านเป็นสมเกียรติ ท่านจะอย่างไร?

ท่านคิดหาเหตุผลก่อนที่จะตัดสินใจ คือ (เขียนเป็นข้อๆ)	การตัดสินใจของท่านคือ
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

คำชี้แจง : อ่านโจทย์ปัญหาที่ท่านได้รับ ถ้าเป็นท่านจะทำอย่างไร

โจทย์ปัญหาที่ 2 เรื่อง **คนรักของเรา**

ปิ่นเพชร และ เกศกนก เป็นคู่รักกัน ทั้งคู่ชอบชวนกันไปนั่งอ่านหนังสือและคุยกันที่สวนสาธารณะแห่งหนึ่งในตอนเย็นๆ ทุกวัน วันหนึ่งขณะที่ปิ่นเพชรเดินกลับจากการทำธุระส่วนตัวโดยปล่อยให้เกศกนก นั่งอ่านหนังสืออยู่คนเดียววันนั้น เขาเห็นชาย 3 คนกำลังปลุกปล้ำเกศกนก

ถ้าท่านเป็น ปิ่นเพชร ท่านจะทำอย่างไร?

ท่านคิดหาเหตุผลก่อนที่จะตัดสินใจ คือ (เขียนเป็นข้อๆ)	การตัดสินใจของท่านคือ
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

เอกสารหมายเลข 2

แนวทางการคิดหาเหตุผล : ท่านควรคิดหาเหตุผลเพื่อถามตนเองก่อนที่จะตัดสินใจตอบ ดังนี้

โจทย์ปัญหาที่ 1 เรื่อง เกณฑ์ทหาร

1. อยากรับทหาร หรือ ไม่อยากเป็นทหาร
2. เจ้าหน้าที่ที่พ่อไปติดต่อนั้นเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด
3. การทุจริตเพื่อให้พ้นการเกณฑ์ทหารจะได้รับโทษไหม
4. มีเงินมากพอติดสินบนหรือไม่
5. ครอบครัวที่บ้านต้องการคนดูแลช่วยเหลือ และรับผิดชอบมิใช่หรือ
6. เป็นหน้าที่ของชายไทยที่ต้องไปรับการคัดเลือกทหารมิใช่หรือ
7. การเป็นทหารทำให้เสียงานที่ทำอยู่หรือไม่
8. ชาวบ้านแถบนั้นนิยมติดสินบนเพื่อให้พ้นการเกณฑ์ทหารหรือไม่
9. โอกาสที่จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นทหารโดยวิธีจับใบดำใบแดงมีมากน้อยเพียงใด

โจทย์ปัญหาที่ 2 เรื่อง คนรักของเรา

1. ตนเองพอจะสู้ชาย 3 คนนั้นไหวหรือไม่
2. มีสถานีตำรวจหรือป้อมตำรวจอยู่ใกล้ ๆ หรือไม่
3. เป็นหน้าที่ของพลเมืองดีที่ต้องเข้าช่วยเหลือมิใช่หรือ
4. รู้วิธีต่อสู้ป้องกันตัวดีเพียงใด
5. ในบริเวณใกล้เคียงพอจะมีคนให้ความช่วยเหลือหรือไม่
6. สนทนากล่าวว่า “รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี” มิใช่หรือ
7. การวิ่งไปแจ้งตำรวจจะกลับมาช่วยทันเวลาหรือไม่
8. คนร้ายมีอาวุธหรือไม่
9. การสู้ด้วยสมองดีกว่าใช้กำลังไหม

โจทย์ปัญหาที่ 3 เรื่อง ลูกของธิดา

1. อยากรับลูกไว้หรือไม่
2. การตั้งท้องโดยไม่ได้แต่งงานจะทำให้เพื่อนๆ รังเกียจ และเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูลไหม
3. การทำแท้งให้โทษมากกว่าให้คนมิใช่หรือ
4. มีเงินพอจะจ้างให้หมอทำแท้งหรือไม่
5. เพื่อนชายรับผิดชอบต่อการกระทำของเขาหรือไม่
6. โทษที่จะได้รับจากการทำแท้งโดยผิดกฎหมายคุ้มต่อการเสียไหม
7. ยังเป็นนักศึกษาอยู่ซึ่งอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถเลี้ยงเด็กได้ไหม
8. มีที่จะไปคลอดบุตรอย่างลับๆ และมีคนเลี้ยงเด็กหรือไม่
9. การทำแท้งเป็นบาป และผิดกฎหมายด้วยไหม

เอกสารหมายเลข 4

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องคิดเดี่ยวคิดกลุ่ม

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ยินดีกับการเป็นสมาชิกในกลุ่ม			
แบ่งเอกสารที่บรรจุในซองอย่างราบรื่น			
นั่งสลับกับสมาชิกที่ไม่ใช่กลุ่มตนเอง			
ตั้งใจฟังคำชี้แจงจากวิทยากร			
มีความพยายามในการแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง			
ปฏิบัติตามกติกา เงื่อนไขที่กำหนด			
ส่งเอกสารแสดงความคิดเห็นในเวลาที่กำหนด			
ระดมความคิดเห็นภายในกลุ่ม			
เสนอความคิดเห็นของตนให้กลุ่มทราบ			
ยอมรับเหตุผลของเพื่อนที่ดีกว่า			
ร่วมกันสรุปเป็นความคิดของกลุ่ม			
คัดเลือกสมาชิกรับเสนอหน้าชั้นอย่างราบรื่น			
เมื่อวิทยากรเปรียบเทียบแนวคิดของตนกับกลุ่ม มีการยอมรับด้วยดี			
ร่วมกันอภิปรายและสรุปกิจกรรม			
มีการสรุปเชื่อมโยงในการนำไปใช้กับคณะกรรมการองค์การฯ			
กระตือรือร้นร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น.....
 .....
 .....

บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาท่าทาง
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการติดต่อสื่อสารด้วยภาษาพูด
3. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การพัฒนาบุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง 15 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. เอกสารหมายเลข 1
2. กระดาษ A4 จำนวน 3 แผ่น
3. ปากกาจำนวน 9 ด้าม

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน
2. ให้สมาชิกนับหมายเลขในกลุ่ม 1-5
3. จัดลำดับเป็นแถวตอน คนที่นับ 1 ยืนอยู่หน้าสุด
4. วิทยากรให้คนที่ 1 ออกมายืนห่างจากแถวประมาณ 5 เมตร
5. แจกเอกสารหมายเลข 1 และปากกาให้แต่ละกลุ่มที่เหลือ 4 คน
6. ให้เวลา 4 คนในแต่ละกลุ่มปรึกษากัน 5 นาที
7. จัดลำดับแถวหมายเลข 2-5 ตามเดิมให้ห่างคนที่ 1 ประมาณ 5 เมตร
8. วิทยากรให้คนที่ 2 มากระซิบคนที่ 1 ว่า “ใคร” (โดยการบอชื่อคน) คนที่ 3 มากระซิบต่อว่า “ทำอะไร” (ให้บอกถึงการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง) คนที่ 4 มากระซิบต่อว่า “ที่ไหน” (ให้บอกสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง) และคนที่ 5 มากระซิบ ต่อว่า “เมื่อไหร่” (บอกเวลาใดเวลาหนึ่ง)
9. เมื่อครบแล้วเอากระดาษ A4 และปากกาให้คนที่ 1 เขียนเรียงเรียงประโยคที่เพื่อนบอกให้ถูกต้อง โดยรายงานทีละกลุ่ม
10. วิทยากรใช้เอกสารหมายเลข 1 ของแต่ละกลุ่มประกอบการพิจารณา
11. วิทยากรให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิปรายโดยมีคำถามนำดังนี้
  - 11.1 นักศึกษาได้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้
  - 11.2 ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์หรือมีความสำคัญอย่างไร
  - 11.3 นักศึกษาจะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีพศึกษาได้อย่างไร

12. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปผลการจัดกิจกรรม
13. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 2 เพื่อเป็นเนื้อหาให้กับนักศึกษา
14. วิทยากรเสนอ Power Point ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับบุคลิกภาพและการพูดในที่ชุมชน
15. วิทยากรซักถามข้อสงสัยแล้วสรุปเรื่องบุคลิกภาพและการพูดในที่ชุมชนร่วมกัน

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 3)
2. ตรวจสอบผลงาน

แนวสรุป

การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ต้องใช้ช่องทางในการสื่อสารให้มากที่สุดเพื่อความเข้าใจของผู้รับสาร ทั้งการได้เห็น ได้ยิน อย่างชัดเจน รวมทั้งคุณภาพของผู้ส่งสารและผู้รับสารด้วย นอกจากนั้นผู้รับสารยังได้เรียนรู้บุคลิกภาพของเพื่อนในการกระซิบบอกทุกคนมีความซื่อสัตย์สามัคคีกันในทีมไม่เข้าใจสิ่งใดก็ให้พูดคุยปรึกษาหารือกัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นประโยชน์สำหรับนำไปปรับใช้ในการทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การฯ ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากร

วิทยากรต้องอธิบายและกำกับให้นักศึกษาที่เป็นสมาชิกกลุ่มทั้ง 4 คนให้ถือปฏิบัติตามกติกาอย่างเคร่งครัด เพราะจะกระทบต่อผลลัพธ์ที่ได้ นำผลงานของนักศึกษาที่เขียนลงในกระดาษ A 4 มาเปรียบเทียบกับเอกสารหมายเลข 1 ให้เห็นประสิทธิภาพของการสื่อสาร ควรให้ผู้ช่วยวิทยากร 1 คนต่อนักศึกษา 5 คนดูแลให้เป็นไปตามกติกาทุกขั้นตอน และคอยสังเกตพฤติกรรม ของนักศึกษาไปพร้อมกันโดยไม่ให้นักศึกษารู้ตัว ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมตามเอกสารหมายเลข 3

เอกสารหมายเลข 1

คำชี้แจง

1. ให้นักศึกษาทั้ง 4 คนร่วมกันคิดภายในเวลา 5 นาที
2. อย่าให้คนที่ 1 รู้ตัวก่อนหรือกลุ่มอื่นรู้เด็ดขาด
3. คนที่ 2 เตรียมไปกระซิบบอกคนที่ 1 ว่าใคร(บอกชื่อคน)
4. คนที่ 3 เตรียมไปกระซิบบอกคนที่ 1 ว่าทำอะไร(บอกถึงการกระทำ)
5. คนที่ 4 เตรียมไปกระซิบบอกคนที่ 1 ว่าที่ไหน (บอกสถานที่)
6. คนที่ 5 เตรียมไปกระซิบบอกคนที่ 1 ว่าเมื่อไหร่ (บอกเวลา)
7. ทุกคนจำให้ได้และจดคำกระซิบส่งให้วิทยากร

ตารางบันทึกคำกระซิบ

คนที่	ใคร	ทำอะไร	ที่ไหน	เมื่อไหร่
2				
3				
4				
5				

เอกสารหมายเลข 2

บุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการพูดเป็นสิ่งจำเป็นในการติดต่อสื่อสาร ของชีวิตมนุษย์ ทั้งการทำงานและในชีวิตประจำวัน ผู้พูดจะสร้างความศรัทธาให้ผู้ฟังได้หรือไม่ขึ้น นอกจาก เนื้อหาสาระที่พูดแล้ว บุคลิกลักษณะท่าทางของผู้พูดก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการพูดที่ดี ต้องคู่กับบุคลิกภาพที่ดีด้วย

✳️**บุคลิกภาพ (Personality)** หมายถึง คุณสมบัติส่วนรวมทั้งหมดของบุคคลที่เป็น ผลมาจากประสบการณ์ต่างๆ ที่พบมาแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่างๆ ทั้งที่มองเห็นได้โดยตรงและจากการสังเกต เช่น รูปร่าง หน้าตา กริยาท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ และการปรับตัวซึ่งบุคลิกภาพของบุคคล มี 2 ลักษณะ คือ

1. บุคลิกภาพภายใน (Internal Personality) ได้แก่

- ☑️ ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ☑️ ความกระตือรือร้น
- ☑️ ความรอบรู้
- ☑️ ความคิดริเริ่ม
- ☑️ ความจริงใจ
- ☑️ ความรู้กาลเทศะ
- ☑️ ปฏิภาณไหวพริบ
- ☑️ ความรับผิดชอบ
- ☑️ ความจำ
- ☑️ อารมณ์ขัน
- ☑️ ความมีคุณธรรม

2. บุคลิกภาพภายนอก (External Personality) ได้แก่

- ☑️ รูปร่าง หน้าตา
- ☑️ การแต่งกาย
- ☑️ การปรากฏตัว
- ☑️ กริยาท่าทาง
- ☑️ การสบสายตา
- ☑️ การใช้เสียง
- ☑️ การใช้ถ้อยคำภาษา
- ☑️ ศิลปะการพูด

การพัฒนาบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะเป็นประตูเปิดทางการสื่อสารให้ประสบความสำเร็จ ผู้พูดทุกคนสามารถนำไปพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้ คือ ทำอย่างไรเมื่อมีการติดต่อสื่อสารด้วยการพูดแล้วจะทำให้ผู้ฟังสนใจน่าติดตาม ผู้พูดต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองให้คนอื่นสัมผัสในสิ่งเหล่านี้ให้ได้ คือ

“มาดต้องตา วาจาต้องใจ ภายในต้องเยี่ยม เปี่ยมใจก่อนจาก”

1. มาดต้องตา เป็นสิ่งแรกที่คนพบเห็น ประกอบด้วย

1.1 การแต่งกายดี คือ

- ☞ เหมาะสมกับวัย สถานที่ สรีระ
- ☞ พิถีพิถันรัดกุมทั้งเสื้อผ้าอาภรณ์
- ☞ แต่งกายให้ดูดีตลอดเวลา
- ☞ ระวังกลิ่นตัวและกลิ่นปาก

1.2 มีบุคลิกลักษณะดี คือ

- ☞ อ่อนน้อมถ่อมตน ไหว้ หรือรับไหว้
- ☞ ขอบคุนและขอโทษทุกครั้ง
- ☞ อยู่อย่างใกล้ชิด
- ☞ คิดว่ามีสายตาดูจ้องเราตลอดเวลา

1.3 การปรากฏกายดี คือ

- ☞ มีความร่าเริง แจ่มใส
- ☞ กระตือรือร้นในการต้อนรับ
- ☞ ยินดีปรีดาที่ใครรู้จักหรือพบ
- ☞ แสดงความภูมิใจตามสมควร

2. วาจาต้องใจ เป็นการสร้างความประทับใจ เมื่อได้พูดคุย ประกอบด้วย

- 2.1 มีการวิเคราะห์ผู้ฟัง
- 2.2 สร้างบรรยากาศในการพูดคุย
- 2.3 ฉลาดเลือกคำที่จะพูดให้เข้าใจและประทับใจ
- 2.4 นำเสนอด้วยตัวอย่างและภาพ

3. ภายในต้องเยี่ยม เป็นที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ

แล้วจึงจะส่งผลต่อการกระทำ ประกอบด้วย

- 3.1 เป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย
- 3.2 เป็นคนมีน้ำใจสุ้นน้ำเงิน
- 3.3 อย่ามองเมินข้ามตัวเรา
- 3.4 อย่ามัวเมาลิ้มคุณคน

4. เปี่ยมใจก่อนจาก เป็นการสร้างความประทับใจก่อนที่จะจากกันไป

- 4.1 มีการแสดงความเคารพ
- 4.2 จบด้วยคำพูดหอมหวาน
- 4.3 ชวนให้อยากพบปะอีก

✳️**การพูด (Speech)** หมายถึง การติดต่อสื่อความหมายระหว่างบุคคล โดยการใช้ ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาอาการถ่ายทอด ความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูดให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนอง

ผู้ที่มีความสามารถสูงในการพูด คือ ผู้ที่สามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจ รับรู้ตรงตามที่ต้องการ โดยใช้เวลาในการพูดน้อยที่สุด

✳️**ประโยชน์ของการพูด**

1. สร้างความมั่นใจในตนเอง
2. ควบคุมการใช้และความรู้สึกนึกคิดได้ดีขึ้น
3. สามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้วิธีที่จะให้และรับการวิจารณ์
4. ทำให้ความสนใจในชีวิตกว้างขวางขึ้น
5. มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ธุรกิจ
6. มีความสำเร็จทางสังคม สร้างมิตรภาพ การได้รับความร่วมมือและเป็นผู้นำ

มากขึ้น

✳️**องค์ประกอบของการพูด**

การพูดเป็นกระบวนการสื่อสารที่ทำให้ผู้พูดกับผู้ฟังเกิดความเข้าใจตรงกัน

ประกอบด้วย

1. ผู้พูด (Speaker)
2. ผู้ฟัง (Listener)
3. เรื่องที่พูด (Message)
4. วิธีการพูด (Channel)

✳️**ปัจจัยแห่งความสนใจในการพูด** อแลน เอช. มอนโร ได้แยกแยะปัจจัยแห่งความสนใจในการพูดไว้ ดังนี้

1. บุคลิกภาพทั่วไป รูปร่างหน้าตา การแต่งตัว การปรากฏกาย การใช้ท่าทาง มือ ตลอดจนเสียงของผู้พูด มีความสำคัญ ร้อยละ 10
2. ศิลปะการแสดงออก หรือศิลปะการถ่ายทอด หมายถึง การลำดับเนื้อหา การยกตัวอย่าง อุปมาอุปมัย การแทรกอารมณ์ขัน การเน้นเสียง การเน้นจังหวะตลอดจนการสร้างความเป็นกันเอง มีความสำคัญร้อยละ 20

3. เนื้อหาสาระในการพูด มีประโยชน์ น่าสนใจ มีคุณค่าแก่การฟังมีความสำคัญร้อยละ 50

4. คำนำและการสรุปจบ หรือจะเรียกว่า การเปิดฉาก ให้นำสนใจน่าติดตาม และการปิดฉาก ให้ประทับใจ ผากข้อคิด หรือคำคม คำกลอนที่ประทับใจ มีความสำคัญ ร้อยละ 20

*หลักการพูดที่ดี

ผู้พูดที่ต้องการสื่อความเข้าใจกับผู้ฟังให้เกิดความสำเร็จในการสื่อสารได้ดีนั้นต้องคำนึงถึงหลักการพูด ดังต่อไปนี้

*การออกเสียงให้ถูกต้องตามหลักภาษา ได้แก่

๑. การออกเสียงสั้น – ยาว ต่างกัน ความหมายก็ต่างกันไปด้วย เช่น แก้ว-ก้าว, เข้า-ข้าว, เท้า-ท้าว ตัวอย่างเช่น ก้าวเท้าไปแก้วครึ่ง เขาเดินเข้าไปรับประทานข้าว เขาบาดเจ็บที่เท้า

๒. การออกเสียงคำหลายพยางค์ คำสมาส คำนิยม เช่น ดำรัส อ่านว่า ดำ-หรั๊ด พรอท อ่านว่า ปะ-หรอด ผลิต อ่านว่า ผะ-หลิด พลเมือง อ่านว่า พน-ละ-เมือง เทพเจ้า อ่านว่า เทบ-พะ-เจ้า ทิวทัศน์ อ่านว่า ทิว-ทัต สัปดาห์ อ่านว่า สับ-ดา รสนิยม อ่านว่า รด-นิ-ยม ยมบาล อ่านว่า ยม-มะ-บาน

๓. ออกเสียงคำควบกล้ำ ร, ล, ว หรือเป็นอักษรนำให้ชัดเจนถูกต้อง เช่น ตราด อ่านว่า ตราด ตลาด อ่านว่า ตะ-หลาด จริง อ่านว่า จิง ปริกหักพัง อ่านว่า ปะ-หรั๊ก-หัก-พัง คำต่อไปนี้ออกเสียงแบบควบแท้ทั้งหมด เช่น ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ปลานปล้ำ ปลอดโปรง พร้อมเพรียง เพราะพริ้ง แพรพราว เพลิดเพลิน พลุกพล่าน แก้วแก้ว กว้างขวาง ไช้ควัว คลุกเคล้า คลาดเคลื่อน คลอนแคลน คำบางคำเป็นคำเรียงพยางค์กันไม่ออกเสียงแบบควบกล้ำ เช่น ปริญา ออกเสียงว่า ปะ-ริน - ยา ปรินิพพาน ออกเสียงว่า ปะ - ริ - นิบ - พาน

๔. ไม่ควรออกเสียงให้ห้วนสั้น ตัดคำ หรือรวลั้นจนฟังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะ คำหลายพยางค์เช่น มหาวิทยาลัย ไม่ควรออกเสียงว่า หมา - ลัย วิทยาลัย ไม่ควรออกเสียงว่า วิด - ลัย สวัสดิ์ ไม่ควรออกเสียงว่า หวัด - ดี

☺ 5. ไม่ควรใช้ภาษาพูด ภาษาตลาด ภาษาสื่อมวลชนหรือภาษาโฆษณาในการพูดกับคนทั่วไป ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจยากและไม่เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล เช่น

- ☞ สาวคนนั้นจัดอยู่ในวัยเอ๊าะๆ
- ☞ รัฐธรรมนูญฉบับนี้อยู่ในวัยเด็ก
- ☞ นายตำรวจถูกเตะโด่งออกจากพื้นที่
- ☞ เขาวิ่งเต๋นเพื่อขอย้ายไปในที่เจริญ
- ☞ นายตำรวจเต๋น ถูก นสพ. คู้ยเบ๊องหลัง
- ☞ เจ้าหน้าที่บุกคุกล่าปangหาข้อมูลปรับปรุงเรือนจำ

✳️ ข้อคำนึงในการพูดที่ดี

1. การใช้ภาษา ต้องเลือกใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้ฟัง
2. ผู้พูดและผู้ฟังมีจุดมุ่งหมายตรงกัน ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการสื่อความหมายไป ยังผู้ฟังเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ผู้ฟังก็มีความตั้งใจฟังสิ่งที่ผู้พูดสื่อความหมายให้
3. ออกเสียงพูดให้ชัดเจน ดังพอประมาณ อย่าตะโกนหรือพูดค่อยเกินไป
4. สีสหน้า ท่าทางยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด
5. ท่าทางในการยืน นั่ง ควรสง่าผ่าเผย การใช้ท่าทางประกอบการพูดก็มีความสำคัญ เช่น การใช้มือ นิ้ว จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น
6. ต้องรักษามารยาทการพูดให้เคร่งครัดในระยะเวลาในการพูด พูดตรงเวลา และจบทันเวลา
7. พูดเรื่องใกล้ตัวให้ทุกคนรู้เรื่อง เป็นเรื่องสนุกสนานแต่มีสาระ และพูดด้วยท่าทางและกิริยานุ่มนวล เวลาพูดต้องสบตาผู้ฟังด้วย
8. ไม่ควรพูดเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา การเมือง โดยไม่จำเป็น และไม่ควรพูดแต่เรื่องของตัวเอง
9. ไม่พูดคำหยาบ นินทาผู้อื่น ไม่พูดแซงขณะผู้อื่นพูดอยู่ และไม่ชี้หน้าคู่สนทนา

✳️ มารยาทในการพูด

การพูดที่ดีไม่ว่าจะเป็นการพูดในโอกาสใด หรือประเภทใด ผู้พูดต้องคำนึงถึงมารยาทในการพูด ซึ่งจะมีส่วนส่งเสริมให้ผู้พูดได้รับการชื่นชมจากผู้ฟัง ซึ่งจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการพูด มารยาทที่สำคัญของการพูดสรุป ได้ดังนี้

1. พูดด้วยวาจาสุภาพ แสดงหน้าตาที่ยิ้มแย้มแจ่มใส
2. ไม่พูดอวดตนข่มผู้อื่น และยอมรับฟังความคิดของผู้อื่นเป็นสำคัญ
3. ไม่กล่าววาจาเสียดแทง ก้าวร้าวหรือพูดขัดคอบุคคลอื่น ควรใช้วิธีที่สุภาพเมื่อต้องการแสดงความคิดเห็น

4. รักษาอารมณ์ในขณะที่พูดให้เป็นปกติ
5. ไม่นำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นมาพูด
6. หากนำคำกล่าวของบุคคลอื่นมากล่าว ต้องระบุนามหรือแหล่งที่มาเป็นการ ให้เกียรติบุคคลที่กล่าวถึง
7. หากพูดในขณะที่ผู้อื่นยังพูดไม่จบ ควรกล่าวคำขอโทษไม่พูดคุยกันข้ามศีรษะผู้อื่น

* การพูดในโอกาสต่างๆ

การพูดในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น นอกจากจะสื่อความรู้ความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ แล้ว ยังต้องสื่ออารมณ์ ความรู้สึกถ่ายทอดไปสู่กันและกันด้วย ฉะนั้นการพูดจากัน นอกจากจะพูดคุยกันตามปกติแล้วยังมีการพูดในโอกาสพิเศษ เช่น การพูดในงานมงคล งานศพ การเข้าสมาคมในโอกาสต่างๆ จึงจำเป็นสำหรับทุกคนที่ต้องฝึกฝนการใช้คำพูดให้ถูกต้องไพเราะเหมาะสม การพูดในโอกาสต่างๆ ที่ควรทราบ เช่น การพูดในที่ชุมชน (การพูดแนะนำ การพูดแสดงความยินดี การพูดแสดงความเสียใจ การกล่าวขอบคุณ การกล่าวต้อนรับ การพูดอวยพร) การพูดให้ความรู้ การพูดจูงใจ การพูดสนทนาทางโทรศัพท์ การพูดเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ต่างๆ

* ลักษณะการพูด

การพูดในที่ชุมชน (Public speaking) มีลักษณะดังนี้ คือ

- ☞ โนมน์าวจูงใจให้ผู้ฟังคล้อยตาม
- ☞ ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมมากกว่าเนื้อหาสาระ
- ☞ ผู้พูดมีอำนาจเหนือผู้ฟัง
- ☞ ใช้ลูกเล่น ลูกฮาผสมอารมณ์เข้าได้เป็นระยะ
- ☞ พูดฝ่ายเดียวไม่มีการซักถาม
- ☞ ระยะเวลาขึ้นอยู่กับหัวข้อเรื่องและการกำหนดของผู้ดำเนินการ

1.1 กล่าวอวยพรคู่สมรส

- ☞ กล่าวความสำคัญและความหมายของชีวิตคู่สมรส
- ☞ แสดงความยินดีในความรักของคู่บ่าวสาว
- ☞ แนะนำหลักการดำเนินชีวิตคู่ หรือธรรมของผู้ครองเรือน
- ☞ อวยพร

1.2 กล่าวอวยพรวันเกิด

- ☞ กล่าวถึงคุณความดีของเจ้าภาพ
- ☞ การเป็นที่พึ่งของบุตรหลานและบริวาร
- ☞ อวยพรให้อายุยืนนาน

1.3 กล่าวอวยพรในวันขึ้นบ้านใหม่

- ☞ ความสุขสบายของการมีบ้านเรือนเป็นหลักฐาน
- ☞ ความสามารถในการก่อร่างสร้างตัว
- ☞ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นตัวอย่างของคนอื่น
- ☞ อวยพร

1.4 กล่าวอวยพรในวันขึ้นบ้านใหม่ วันสงกรานต์

- ☞ กล่าวถึงชีวิตที่ผ่านมาด้วยดี
- ☞ การเริ่มต้นชีวิตใหม่
- ☞ การครองตนอย่างสม่ำเสมอ อย่างสันติ
- ☞ อวยพร

1.5 กล่าวอวยพรในการเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่

- ☞ ยินดีที่ได้รับตำแหน่งใหม่
- ☞ ชมเชยในความสามารถเฉพาะตัว
- ☞ ความรักความอาลัยของเพื่อนร่วมงาน
- ☞ อวยพรให้เจริญก้าวหน้า และเดินทางโดยสวัสดิภาพ

1.6 กล่าวตอบรับพร (ทุกอย่าง)

- ☞ ขอขอบคุณที่ให้เกียรติ
- ☞ ให้คำมั่นในการรักษาความดี และปฏิบัติตามคำแนะนำ
- ☞ อวยพรตอบ

1.7 กล่าวตอบรับในโอกาสรับตำแหน่งใหม่

- ☞ ผู้กล่าวในฐานะอะไร
- ☞ ยินดีตอบรับด้วยความเต็มใจ
- ☞ สรรเสริญถึงชื่อเสียงและคุณงามความดี
- ☞ ปวารณาตัวในการร่วมกันทำงาน
- ☞ มอบของที่ระลึก (ปรบมือ นำ อย่าชักชวนผู้ฟังปรบมือ)

1.8 กล่าวปราศรัยในโอกาสรับตำแหน่งใหม่

- ☞ ขอขอบคุณในความไว้วางใจ
- ☞ แถลงนโยบายหรือหลักการทั่วไป
- ☞ ชมเชยความดีของคณะกรรมการชุดเก่า (ถ้าดีจริง)
- ☞ ให้คำมั่นจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างเต็มความสามารถ
- ☞ ขอความร่วมมือจากกรรมการหรือสมาชิกทุกท่าน

1.9 กล่าวมอบรางวัล

- ☞ ชมเชยความสามารถของผู้ที่ได้รับรางวัล
- ☞ อธิบายความหมายของรางวัล
- ☞ มอบให้ สัมผัสมือ ประทับมือให้เกียรติ

1.10 กล่าวต้อนรับสมาชิกใหม่

- ☞ กล่าวแสดงความยินดีต้อนรับ
- ☞ ชี้แจงถึงประโยชน์ที่สมาชิกใหม่จะได้รับ
- ☞ ชี้แจงหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิก
- ☞ มอบสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของการเป็นสมาชิก สัมผัสมือและ
ประทับมือ

1.11 กล่าวต้อนรับผู้เยี่ยมเยือน

- ☞ ยินดีที่มีโอกาสได้ต้อนรับ
- ☞ เล่าถึงประวัติของหน่วยงาน (โดยย่อ)
- ☞ แนะนำให้รู้จักซึ่งกันและกัน
- ☞ อวยพรให้อยู่อย่างมีความสุขและเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ
- ☞ มอบของที่ระลึก (ถ้ามี)

1.12 กล่าวแนะนำผู้พูด ผู้บรรยาย องค์กรปาฐก

- ☞ ความสำคัญของเรื่องที่พูด
- ☞ ประวัติของผู้พูดที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ (อย่าให้ยาวจนเกินไป)
- ☞ ประกาศชื่อเรื่องและเรียนเชิญผู้พูด

2. การพูดให้ความรู้ (Informative Speech) มีลักษณะดังนี้ คือ

- ☞ มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะพูดละเอียด ลึกซึ้ง
- ☞ มีตัวอย่างประกอบการพูดเหมาะสม น่าสนใจ
- ☞ สามารถทำเรื่องยากให้ง่ายจัดลำดับเรื่องให้ต่อเนื่องไม่วกวนไม่ใช้ศัพท์ยาก
- ☞ มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ประกอบการพูด
- ☞ มีความสนใจและกระตือรือร้นต่อเรื่องที่จะพูดและสามารถดึงดูด
สนใจผู้ฟัง
- ☞ เนื้อเรื่องที่นำมาพูดมีสาระดี กระชับรัดกุม และชัดเจน

3. การพูดจูงใจ (Persuasive Speech) มีลักษณะดังนี้ คือ

- ☞ มีความตั้งใจ และจริงจังต่อเรื่องที่พูด
- ☞ เป็นเรื่องที่แปลกใหม่ น่าสนใจ มีเทคนิคกลวิธีในการนำเสนอที่เร้าใจ
- ☞ ยึดหลักในการพูดคือ “พูดในสิ่งที่คนเขาอยากฟัง หรือสิ่งที่คนเขาอยากได้” โดยอาศัยหลักจิตวิทยาประกอบการพูด
- ☞ นอกจากเตรียมเนื้อหาสาระให้ดีแล้วยังคำนึงถึง บุคลิกภาพที่ดีด้วย

4. การพูดนำเสนอ (Presentation) มีลักษณะดังนี้ คือ

- ☞ ข่ายฝัน ข่ายความคิด ข่ายบุคลิก
- ☞ ให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระมากกว่า
- ☞ พฤติกรรมผู้ฟังที่มีต่อเรื่องที่พูด
- ☞ เอกสารประกอบต้องเป็นระบบ
- ☞ รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น
- ☞ เมื่อถูกซักถามต้องตอบให้ตรงประเด็น
- ☞ ระยะเวลาจำกัด (ไม่เกิน 15-20 นาที)

* ลำดับขั้นตอนในการพูด

1. **จับจุดสนใจ** พูดในเรื่องที่เขาอยากฟัง หรือทำให้เขาอยากฟังเพราะมีประโยชน์กับเขา
2. **เร่งให้ข้อมูล** เมื่อเขาสนใจแล้วก็ตามด้วยให้ความรู้ที่ถูกต้อง ครบถ้วนตามที่เขาสนใจ
3. **เพิ่มพูนปรารถนา** กระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความต้องการที่จะนำไปปฏิบัติ เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์กับตนเอง
4. **พาให้เห็นผล** สาธิตหรือยกตัวอย่างที่ใกล้ตัวผู้ฟัง เพื่อให้เขาจะได้คิดจินตนาการรู้สึกคล้อยตาม
5. **ให้ทุกคนลองทำ** ให้มีการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความจำและเข้าใจมากยิ่งขึ้น

เอกสารหมายเลข 3

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องบุคลิกภาพกับการพูดในที่ชุมชน

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ปฏิบัติตามคำสั่งวิทยากรอย่างกระตือรือร้น			
วางแผนการพูดคำหรือประโยคตามเอกสารหมายเลข 1			
ประชุมกลุ่ม 4 คนตามเวลาที่กำหนด			
ปฏิบัติตามเงื่อนไขกติกา			
ใช้กิริยาท่าทางแทนเสียงพูด			
ยอมรับการติตติสนใจของเพื่อน			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			
ร่วมกันสรุปกับวิทยากร			
ฟังการนำเสนอจากวิทยากรอย่างตั้งใจ			
มีการซักถามในประเด็นที่สงสัย			
อภิปรายสรุปร่วมกับวิทยากรและเพื่อน ๆ ทำกิจกรรม			
ได้ร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจวัยเด็ก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกพูดในที่ชุมชน
2. เพื่อให้นักศึกษาได้กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาบุคลิกภาพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. Power Point เนื้อเพลงต่างๆ
2. นกหวีด
3. แบบสังเกตพฤติกรรมเอกสารหมายเลข 2
4. สลากรายชื่อนักศึกษาทั้งหมด

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักศึกษาดู Power Point เนื้อเพลง
2. วิทยากรพร้อมนักศึกษาร่วมกันร้องเพลง
3. วิทยากรสร้างเงื่อนไขให้นักศึกษา เช่น ร้องผิด หรือ แสดงท่าผิด ออกมาแสดงหน้าห้องคนเดียว
4. วิทยากรใช้นกหวีดเป็นสัญญาณสิ้นสุด
5. สัมภาษณ์ความรู้สึกของนักศึกษา
6. วิทยากรให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับเพลงและท่าประกอบตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่อไป
7. วิทยากรให้นักศึกษาจับสลากแล้วออกมาพูดในหัวข้อการแนะนำตัวเองและความประทับใจในวัยเด็ก (คนละ 2 นาที)
8. วิทยากรให้ผู้ช่วยสังเกตพฤติกรรมและเสนอแนะการพูดเป็นรายคน

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 2)
2. ประเมินผลจากการพูดของนักศึกษา

แนวสรุป

การพูดต่อหน้าคนอื่นผู้พูดต้องมีความมั่นใจที่จะพูดเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของตนผ่านคำพูดให้คนอื่นได้เข้าใจ การที่นักศึกษาได้ร้องเพลงและมีท่าประกอบจังหวะ เป็นการสร้างความมั่นใจเพิ่มความกล้าแสดงออกให้กับนักศึกษาที่จะแนะนำตัวและพูดถึงความประทับใจในวัยเด็กโดยไม่ประหม่าทำให้วิทยากรเติมเต็มสิ่งที่บกพร่องได้ง่ายขึ้น

เอกสารหมายเลข 1

Power Point เนื้อเพลงต่างๆ

เพลงรวมเงิน

รวมเงิน ๆ ให้ดี รวมเงินคราวนี้อย่าให้
ผิดพลาด ผู้หญิงมีค่า..1..บาท

ผู้ชายเก่งกาจ .....50...สตังค์

(รวมเงิน.....บาท)

เพลงพายเรือ

พายเรือไปตามนาวา เห็นหอยปูปลา
แหวกว่ายเวียนวน

พายเรือกันมาหลายคน(อะละว้า) พายเรือกัน
มาหลายคน(ซ้า)

เห็นคน....คน.....(เติมจำนวน และกิจกรรม
ที่ให้ทำ เช่น จับมือกัน)

เอกสารหมายเลข 2

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องฝึกพูดแนะนำตัว/ความประทับใจวัยเด็ก

ชื่อ-สกุล..... เวลาเริ่มพูด..... เวลาสิ้นสุด.....

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมการพูดแนะนำตัวเอง/ความประทับใจวัยเด็ก โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามรายการนั้นๆ ในระดับ ดี
- 2 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามรายการนั้นๆ ในระดับ ปานกลาง
- 1 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามรายการนั้นๆ ในระดับ ปรับปรุง

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ทักทายเริ่มต้นด้วยความสนใจ			
จังหวะการพูดนำเสนอที่น่าสนใจติดตาม			
พูดได้อย่างมั่นใจชัดเจนชัดคำ			
ความราบรื่นการเปลี่ยนเนื้อหาจากแนะนำตัวมาสู่ความประทับใจ			
การพูดเป็นธรรมชาติไม่ประหม่า			
การใช้สายตาดีสบตาผู้ฟัง			
น้ำเสียงน่าฟัง			
การใช้ท่าทางประกอบ			
การรักษาเวลา			

ข้อเสนอแนะ .....

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจคำว่า “ประสิทธิภาพของการสื่อสาร”
2. เพื่อให้ศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการติดต่อสื่อสารได้

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. เอกสารหมายเลข 1-6
2. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี
3. ดินสอ
4. ยางลบ

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรให้นักศึกษาเรียนรู้การสื่อสารทางเดียว ดังนี้
  - 1.1 วิทยากรให้นักศึกษาแต่ละคนนั่งห่างกันเพื่อจะไม่ได้เห็นผลงานของกันและกัน
  - 1.2 แจกดินสอยางลบให้ทุกคน
  - 1.3 แจกเอกสารหมายเลข 1 ให้แต่ละคน
  - 1.4 วิทยากรกำชับให้นักศึกษาปฏิบัติตามเอกสารหมายเลข 1 อย่างเคร่งครัด
  - 1.5 วิทยากรให้นักศึกษา 1 คนมาเป็นผู้สาธิต
  - 1.6 ให้ผู้สาธิตศึกษาภาพที่ 1 ให้เข้าใจ
  - 1.7 ผู้สาธิตยืนอยู่ข้างหลังของนักศึกษา
  - 1.8 วิทยากรให้ผู้สาธิตเริ่มดำเนินการ โดยเตือนให้ผู้สาธิตบอกกลุ่มให้เขียนภาพให้เร็วและถูกต้องมากที่สุด และไม่อนุญาตให้นักศึกษาถามหรือตอบด้วยอาการใดๆ
  - 1.9 ผู้สาธิตบอกให้นักศึกษาเขียนสี่เหลี่ยมจัตุรัสรูปแรกที่อยู่ข้างบนก่อนและบรรยายที่ตั้งของสี่เหลี่ยมที่อยู่ต่อลงมาทีละรูปไปเรื่อยๆ ว่าสัมพันธ์กับรูปแรกอย่างไรจนครบสี่เหลี่ยมทั้ง 5 รูป
  - 1.10 วิทยากรเก็บภาพที่ทุกคนเขียนในรอบแรกไว้เปรียบเทียบกับภาพตัวอย่าง

2. วิทยากรให้นักศึกษาเรียนรู้การสื่อสารสองทาง ดังนี้
  - 2.1 วิทยากรให้นักศึกษาแต่ละคนนั่งห่างกันเพื่อจะไม่ได้เห็นผลงานของกันและกัน
  - 2.2 แจกดินสออย่างลับให้ทุกคน
  - 2.3 แจกเอกสารหมายเลข 2 ให้แต่ละคน
  - 2.4 วิทยากรกำชับให้นักศึกษาปฏิบัติตามเอกสารหมายเลข 2 อย่างเคร่งครัด
  - 2.5 วิทยากรให้นักศึกษา 1 คนมาเป็นผู้สาธิต (คนเดิมในกิจกรรมสื่อสารทางเดียว)
  - 2.6 ให้ผู้สาธิตศึกษาภาพที่ 2 ให้เข้าใจ
  - 2.7 ผู้สาธิตยื่นเผชิญหน้ากับนักศึกษา
  - 2.8 วิทยากรให้ผู้สาธิตเริ่มดำเนินการ โดยให้นักศึกษาสอบถามผู้สาธิตได้
  - 2.9 ผู้สาธิตบอกให้นักศึกษาเขียนสี่เหลี่ยมจัตุรัสรูปแรกที่อยู่ข้างบนก่อนและบรรยายที่ตั้ง ของสี่เหลี่ยมที่อยู่ต่อลงมาทีละรูปไปเรื่อยๆ ว่าสัมพันธ์กับรูปแรกอย่างไรจนครบสี่เหลี่ยมทั้ง 5 รูป อนุญาตให้สอบถามผู้สาธิตได้แต่ไม่ให้ดูภาพตัวอย่าง
  - 2.10 วิทยากรเก็บภาพที่ทุกคนเขียนในรอบที่สองไว้เปรียบเทียบกับภาพตัวอย่าง
3. วิทยากรแบ่งนักศึกษาเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 5-6 คนร่วมกันคิดหาคำตอบในเอกสารหมายเลข 4
4. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
5. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุป
6. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 5 เพื่อให้นักศึกษาดูเป็นเนื้อหา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 6)
2. ตรวจสอบผลงานทั้ง 2 กิจกรรม

แนวสรุป

การสื่อสารจะเกิดประสิทธิภาพได้ผู้สื่อสารและผู้รับสารจำเป็นต้องพูดคุยโต้ตอบกัน จึงจะได้ ผลงานที่ผู้สื่อสารต้องการ นั่นคือการสื่อสารสองทาง หากสมาชิกในองค์กรมีข้อสงสัย หรือไม่มั่นใจสามารถที่จะสอบถามกลับไปยังคนสั่งการได้เพื่อให้เข้าใจ ถ้าสมาชิกเข้าใจแล้ว ก็จะทำให้งานที่ทำออกมานั้นมีประสิทธิภาพสำเร็จลุล่วงไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากร

วิทยากรต้องอธิบายให้ผู้สาคิตให้แสดงบทบาทตามความจำเป็นในแต่ละกิจกรรม โดยถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเพราะจะกระทบต่อผลลัพธ์ที่ได้ นำผลงานของนักศึกษา มาเปรียบเทียบให้เห็นประสิทธิภาพของการสื่อสาร ควรให้ผู้ช่วยวิทยากร 1 คนต่อนักศึกษา 5 คน ดูแลให้เป็นไปตามกติกาทุกขั้นตอน และ คอยสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาไปพร้อมกันโดย ไม่ให้นักศึกษารู้ตัวใช้แบบสังเกตพฤติกรรมตามเอกสารหมายเลข 6

เอกสารหมายเลข 1

คำชี้แจง

1. ให้นักศึกษาทำด้วยตนเอง
2. เขียนชื่อลงในช่องว่างที่เตรียมไว้ให้
3. เวลาจำกัด 10 นาทีกรุณาตั้งใจฟังเสียงจากผู้สาธิต
4. ฟังเสียงบรรยายจากผู้สาธิตว่าให้เขียนรูปอะไรลงไปในกระดาษ
5. ในช่วงดำเนินกิจกรรมไม่อนุญาตให้ซักถามใดๆ จากใครทั้งสิ้น
6. ส่งเอกสารนี้ให้กับวิทยากรเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

ข้าพเจ้าชื่อ.....

ภาพการเขียนของข้าพเจ้าได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

เอกสารหมายเลข 2

คำชี้แจง

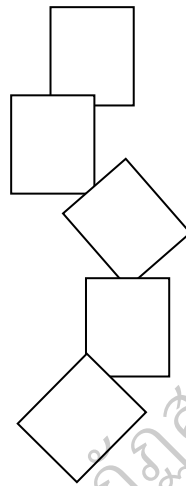
1. ให้นักศึกษาทำด้วยตนเอง
2. เขียนชื่อลงในช่องว่างที่เตรียมไว้ให้
3. เวลาจำกัด 10 นาทีกรุณาตั้งใจฟังเสียงจากผู้สาธิต
4. ฟังบรรยายจากผู้สาธิตให้เขียนรูปอะไรลงไปในกระดาษ
5. ถ้าสงสัยอนุญาตให้ซักถามผู้สาธิตได้เต็มที่แต่ไม่อนุญาตให้ดูรูปตัวอย่าง
6. ส่งเอกสารนี้ให้กับวิทยากรเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

ข้าพเจ้าชื่อ.....

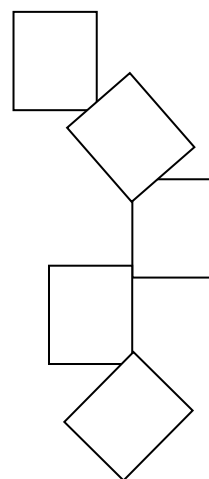
ภาพการเขียนของข้าพเจ้าได้ดังนี้

เอกสารหมายเลข 3

ภาพตัวอย่างที่ 1 (สำหรับการสื่อสารทางเดียว)

ภาพตัวอย่างที่ 2 (สำหรับการสื่อสารสองทาง)

กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาระดมความคิดแล้วเขียนลงในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. การวาดรูปจากผู้สาธิตที่ยืนอยู่ด้านหลังในกิจกรรมที่ 1 นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

2. การวาดรูปจากผู้สาธิตที่ยืนต่อหน้าท่านสามารถสอบถามได้ในกิจกรรมที่ 2 นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

3. นักศึกษาได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้

.....

.....

.....

4. ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์หรือมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

5. นักศึกษาจะนำความรู้ที่ได้รับนี้ไปใช้ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

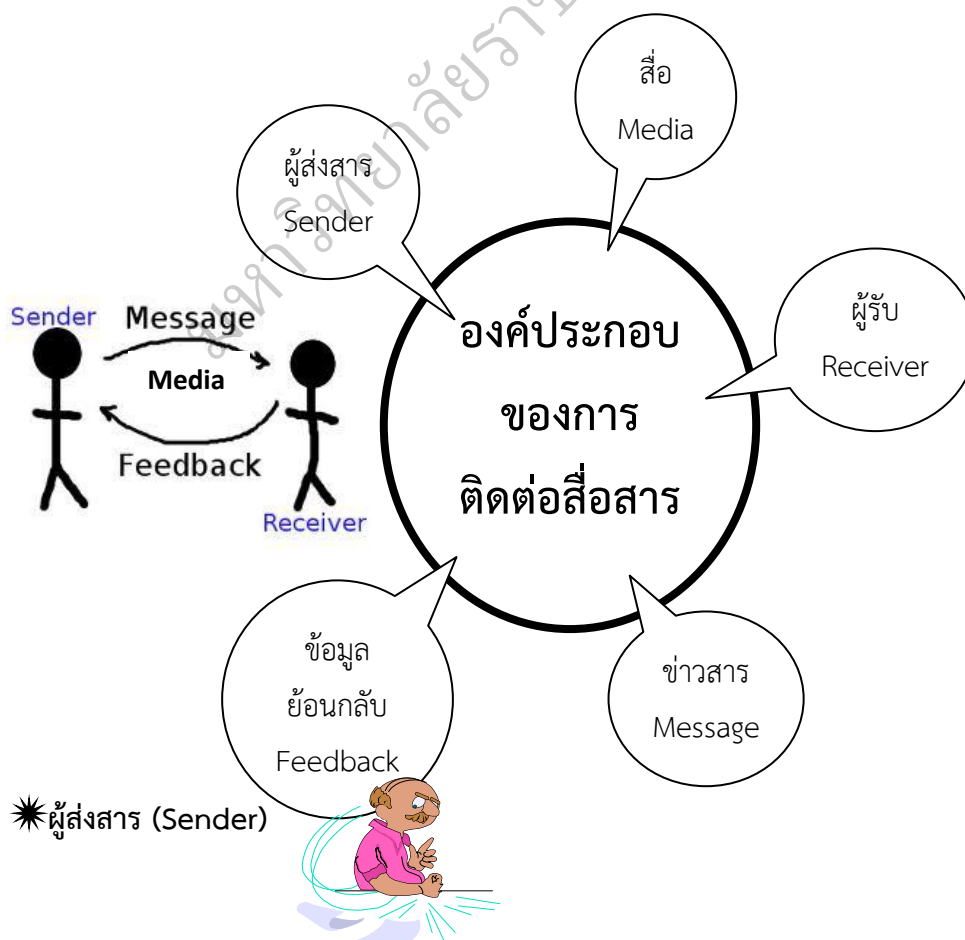
การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

การดำเนินชีวิตในสังคมหรือการบริหาร
 ในองค์กรใด ๆ ย่อมต้องมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน
 เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

การติดต่อสื่อสาร จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการ
 ติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นการถ่ายทอด
 ข้อมูล อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความต้องการเพื่อให้ผู้รับหรืออีก
 ฝ่ายหนึ่งเกิดความเข้าใจ รู้สึกดีใจ รู้สึกพึงพอใจ รักใคร่ เกิดความเคารพเลื่อมใสน่าเชื่อถือ
 และนำไปสู่ความร่วมมือกันในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร

หมายถึง ผู้พูด ผู้เขียน ผู้แสดง มีข่าวสารความคิดเห็น หรือความจริงที่ต้องการส่งไป เรียกว่า ความคิด (Ideation) ความคิดนี้สำคัญที่สุดและเป็นพื้นฐานของข่าวสารความคิดเกิดขึ้นตามเหตุผล ซึ่งจะ ลึกซึ้งเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ส่งความคิด

*สื่อ (Media)

หมายถึงสิ่งที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอด ได้แก่ ภาษาพูดหรือวาทะ ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ สื่อสารมวลชนอื่นๆ

*ผู้รับ (Receiver)

ผู้รับข่าวสารต้องสอดคล้องกับสื่อ เช่น ถ้าสื่อด้วยคำพูด ผู้รับต้องเป็น ผู้ฟังที่ดี ฟังแล้วจับใจความได้ ถ้าสื่อด้วยการเขียนผู้รับต้องอ่านแล้วจับใจความได้ ผู้ส่งสารต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้รับด้วย เช่น

- ☞ วัยของผู้รับ วัยแต่ละวัยมีความสนใจแตกต่างกัน คำพูดที่ใช้ก็แตกต่างกัน
- ☞ เพศ ชาย และหญิง มีความสนใจแตกต่างกัน
- ☞ การศึกษา ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งลักษณะทางวิชาชีพที่ศึกษาที่แตกต่างกัน
- ☞ ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ จะมีความต้องการและรสนิยมต่างกัน
- ☞ บริเวณที่อยู่อาศัย หากบ้านอยู่ห่างไกล การส่งข่าวสารจะเป็นลักษณะหนึ่งรวมทั้งการคำนึงถึงเครื่องรับด้วยว่ามีสื่อที่จะรับได้หรือไม่
- ☞ ศาสนาที่ต่างกัน ความคิดเห็น ความเชื่อ ความศรัทธา จะต่างกัน ผู้ส่งต้องคำนึงถึงผู้รับว่านับถือศาสนาใด
- ☞ เชื้อชาติและภาษาที่แตกต่างกัน ทำให้การใช้ภาษา สัญลักษณ์ รวมทั้งการแปลงผล ข้อมูลแตกต่างกัน

*ข่าวสาร (Message)

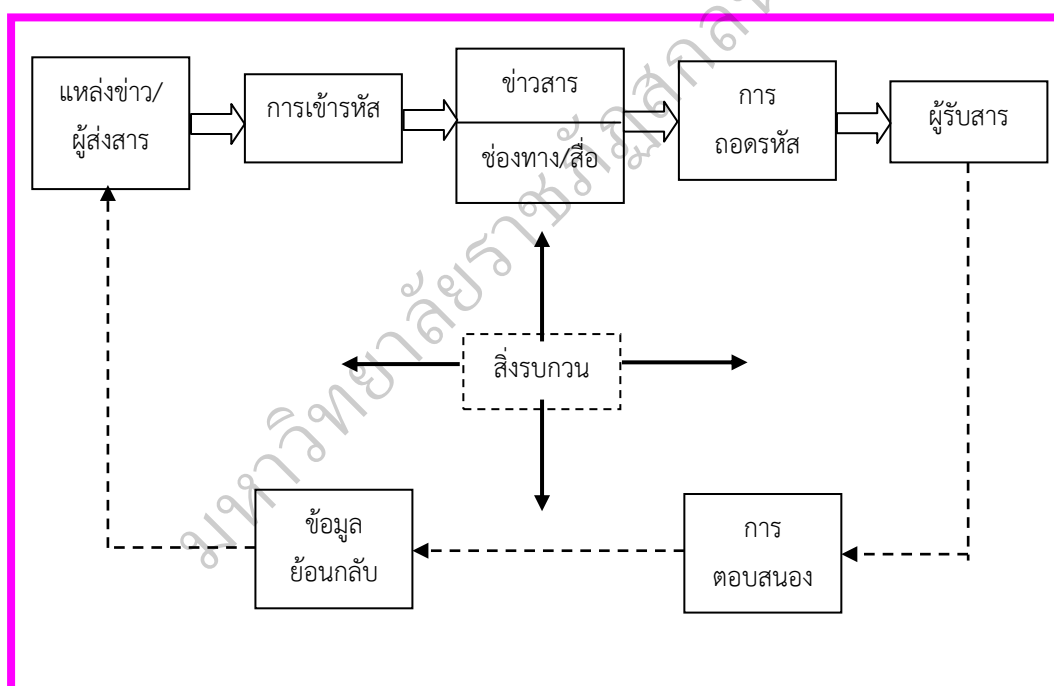
ข่าวสารที่ใช้แบ่งเป็น 2 รูปแบบคือข่าวสารที่ใช้ถ้อยคำ ได้แก่ การพูด การเขียน ส่วน
ข่าวสารที่ไม่ใช้ถ้อยคำ ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ ท่าทาง เป็นต้น

✳️ ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นการตีกลับของกระบวนการติดต่อสื่อสาร แสดงถึง
ความรู้สึกรับสารและผู้รับสารก็กลายเป็นผู้ส่งสาร ซึ่งมีรูปแบบของการย้อนกลับแตกต่างกัน

กระบวนการติดต่อสื่อสาร

✳️ แหล่งข่าว / ผู้ส่งสาร (Source / Sender)

คือ ผู้ที่คัดเลือกสารต่างๆแล้วทำการส่งต่อไปยังผู้รับสาร ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล กลุ่ม
บุคคล หรือหน่วยงานต่างๆ และในขณะเดียวกันก็ต้องเป็นผู้รับสารเมื่อมีการติดต่อสื่อสาร
เกิดขึ้น

✳️ การเข้ารหัส (Encoding)

คือ กระบวนการของการแปลความคิดให้เป็นข้อความที่มีความหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้ส่งและผู้รับ ดังนั้นผู้ส่งข่าวสารจะต้องคิดให้รอบคอบเสียก่อนว่าควรจะสื่อสารอย่างไรผู้รับจึงจะ เข้าใจ

*ข่าวสาร (Message)

กระบวนการเข้ารหัสนั้นจะนำไปสู่ การพัฒนาเป็น "ข่าวสาร" โดยข่าวสารนั้นจะประกอบไปด้วยสารสนเทศหรือความหมายที่แหล่งข่าวต้องการที่จะส่ง

*ช่องทาง/สื่อ (Channel / Medium)

คือ สื่อกลางหรือวิธีการที่ใช้นำข่าวสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรศัพท์ ภาพยนตร์ นิตยสาร จดหมาย เป็นต้น

*การถอดรหัส (Decoding)

คือ กระบวนการของผู้รับในการแปลความข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายที่ผู้รับข่าวสารสามารถนำไปใช้ได้ โดยการถอดรหัสนั้นจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การรับรู้ ทักษะคิด และค่านิยมของผู้รับ สาร นอกจากนี้สภาพแวดล้อมทางด้านวัฒนธรรม สังคม บทบาท และฐานะ ก็ยังเป็นอีกตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการถอดรหัส

*ผู้รับสาร (Receiver)

คือ บุคคลที่ผู้ส่งข่าวสารต้องการให้ได้รับข่าว อาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กร ผู้รับสารต้องมีความสามารถในการฟังให้เข้าใจ อ่านให้รู้เรื่อง และคิดให้เป็นจึงจะสามารถรับข่าวสารและแปลความหมายของข่าวสารได้

*สิ่งรบกวน (Noise)

คือ สิ่งที่เป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการติดต่อสื่อสาร
ซึ่งมีผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของการสื่อสาร เช่น เสียงรบกวนไปมา
ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม การออกเสียงไม่ชัดเจน เป็นต้น

✱การตอบสนอง (Response)

คือ ปฏิกริยาตอบสนองของผู้รับสาร

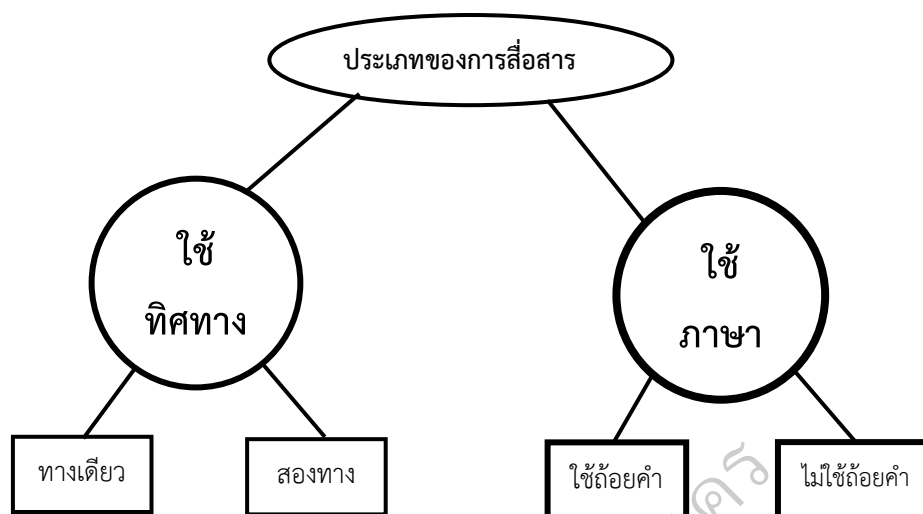
หลังจากที่ได้รับข่าวสาร

✱ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

เป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนอง คือการสื่อสารกลับไปยังผู้ส่งสาร
ซึ่งถือเป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิผลของข่าวสารที่ส่งไป
ที่จะบอกให้ผู้ส่งสารทราบว่าสารที่ผู้ส่งส่งไปนั้นเป็นที่เข้าใจ
ของผู้รับมากน้อยเพียงใด

ประเภทของการสื่อสาร

✳️จำแนกโดยใช้ทิศทางของการติดต่อสื่อสาร

1. การติดต่อสื่อสารทางเดียว หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารได้สอบถามความเข้าใจให้ถูกต้อง
2. การติดต่อสื่อสารสองทาง หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่ทั้งผู้ส่งและผู้รับสารได้มีโอกาสพูดคุย ซักถามข้อสงสัยให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

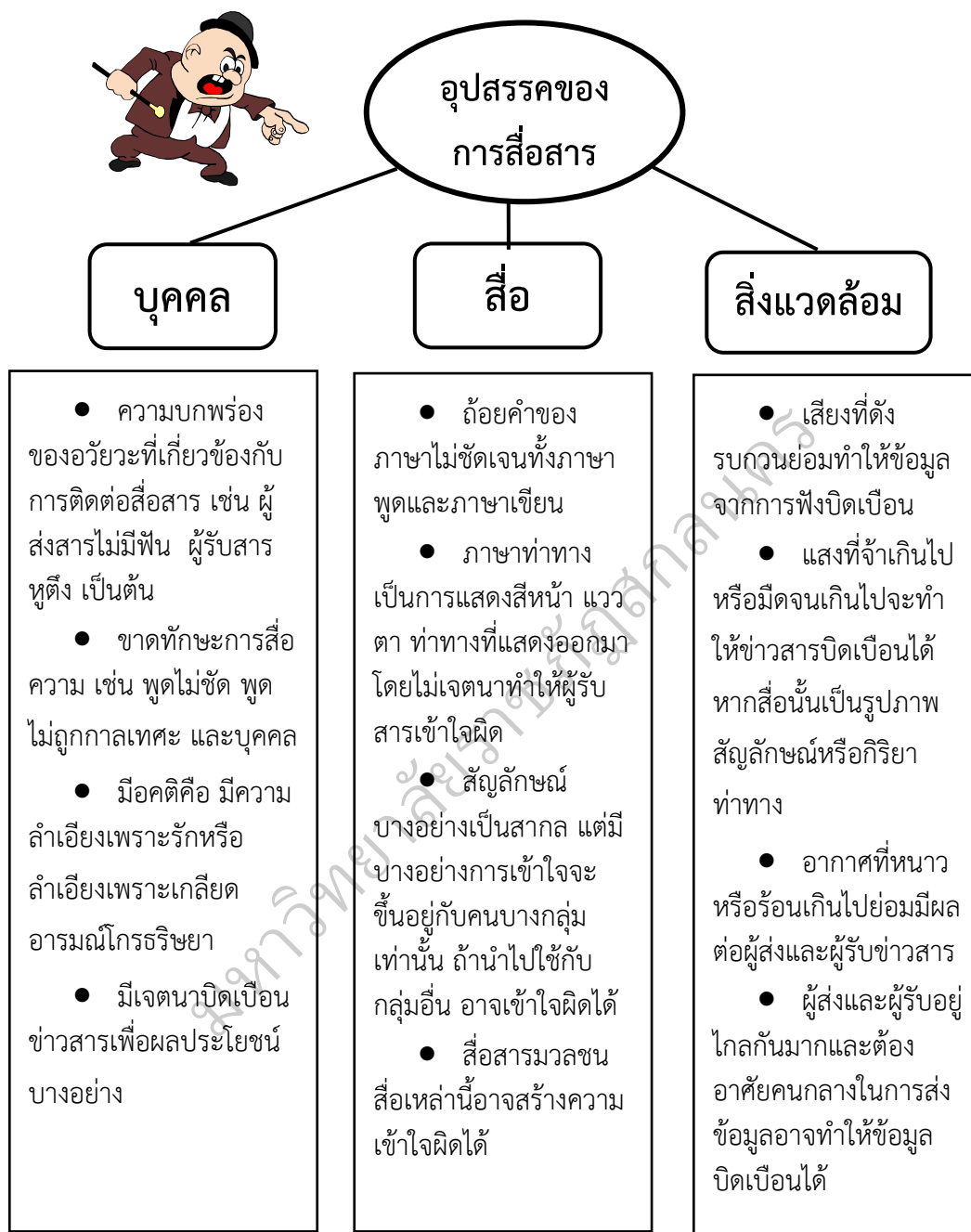

✳️จำแนกโดยใช้ภาษาของการติดต่อสื่อสาร

1. การติดต่อสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำ หมายถึง การสื่อสารโดยใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียน
2. การติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช่ถ้อยคำ ประกอบด้วย การใช้สัญญาณ สัญลักษณ์ท่าทางการสัมผัส ซึ่งบางครั้งอาจใช้คำว่าภาษากาย (Body Language) ก็ได้ เพราะมีความหมายเช่นเดียวกัน

อุปสรรคของการสื่อสาร

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
1. การสื่อสารทางเดียว			
1.1 ตั้งใจศึกษาเอกสารหมายเลข 1			
1.2 ไม่ดูผลงานของเพื่อน			
1.3 ปฏิบัติตามเงื่อนไขกติกา			
1.4 มีผลงานเกิดขึ้นในเอกสารหมายเลข 1			
2. การสื่อสารสองทาง			
2.1 ตั้งใจศึกษาเอกสารหมายเลข 2			
2.2 ไม่ดูผลงานของเพื่อน			
2.3 เมื่อสงสัยซักถามผู้สาธิต			
2.4 ไม่ถามเพื่อนด้วยกัน			
2.5 มีผลงานเกิดขึ้นในเอกสารหมายเลข 2			
3. ร่วมกันคิดหาคำตอบในเอกสารหมายเลข 4			
4. คัดเลือกผู้ออกไปนำเสนออย่างราบรื่น			
5. อภิปรายสรุปร่วมกับวิทยากรและเพื่อนๆ			
6. ได้ร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการพูดจูงใจคน
2. เพื่อให้นักศึกษาได้กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาบุคลิกภาพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง 45 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. วิดีทัศน์การพูด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมเอกสารหมายเลข 2
3. เอกสารหมายเลข 1
4. สลากรายชื่อนักศึกษาทั้งหมด

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรเปิดวีดิทัศน์การพูดให้นักศึกษาดู
2. วิทยากรให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายโดยใช้คำถามนำดังนี้
  - 2.1 ได้เรียนรู้อะไรจากการชมวีดิทัศน์การพูด
  - 2.2 มีประโยชน์สำหรับนักศึกษาอย่างไร
  - 2.3 นักศึกษาจะพูดจูงใจคนอื่นได้อย่างไร
3. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปวิธีการพูดจูงใจ
4. วิทยากรจับสลากให้นักศึกษามาพูดเพื่อจูงใจคนอื่นคนละ 2 นาที
5. วิทยากรเสนอแนะการพูดรายคน
6. วิทยากรสรุปการพูดจูงใจโดยแจกเอกสารหมายเลข 1 เป็นเนื้อหาประกอบ

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 2)
2. ประเมินผลจากการพูดของนักศึกษา

แนวสรุป

การที่นักศึกษาได้ศึกษาการพูดในวีดิทัศน์ จะทำให้ได้เรียนรู้ บุคลิกท่าทาง สีลาการพูดจังหวะการพูด การสบตาผู้ฟัง การตั้งอารมณ์ผู้ฟังให้คล้อยตาม ทำให้นักศึกษาได้เลียนแบบแล้วนำไปประยุกต์เป็นเอกลักษณ์ในการพูดจูงใจของตนเองได้ ซึ่งเรื่องที่นักศึกษามองว่าน่าจะเป็นเรื่องใกล้ตัวเป็นเรื่องที่ทุกคนกำลังให้ความสนใจ หรือเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

เอกสารหมายเลข 1

ศิลปะการพูดจูงใจ

การพูดเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ต้องได้รับการฝึกฝน วัตถุประสงค์ของการพูดที่ดี มีอยู่ 3 ประเภท คือ การพูดเพื่อบรรยาย การพูดเพื่อความบันเทิง และ การพูดเพื่อจูงใจคน การพูดเพื่อจูงใจคนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของคนเรา มีคนถามว่า ทำไมเราจะต้องพูดจูงใจคนด้วย การพูดจูงใจคน คือ การพูดที่ทำให้คนอื่นมีความคิดเห็นคล้ายตามเรา โดยลดความรู้สึกที่ต่อต้านหรือขัดแย้งลง

คนเราย่อมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่การที่จะร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ทุกคนหรือคนส่วนใหญ่จะต้องมีความคิดเห็นคล้ายกัน จึงจะสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพูดจูงใจคนหรือการพูดที่ทำให้คนคิดเห็นคล้ายตามเราจึงสำคัญสำหรับทุกคน ทุกวัย และ ทุกอาชีพ เช่น

- ↳ นักขาย ต้องพูดจูงใจเพื่อให้คนซื้อสินค้าของเรา
- ↳ ลูกค้า ต้องพูดจูงใจเพื่อให้พ่อค้า ลดราคาให้
- ↳ พ่อแม่ต้องพูดจูงใจเพื่อให้ลูกใช้จ่ายอย่างประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย
- ↳ ลูกต้องพูดจูงใจเพื่อให้พ่อแม่ยอมจ่ายเงินซื้อสิ่งของที่ตนอยากได้
- ↳ ครูต้องพูดจูงใจเพื่อให้ศิษย์ขยันทำการบ้านอ่านหนังสือ
- ↳ ผู้บริหารหรือผู้นำ ต้องพูดจูงใจเพื่อให้ลูกน้องร่วมมือร่วมใจกันทำงาน หรือ รักองค์กร รักบริษัท
- ↳ นักการเมืองต้องพูดจูงใจหรือพูดหาเสียง อย่างไร เพื่อให้คนมาลงคะแนนเสียงให้
- ↳ รัฐบาล ต้องพูดจูงใจเพื่อให้ประชาชนเห็นผลงานหรือมีทัศนคติที่ดีต่อรัฐบาล ในการบริหารประเทศชาติ
- ↳ ตลอดจนคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาก็ต้องพูดจูงใจ เพื่อให้นักศึกษาอื่นร่วมดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เป็นต้น

✦ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพูดจูงใจ

✿ ฟังเป็น

ผู้ที่ฟังจะพูดจูงใจผู้อื่นได้ดีต้อง เป็นนักฟังที่ดีก่อน เพราะการฟังที่ดีจะทำให้ รู้ว่า ผู้พูดต้องการอะไร แล้วเราจึงพูด เพื่อสนองตอบสิ่งที่เขาต้องการ และการนั่งฟังด้วยความตั้งใจจะเป็นที่ประทับใจของผู้พูด

✿ เน้นการศึกษา ตำแหน่งงาน

ผู้พูดที่มีการศึกษาดี มีตำแหน่งหน้าที่การงานดี เมื่อพูดออกไปแล้ว ผู้ฟังมักจะเชื่อถือมากกว่า ผู้พูดที่มีการศึกษาต่ำกว่า หรือไม่มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดี ดังนั้น การศึกษา หน้าที่การงาน จึงมีส่วนให้คนอื่นคล้อยตามได้เวลาพูด

✿ ดูแลภูมิฐานมีความเชื่อมั่น

ผู้พูดที่มีแต่งตัวภูมิฐานมีความสง่างาม มีบุคลิกภาพดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง พูดเสียงดังฟังชัด ผู้ฟังจะมีความเชื่อถือคล้อยตามมากกว่าผู้พูดที่แต่งตัวไม่ดี มีบุคลิกภาพที่แย่ ขาดความมั่นใจพูดเสียงเบา พูดจาไม่ชัดถ้อยชัดคำ การพูดจูงใจคนที่ดี ผู้พูดควรใช้น้ำเสียงที่มีความหลากหลาย ไม่ใช่เสียงโทนเดียวหรือระดับเดียวกันตลอดเวลา จะทำให้ผู้ฟังเกิดการเบื่อหน่าย ง่วงนอน ควรพูดให้มีหลากหลายจังหวะ เช่น พูดดั่งบ้าง เบาบ้าง หยุดบ้าง พูดเร็วบ้าง พูดช้าบ้าง และพูดซ้ำๆ บ้าง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดการสนใจ

✿ มีการให้รางวัลหรือผลประโยชน์

การพูดที่จะให้คนอื่นคล้อยตามผู้พูดจะต้องใช้รางวัลหรือผลประโยชน์มาเป็นเครื่องมือในการพูดจูงใจคน เราจะเห็นได้ว่าในวงการขายการพูดของผู้บริหารโดยมากมักจะจูงใจ โดย มีรางวัลหรือผลประโยชน์ ต่างๆ เป็นเครื่องมือล่อ เพื่อให้ผู้ฟังหรือนักขายปฏิบัติตาม เช่น ให้ เงินรางวัล ให้ถ้วยรางวัล ให้ตำแหน่ง ให้อำนาจหน้าที่ที่ดีขึ้นหรือสูงขึ้น

ผู้ที่จะเป็นนักพูดหรือคนที่พูดจูงใจคนได้เก่งและดีนั้น ไม่ได้หมายความว่า คนๆนั้นจะต้องพูดเก่ง พูดไม่หยุด พูดมาก บางคนพูดนิดเดียวก็สามารถให้คนอื่นคล้อยตามได้ ดังนั้นการพูดจูงใจคนที่เก่งและดี จึงต้องอาศัย ประสบการณ์ การศึกษา คั้นคว้า ทักษะ การฝึกฝน การเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง เพื่อ แก้ไข ปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา ท่านก็สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือ เป็นนักพูดประเภทจูงใจคนได้

☀ เทคนิคการพูดจูงใจให้คนคล้อยตาม

☀ ใส่อารมณ์

การพูดจูงใจให้คนคล้อยตามผู้พูดจำเป็นต้องใส่อารมณ์ลงไปด้วย กล่าวคือ เมื่อต้องการให้ผู้ฟังเศร้า ผู้พูดจะต้องมีอารมณ์เศร้ามก่อนอีกทั้งต้องแสดงอารมณ์ผ่านทางใบหน้า น้ำเสียง ท่าทาง เพื่อจูงใจให้ผู้ฟังมีอารมณ์เศร้าด้วย หรือ ต้องการพูดให้ผู้ฟังมีอารมณ์เกลียดชัง ผู้พูดต้องแสดงอารมณ์ความรู้สึกเกลียดชัง ผ่านทางภาษาพูดและภาษากายต่างๆ ของผู้พูด เพื่อส่งความรู้สึกอารมณ์ดังกล่าวไปยังผู้ฟัง เป็นต้น

☀ โน้มน้าวด้วยใจจริง

ผู้พูดจะต้องพูดด้วยความจริงจากใจ ยิ่งพูดมาจากกันบังของหัวใจ ได้ยิ่งดี การที่จะพูดให้คนคล้อยตามหรือจูงใจคนได้นั้น ผู้พูดจะต้องพูดด้วยความจริงใจก่อน ซึ่งความจริงใจ ผู้ฟังสามารถสัมผัสได้ผ่านการแสดงอาการต่างๆ ของผู้พูด ไม่ว่าจะเป็นทางสายตาคา น้ำเสียง ท่าทาง กล่าวคือ ถ้าต้องการให้ผู้ฟังเกิดความศรัทธาในสิ่งใด ผู้พูดเองต้องมีความศรัทธาในสิ่งนั้นก่อน ถ้าผู้พูดไม่ยอมรับ ไม่เชื่อถือ ไม่ศรัทธาก่อน ก็เป็นการยากที่จะพูดให้ผู้ฟังเกิดความศรัทธาในสิ่งนั้นได้

☀ ไม่ละทิ้งประโยชน์ของผู้ฟัง

ผู้พูดต้องระลึกเสมอถึงประโยชน์ของผู้ฟังจะได้รับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ของเงินเดือนเพิ่ม โบนัสเพิ่ม ได้สุขภาพที่ดี ได้บุญเพิ่ม ได้กุศลเพิ่ม ได้โล่ห์ ได้มีความสุขเพิ่ม ได้ บารมีเพิ่ม ได้ชื่อเสียง เกียรติยศต่างๆ ฉะนั้น ผู้พูดสามารถชักจูงใจคนได้ด้วยการพูดถึงเรื่องของ ผลประโยชน์ของผู้ฟัง เช่น หากต้องการได้เงินเดือนเพิ่ม โบนัสเพิ่ม ท่าน(ผู้ฟัง)จะต้องขยันทำงาน ขึ้น หากท่าน(ผู้ฟัง)อยากได้บุญกุศลเพิ่มมีบารมีชื่อเสียง จะต้องเร่งทำความดีเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น คนที่ต้องการพูดจูงใจเป็น จำเป็นจะต้องเรียนรู้ จากการอ่าน มาก การฟังมาก การศึกษาดูแบบอย่างหลายๆ เช่น หากท่านต้องการเป็นนักพูดจูงใจทางด้าน การเมืองกล่าวคือ ต้องการพูดให้คนลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ท่าน ท่านก็ควรตามไปฟังนักพูด ทางการเมืองหรือศึกษาจาก เทป วีซีดี ดีวีดี รวมทั้งการดูการถ่ายทอดการหาเสียง การอภิปราย ทางโทรทัศน์ ดูแล้วต้องวิเคราะห์ว่าทำไม นักการเมืองคนนี้พูดแล้วคนเชื่อ ทำไมนักการเมืองคน นี้พูดแล้วคนไม่เชื่อ อีกทั้งต้องรู้จักวิเคราะห์ผู้ฟังด้วย

เอกสารหมายเลข 2

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องศิลปะการพูดจูงใจ

ชื่อ-สกุล.....เวลาเริ่มพูด.....เวลาสิ้นสุด.....

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมในการทำกิจกรรมเรื่องศิลปะการพูดจูงใจ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามรายการนั้นๆ ในระดับ ดี
- 2 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามรายการนั้นๆ ในระดับ ปานกลาง
- 1 หมายถึง นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามรายการนั้นๆ ในระดับ ปรับปรุง

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
1. ตั้งใจชมวิดิทัศน์			
2. ร่วมอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			
3. ปฏิบัติการพูดจูงใจ			
3.1 ทักทายเริ่มต้นด้วยความสนใจ			
3.2 จังหวะการพูดนำเสนอสนใจน่าติดตาม			
3.3 ใส่อารมณ์ทำให้ผู้ฟังคล้อยตาม			
3.4 พูดได้อย่างมั่นใจชัดเจนชัดคำ			
3.5 การพูดเป็นธรรมชาติไม่ประหม่า			
3.6 เนื้อหาที่พูดมีประโยชน์กับผู้ฟัง			
3.7 การใช้ท่าทางประกอบเหมาะสม			
3.8 การใช้สายตาดี สบตาผู้ฟัง			
3.9 น้ำเสียงน่าฟัง			
3.10 การรักษาเวลา			
4. ยอมรับการเสนอแนะจากวิทยากร			
5. ได้ร่วมกิจกรรมทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น.....

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการทำหน้าที่พิธีกร
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สื่อประกอบกิจกรรม

1. บทพูดพิธีกร (เอกสารหมายเลข 1)
2. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี
3. แบบสังเกตพฤติกรรม (เอกสารหมายเลข 3)

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรขออาสาสมัคร 5 คน เพื่อแสดงบทบาทการเป็นพิธีกรคนละบทบาท
2. วิทยากรชี้แจงกับนักศึกษาที่เหลือว่าจะได้ชมการแสดงบทบาทพิธีกร ในกิจกรรมหรือพิธีต่างๆ
3. ให้อาสาสมัครทั้ง 5 คนแสดงบทบาทการเป็นพิธีกร (เอกสารหมายเลข 1)
4. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มระดมความคิดตามเอกสารหมายเลข 2
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความคิด
6. วิทยากรเติมเต็มส่วนที่ขาด
7. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปบทบาทหน้าที่ของพิธีกร
8. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 3 ให้นักศึกษาดูเป็นเนื้อหา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 4)
2. ประเมินผลจากการนำเสนอ

แนวสรุป

การที่นักศึกษาได้ชมการแสดงบทบาทพิธีกรทั้ง 5 บทบาท ผนวกกับประสบการณ์ที่ผ่านมจะทำให้นักศึกษามองออกว่า การเป็นพิธีกรที่ดีควรเป็นอย่างไร ผู้ฟังผู้ชมชอบแบบใด ประสงค์จะให้พิธีกรแสดงออกอย่างไร สามารถที่จะระดมความคิดออกมานำเสนอได้เป็นอย่างดี และเรียนรู้ว่าถ้าตนเองเป็นพิธีกรจะทำอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับนักศึกษามากเมื่อไปทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษา

เอกสารหมายเลข 1

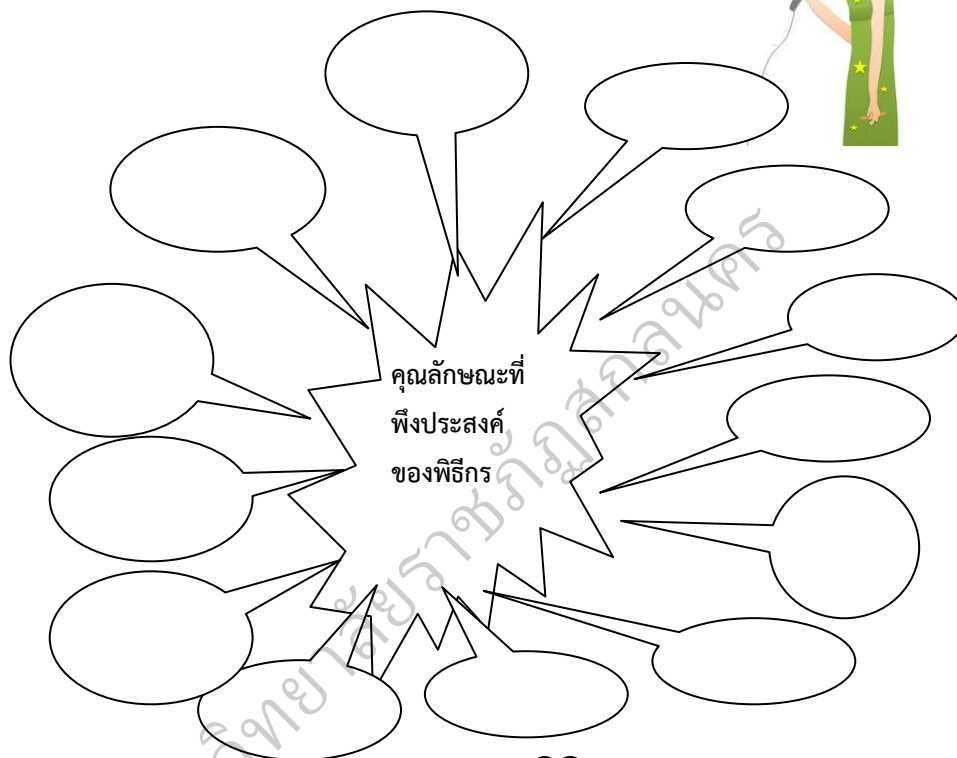

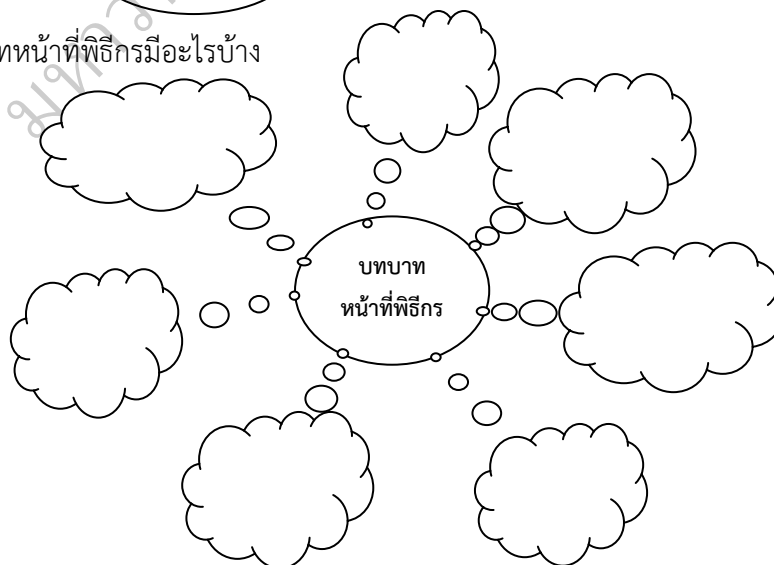

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาระดมความคิดในกลุ่มจากการแสดงบทบาทพิธีกร ผนวกกับประสบการณ์เดิม เพื่อตอบปัญหาและนำเสนองานหน้าชั้นเรียนดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพิธีกรมีอะไรบ้าง

2. บทบาทหน้าที่พิธีกรมีอะไรบ้าง

เอกสารหมายเลข 3

ศิลปะการเป็นพิธีกร

ในการทำงานของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา บ่อยครั้งที่ต้องพบกับกิจกรรมที่มีพิธีการต่าง ๆ และจำเป็นต้องทำหน้าที่พิธีกรด้วย ซึ่งเป็นจุดสนใจของผู้ที่มาร่วมกิจกรรมหรือพิธีนั้น ผู้ที่มาร่วมพิธีทุกท่านต้องการทราบว่าพิธีการจะดำเนินการเป็นไปอย่างไร ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกรจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษกว่าคนอื่น และคนส่วนใหญ่มองว่าพิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการนี้ก็คือ “โฆษก” ซึ่งมีความแตกต่างกันดังนี้

พิธีกร คือผู้ดำเนินการในพิธี หรือผู้ดำเนินรายการ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Master of Ceremonies เรียกสั้น ๆ ว่า MC เป็นบุคคลที่รับผิดชอบด้านพิธีการ มีหน้าที่ดำเนินรายการให้เป็นไปตามขั้นตอนที่เตรียมไว้แล้ว

โฆษก คือ ผู้ประกาศ ผู้โฆษณา เช่น โฆษกสถานีวิทยุ หรือ ผู้แถลงข่าวแทน เช่น โฆษกรัฐบาล

✳️คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เป็นพิธีกร

พิธีกร เป็นบุคคลสำคัญในการชักนำให้การพูดแต่ละครั้งไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้ทำหน้าที่เป็นพิธีกรจะต้องมีความรอบรู้รอบคอบ ละเอียดลออ จะต้องพร้อมไปด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังต่อไปนี้

☞ด้านบุคลิกภาพ

- ☞ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกกาลเทศะ
- ☞ กระตือรือร้น แต่ไม่ลุกลี้ลุกลอน
- ☞ มีท่าทีโอภาปราศรัยและต้อนรับขับสู้
- ☞ ใบหน้าเบิกบานแจ่มใส
- ☞ มองผู้อื่นอย่างเป็นมิตร
- ☞ มีความทรงจำดี

☞ด้านการพูด

- ☞ มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพูด เช่น การทักที่ประชุม การพูดให้สละสลวย
- ☞ มีการพูดเชื่อมโยงต่อเนื่อง ไม่พูดหัววนๆ สั้นๆ เกินไป
- ☞ ไม่พูดมากเกินไป ไม่พูดวกวน
- ☞ ไม่พูดด้วยท่าทีเคร่งเครียดเป็นทางการเกินไป
- ☞ บางโอกาส บางงาน อาจมีลูกเล่น หรือมุกตลกประกอบ
- ☞ ไม่พูดพล่าม หรือเพ้อเจ้อเกินไป

☞ ไม่มีลักษณะการอ่านข้อความมากกว่าการพูด

☞ ด้านจิตใจและไหวพริบ

- ☞ จิตใจสุขุมเยือกเย็น
- ☞ ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีสมาธิ
- ☞ ไม่มีอคติ
- ☞ ปรับตัวได้ตามสถานการณ์
- ☞ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีปฏิภาณไหวพริบ

☞ ด้านความรู้ความสามารถ

- ☞ มีความรู้เรื่องพิธีการที่ตนดำเนินการอยู่แบบครบกระบวนการ
- ☞ รู้บทบาทหน้าที่หลักๆ ของแต่ละท่านในพิธีการ เช่น ประธาน ผู้จุดเทียน ชนวน ผู้กล่าวรายงาน วิทยากร และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในพิธีการนั้น
- ☞ ความรู้เกี่ยวกับการเขียนกำหนดการ คำกล่าวรายงาน คำกล่าวเปิดงาน กล่าวปิดงาน กล่าวแนะนำบุคคล กล่าวสรุป กล่าวขอบคุณ เป็นต้น (บางงานหรือบางโอกาส)
- ☞ ความรู้ความสามารถในเรื่องของการบริหารจัดการ การวางแผน การติดต่อประสานงาน การเตรียมการ ตลอดจนการวางแผนสำรองเอาไว้ล่วงหน้า

* บทบาทหน้าที่ของพิธีกร

บุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการ ให้กิจกรรม หรือ พิธีการต่างๆ ดำเนินการเป็นไปตามกำหนดการหรือขั้นตอนที่วางเอาไว้ ควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

☞ 1. เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ผู้ฟัง / ผู้ชม / ผู้เข้าร่วมพิธี โดยอย่างน้อยจะต้องมีกระบวนการดังต่อไปนี้

- ☞ แจ้งกำหนดการ
- ☞ แจ้งรายละเอียดของรายการ
- ☞ แนะนำผู้พูด ผู้แสดง
- ☞ แนะนำผู้ดำเนินการอภิปรายและอื่นๆ

☞ 2. เป็นผู้เริ่มกิจกรรม / งาน / พิธี / รายการ เช่น

- ☞ กล่าวทักทาย ต้อนรับเชิญเข้าสู่งาน

- ☞ เชิญเข้าสู่พิธี ดำเนินรายการต่าง ๆ แล้วแต่กิจกรรม
- ☞ เชิญ เปิดงาน – ปิดงาน
- ☞ เป็นผู้พูดคนแรกและเป็นผู้พูดคนสุดท้ายในกิจกรรม/งานนั้นๆ

๓. เป็นผู้เชื่อมโยงกิจกรรม / งาน / พิธี / รายการต่าง ๆ เช่น

- ☞ กล่าวเชื่อมโยงเหตุการณ์ตามลำดับ
- ☞ แจ้งให้ทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดการ
- ☞ แจ้งขอความร่วมมือ
- ☞ กล่าวเชื่อมโยงรายการให้ชวนติดตาม
- ☞ เป็นผู้ส่งเสริมจุดเด่นให้งานและบุคคลสำคัญในงาน โดยพิธีกรจะต้องเป็น

ผู้ทำหน้าที่ในวาระที่เหมาะสม เช่น กล่าวยกย่องสรรเสริญ ชื่นชมบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องในพิธี กล่าวถึงจุดเด่นของงานพิธีนั้นๆ กล่าวแจ้งผลรางวัลและการมอบรางวัล

๔. เป็นผู้สร้างสีสัน บรรยากาศของงาน / พิธี / รายการ เช่น

- ☞ ให้ข้อมูลที่น่าสนใจเพิ่มเติมเป็นระยะ
- ☞ มีมุขตลกขึ้นเป็นระยะๆ (ดูความเหมาะสมกับกิจกรรม / งาน ไม่สมควรที่จะพูดมุขตลกในงานพิธีการ เพราะต้องการบรรยากาศของความขลังหรือความเป็นสิริมงคล)

๕. เป็นผู้เสริมสร้างความสมานฉันท์ในงาน / กลุ่มผู้ร่วมงาน เช่น

- ☞ กล่าวละลายพฤติกรรม
- ☞ กล่าวจูงใจให้รักสามัคคี ให้เกิดความร่วมมือ

๖. เป็นผู้เติมช่องว่างและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในงานพิธีต่างๆ เช่น

- ☞ กล่าวชี้แจงกรณีบุคคลสำคัญไม่สามารถมาร่วมงานพิธีต่างๆ ได้
- ☞ กล่าวทำความเข้าใจกรณีต้องเปลี่ยนแปลงกำหนดการ
- ☞ กล่าวเพื่อรักษาบรรยากาศเมื่อเกิดความไม่ต่อเนื่องหรือเกิดขัดข้องในกิจกรรม/พิธี เช่น ถึงเวลาแล้ววิทยากรยังไม่มา หรือถึงเวลาแสดง ผู้แสดงยังแต่งตัวไม่เสร็จ รอติดตั้งอุปกรณ์ประกอบการแสดงต่างๆ เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์ขัดข้อง เป็นต้น

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องศิลปะการเป็นพิธีกร

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมร่วมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ตั้งใจชมการแสดงบทบาทพิธีกรของเพื่อน			
มีการระดมความคิดภายในกลุ่ม			
เสนอคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพิธีกรในกลุ่ม			
เสนอบทบาทหน้าที่พิธีกรในกลุ่ม			
มีการพูดเชื่อมโยงพิธีกรงานต่างๆ กับบทบาทพิธีกรที่แสดงไป			
มีการสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม			
มีการคัดเลือกผู้ที่จะออกไปนำเสนอ			
สนับสนุนข้อมูลให้กับเพื่อนที่ออกไปนำเสนอ			
ร่วมสรุปกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
มีส่วนร่วมตลอดการจัดกิจกรรม			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจกระบวนการต่างๆ ในการจัดอบรม
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกแสดงบทบาทต่างๆ ในการจัดอบรม
3. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. บทพูดต่าง ๆ (เอกสารหมายเลข 1)
2. เอกสารหมายเลข 2
3. แบบสังเกตพฤติกรรม (เอกสารหมายเลข 4)

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรขออาสาสมัคร 7 คน เพื่อแสดงบทบาทในกระบวนการต่างๆ ของการอบรมสัมมนา คือ พิธีกรพิธีเปิด พิธีกรพิธีปิด ผู้กล่าวรายงานเปิดปิด ประธานพิธีเปิด ประธานพิธีปิด วิทยากร และ คนจุดเทียนชนวน
2. ให้ทั้ง 7 คนตกลงกันรับผิดชอบแสดงคนละ 1 บทบาท
3. วิทยากรแจกบทให้แต่ละคนศึกษา
4. วิทยากรอธิบายกระบวนการทั้งหมดในการจัดอบรมสัมมนา
5. วิทยากรสร้างความตระหนักให้กับทุกคนว่าบทบาทที่แสดง บทบาทที่เห็นจะเป็นประสบการณ์ให้กับเราได้เป็นอย่างดี จงตั้งใจแสดงบทบาทของตนให้เต็มที่ และนักศึกษาที่เป็นผู้ชมต้องให้ความร่วมมือเหมือนหนึ่งเราอยู่ในสถานการณ์นั้นจริงๆ
6. วิทยากรให้นักศึกษาได้แสดงบทบาทของตนเอง โดยคอยกำกับและเติมเต็มให้นักศึกษาได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน
7. เมื่อเสร็จกระบวนการแล้ววิทยากรซักถามและอภิปรายร่วมกัน
8. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 2 ให้นักศึกษาร่วมกันวางแผน
9. นักศึกษาแสดงบทบาทจากเอกสารหมายเลข 2 ที่ได้รับ
10. นักศึกษาอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถามและร่วมกันสรุปกิจกรรมทั้งหมด

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 3)

2. ประเมินผลจากการนำเสนอ

แนวสรุป

การที่นักศึกษาได้ชมการแสดงบทบาทต่างๆ ในกระบวนการจัดอบรมสัมมนา ตลอดจน ผู้ได้รับบทบาทเอง นักศึกษาที่เป็นผู้ชมจะมองเห็นภาพขั้นตอนกระบวนการทั้งหมด ของการจัดอบรม และนักศึกษาที่รับการแสดงบทบาทจะเข้าใจบทบาทที่ตนเองแสดง ซึ่งเป็น การเรียนรู้จากการปฏิบัติ เมื่อนักศึกษาทั้งหมดได้ร่วมกันระดมความคิด ก็จะสามารถวางแผน ตลอดจนแสดงบทบาทต่างๆ ของกระบวนการฝึกอบรมสัมมนาเองได้ ซึ่งจะดีขึ้นเรื่อยๆ เมื่อได้ เห็นและฝึกปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ความเข้าใจจากการฝึกปฏิบัติของนักศึกษานี้สามารถนำองค์ ความรู้และประสบการณ์สู่การปฏิบัติจริงได้ เป็นการสร้างความมั่นใจกับตัวนักศึกษาเมื่อไป ทำงานหรือสัมผัสกับสถานการณ์จริง ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา อาชีวศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากร

วิทยากรสังเกตนักศึกษาขณะร่วมกิจกรรมนี้ เพราะใช้กลุ่มใหญ่ทั้งชั้น สังเกต พฤติกรรมทั้งผู้ชม และผู้แสดงบทบาทว่าตั้งใจร่วมกิจกรรมหรือไม่ มีความกระตือรือร้นใน การร่วมกิจกรรมหรือไม่ ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งที่สื่อให้เห็นถึงกระบวนการจัดอบรม ควรให้ผู้ช่วย วิทยากร 1 คนต่อนักศึกษา 5 คนสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาอยู่ห่างๆ โดยไม่ให้นักศึกษา รู้ตัว ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมตามเอกสารหมายเลข 4

เอกสารหมายเลข 1

บทพูดพิธีกร

1. ทักทายที่ประชุม/เชิญประธานจตุรปูเทียนบูชาพระรัตนตรัย

เรียนท่าน.....ประธาน คณะวิทยากร และผู้เข้าอบรมทุกท่าน

กระผม/ดิฉัน นาย/นางสาว.....รับหน้าที่พิธีกรในพิธีเปิดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ซึ่งโครงการนี้มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าพัฒนาในโปรแกรม 3 วัน 2 คืน ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งทางคณะผู้จัดเตรียมพร้อมอำนวยความสะดวกให้กับทุกท่านในการเข้าโปรแกรมครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นที่พัก การรับประทานอาหาร การจัดอาหารว่าง ห้องอบรมสัมมนา เป็นไปด้วยความเพียบพร้อมสมบูรณ์ สำหรับการลงทะเบียนเมื่อสักครู่ทุกท่านก็คงดำเนินการเป็นที่เรียบร้อยแล้วนะครับ/คะ และเราจะเข้าสู่พิธีเปิด ซึ่งวันนี้พวกเราที่เข้าร่วมพัฒนาภาวะผู้นำได้รับเกียรติอย่างยิ่งจากท่าน..... ท่านได้ให้เกียรติมาเป็นประธานเปิดงาน

บัดนี้ได้เวลาสมควรแล้ว ขอเรียนเชิญท่านประธานในพิธี ได้จตุรปูเทียนบูชาพระรัตนตรัย ขอเรียนเชิญครับ/คะ

2. เชิญประธานดำเนินงานกล่าวรายงาน

ลำดับนี้ ขอเชิญประธานดำเนินงานการจัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา นาย/นางสาว.....กล่าวรายงานต่อท่านประธานในพิธี เชิญครับ/คะ

3. ประธานกล่าวเปิดงาน

4. กล่าวขอบคุณท่านประธาน/มอบของที่ระลึก

ในนามคณะผู้จัดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต้องกราบขอบพระคุณท่าน.....ที่ท่านได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวันนี้ และขออนุญาตมอบของที่ระลึกแทนคำขอบพระคุณให้กับท่านประธานในวันนี้ครับ/คะ

5. แนะนำวิทยากร

ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทุกท่าน บัดนี้เราจะเข้าสู่บรรยากาศของการ
อบรมสัมมนาในหัวข้อ “ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา” นับว่าเป็น
ความโชคดีของพวกเราที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์จากวิทยากรท่านนี้ ซึ่งท่านมีความ
บรรยายแน่นตลอด เป็นการยากมากกว่าจะติดต่อกับท่านได้ ท่านให้ความสำคัญกับผู้นำนักศึกษา
เป็นพิเศษ จึงได้จัดสรรเวลาบรรยายให้พวกเราวันนี้ นับว่าเป็นความโชคดีของพวกเราจริงๆ
ท่านจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาการบริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปริญญาโท สาขาบริหารอาชีวศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประสบการณ์ท่านเคยเป็นผู้จัดการฝ่ายฝึกอบรม บริษัทโตเกียวเอียงจำกัด เป็นผู้อำนวยการฝ่าย
วิจัยการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เป็นผู้อำนวยการฝ่ายฝึกอบรม บริษัทไทยยาซิจำกัด
ผลงานด้านการพัฒนาคน ท่านได้รับรางวัลชนะเลิศการพัฒนาบุคคลสู่ผู้นำมืออาชีพ ในปี พ.ศ.
2554 ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการพัฒนาทรัพยากรบุคคล บริษัทเอปซีกรุ๊ป
ขอเชิญพบกับวิทยากร คือท่าน.....ได้แล้วครับ/ค่ะ

6. กล่าวขอบคุณวิทยากร (หลังจากวิทยากรบรรยายเสร็จ)/มอบของที่ระลึก

เรียนท่านวิทยากรที่เคารพ ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทุกท่าน ตลอดระยะเวลาที่ท่าน
วิทยากรได้ให้ความรู้แก่พวกเราในหัวข้อ “ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษา” นับว่าเป็นความรู้ที่ทรงคุณค่ากับพวกเรามาก พวกเรามีความประทับใจได้อิ่มเอิบ
ไปกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากวิทยากรเป็นอย่างยิ่ง ใครที่พลาดโอกาสครั้งนี้เป็นที่
น่าเสียดายอย่างมาก พวกเราจะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาการทำงานในหน้าที่
ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้ดีที่สุด และขอเชิญชวนพวกเราทุกคนได้
ขอบคุณวิทยากรอีกครั้งหนึ่ง (ปรบมือ) ขอบคุณครับ/ค่ะ และในลำดับนี้ขอเชิญประธาน
ดำเนินงานได้มอบของที่ระลึกแทนคำขอบพระคุณให้กับท่านวิทยากร เชิญครับ/ค่ะ
(ขณะยื่นมอบ ปรบมือ)

(หัวข้อต่อๆ ไปพิธีกรปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ตลอดจนแจ้งข่าวสาร ตามช่วงเวลาที่เหมาะสมได้)

7. เข้าสู่พิธีปิด

☞ 7.1 กล่าวทักทายในที่ประชุม

เรียนท่าน.....ประธานในพิธี กระผมนาย/นางสาว.....

รับหน้าที่พิธีกรในพิธีปิดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ซึ่งโครงการนี้เราจัด 3 วัน 2 คืน จัดมาตั้งแต่วันที่.....บัดนี้การอบรม
สัมมนาได้ดำเนินมาถึงช่วงสุดท้ายแล้ว เราจะเข้าสู่พิธีปิดการอบรมสัมมนา ซึ่งจะมีการมอบ
วุฒิบัตรให้กับผู้เข้าอบรมสัมมนาด้วย ขอเรียนท่านประธานในพิธีท่าน.....ได้ให้เกียรติ
ขึ้นบนเวทีครับ/ค่ะ

☞ 7.2 เชิญประธานดำเนินงานกล่าวรายงานสรุปการจัดงาน

ลำดับนี้ขอเชิญประธานดำเนินงาน ได้กล่าวรายงานสรุปการจัดงานต่อท่าน
ประธาน เชิญครับ/ค่ะ(ประธานดำเนินงานกล่าวรายงานสรุปอ่านรายชื่อผู้รับวุฒิบัตรและเชิญ
ประธานกล่าวปิด)

☞ 7.3 ขอบคุณท่านประธาน/มอบของที่ระลึก/เชิญบันทึกภาพ

ในนามผู้จัดโครงการฯ ต้องกราบขอบพระคุณท่าน.....ที่ให้
เกียรติ มาเป็นประธานในพิธีปิดโครงการฯในครั้งนี้ เพื่อเป็นสิ่งแทนคำขอบพระคุณท่านประธาน
ขอเชิญประธานดำเนินงานได้มอบของที่ระลึกให้กับประธานในพิธีปิดในครั้งนี้ ขอเชิญครับ/ค่ะ
(ขณะมอบปรบมือหน้า) และขออนุญาตท่านประธานได้ให้เกียรติบันทึกภาพกับคณะวิทยากรและ
ผู้เข้าอบรมสัมมนาตลอดจนผู้มีเกียรติทุกท่าน ขอเชิญทุกท่านร่วมบันทึกภาพครับ/ค่ะ

☞ 7.4 พุดอ้อลา

การดำเนินงานโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษาครั้งนี้ เราได้รับความร่วมมือจากหลายท่าน ขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านให้มีส่วนร่วม
ให้การอบรมสัมมนาครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ กราบขอบพระคุณ
ท่านประธาน ที่ท่านได้เสียสละเวลาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีปิดการสัมมนานี้ ขอขอบคุณ
คณะวิทยากรที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ได้อย่างเข้มข้น ขอขอบคุณเจ้าของสถานที่
ที่อำนวยความสะดวกทุกอย่าง ขอขอบคุณผู้ดูแลระบบโสตทัศนูปกรณ์ และขอบคุณผู้เข้าร่วม
อบรมสัมมนาที่ตั้งใจฝึกแสดงออกอย่างเต็มที่ตั้งแต่ชั่วโมงแรกจนมาถึงวินาทีสุดท้าย ขอให้ทุก
ท่านเดินทางกลับ โดยสวัสดิภาพ นำพลังความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับในครั้งนี้ไปพัฒนา
กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ไปพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป ขอขอบคุณทุกท่าน
อีกครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณและสวัสดิ์ครับ/ค่ะ

คำกล่าวรายงาน(พิธีเปิด)

โครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

วันที่ 20 เดือน...กรกฎาคม..พ.ศ. 2555

ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จ.สกลนคร

โดย.....

*****

กราบเรียนท่าน.....ประธานในพิธี

กระผม/นางสาว.....ประธานดำเนินการจัดโครงการ ในนาม
ผู้รับผิดชอบโครงการ ขอขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานใน
พิธีเปิดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ในวันที่

กิจกรรมของนักเรียนนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนานักเรียนนักศึกษา
เป็นอย่างยิ่ง นักเรียนนักศึกษาจะเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้ ย่อมต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย
ต่อ ความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาเป็นการ
เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงออกถึงความสามารถของตนเอง นักเรียนนักศึกษาที่อาสา
เสียสละมาช่วยงานกิจกรรมของสถานศึกษาคือ คณะกรรมการองค์การนักศึกษา จำเป็นต้อง
เป็นผู้มีภาวะผู้นำสูงที่จะชักนำจูงใจให้เพื่อนได้ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมของสถานศึกษา
วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการในครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อเสริมสร้างศิลปะในการสื่อสารและการจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
และ มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา
2. เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำที่มีอยู่แล้วให้สูงมากขึ้นกว่าเดิม
3. เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความมั่นใจในการทำหน้าที่

ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา

การจัดโครงการครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อุทยานแห่งชาติภูผายลได้อนุเคราะห์สถานที่อบรมสัมมนา และได้รับ
การอนุเคราะห์วิทยากรจากหลายภาคส่วนเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์กับคณะกรรมการ
องค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

บัดนี้ได้เวลาสมควรแล้ว กระผม/ดิฉัน ขอกราบเรียนเชิญท่านประธานได้กล่าวเปิด
โครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค
สกลนคร ขอกราบเรียนเชิญครับ/ค่ะ

คำกล่าวเปิดงาน

โครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

วันที่ 20 เดือน...กรกฎาคม..พ.ศ. 2555

ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จ.สกลนคร

โดย.....

ท่านประธานดำเนินงาน คณะวิทยากร ผู้เข้าอบรมสัมมนาและผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติให้มาเป็นประธานในการเปิดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวันนี้

ผมขอแสดงความชื่นชมและยินดีมาก ที่ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร มุ่งมั่นดำเนินการจัดโครงการในครั้งนี้ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการพัฒนากิจกรรมของสถานศึกษา อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพของสถานศึกษาต่อไป กิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา ต้องอาศัยพลังของผู้นำนักศึกษา คือคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ความสำเร็จตลอดจนประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมต่างๆ นั้น ขึ้นอยู่กับการใช้ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การฯ ขอให้ผู้เข้าอบรมสัมมนาทุกท่านได้ตั้งใจฝึกอบรมตามคณะผู้จัดโครงการ คณะวิทยากร ได้สร้างเป็นโปรแกรมพัฒนาไว้แล้ว ซึ่งผลจากการฝึกก็จะเกิดสิ่งที่ดีติดตัวนักศึกษาออกไปสู่วิถีชีวิตจริงในการทำงาน ซึ่งจะได้เปรียบกว่าคนที่ไม่ได้อบรมอย่างมาก เพราะไม่ว่าจะเป็นศิลปะในการสื่อสาร การจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และมีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา และภาวะผู้นำอื่นๆ ล้วนแล้วแต่ส่งผลทำให้ศักยภาพของนักศึกษานั้นสูงขึ้นทั้งสิ้น

ขอขอบคุณผู้มีส่วนในการสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ขอขอบคุณเจ้าของสถานที่จากอุทยานแห่งชาติภูผายล ขอขอบคุณทีมงานวิทยากรที่มาให้ความรู้และประสบการณ์กับผู้เข้าอบรมสัมมนา ตลอดจนขอบคุณทุกๆ ท่านที่มีส่วนให้โครงการนี้สำเร็จดังวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ขอให้การพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ครั้งนี้ เป็นไปด้วยความสุข เกิดองค์ความรู้และประสบการณ์ที่จะนำไปพัฒนาสังคมให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผม/ดิฉัน ขอเปิด โครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ณ บัดนี้ ขอขอบคุณครับ/ค่ะ

บทพูดวิทยากร

ท่านประธาน คณะผู้จัดอบรมสัมมนา และผู้เข้าอบรมสัมมนาทุกท่าน

วันนี้เป็นโอกาสที่เราจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ในหัวข้อ “ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา” พวกเราที่เข้าพัฒนาในโปรแกรมวันนี้ทราบข่าวว่า ล้วนแล้วแต่เป็นผู้นำทั้งสิ้น เป็นคณะกรรมการนักศึกษา ท่านลองสำรวจตัวเองหรือยังว่าท่านทำอะไรก็ตามแล้วมีคนอื่นอยากทำเหมือนท่าน ถ้าเป็นอย่างนั้นแสดงว่าท่านมีภาวะผู้นำแล้ว ลูกไก่ที่เดินตามแม่ไก่ แสดงว่าแม่ไก่นั้นต้องมีภาวะผู้นำอยู่ในตัวแล้ว ภาวะผู้นำคืออะไร ก็คือ การที่บุคคลได้แสดงออกถึงการมีอิทธิพลต่อกัน เช่น เราอยากเป็นดาราเหมือน.....อยากเป็นนักร้องเหมือน.....อยากเล่นฟุตบอลเก่งเหมือน.....อยากเป็นนักมวยเหมือน.....สิ่งที่เราอยากเป็นไปเหมือนคนเหล่านั้นแสดงว่าเราศรัทธาต่อเขา และเขาเหล่านั้นได้มีอิทธิพลต่อเราแล้ว ดังนั้น ภาวะผู้นำ จึงหมายถึง การใช้ศิลปะหรือความสามารถของคนคนหนึ่งในการชักนำ จูงใจ ดลใจ กระตุ้น โน้มน้าว เป็นอิทธิพลที่ส่งผลต่อคนอื่น ทำให้คนอื่นเกิดการคล้อยตาม ยอมดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ใช้ศิลปะหรือความสามารถนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

และภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา คือ การใช้ศิลปะหรือความสามารถของพวกเราที่เข้าร่วมอบรมสัมมนาในครั้งนี้ ที่จะชักนำ จูงใจ ดลใจ กระตุ้น โน้มน้าว ให้คนอื่นเกิดการคล้อยตาม ยอมดำเนินการตามความประสงค์ของพวกเราเพื่อให้บรรลุเป้าหมายกิจกรรมของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

ซึ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษานั้นมี 12 ข้อ ดังนี้

1. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ 2. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง 3. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา 4. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ 5. มีความกระตือรือร้น 6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง 7. การกล้าตัดสินใจ 8. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น 9. รู้จักการทำงานเป็นทีม 10. มีมนุษยสัมพันธ์ 11. มีคุณธรรมจริยธรรม 12. มีบุคลิกภาพดี

เมื่อเหล่าผู้นำอย่างพวกเราปฏิบัติทั้ง 12 องค์ประกอบนี้ให้เห็นเป็นประจักษ์ก็จะเกิดความศรัทธากับคนอื่น เราขอความร่วมมืออะไร พุดอะไร ก็จะมีอิทธิพลต่อเขาทำให้เขาอยากร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามที่เราจัดขึ้น นี่แหละภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ท่านใดมีคำถามบ้างครับ/ค่ะ..... ก็ต้องขอขอบคุณคณะผู้จัดอบรมสัมมนา ขอขอบคุณพวกเราที่ตั้งใจฟังในวันนี้และตั้งใจจะไปพัฒนากิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาขอให้พวกเราได้ใช้ความแข่งแกร่ง ให้เกิดภาวะผู้นำในตัวนักศึกษาสูงๆ อันเป็นสิ่งที่ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าได้อย่างสงบสุขร่มเย็น ขอขอบคุณครับ/ค่ะ

คำกล่าวรายงาน(พิธีปิด)

โครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

วันที่ 22 เดือน...กรกฎาคม..พ.ศ. 2555
ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จ.สกลนคร
โดย.....

*****

กราบเรียนท่าน.....ประธานในพิธี

กระผม นาย/นางสาว.....ประธานดำเนินการจัดโครงการ ในนาม ผู้รับผิดชอบโครงการ ขอขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ในวันที่

ในการดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่วันที่..20...เดือน....กรกฎาคม..พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างศิลปะในการสื่อสารและการจูงใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และ มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา
2. เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำที่มีอยู่แล้วให้สูงมากขึ้นกว่าเดิม
3. เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความมั่นใจในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา

การจัดโครงการครั้งนี้มีผู้นำนักศึกษาเข้าร่วม.....คน คณะวิทยากร.....คน ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถพูดติดต่อสื่อสาร พูดจูงใจได้เป็นอย่างดี ถ้าคิดกล้าพูดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง เมื่อสร้างเงื่อนไขหรือสถานการณ์เกิดขึ้นสามารถแก้ปัญหานั้นได้ ตลอดจนได้พัฒนาภาวะผู้นำด้านอื่นๆ ให้สูงขึ้นอีกด้วย ผู้นำนักศึกษามีความมั่นใจที่จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา ในวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร จึงถือได้ว่าผู้เข้าอบรมสามารถผ่านวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาภาวะผู้นำ สมควรที่จะได้รับวุฒิบัตรการพัฒนาภาวะผู้นำในครั้งนี้

บัดนี้ได้เวลาสมควรแล้ว กระผม/ดิฉัน ขออนุญาตให้ นาย/นางสาว.....(รายชื่อผู้เข้ารับวุฒิบัตรอยู่ที่คนอ่านรายชื่อ) เป็นผู้อ่านรายนามผู้เข้ารับวุฒิบัตร และขอกราบเรียนเชิญท่านประธานได้มอบวุฒิบัตรแก่ผู้ผ่านการอบรมสัมมนา ให้โอวาท และกล่าวปิดการอบรมสัมมนา ต่อไป ขอกราบเรียนเชิญครับ/ค่ะ

คำกล่าวปิดงาน

โครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

วันที่ 22.เดือน..กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ณ อุทยานแห่งชาติภูผายล จ.สกลนคร

โดย.....

ท่านประธานดำเนินงาน คณะวิทยากร ผู้เข้าอบรมสัมมนาและผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผม/ดิฉัน มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติให้มาเป็นประธานในพิธีปิดโครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาในวันนี้

จากการรายงานของประธานดำเนินงาน ผมขอแสดงความชื่นชมยินดีกับคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาทุกคน ที่ตั้งใจฝึกอบรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และได้รับวุฒิบัตรเป็นตัวการันตีอีกอย่างหนึ่ง และยิ่งจะซึ้งตื้นเป็นเชิงประจักษ์อีก ก็ต่อเมื่อผู้เข้าอบรมสัมมนาได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ในการอบรมสัมมนาครั้งนี้ นำไปใช้ปฏิบัติกิจกรรมในสถานศึกษาตลอดจนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับคนอื่นให้คนอื่นเกิดศรัทธาในการทำหน้าที่ของเรา นั่นถือว่าการอบรมครั้งนี้เกิดคุณค่าที่สุด

ผมขอฝากการเรียนรู้ให้คู่ไปกับการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชำนาญ ไม่หยุดอยู่แค่การฝึกอบรมเท่านั้น ผู้นำทุกท่านควรหาประสบการณ์ทุกวิถีทางเพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ความชำนาญต่างๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความถนัดในการใช้ทักษะนั้นๆ ท่านจะต้องนำไปฝึกหัดขัดเกลายู่เสมอ มีโอกาส มีเวทีให้แสดงท่านจงไขว่คว้าเอาไว้ ซึ่งทุกอย่างล้วนเป็นบันไดสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงานทั้งสิ้น ท่านคือบุคคลรุ่นใหม่ คลื่นลูกใหม่ที่จะไปสร้างสรรค์กิจกรรมพัฒนาสังคม ให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงเต็มเปี่ยมไปด้วยประสิทธิภาพอย่างดี ขอให้ทุกท่านเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ ไปพบกับครอบครัวที่อบอุ่น พบกับผู้ปกครองซึ่งรอคอยให้เรานำสิ่งดีๆ กลับไปหาท่านอยู่ และสังคมยังรอคนมีจิตอาสา รอการพัฒนาจากท่าน จงใช้โอกาสนี้สร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่เพื่อความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

บัดนี้ได้เวลาสมควรแล้ว กระทบ/ดิฉัน ขอปิด โครงการพัฒนาภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ณ บัดนี้
ขอบคุณครับ/ค่ะ

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาระดมความคิดเพื่อแสดงบทบาทในการจัดอบรมสัมมนา 1 วัน โดยมีบทบาทต่างๆ คือ พิธีกร ผู้กล่าวรายงาน ประธาน วิทยากร มีพิธีเปิดปิดการอบรมตามกำหนดการดังนี้

เป็นใครอะ

กำหนดการ

โครงการพัฒนาทักษะการพูดในที่ชุมชน

วันที่ 30 เดือน กรกฎาคม 2555

ณ ห้องโสตทัศนูปกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

08.00-08.30	ผู้เข้าฝึกอบรมลงทะเบียน
08.30-09.00	พิธีเปิด
09.00-12.00	บรรยายหัวข้อ “การพัฒนาบุคลิกภาพ”
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-16.00	บรรยายหัวข้อ “การพูดในที่ชุมชน”
16.00-16.30	มอบวุฒิบัตร
	พิธีปิด

หมายเหตุ เวลา 10.30-10.45 พักรับประทานอาหารว่างภาคเช้า

เวลา 14.30-14.45 พักรับประทานอาหารว่างภาคบ่าย

เอกสารหมายเลข 3

บทบาทพิธีกรในการจัดอบรม

การจัดงานหรือจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น อบรมสัมมนา ประชุม ล้วนแล้วต้องอาศัยผู้มาทำหน้าที่พิธีกรเป็นผู้เชื่อมโยงให้เกิดกิจกรรมระหว่างผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมกับผู้มาร่วมงาน ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งข้อมูล แจ้งกำหนดการต่างๆ แจ้งความเป็นมาของการจัดงานครั้งนั้น แจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในงาน เป็นบุคคลที่คอยควบคุมให้กิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปตามกำหนดการที่วางเอาไว้ โดยเฉพาะพิธีกรในการจัดอบรมสัมมนานั้น พิธีกรจำเป็นต้องมีความพร้อมทั้ง 3 ช่วง คือ ก่อนพูด ขณะพูด และหลังพูด ดังนี้

ก่อนพูด

เป็นช่วงแห่งการเตรียมความพร้อมซึ่งแบ่งเป็นเตรียมการแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อยถูกต้องกาลเทศะ จะใช้พิธีกรเดี่ยวหรือคู่ใครเริ่มต้นก่อนหลัง และเตรียมข้อมูลที่จะพูด โดยศึกษาข้อมูลทั้งหมดทุกกระบวนการ วิเคราะห์ผู้มาร่วมงาน เพศ วัย อาชีพ การศึกษา และฐานะเศรษฐกิจ ตลอดจนบทพูดในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมว่าช่วงไหนจะต้องพูดอะไรบ้าง

ขณะพูด

พิธีกรอาศัยข้อมูลในช่วงก่อนพูดที่เตรียมการไว้แล้ว นำมาพูดประกอบกับดูสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นและต้องใช้ปฏิภาณไหวพริบอยู่ตลอดเวลา โดยทั่วไปพิธีกรในการจัดอบรมสัมมนามีขั้นตอนในการพูดดังนี้

1. กล่าวทักทายที่ประชุมตามลำดับความสำคัญ เช่น ท่านประธาน วิทยากร ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้เข้าอบรมสัมมนา และผู้มีเกียรติทุกท่าน
2. กล่าวถึงงานนั้นพอสังเขป เช่น ความเป็นมา วัตถุประสงค์ รูปแบบการดำเนินงาน กำหนดการต่างๆ เพื่อเป็นการแจ้งข้อมูลให้ทราบตลอดจนถึงดูความสนใจของผู้ฟังให้เข้าสู่กิจกรรมต่อไป
3. กล่าวเชิญบุคคลต่างๆ เพื่อเข้าสู่พิธีการ เช่น เชิญประธานจตุรปูเทียณ บุษาวะรัตนตรัย เชิญประธานดำเนินงานกล่าวรายงานต่อประธานในพิธีเพื่อเชิญประธานในพิธี กล่าวเปิดงานกล่าวขอบคุณท่านประธานในพิธี กล่าวมอบของที่ระลึกให้กับประธานในพิธี (ถ้ามี)
4. แจ้งข้อมูลต่างๆ ทุกช่วงเวลาที่มิกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทราบ เพื่อจะได้เข้าร่วมกิจกรรมพร้อมเพรียงกัน นอกจากนี้ยังต้องแจ้งข้อมูลทั่วไปด้วย เช่น การรับประทานอาหารว่าง การรับประทานอาหารกลางวัน การใช้สาธารณูปโภค ห้องน้ำ ที่พัก และข้อมูลอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความประทับใจแก่ผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนา
5. พุดนำเข้าสู่หัวข้อที่จะเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ให้

ต่อเนื่องอย่างราบรื่น ถ้ามีวิทยากรมาพูด พิธีกรต้องพูดถึงความสำคัญของหัวข้อเชื่อมโยงถึงการแนะนำวิทยากร อันเป็นเหตุให้ได้วิทยากรท่านนี้มาบรรยาย โดยแนะนำจากการศึกษาประสบการณ์ทำงาน ผลงาน ตำแหน่ง(ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะเรียนรู้) แล้วตามด้วยการเอ่ยถึงชื่อวิทยากร แล้วเชิญท่านบรรยาย กรณีเป็นการอภิปรายเป็นคณะและมีผู้ดำเนินการอภิปราย ให้พิธีกรแนะนำเฉพาะผู้ดำเนินการอภิปรายสั้นๆ ผู้ดำเนินการอภิปรายจะเป็นผู้แนะนำคณะเอง

6. เมื่อวิทยากรพูดหรือบรรยายเสร็จแล้ว พิธีกรกล่าวขอบคุณ และกล่าวสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมต่อไป

7. การดำเนินการอบรมสัมมนาแต่ละหัวข้อจะดำเนินต่อเนื่องไปเรื่อยๆ จนเข้าสู่พิธีปิด (ถ้ามี) ให้พิธีกรดำเนินคล้ายกิจกรรมในพิธีเปิด กล่าวคือ มีการเชิญประธานในพิธีปิดรับการกล่าวรายงานสรุป (ส่วนใหญ่ไม่ใช่คนมาเป็นประธานเปิดงาน) เชิญประธานดำเนินงานกล่าวรายงานสรุปอาจอ่านรายชื่อเพื่อมอบวุฒิบัตรด้วยก็ได้ ประธานมอบวุฒิบัตรและกล่าวปิดการอบรมสัมมนา พิธีกรอาจกล่าวมอบของที่ระลึกให้กับท่านประธานในพิธีปิด (ถ้ามี) ตลอดงานบันทึกภาพร่วมกัน

8. พิธีกรกล่าวขอบคุณผู้มีส่วนร่วมให้การอบรมสัมมนาสำเร็จลุล่วงด้วยดี แจ่มจรัสสัมพันธ์อันดีหมายต่างๆ และกล่าวอำลา

หลังพูด

เมื่อปฏิบัติหน้าที่พิธีกรเสร็จสิ้นแล้ว ควรประเมินผลการทำหน้าที่ของตนเอง อาจจะสอบถามการทำหน้าที่พิธีกรจากผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนาด้วยอีกก็ได้ โดยประเมินทั้งบุคลิกภาพ การแต่งกาย สีลาการพูด การใช้ภาษา ท่าทางประกอบการพูด การใช้น้ำเสียง เนื้อหาในการพูด และอื่นๆ จากนั้นนำผลที่ได้รับไปประเมินหาจุดเด่นจุดด้อย จุดเด่นอยู่แล้วจะพัฒนาให้สูงขึ้นได้อย่างไร จุดด้อยควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร ทั้งจุดเด่นจุดด้อยล้วนเป็นประสบการณ์ เพื่อนำไปปรับใช้ในการเป็นพิธีกรครั้งต่อไป

เทคนิคการใช้ไมโครโฟน

ไมโครโฟน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้พูดจะต้องใส่ใจทำความเข้าใจเรียนรู้วิธีใช้เป็นอย่างดี เพราะผู้พูดเป็นบุคคลเด่นในงาน และการใช้ไมโครโฟนมักเป็นปัญหาเสมอ เช่น พูดใกล้เสียงดังเกินไป หรือเสียงพร่า ห่างเกินไปเสียงจะเบาฟังไม่ชัดเจน บางคนไม่สนใจที่จะใช้อ้างว่าเสียงตนดังไม่ใช่ไมโครโฟนก็ได้ แล้วแผดเสียงพูดท่ามกลางคนฟังเป็นจำนวนมาก ทำให้ได้ยินไม่ทั่วถึง เสียงแหบได้ง่าย และเสียบุคลิกภาพ ผู้พูดควรเรียนรู้การใช้ไมโครโฟน ดังนี้

1. ตรวจสอบไมโครโฟนล่วงหน้าทุกครั้งว่าเป็นแบบใด เป็นแบบตั้งพื้น มือถือ หรือแบบติดเสื้อ มีวิธีใช้อย่างไร
2. ทดสอบไมโครโฟนเพื่อให้ทราบว่าเปิดอยู่ โดยใช้เล็บขูดเบาๆ อย่าได้ เคาะ ตบ เป่า ผีวปาก หรือทำเสียง จู๊ๆ หรือถาม “ฮัลโหลๆ ได้ยินไหมครับ” ในการทดสอบไมโครโฟน ตลอดจนอย่าตะโกนใส่ไมโครโฟน ผู้ฟังจะได้ยินเสียงดังมากจนเกิด อารมณ์ไม่พอใจได้ หรือการลูบคลำไมโครโฟน หรือสายเล่น สายอาจจะหลุด และทำให้เกิด เสียงกุกกัก
3. อย่าถือหรือเลื่อนไมโครโฟนเข้าไปจนชิดปาก ถ้าเสียงค่อยให้เลื่อนเข้ามา ชิดถ้าเสียงหอนหรือเสียงหวีด ให้เลื่อนห่างออกไป แต่ต้องค่อยๆ เลื่อน อย่าทำให้มีลักษณะ อาการตกใจผงะตัวออกจนเป็นอาการเคอะเขิน
4. ไมโครโฟนควรห่างจากปาก 3-6 นิ้ว ถ้าเป็นชนิดมีความไว อาจพูดห่างได้ โดยฟังหรือสังเกตจากคนที่พูดก่อนเรา
5. ปรับระดับไมโครโฟนให้ตรงกับปากผู้พูด โดยการเลื่อนขาไมโครโฟนเข้า หรือออก และปรับไมโครโฟนขึ้นหรือลง
6. อย่าก้มตัวลงไปพูดกับไมโครโฟนต่ำ หรือพยายามเชิดหน้าขึ้นไปพูดกับ ไมโครโฟนที่ตั้งไว้สูง จะทำให้เสียบุคลิกภาพ
7. อย่าเปลือยพูดความลับ กระซิบกระซาบ หรือถอนหายใจแรงๆ ใกล้ไมโครโฟน เพราะปัจจุบันเครื่องขยายเสียงมีความไวในการรับเสียงมาก
8. อย่าคิดว่าพูดกับไมโครโฟน แต่ให้คิดว่าพูดกับผู้ฟังแถวหน้า ไมโครโฟนมี หน้าที่ขยายเสียงให้ดังขึ้น แต่ไม่สามารถสร้างพลังในการพูดได้ ดังนั้นผู้พูดต้องใส่ความ กระตือรือร้น ใส่พลังลงไปในการพูดจึงจะสื่อถึงผู้ฟังได้

การเขียนคำกล่าวรายงานและคำกล่าวเปิด

ในพิธีเปิดจะต้องเขียนคำกล่าวในพิธี 2 คำกล่าว ได้แก่ คำกล่าวรายงาน และคำกล่าวเปิดงาน โดยทั่วไปแล้วจะเป็นลักษณะผู้กล่าวไม่ได้เขียนและผู้เขียนไม่ได้กล่าว เพราะผู้เขียนอาจเป็นพิธีกรหรือคนใดคนหนึ่งที่ได้รับมอบหมายแต่เนื้อหาพิธีกรควรรับทราบด้วย

หลักการเขียนคำกล่าวรายงานในพิธีเปิด

คำกล่าวรายงาน คือข้อความของประธานดำเนินงานที่เขียนขึ้นเพื่อจะนำไปกล่าวต่อท่านประธานในพิธีเปิด มี 2 ส่วนด้วยกัน คือส่วนหัวและส่วนเนื้อหา

๖ ส่วนหัว

ส่วนหัวของคำกล่าวรายงานเป็นการเขียนไว้ดูเพื่อให้รู้รายละเอียดว่าเป็นการรายงานในพิธีอะไร วันเวลา สถานที่ใด และโดยใคร แต่ไม่ได้นำมากล่าว

๖ ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อหาเป็นการเขียนเพื่อให้ผู้กล่าวรายงาน ได้รายงานต่อท่านประธานที่มาทำพิธีเปิดได้รับทราบ ซึ่งลักษณะโครงสร้างการเขียนมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ☞ บทนำ (เรียนท่าน.....ประธานในพิธี)
- ☞ ขอบคุนประธานในพิธีเปิด
- ☞ แนวคิดในการจัดงานหรือจัดพิธีการ เช่นกล่าวถึงวัตถุประสงค์ หรือระบุแนวคิดที่มาของโครงการ
- ☞ ผู้มีอุปการคุณหรือผู้ที่สนับสนุนตามสมควร
- ☞ ส่วนลงท้าย ซึ่งมักจะลงท้ายด้วยข้อความลักษณะที่ว่า “บัดนี้ ได้เวลาสมควรแล้ว”

หลักการเขียนคำกล่าวเปิด

คำกล่าวเปิด คือข้อความของประธานที่มาทำหน้าที่พิธีเปิด การร่างคำกล่าวประธานนั้นก็มีลักษณะผู้กล่าวไม่ได้ร่าง ผู้ร่างไม่ได้กล่าวเช่นกัน โดยถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติว่า ถ้าเชิญผู้ใดมาเป็นประธานในพิธีเปิดนั้น ต้องเขียนและส่งร่างคำกล่าวเปิดให้ท่านอ่านก่อนล่วงหน้า เพื่อจะได้ซักซ้อมเตรียมตัว หรือแก้ไขข้อความบางตอนตามต้องการได้ ซึ่งมี 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนหัวและส่วนเนื้อหา

๖ ส่วนหัว

ส่วนหัวของคำกล่าวเปิดเป็นการเขียนไว้ดูเพื่อให้รู้รายละเอียดว่าเป็นการจัดงานอะไร วันเวลา สถานที่ใด และโดยใคร แต่ไม่ได้นำมากล่าว

๖ ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อหาเป็นการเขียนเพื่อให้ท่านประธานที่มาทำพิธีเปิดได้กล่าวเปิดซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำกล่าวรายงาน ลักษณะโครงสร้างการเขียนมีองค์ประกอบดังนี้

- ☞ บทนำ (ท่าน.....ท่าน.....ท่าน....และผู้มีเกียรติทุกท่าน)
- ☞ ขอบคุณที่ให้เกียรติเชิญมาเป็นประธานในพิธีเปิด
- ☞ หลักการ หรือแนวคิดกว้างๆ ของเรื่องนั้นๆ โดยอย่าเขียน

ให้ซ้ำกับของผู้กล่าวรายงาน และนอกจากนั้นคำกล่าวของประธานควรเป็นคติเตือนใจ หรือหลักการที่เกี่ยวข้องในการอบรมด้วย

- ☞ กล่าวชมเชย หรือเห็นด้วยกับกิจกรรมที่จัดขึ้น
- ☞ กล่าวขอบคุณผู้สนับสนุนหรือผู้อุปการคุณ (ถ้ามีไม่มาก

ควรระบุให้หมด)

☞ ส่วนลงท้าย เช่น พูดว่า “บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการ.....ณ บัดนี้”

การเขียนคำกล่าวรายงานและคำกล่าว

หลังจากที่พิธีเปิดเริ่มขึ้นและสิ้นสุดลง จากนั้นพิธีกรก็ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการอบรมสัมมนาไปตามลำดับจนจบ ในการจบกระบวนการดังกล่าวต้องทำพิธีปิดด้วย ซึ่งมีธรรมเนียมปฏิบัติกันว่า งานที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการจะต้องมีพิธีปิด หรืองานที่ต้องมีการมอบวุฒิบัตรหรือรางวัลก็จะมีพิธีปิดเช่นเดียวกัน ส่วนงานที่ไม่ได้มีขั้นตอนซับซ้อน อาจไม่มีพิธีปิด ก็ได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีพิธีปิดการอบรมสัมมนาจะต้องมีการเขียนคำกล่าวรายงาน และคำกล่าวปิด ซึ่งผู้เขียนเป็นพิธีกรหรืออาจเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมาย แต่ผู้เป็นพิธีกรต้องรับรู้เนื้อหาด้วย

หลักการเขียนคำกล่าวรายงานในพิธีปิด

คำกล่าวรายงานในพิธีปิด คือข้อความของประธานดำเนินงาน หรือผู้กล่าวรายงาน ที่เขียนขึ้นเพื่อจะนำไปกล่าวรายงานสรุปการจัดอบรมสัมมนาที่ผ่านมาต่อท่านประธานในพิธีปิด มี 2 ส่วนด้วยกัน คือส่วนหัวและส่วนเนื้อหา

☞ ส่วนหัว

ส่วนหัวของคำกล่าวรายงานเป็นการเขียนไว้คู่เพื่อให้รู้รายละเอียดว่าเป็นการรายงานในพิธีอะไร วันเวลา สถานที่ใด และโดยใคร แต่ไม่ได้นำมากล่าว เช่นเดียวกับพิธีเปิดแต่เปลี่ยนจากเปิดเป็นปิด

๖ ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อหาเป็นการเขียนเพื่อให้ผู้กล่าวรายงาน ได้รายงานสรุปผลการจัดอบรมสัมมนาต่อท่านประธานที่มาทำพิธีปิดได้รับทราบ และบ่อยครั้งมีการมอบวุฒิบัตร เกียรติบัตร หรือรางวัลด้วยในคราวเดียวกัน ซึ่งลักษณะโครงสร้างการเขียนมีองค์ประกอบดังนี้

- ☞ บทนำ (เรียนท่าน.....ประธานในพิธี)
- ☞ ขอบคุนประธานในพิธีปิด
- ☞ กล่าวถึงการดำเนินการอบรมสัมมนาที่ผ่านมาเป็นอย่างไร บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ อาจบอกได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ หรือสิ่งที่ได้เพิ่มเติม
- ☞ ผู้มีอุปการคุณหรือผู้ที่สนับสนุนตามสมควร
- ☞ ส่วนลงท้าย มักจะช่ยย่อหน้าด้วยข้อความว่า “บัดนี้ ได้เวลาสมควรแล้ว” และต่อด้วยการเปิดตัวคนอ่านรายชื่อผู้เข้ารับวุฒิบัตร เกียรติบัตร หรือรางวัล (จะอ่านเองหรือมีคนอ่านต่างหากก็ได้) จากนั้นเชิญประธานในพิธีปิดมอบวุฒิบัตร เกียรติบัตร หรือรางวัล ตามด้วยการให้โอวาท และเชิญประธานกล่าวปิดตามลำดับ

หลักการเขียนคำกล่าวปิด

คำกล่าวปิด คือข้อความของประธานที่มาทำหน้าที่พิธีปิด การร่างคำกล่าวท่านประธานนั้น ก็มีลักษณะผู้กล่าวไม่ได้ร่าง ผู้ร่างไม่ได้กล่าวเช่นกัน โดยถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติเช่นกันว่า ถ้าเชิญผู้ใดมาเป็นประธานในพิธีปิดนั้น ต้องเขียนและส่งร่างคำกล่าวปิดให้ท่านอ่านก่อนล่วงหน้า (ส่วนมากไม่ใช่คนเดิมที่มาเป็นประธานเปิดงาน) เพื่อจะได้ซักซ้อมเตรียมตัว หรือแก้ไขข้อความบางตอนตามต้องการได้ และพิธีกรหรือผู้ที่นำร่างให้ท่านประธานในพิธีปิดแจ้งท่านด้วยว่า กระบวนการในพิธีปิดเป็นอย่างไร มีการมอบอะไรบ้าง การเขียนคำกล่าวปิดมี 2 ส่วนเช่นกัน เหมือนกับการกล่าวเปิด คือ ส่วนหัวและส่วนเนื้อหา

๖ ส่วนหัว

ส่วนหัวของคำกล่าวปิดเป็นการเขียนไว้คู่เพื่อให้รู้รายละเอียดว่า เป็นการจัดพิธีปิดงานอะไร วันเวลา สถานที่ใด และโดยใคร แต่ไม่ได้นำมากล่าว เช่นเดียวกับ พิธีเปิดแต่เปลี่ยนจากเปิดเป็นปิด

๖ ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อหาเป็นการเขียนเพื่อให้ท่านประธานที่มาทำพิธีปิดได้กล่าวปิด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำกล่าวรายงานสรุป ลักษณะโครงสร้างการเขียนมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ☞ บทนำ (ท่าน.....ท่าน.....ท่าน....และผู้มีเกียรติทุกท่าน)
- ☞ ขอบค้อมที่ให้เกียรติเชิญมาเป็นประธานในพิธีปิด
- ☞ แสดงความชื่นชมยินดีกับผู้เข้ารับวุฒิบัตร เกียรติบัตร

หรือรางวัลจากการอบรมสัมมนา

- ☞ กล่าวแสดงความพอใจผลการจัดอบรมสัมมนา
- ☞ กล่าวฝากข้อคิด ต่อยอดจากการอบรมสัมมนา

คติเตือนใจ หรือสิ่งที่จะนำไปพัฒนาให้สังคมเจริญรุ่งเรืองต่อไป

- ☞ กล่าวขอบคุณผู้สนับสนุนหรือผู้เกี่ยวข้องที่ทำให้การอบรม

สัมมนาครั้งนี้สำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์

- ☞ อวยพรให้ผู้เข้าอบรมสัมมนาและผู้เกี่ยวข้องกับการจัด

อบรมสัมมนา โชคดีมีความสุข ความเจริญ เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

- ☞ ส่วนลงท้าย เช่น พูดว่า “บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว

ผม/ดิฉัน ขอปิดการ.....ณ บัดนี้”

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องฝึกการจัดอบรม

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ตั้งใจชมการแสดงบทบาทต่างๆ ของกระบวนการจัดอบรม			
ตั้งใจแสดงบทบาทต่างๆ ของกระบวนการจัดอบรม			
ตั้งใจซ้อมบทบาทของตนเอง			
ช่วยเหลือเพื่อนในการแสดงตามบทบาท			
กระตือรือร้นซักถามวิทยากร			
ช่วยกันอภิปรายเมื่อจบการแสดงตามบทบาท			
มีการระดมความคิดตามตามเอกสารหมายเลข 2			
กระตือรือร้นที่อยากจะแสดงบทบาทต่างๆ			
ช่วยกันเสนอแนะหรือเขียนบทบาทต่างๆ ในกระบวนการจัดอบรม			
มีการเชื่อมโยงบทบาทที่วิทยากรให้กับบทบาทใหม่ที่ได้รับ			
ตั้งใจแสดงบทบาทใหม่ตามเอกสารหมายเลข 2			
ตั้งใจชมการแสดงบทบาทใหม่ตามเอกสารหมายเลข 2			
มีการช่วยเหลือผู้ที่ออกไปแสดงบทบาทใหม่ที่ได้รับ			
ร่วมสรุปกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
มีส่วนร่วมตลอดการจัดกิจกรรม			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการพูดในที่ชุมชน
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหา

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง

สื่อประกอบกิจกรรม

1. สลากหัวข้อการพูด 20 หัวข้อ
2. กล่องใส่สลาก 1 กล่อง
3. เอกสารหมายเลข 1-3
4. นาฬิกาจับเวลา

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรพูดผ่อนคลายเพื่อให้นักศึกษาลดความประหม่ากล้าแสดงออกและให้เห็นความสำคัญในการพูดแบบฉบับพลัน
2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 6-7 คน
3. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 2 ให้แต่ละกลุ่มๆ ละ 10 แผ่น
4. ให้นักศึกษาออกมาจับสลากหัวข้อการพูดทีละคน
5. นักศึกษาพูดตามหัวข้อที่จับได้โดยต้องแนะนำตนเองก่อน ใช้เวลาไม่เกิน 3 นาที
6. แต่ละกลุ่มจะได้ประเมินสมาชิกที่ไม่ใช่กลุ่มของตน โดยใช้เอกสารหมายเลข 2
7. เมื่อสมาชิกแต่ละคนพูดจบให้กลุ่มที่ประเมินส่งเอกสารหมายเลข 2 ให้วิทยากร
8. วิทยากรให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตการพูดของสมาชิกแต่ละคน
9. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายและสรุปผล

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 3)
2. ประเมินผลจากการพูดของนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 2)

แนวสรุป

การพูดเป็นทักษะและเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่สามารถใช้น้ำเสียง ภาษา กิริยา ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความรู้ความคิด และความรู้สึกจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง ซึ่งผู้พูดจะต้องทำให้ผู้ฟังเกิดความพอใจ ประทับใจ และชื่นชมในตัวผู้พูด สำหรับการพูดที่ไม่ได้เตรียมมาก่อน ผู้พูดจะต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในการแก้ปัญหา โดยอาศัยข้อมูลความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วผนวกกับหลักการพูดต่างๆ ก็สามารถพูดได้ดีเช่นกัน ดังนั้นจึงควรฝึกซ้อมการพูดอยู่บ่อยๆ ให้เคยชิน

เอกสารหมายเลข 1

หัวข้อการพูดที่ใช้จับสลาก

1. คณะกรรมการองค์การต้องเป็นแบบอย่างที่ดี
2. นักศึกษาตีเป็นศรีแก่วิทยาลัย
3. ความเสียหายจากน้ำท่วม
4. สามัคคีคือพลัง
5. ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน
6. นักศึกษาต้องเสียสละ
7. พระคุณของแม่
8. วิทยาลัยของเรา
9. บุคลิกดีมีชัยไปกว่าครึ่ง
10. ฟันสวยด้วยตัวเรา
11. คุณธรรมนำทางแห่งชีวิต
12. บุหรีอันตรรายกับคนรอบข้าง
13. การแก้ปัญหาวัยรุ่นติดเกมส์
14. ความดีกับความสวย
15. คนเดียวหัวหายสองคนเพื่อนตาย
16. ครอบครัวคือรั้วป้องกันยาเสพติด
17. เล่นกีฬาดีกว่าเสพยาเสพติด
18. ผู้นำต้องกล้าแสดงออก
19. วัยรุ่นยุคใหม่ห่างไกลยาเสพติด
20. สวมหมวกนิรภัยปลอดภัยเมื่อขับขี่

เอกสารหมายเลข 2

แบบประเมินการพูด

ชื่อผู้พูด.....หัวข้อ.....

รายการ	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
	ดีที่สุด (5)	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
1. คำนำ						
1.1 การขึ้นต้นเร้าความสนใจ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 ความพอเหมาะของคำนำ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.3 ความกลมกลืนกับหัวข้อ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. เนื้อเรื่อง						
2.1 เนื้อเรื่องสอดคล้องกับหัวข้อ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 การเรียงลำดับของเนื้อหา	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 การยกตัวอย่างประกอบ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.4 สำนวนภาษา อุปมาอุปมัย	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. การสรุปจบ						
3.1 จังหวะในการสรุปจบ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 ถ้อยคำ ข้อคิดที่นำมาใช้	.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 ความประทับใจบทสรุป	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. บุคลิกภาพ						
4.1 การใช้สายตา	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.2 น้ำเสียงน่าฟัง	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.3 การใช้ท่าทางประกอบ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.4 การรักษาเวลา	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน)

เอกสารหมายเลข 3

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องพูดตามหัวข้อที่กำหนด

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ปฏิบัติตามคำสั่งวิทยากรอย่างกระตือรือร้น			
ยอมรับหัวข้อการพูดที่ตนเองจับสลากได้			
มีความพยายามที่จะพูดให้ดีที่สุด			
ปฏิบัติตามเงื่อนไขกติกา			
ยอมรับการวิจารณ์จากเพื่อนและวิทยากร			
ประเมินเพื่อนที่พูดด้วยความยุติธรรม			
ทำหน้าที่เป็นผู้ฟังที่ดี			
ร่วมฟังข้อเสนอแนะจากวิทยากรอย่างตั้งใจแม้ไม่ใช่หัวข้อตน			
มีการซักถามในประเด็นที่สงสัย			
อภิปรายสรุปร่วมกับวิทยากรและเพื่อนๆ ทำกิจกรรม			
ได้ร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษารู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การฯ
2. เพื่อให้ นักศึกษาเห็นความสำคัญของการพูดในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การฯ

เวลาที่ใช้ 45 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. เอกสารหมายเลข 1-4
2. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี
3. Power point

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักศึกษออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน
2. แจกให้นักศึกษาให้พูดแสดงบทบาทต่างๆ ในเกมยิงเรือ โดยแจกเอกสารหมายเลข 1 ให้แต่ละกลุ่มปรึกษากัน 5 นาที
3. ให้แต่ละกลุ่ม ตั้งชื่อเรือของกลุ่มตนเอง
4. ให้แต่ละกลุ่มเข้าแถวตอนเรียงหนึ่งเป็นรัศมีวงกลมหันหน้าประชันกลุ่มตรงข้าม
5. วิทยากรอธิบายการเล่นเกมนี้อตามเอกสารหมายเลข 1
6. ให้สัญญาณกลุ่มที่จะเริ่มเล่นก่อน
7. ให้เล่นต่อไปเรื่อยๆ จนวิทยากรบอกเปลี่ยนตำแหน่ง
8. หักคะแนนกลุ่มที่พูดชื่อเรือผิดหรือปฏิบัติผิดกติกา
9. เปลี่ยนตำแหน่งจนครบทุกคน แล้วสรุปกลุ่มใดถูกหักคะแนนน้อยที่สุดชนะ
10. วิทยากรแจกเอกสารหมายเลข 2 ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิด
11. แต่ละกลุ่มออกมาแนะนำเสนอหน้าห้อง
12. วิทยากรเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปเพื่อความสมบูรณ์
13. แจกเอกสารหมายเลข 3 เพื่อให้นักศึกษาดูเป็นเนื้อหา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 4)
2. ตรวจสอบผลงานของนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 2)

แนวสรุป

การดำเนินงานในองค์กรจะประสบผลสำเร็จได้ต้องมีผู้นำที่ดีและสมาชิกในองค์กรต้องทราบเป้าหมายร่วมกัน มีการปรึกษาหารือ รับผิดชอบต่อตนว่าต้องทำอะไร แล้วปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่าให้บกพร่องก็จะนำมาซึ่งความสำเร็จเจริญรุ่งเรืองได้ เปรียบเสมือนเกมยิงเรือที่เราเล่น จะเห็นได้ว่ากลุ่มใด คนยิงเรือดี มีการพูดคุยวางแผนกันดี มีความสามัคคีกัน ทุกคนรู้ประโยชน์ที่จะพูด และรับผิดชอบคำพูด ของตนให้ดี กลุ่มนั้นก็ชนะ ดังนั้นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีผู้นำดี มีการติดต่อ สื่อสารพูดคุยวางแผนก่อนการทำงาน รู้บทบาทหน้าที่ของตนว่ามีหน้าที่ทำอะไร ทุกคนปฏิบัติงานดี ก็จะประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรมสถานศึกษามีความเจริญรุ่งเรือง

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากร

ควรมีผู้ช่วยวิทยากรกลุ่มละ 1 คน ทำหน้าที่เป็นกรรมการขณะแข่งขัน คอยสังเกตพฤติกรรมโดยไม่ให้นักศึกษารู้ตัว เพื่อสังเกตการให้ความร่วมมือทำกิจกรรม ความรับผิดชอบในประโยชน์ของตน ได้แสดงออกถึงความยุติธรรม มีการเสียสละตำแหน่งที่ใช้ทักษะง่ายๆ ให้เพื่อนตลอดจนสังเกตบางคนที่ไม่ได้ใส่ใจ บางกลุ่มถกเถียงตกลงกันไม่ได้ บางคนแสดงความไม่พอใจในคำตัดสินของวิทยากร ตลอดจนการโยงประเด็นต่างๆ ในเกมยิงเรือที่เล่น สู่การพูดในตำแหน่งต่างๆ ของคณะกรรมการองค์การฯ โดยใช้เอกสารหมายเลข 4

เอกสารหมายเลข 1

เรือของกลุ่มข้าพเจ้าชื่อ เรือ.....

คำชี้แจง

- สมาชิกในกลุ่มมี 5 คน เรียงจากท้ายเรือถึงหัวเรือ แต่ละคนใช้คำพูดดังนี้
- คนที่ 1 พูดว่า “เรือมา บรรจุกะสุน”
- คนที่ 2 พูดว่า “ปึก”
- คนที่ 3 พูดว่า “แป๊ก”
- คนที่ 4 พูดว่า “ปึก”
- คนที่ 5 พูดว่า “ปึง” ต่อด้วยคำว่า “ยิงเรือ เรือ (ชื่อเรือของกลุ่มตนเอง)
ยิงเรือ (ชื่อเรือของกลุ่มที่เราจะยิง)”

กติกา

1. การเล่นแต่ละกลุ่มให้นั่งเป็นแถวเรียงกันหันหน้าไปยังกลุ่มคู่ต่อสู้
2. คนที่ 1-4 นั่งพูดสำนวนตามคำชี้แจง
3. คนที่ 5 เป็นผู้นำที่จะทำหน้าที่ยิงเรือลำอื่น โดยลุกขึ้นพูดว่า “ปึง ยิงเรือ เรือ (ชื่อเรือของกลุ่มตนเอง) ยิงเรือ (ชื่อเรือของกลุ่มที่เราจะยิง)” พร้อมชี้มือไปยังเรือคู่ต่อสู้ที่เรายิง
4. สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนพูดผิดหักคะแนนกลุ่ม
5. ผู้นำกลุ่มพูดผิดแสดงท่าทางผิด หักคะแนนกลุ่ม
6. หมุนเวียนตำแหน่งกันทำหน้าที่จนครบ
7. กลุ่มไหนถูกหักคะแนนน้อยที่สุดจะเป็นเรือลำที่ชนะ

เอกสารหมายเลข 2

กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาระดมความคิดแล้วเขียนลงในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. นักศึกษาได้เรียนรู้อะไรจากการทำกิจกรรมนี้

.....

.....

.....

2. เกมยิงเรือที่เล่นในกิจกรรมนี้ ถ้าไม่มีการพูดคุยกันเลยตั้งแต่เริ่มต้น นักศึกษาคิดว่าจะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3. การพูดคุยติดต่อสื่อสารกันมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

4. ตำแหน่งต่างๆ ของคณะกรรมการองค์การฯมีอะไรบ้างแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่อะไร

.....

.....

.....

5. นักศึกษาจะนำความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้ไปใช้เกี่ยวกับการพูดติดต่อสื่อสารในตำแหน่งต่างๆ ของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

เอกสารหมายเลข 3

บทบาทของคณะกรรมการองค์การฯกับการพูด

*ตำแหน่งของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

นักเรียนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นตัวแทนของนักเรียนนักศึกษาที่อาสาเสียสละมาทำงานกิจกรรมของสถานศึกษา ในรูปของคณะกรรมการมีตำแหน่ง นายก รองนายก เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ ปฏิคม ทะเบียน เหมารักษ์ และ กรรมการต่างๆ รวมเรียกว่า คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาหน้าที่ของคณะกรรมการตำแหน่งต่างๆ ดังนี้

ตำแหน่ง	หน้าที่	สัญลักษณ์
นายกองค์การ	เป็นผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา ดูแลอำนวยความสะดวก กระตุ้นร่วมพลังความสามัคคีของคณะกรรมการองค์การฯ เพื่อร่วมงานกันให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสถานศึกษา	 รูปหน้าพระวิษณุซ้อนบนแผ่นที่ประเทศไทยเหนือข้อชัยพฤษ์เป็นสัญลักษณ์ ซึ่งแสดงถึงองค์พระบิดาแห่งงานช่างที่จะอยู่คู่กับประเทศไทย
รองนายกองค์การ	ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกองค์การฯ ร่วมพลังความสามัคคีของคณะกรรมการองค์การฯ เพื่อร่วมงานกันให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสถานศึกษา	 คบเพลิงในรูปเฟือง คือสัญลักษณ์ของความสว่างและความคิดสร้างสรรค์

ตำแหน่ง	หน้าที่	สัญลักษณ์
---------	---------	-----------

เลขานุการ	มีหน้าที่ จัดบันทึกการประชุมขององค์การ และมีหน้าที่ติดต่อกับหน่วยงานหรือองค์การอื่นๆ	 เฟืองสองอันขบกัน
ประชาสัมพันธ์	แจ้งข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การ เผยแพร่ชื่อเสียงขององค์การให้เป็นที่รู้จัก	 ปากกาปากไก่อบนเฟือง
ปฎิคม	การให้การต้อนรับและดูแลความสะดวกสบายต่าง ๆ ในที่ประชุมตลอดจนดูแล รักษาวัสดุต่าง ๆ อันเป็นสมบัติขององค์การช่วยนวยกรักษาระเบียบของที่ประชุมให้ดีที่สุด	 รูปมือพนมในท่าไหว้
นายทะเบียน	จัดทำและเก็บรักษาสมุดทะเบียนสมาชิกขององค์การ ตรวจสอบรายชื่อนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของวิทยาลัย	 นายทะเบียน รูปสมุดทะเบียนมีเฟืองทับ
เหรียญฉีก	เก็บบันทึกรายรับและรายจ่ายขององค์การด้วยความรอบคอบและซื่อสัตย์สุจริต สนับสนุนให้สมาชิกทุกท่านได้ฝึกฝนความมัธยัสถ์ให้รู้จักการออมทรัพย์และการลงทุนที่ดี	 เฟืองโค้งบนช่อชัยพฤกษ์

วัตถุประสงค์ของการจัดองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

องค์การนักศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย นายกองกิจการ รองนายก เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ เหรียญฉีก ปฎิคม ทะเบียน กรรมการต่างๆ เรียกว่าคณะกรรมการองค์การ

นักศึกษาอาชีวศึกษา องค์กรที่นักศึกษาเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่อยู่ขณะนี้ ผู้ใหญ่หวังกับท่านว่า

1. เพื่อให้ นักศึกษาอาชีวศึกษา มีองค์การนักศึกษาที่บริหารจัดการ ภารกิจและ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้เหมาะสม และสมศักดิ์ศรีของนักศึกษาอาชีวศึกษา
2. เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพอาชีวศึกษา ในทุกสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
3. เพื่อจัดการประชาสัมพันธ์ แนะแนว เผยแพร่วิชาชีพอาชีวศึกษา ให้แพร่หลาย และเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ศึกษาได้ศึกษา
4. เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความคุ้นเคยระหว่างนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพอาชีวศึกษาทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษาด้วย
5. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของนักศึกษา
6. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสนใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้ ความรู้ความสามารถของตนใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
7. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสถานศึกษากับองค์กรนักศึกษารวมทั้ง ความสัมพันธ์กับองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ กับวิทยาลัย ทั้งในระดับท้องถิ่น และ ระดับชาติ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศด้วย
8. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมีความ รับผิดชอบและต้องการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตน ได้เรียนอย่างสม่ำเสมอและสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในองค์กรวิชาชีพของตนได้

คณะกรรมการองค์กรนักศึกษาอาชีวศึกษาเกี่ยวข้องกับการพูดอย่างไร

คณะกรรมการองค์กรนักศึกษาอาชีวศึกษาเป็นตัวชี้วัดถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวใน งาน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษานั้นๆ ครูที่ปรึกษาหรือผู้บริหารเป็นเพียงผู้ทำ หน้าที่ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ดังนั้นสถานศึกษาใดที่มี คณะกรรมการองค์กรที่เข้มแข็งก็จะผลถึงประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมของสถานศึกษานั้น คณะกรรมการองค์กรนักศึกษาอาชีวศึกษา แม้จะมีหน้าที่หลักตามตำแหน่งต่างๆ ข้างต้นแต่ก็ใช้ว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับงานตำแหน่งอื่นเลยเพราะแท้จริงแล้วคณะกรรมการทุกคนต้องได้ช่วยงาน กิจกรรมในหลายๆ หน้าที่อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะ การแสดงบทบาทหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูในการ จัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนี้

กิจกรรมในสถานศึกษา

ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษาเช่น การเข้าแถวหน้าเสาธง คณะกรรมการองค์การนักศึกษาจะเป็นผู้เตรียมเครื่องเสียง พุดเชิญชวนเพื่อนนักเรียนนักศึกษา ร่วมเข้าแถวหน้าเสาธง เชิญธงชาติ นำสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตา ตลอดจนพุดประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารให้ทราบ นอกจากนี้กิจกรรมอื่นๆ เช่นการจัดอบรมสัมมนาต่างๆ การจัดปฐมนิเทศ การจัดปัจฉิมนิเทศ คณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้จัดเตรียมงานร่วมกับครู ตั้งแต่รับ ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม การจัดที่นั่งของนักเรียนนักศึกษา การพุดเชิญชวนให้ร่วมกิจกรรม ที่จัดอยู่ในขณะนั้น การนัดหมาย การเป็นพิธีกร เชิญประธาน เชิญวิทยากร ตลอดจนการ กล่าวขอบคุณวิทยากร เป็นต้น

กิจกรรมนอกสถานศึกษา

ในส่วนกิจกรรมที่จัดนอกสถานศึกษาเช่น การเดินรณรงค์ในเรื่องต่างๆ การนำ นักเรียนนักศึกษาออกไปพัฒนาวัด หรือกิจกรรมถวายเทียนพรรษาถวายผ้าอาบน้ำฝน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวก็ต้อง อาศัยคณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้พุดแจ้งข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ให้กับเพื่อนนักศึกษา และเป็นผู้ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ร่วมกับครู

ดังนั้นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีพศึกษาจำเป็นต้องใช้ทักษะการพุด ติดต่อสื่อสารทั้ง กับคณะกรรมการด้วยตนเอง เพื่อน และรุ่นน้อง เพื่อที่จะได้รับความร่วมมือ ในการปฏิบัติกิจกรรมนั่นเอง

เอกสารหมายเลข 4

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องบทบาทของคณะกรรมการองค์การฯกับการพุด

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ร่วมวางแผนและทำงานเป็นทีม			
มั่นใจในการแสดงออกของตนเอง			
กระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวา มีความตื่นตัวในการร่วมกิจกรรม			
รับผิดชอบหน้าที่ในตำแหน่งของตนเองเป็นอย่างดี			
ไม่ถกเถียงกันไม่แย่งตำแหน่งกัน			
พอใจในคำตัดสินของวิทยากร			
มีการระดมความคิดตามเอกสารหมายเลข 2			
โยนประเด็นตำแหน่งในเกมยิงเรือสู่ตำแหน่งของคณะกรรมการฯ			
คัดเลือกผู้ออกไปนำเสนอได้อย่างราบรื่น			
สนับสนุนข้อมูลให้กับเพื่อนที่ออกไปนำเสนอ			
ร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่วิทยากรถาม			
ร่วมกิจกรรมทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการเป็นผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาบุคลิกภาพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สื่อประกอบกิจกรรม

1. Power Point เนื้อเพลงสามัคคีร่วมใจ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมเอกสารหมายเลข 4
3. เอกสารหมายเลข 2,3

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรนำเข้าสู่บทเรียนโดยร้องเพลงสามัคคีร่วมใจ
2. วิทยากรพร้อมนักเรียนร่วมกันร้องเพลง
3. วิทยากรสร้างเงื่อนไขให้นักศึกษา เช่น ร้องผิด ร้องเบา ไม่ร้อง จะได้ออกมาแสดงหน้าห้องคนเดียว
4. สัมภาษณ์ความรู้สึกของนักศึกษาแล้วสรุปเพลงสามัคคีร่วมใจโยงเข้าสู่บทเรียน
5. วิทยากรแบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น 3 กลุ่ม ให้ระดมความคิดตามเอกสารหมายเลข 2
6. วิทยากรตรวจเอกสารหมายเลข 2 และให้นักศึกษาปรับแก้ตามแบบเฉลย
7. ให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติหน้ากล่าวในกิจกรรมหน้าเสาธง
8. วิทยากรเติมเต็มในส่วนที่บกพร่อง
9. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปบทบาทผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 4)
2. ประเมินผลจากการแสดงบทบาทผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง

แนวสรุป

การทำหน้าที่ผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง ซึ่งกำหนดรูปแบบการปฏิบัติจากสถานศึกษา ผู้นำต้องฝึกหัดให้เกิดความถูกต้องคล่องตัว เมื่อได้ปฏิบัติจริงจะเกิดความขลังศักดิ์สิทธิ์ในกิจกรรมที่ปฏิบัติ เกิดความสง่างามในตัวผู้นำ นำความศรัทธาชื่นชมมาสู่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะนั้น ดังนั้นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจำเป็นต้องทำหน้าที่นี้ให้ได้ในระดับดีมากทุกคน

เอกสารหมายเลข 1

Power Point เนื้อเพลงสามัคคีร่วมใจ

เพลงสามัคคีร่วมใจ

สามัคคีร่วมใจ เร็วไวช่วยกันทำกรงาน
 ด้วยความสำราญเริงใจ
 มาช่วยกันหนาทรามวัย จะได้เสร็จทันใด
 ใครใครก็พากันยกย่อง
 แลแล่ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ

เอกสารหมายเลข 2

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง : คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีความจำเป็นต้องเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง เพื่อปกป้องประสิทธิภาพของผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธงให้นักศึกษาร่วมกันคิดหาคำตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

1. ปรัชญาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ปรัชญาของวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

3. ธงชาติและเพลงชาติไทยเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย เราจงร่วมใจ ยืนตรงเคารพธงชาติ ด้วยความภาคภูมิใจในเอกราช และความเสียสละของบรรพบุรุษไทย เคารพธงชาติ ทั้งหมดตรง

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย.....

4. ประนมมือสวดมนต์ไหว้พระ

อะระหังสัมมา.....

(คำแปล) พระผู้มีพระภาคเจ้า.....

สวากขาโต.....
(คำแปล) พระธรรมเป็นธรรม.....

สุปะฏิปัญโน.....
(คำแปล) พระสงฆ์สาวกของ.....

5. คำแผ่เมตตา

สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวรา โหนตุ.....

อัปยา ปิชมา โหนตุ.....

อะนีฆา โหนตุ.....

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้น

เทอญ

(จากนั้นครูประจำวันอบรมแจ้งข่าวสารตลอดจนคณะกรรมการองค์การฯ ได้แจ้งข่าวสารให้เพื่อนๆ ทราบ)

6. ขอขอบพระคุณ..... (ชื่อผู้พูด พร้อมตำแหน่ง) ที่ได้ให้โอวาทและแจ้งข่าวสารในเช้านี้

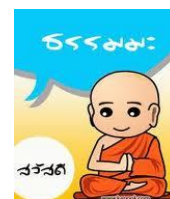
7. ขอเรียนเชิญ คณะครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา ร่วมถวายความจงรักภักดี
แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ

ทั้งหมดถวายคำนับ ข้าราชการ.....

เอกสารหมายเลข 3

แบบเฉลยตามเอกสารหมายเลข 2

คำชี้แจง : คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษามีความจำเป็นต้องเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง เพื่อป้องกันประสิทธิภาพของผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธงให้นักศึกษาร่วมกันคิดหาคำตอบให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

1.ปรัชญาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ทักษะเยี่ยม...เปี่ยมคุณธรรม...ล้ำเลิศวิชา...ใช้เวลาให้เกิดคุณ

2. ปรัชญาของวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ฝึกให้เป็น...เด่นคุณธรรม...นำชุมชน

3.ธงชาติและเพลงชาติไทยเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย เราจงร่วมใจ ยืนตรงเคารพธงชาติ ด้วยความภาคภูมิใจในเอกราช และความเสียสละของบรรพบุรุษไทย เคารพธงชาติ ทั้งหมดตรง

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วน
อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล...ด้วยไทยล้วนหมาย...รักสามัคคี...ไทยนี้รักสงบ...แต่ถึงรบไม่ขลาด
เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่...สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี...เถลิงประเทศชาติไทยทวี...มีชัย ชโย

4.ประนมมือสวดมนต์ไหว้พระ

อะระหังสัมมา สัมพุทโธ ะคะฉวา...พุทธัง ะคะฉวันตัง ะภิวาเทมิ
(คำแปล) พระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นพระอรหันต์ดับเพลิงกิเลส...เพลิงทุกข์สิ้นเชิง...ตรัสรู้ชอบได้โดย
พระองค์เอง.....ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า...ผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบาน

สวากขาโต ะคะฉวะตา ัมโม.....ัมมัง นะมัสสามิ
(คำแปล) พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า...ตรัสไว้ดีแล้ว.....ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม
สุปะฏิปันโน ะคะฉวะโต สวอะกะสังโฆ...สังฆัง นะมามิ
(คำแปล) พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า...ปฏิบัติดีแล้ว.....ข้าพเจ้านอนน้อมพระสงฆ์

5.คำแผ่เมตตา

สัพเพสัตตา สัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวรา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด.....อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย

อัปยา ปัชมา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด.....อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อะนีมา โหนตุ จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด.....อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย

สุชี อัตตานัง ปะริหะรันตุ จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้น
เทอญ

(จากนั้นผู้บริหาร ครูประจำวันขึ้นอบรมแจ้งข่าวสารตลอดจนคณะกรรมการองค์การฯได้แจ้งข่าวสารให้เพื่อนๆ
ทราบ)

6. ขอขอบพระคุณ.....(ชื่อผู้พูด พร้อมตำแหน่ง) ที่ได้ให้โอวาทและแจ้งข่าวสารในเช้านี้

7. ขอเรียนเชิญ คณะครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา ร่วมถวายความจงรักภักดี
แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถทั้งหมดถวายค่านับ ข้าวรพุทธเจ้า เอามโนและศิระกราน นบพระภูมิ
นาถบุญดีเรก เอกบรมจักริน...พระสยามินทร์พระยศยิ่งยง...เย็นศิระเพราะพระบริบาล ผล
พระคุณ ฐ รักษา ปวงประชาเป็นสุขศานต์...ขอบันดาล ฐ ประสงค์ใด จงสฤษดิ์ดัง...หวังวร
หฤทัย...ดุจถวายชัย...ชโย

เอกสารหมายเลข 4

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องบทบาทผู้นำหน้าเสาธง

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมร่วมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวม
ของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ร่วมร้องเพลงตามวิทยากร			
มีการระดมความคิดภายในกลุ่ม			
มีการเสนอความคิดเห็นที่หลากหลาย			
มีการสรุปร่วมกันเป็นมติกลุ่ม			
ยอมรับผลการสรุปของกลุ่ม			
มีการแบ่งหน้าที่กันแสดงบทบาทผู้นำหน้าเสาธง			
แสดงออกตามบทบาทผู้นำหน้าเสาธงได้อย่างถูกต้อง			
ร่วมสรุปกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
มีส่วนร่วมตลอดการจัดกิจกรรม			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน
2. เพื่อส่งเสริมกระบวนการกลุ่มของนักศึกษา

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง 15 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี
2. เอกสารหมายเลข 1,2

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มๆ ละ 6-7 คน
2. ให้ตั้งชื่อกลุ่ม และเขียนสมาชิกภายในกลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การฯพร้อมคิดหาวิธีแก้ไขปัญหานั้น ตามเอกสารหมายเลข 1
4. แจกกระดาษฟลิปชาร์ต และปากกาเคมี ให้แต่ละกลุ่มเขียนสรุป
5. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. วิทยากรเติมเต็มเกี่ยวกับกระบวนการคิดแก้ปัญหาและสร้างความตระหนักให้นักศึกษาว่าสิ่งที่นำเสนอไปนั้นย่อมเกิดขึ้นทั้งสิ้น เมื่อเจอเหตุการณ์จริงต้องนำสิ่งที่เรารู้ไปแก้ปัญหา
7. วิทยากรร่วมกับนักศึกษาสรุปกิจกรรมและแจกเอกสารหมายเลข 2 เป็นเนื้อหาให้นักศึกษา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษา (เอกสารหมายเลข 3)
2. ตรวจสอบผลงาน (เอกสารหมายเลข 1)

แนวสรุป

ในการทำหน้าที่ใดๆ ก็ตามย่อมมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้น ผู้ที่มีกระบวนการคิดแก้ปัญหาที่ดี ก็จะสามารถพิชิตปัญหานั้นไปได้ และการที่ให้ศึกษาค้นหาปัญหาอุปสรรคและการแก้ไขปัญหานั้น ทำให้นักศึกษาได้ฝึกคิดแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น เป็นการเตรียมพร้อมในการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ส่งผลให้เมื่อพบสถานการณ์เกิดขึ้นจริงก็สามารถนำประสบการณ์ที่ได้ฝึกคิดนี้ไปแก้ปัญหานั้นให้ผ่านพ้นไปได้

เอกสารหมายเลข 1

ชื่อกลุ่ม .....

สมาชิกกลุ่ม

1.....2.....3.....4.....5.....6.....

คำชี้แจง : ปัญหาอุปสรรคและวิธีการแก้ไขในการทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การนักศึกษา
อาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร

ปัญหาอุปสรรค	วิธีการแก้ไข	ลำดับ ความสำคัญ

เอกสารหมายเลข 2

ข้อคิดก่อนพิชิตปัญหา

* แนวทางพิชิตปัญหาหรือวิธีแก้ปัญหานั้น นักคิด
แก้ปัญหาควระมัดระวังในการคิดแก้ปัญหา ซึ่งมีข้อคิดในประเด็นต่างๆ ดังนี้

☞ ระบุปัญหาไม่ถูกต้อง *

การระบุปัญหาที่ไม่ถูกต้องว่าเป็นปัญหาจริงหรือลวงทำให้แก้ไขไม่ถูกต้อง
ปัญหาที่แท้จริงไม่ได้รับการแก้ไข จะยิ่งสร้างความสับสนและบั่นทอนจิตใจของผู้แก้ปัญหาไป
เรื่อยๆ การระบุปัญหาต้องชัดเจน รวมทั้งไม่ควรด่วนสรุปลงความเห็นเร็วเกินไป เพราะปัญหา
เดียวกันสาเหตุอาจจะต่างกันก็ได้

☞ ขอบเขตของปัญหากว้างเกินไป *

ปัญหาบางอย่างเป็นปัญหาที่ใหญ่เกินไป เกี่ยวข้องกับคนและหน่วยงาน
มากมาย มีกระบวนการหลายอย่าง หากพยายามจะแก้ไขคนเดียวหรือในคราวเดียวกันให้เสร็จ
สิ้นคงเป็นไปได้ยาก

☞ กำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะวิเคราะห์ปัญหาอย่างจริงจัง *

บางครั้งการอยู่ในสภาวะคับขัน ทำให้มุ่งเร่งหาคำตอบมากกว่าจะพิจารณา
อย่างถ่องแท้ว่ามันเป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่ และสามารถที่จะแก้ปัญหานั้นได้จริงหรือไม่

☞ สัมคนทีใกล้ชิดปัญหามากที่สุด *

คนที่อยู่ใกล้ชิดกับงานมากที่สุด จะรู้ดีที่สุดว่าปัญหาคืออะไร และควรคิด
แก้ปัญหานั้นอย่างไร ดังนั้นควรเปิดโอกาสให้เขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหานั้นด้วย อาจจะทำให้
การคิดแก้ปัญหานั้นสำเร็จลุล่วงด้วยดีและรวดเร็ว

☞ ปัญหานั้นเกินกำลังความสามารถของตนเอง *

หากมองเห็นว่าปัญหานั้นตนเองไม่สามารถคิดแก้ปัญหานั้น
ได้คนเดียว ควรคิดหาวิธีให้บุคคลอื่นที่เหมาะสมมาร่วมคิดแก้ปัญหานั้นด้วย

☞ ใช้แต่วิธีการเดิมไม่คิดแบบใหม่ *

การคิดแก้ปัญหานั้นจำเป็นที่จะต้องนำกระบวนการคิดวิเคราะห์และคิด
สร้างสรรค์เข้ามาช่วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องคิดหาวิธีการใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการคิดแก้ปัญหานั้น

☞ ขาดเกณฑ์ที่ดีในการตัดสินใจ *

การคิดแก้ปัญหานั้นบางครั้งเราก็อาจจะใช้เหตุผลหรือเกณฑ์
การพิจารณาที่ไม่เหมาะสม เช่น เลือกทำเพราะต้นทุนต่ำ ท่าง่าย แต่ไม่คำนึง
ถึงคุณภาพ ความปลอดภัย ผลกระทบอย่างอื่นที่ตามมา เป็นต้น

☞ ข้อมูลน้อยเกินไป *

ควรพยายามหาข้อมูลให้มากที่สุด ไม่ควรยุติการหาสาเหตุหรือทางเลือก
เมื่อคิดค้นได้เพียงจำนวนหนึ่ง ทั้งนี้เพราะในระยะแรกสาเหตุและทางเลือกที่พบมักเป็นสิ่งที่
ทุกคนค้นพบมองเห็นได้ง่าย แต่มีสาเหตุหรือทางเลือกที่แท้จริง ทั้งนี้เพราะสาเหตุและ
ทางเลือกที่แท้จริงนั้นจะซ่อนเร้น มิฉะนั้นปัญหาคงได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

👉 หลงประสบการณ์ ✨

บุคคลผู้สูงอายุมีประสบการณ์มากเพราะทำงานมานาน มักมีอิทธิพลอ้างประสบการณ์ข่มขู่หรือกล่าวหาผู้อื่น ทำให้ผู้มีความคิดสร้างสรรค์อาจจะชะงักงันไม่กล้าโต้แย้ง และถ้ามีคนประเภทนี้มาก การระบุนสาเหตุและทางเลือกจะเป็นสิ่งที่มาจากประสบการณ์เดิมทั้งสิ้น

👉 หลงวิชาการ ✨

บุคคลที่มีความรู้มาก แต่ขาดประสบการณ์ เพราะมีอายุน้อยก็จะอ้างหลักวิชาการข่มขู่หรือกล่าวหาผู้อื่นตลอดเวลา เป็นเหตุให้ผู้ที่ดีกว่าไม่กล้าเสนอข้อคิดเห็น ฉะนั้นทั้งสาเหตุและทางเลือกจึงเน้นเฉพาะเชิงวิชาการ บางครั้งอาจไม่สามารถนำมาประยุกต์กับความจริงได้เพราะมิได้มองที่ความเป็นไปได้

👉 ใช้อารมณ์ไม่ใช่เหตุผล ✨

ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ใช้เหตุผลมิใช่อารมณ์ หรือยึดถือความคิดเห็นส่วนบุคคลเป็นสำคัญ เพราะแต่ละคนจะมีทัศนคติหรือมองเห็นความสำคัญไม่เหมือนกันแม้ว่าจะจะเป็นเหตุการณ์เดียวกัน ดังนั้น ควรรับฟังเหตุผลของผู้อื่นประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา

👉 ขาดการประเมินผล ✨

โดยปกติเราจะคิดว่าการคิดแก้ปัญหาคือการคิดหาทางออกที่ดีที่สุดก็ได้ก็ถือว่าสำเร็จแล้ว แต่ความสำเร็จที่แท้จริงนั้นจำเป็นจะต้องมีการลงมือปฏิบัติ กำกับติดตามและประเมินผล การประเมินผลจะทำให้เราทราบว่าแนวทางการคิดแก้ปัญหาที่ใช้นั้นใช้แนวทางที่ดีที่สุดหรือไม่ ยังมีแนวทางอื่นที่ดีกว่านี้หรือไม่ ดังนั้น กระบวนการคิดแก้ปัญหาจึงจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินผลด้วย

เอกสารหมายเลข 3

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องการพิชิตปัญหาในการทำงาน

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ร่วมกันตั้งชื่อกลุ่ม และแจ้งรายชื่อสมาชิกกลุ่ม			
มีการระดมความคิดภายในกลุ่ม			
มีการเสนอความคิดของตนเข้าที่ประชุมกลุ่ม			
ร่วมอภิปรายข้อมูลจากเพื่อนที่เสนอเข้าที่ประชุมกลุ่ม			
มีการสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม			
ร่วมกันสรุปประเด็นที่จะนำเสนอในกระดาษปริ๊นท์			
มีการคัดเลือกผู้ที่จะออกไปนำเสนอ			
สนับสนุนข้อมูลให้กับเพื่อนที่ออกไปนำเสนอ			
ร่วมสรุปกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			
มีตั้งใจร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น.....

.....

.....

1. เพื่อให้นักศึกษาสามารถประเมินตนเองได้ว่าจะเป็นผู้ให้ได้เพียงใด
2. เพื่อให้ศึกษابอกความหมายของภาวะผู้นำได้
3. เพื่อให้ศึกษาอธิบายองค์ประกอบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาได้

เวลาที่ใช้ 50 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี
2. เอกสารหมายเลข 1-4

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. แจกเอกสารหมายเลข 1ให้นักศึกษาประเมินตนเอง ใช้เวลา 5 นาที
2. เมื่อทำเสร็จทุกคนแล้วให้นักศึกษาเปลี่ยนกันตรวจ
3. ให้นักศึกษาตรวจคะแนนโดยตอบว่า “ใช่ = 2 คะแนน ไม่แน่ใจ = 1 คะแนน และไม่ = 0 คะแนน”
4. เพื่อนรวมคะแนนแล้วส่งคืนเจ้าตัว
5. วิทยากรแสดงเกณฑ์การให้คะแนนและตัดสินโดยใช้เอกสารหมายเลข 2
6. วิทยากรสรุปผลจากการประเมินเอกสารหมายเลข 1
7. จัดนักศึกษากลุ่มละ 6-7 คน ให้ระดมความคิดตามเอกสารหมายเลข 3 ใช้เวลา 20 นาที จากนั้นตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน
8. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุป โดยใช้เอกสารหมายเลข 4 เป็นใบความรู้ พร้อมแจ้งผลการศึกษาวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรม (เอกสารหมายเลข 5)
2. ตรวจเอกสารหมายเลข 1,3

แนวสรุป

ศิลปะหรือความสามารถที่ส่งผลทำให้คนอื่นคล้อยตาม ยอมดำเนินการตามผู้ที่ใช้ศิลปะหรือความสามารถนั้น นั่นคือภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษานั้นมี 12 ข้อ ถ้ามีสมบูรณ์ทุกข้อจะมีอิทธิพลต่อคนอื่นได้มาก

เอกสารหมายเลข 1

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับบุคลิก อุปนิสัย และการปฏิบัติของท่าน

ข้อความ	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
1. เป็นคนดี เพื่อนยอมรับ	.....	.....	.....
2. ชอบศึกษาหาความรู้	.....	.....	.....
3. ชอบเกมและอ่านหนังสือวิชาการ	.....	.....	.....
4. เริ่มทำอะไรแล้วต้องทำให้สำเร็จ	.....	.....	.....
5. เป็นนักสังเกตและสนใจใฝ่รู้เรื่องผู้อื่น	.....	.....	.....
6. มองเห็นปัญหาที่ผู้อื่นมองไม่เห็น	.....	.....	.....
7. มีวิธีแก้ปัญหาคือแปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร	.....	.....	.....
8. ชอบตั้งคำถามว่า “อย่างไร” “ทำไม”	.....	.....	.....
9. มีความยุติธรรมสำหรับตนเองและผู้อื่น	.....	.....	.....
10. มีคนมาขอให้ช่วยคิดเรื่องต่างๆ หรือปรึกษา	.....	.....	.....
11. ชอบถามทุกเรื่องจนเข้าใจ	.....	.....	.....
12. วางแผนจัดกิจกรรม และทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง	.....	.....	.....
13. มีความรับผิดชอบ ยอมรับความผิดพลาดของตนเอง	.....	.....	.....
14. มีคนอยากคุยด้วยและอยู่กับคนหมู่มาก	.....	.....	.....
15. คิดเรื่องราวหรือมีความคิดไม่เหมือนใคร	.....	.....	.....
16. สนใจทุกเรื่อง	.....	.....	.....
17. สามารถชักจูงใจผู้อื่นให้คล้อยตามได้ ไม่ว่าเรื่องดีหรือไม่ดี	.....	.....	.....
18. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทั้งผู้ใหญ่และเด็ก	.....	.....	.....
19. ชอบคิดด้วยตนเองและทำได้ด้วยตนเอง	.....	.....	.....
20. มีอารมณ์ขัน	.....	.....	.....

เอกสารหมายเลข 2

✧ เกณฑ์การให้คะแนน ✧

ตอบ	คะแนน
ใช่	2
ไม่แน่ใจ	1
ไม่ใช่	0

✧ เกณฑ์การตัดสิน ✧

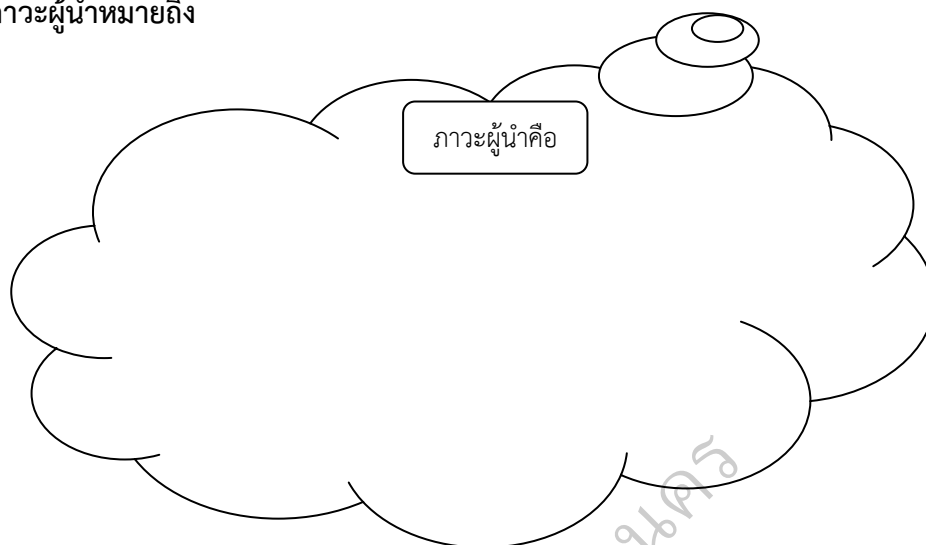
คะแนน	การส่งผล
36 - 40	มีแนวผู้นำนามาก
31 - 35	แก้ไขข้อบกพร่องนิดหน่อย
26 - 30	สามารถพัฒนาสู่การเป็นผู้นำได้
21 - 25	ทบทวนและรู้จักตนเองให้มากขึ้น
0 - 20	มีแนวเป็นผู้ตามตลอดไป

เอกสารหมายเลข 3

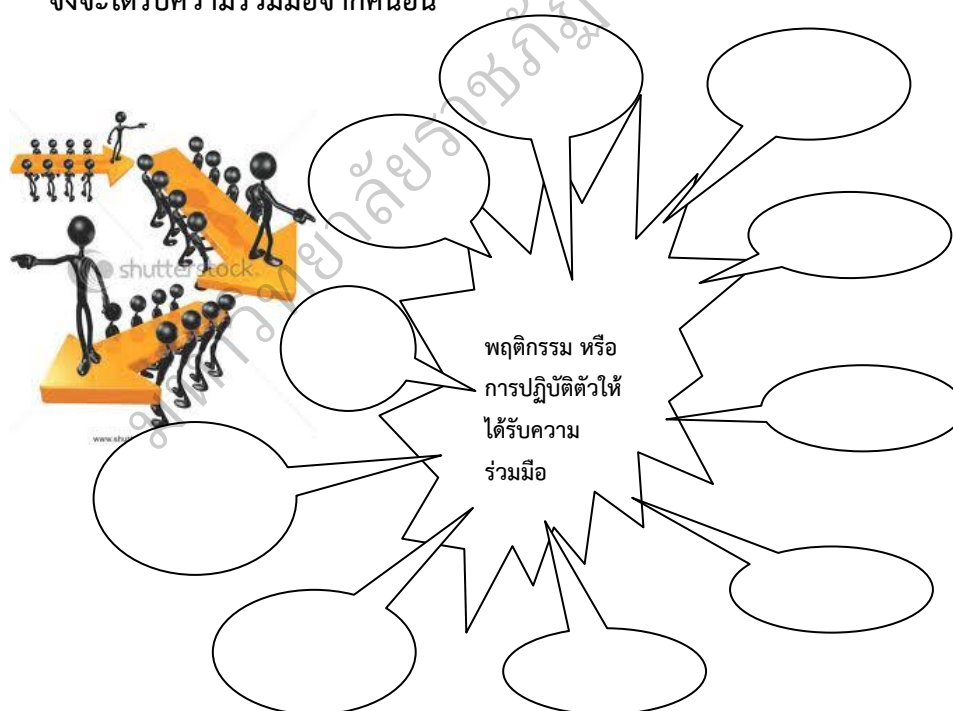
คำชี้แจง : ให้นักศึกษาร่วมกันคิดหาคำตอบต่อไปนี้เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

1. ภาวะผู้นำหมายถึง

2. คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาต้องมีพฤติกรรม หรือปฏิบัติตัวอย่างไร จึงจะได้รับความร่วมมือจากคนอื่น

เอกสารหมายเลข 4

ภาวะผู้นำและองค์ประกอบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

*ภาวะผู้นำคืออะไร

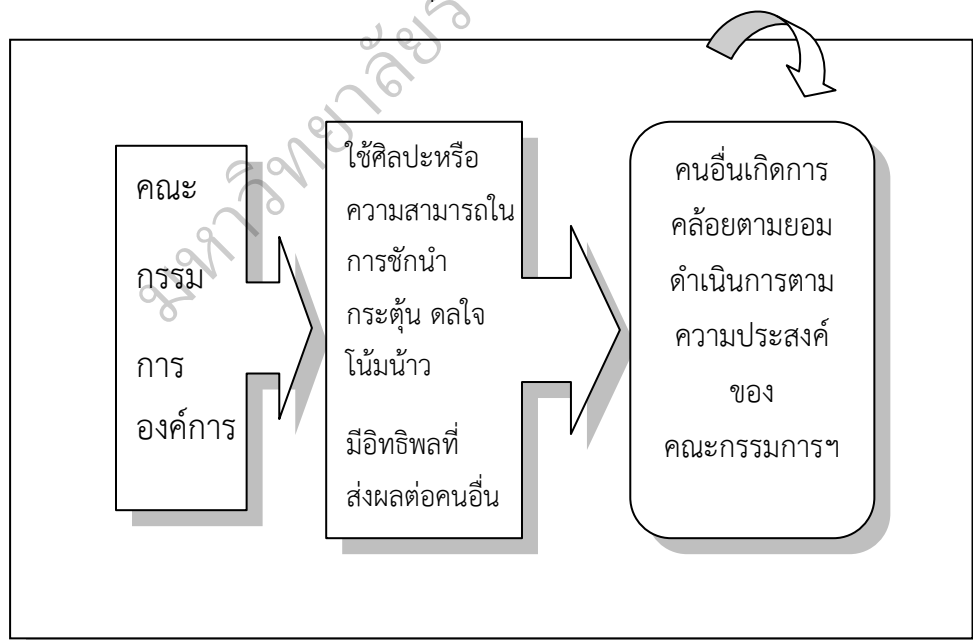
ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้ศิลปะหรือความสามารถของคนคนหนึ่งในการชักนำ จูงใจ ตลใจ กระตุ้น โน้มน้าว เป็นอิทธิพลที่ส่งผลต่อคนอื่น ทำให้คนอื่นเกิดการคล้อยตาม ยอมดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ใช้ศิลปะหรือความสามารถนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

*คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง

นักเรียนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นตัวแทนของนักเรียนนักศึกษาที่อาสาเสียสละมาทำงานกิจกรรมของสถานศึกษาในรูปของคณะกรรมการมีตำแหน่ง นายก รองนายก เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ ปฏิคม เทร่ญญิก ทะเบียน และกรรมการต่างๆ รวมเรียกว่า คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา

*ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา คืออะไร

ภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา คือ การใช้ศิลปะหรือความสามารถของคณะกรรมการองค์การฯ ในการชักนำ จูงใจ ตลใจ กระตุ้น โน้มน้าว เป็นอิทธิพลที่ส่ง ผลต่อคนอื่น ทำให้คนอื่นเกิดการคล้อยตาม ยอมดำเนินการตามความประสงค์ของคณะกรรมการองค์การฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายกิจกรรมของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ดังรูป

*องค์ประกอบภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา มีอะไรบ้าง

คณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นผู้ที่มิจิตอาสาช่วยงานกิจกรรมของสถานศึกษา นักศึกษาอื่นมองว่าคณะกรรมการองค์การฯ เป็นผู้นำของเขา

พฤติกรรมที่แสดงออกคาดหวังว่าต้องเป็นตัวอย่างที่ดี เมื่อคณะกรรมการองค์การฯแสดง
พฤติกรรมตามความคาดหวังก็จะทำให้เกิดศรัทธาต่อนักศึกษาอื่น และเกิดการคล้อยตามยอม
ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นกิจกรรมของสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้
ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษา
ที่จะแสดงออกมา

จากการศึกษาวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของคณะกรรมการ
นักศึกษาอาชีวศึกษามี 12 ข้อ ดังนี้

๑. มีศิลปะในการสื่อสารและจูงใจ หมายถึง
มีทักษะในการพูดเพื่อติดต่อประสานงานกับคนอื่น สามารถคลี่คลาย ชักจูง โน้มน้าว ให้คนอื่น
ร่วมกิจกรรมได้
๒. กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไม่
อายต่อหน้าคนอื่น ต่อหน้ากลุ่มคนหลากหลายระดับในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ
๓. มีความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหา หมายถึง มีความรู้ความสามารถ
ที่จะเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น หาแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเลือกแนวทาง
แก้ปัญหาโดยมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ ตลอดจนมีการประเมินผลจนสามารถ
พิชิตปัญหานั้นไปได้
๔. มีวิสัยทัศน์และคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึง
ความสามารถในการคาดการณ์และวางแผนในอนาคตที่จะเกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์เกิดความเจริญ
งอกงามต่อองค์การ
๕. มีความกระตือรือร้น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตื่นตัว
รีบเร่งกระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวาที่จะทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ
๖. มีความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง มีความคิดในแง่บวกที่สร้างความ
ศรัทธา ความเชื่อให้เกิดขึ้นกับตนเอง จนตนเองมั่นใจเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าสามารถทำได้
๗. มีความรับผิดชอบสูงและมุ่งมั่น หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติ
หน้าที่ของตน และภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่องด้วยความ
อดทนเอาใจใส่

ตามเพราะศรัทธา

๘. รู้จักการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความ
ตระหนักมันอยู่เสมอว่า กิจกรรมต่างๆ ในองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาจะสำเร็จสมบูรณ์ได้นั้น
ไม่ใช่เพราะคนหนึ่งคนใด คณะกรรมการองค์การนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม ต้องอาศัยการ

ประสานความสามัคคีความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งภาระหน้าที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

๙. มีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น และกลุ่มคนอื่นให้สนองต่อกิจกรรมต่างๆ ขององค์การ

๑๐. มีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความดีงามของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา เช่น ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

๑๑. มีบุคลิกภาพดี หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้คนอื่นเห็นอย่างเหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด กิริยามารยาท การวางตัว

๑๒. กล้าตัดสินใจ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความเด็ดขาดในการเลือกหรือพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยไม่มีการลังเลใจ

เอกสารหมายเลข 5

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องภาวะผู้นำของคณะกรรมการองค์การฯ

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
ประเมินตนเองด้วยความตั้งใจ			
ให้คนอื่นตรวจการประเมินตนเอง			
ยอมรับผลการตัดสินประเมินตนเองด้วยความยินดี			
ร่วมคิดและแก้ปัญหากันในกลุ่ม			
มีการสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม			
มีการคัดเลือกผู้ที่จะออกไปนำเสนอ			
สนับสนุนข้อมูลให้กับเพื่อนที่ออกไปนำเสนอ			
ร่วมสรุปกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
มีการพูดถึงความเหมือนความต่างสิ่งที่กลุ่มคิดกับเนื้อหาที่แจกให้			
มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความต้องการพัฒนาตามองค์ประกอบภาวะผู้นำที่แจกให้			
ตั้งใจร่วมกิจกรรมโดยตลอดทุกกระบวนการ			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น.....

.....

1. เพื่อให้นักศึกษาสรุปผลของความคาดหวังที่ตั้งเอาไว้จากวันแรก
2. เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติที่เกิดขึ้นจากความคาดหวัง
3. เพื่อให้วิทยากรได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินการจัดกิจกรรม

เวลาที่ใช้ 30 นาที

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกาเคมี
2. เอกสารหมายเลข 1,2

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรเกริ่นนำเกี่ยวกับธรรมชาติที่เกิดขึ้นจากความคาดหวัง
2. ให้จัดกลุ่มนักศึกษาตามรายชื่อกลุ่มที่เขียนความคาดหวังในวันแรก
3. เขียนชื่อกลุ่ม ประธาน เลขานุการ และสมาชิก ในเอกสารหมายเลข 1
4. แจกกระดาษฟลิปชาร์ต และปากกาเคมี ให้แต่ละกลุ่มได้ระดมสมองสรุปผลที่คาดหวังของกลุ่มในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้ ตามเอกสารหมายเลข 1
5. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุและหาทางออกร่วมกัน
7. วิทยากรและนักศึกษาร่วมกันสรุปกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

1. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรม เอกสารหมายเลข 2
2. ตรวจสอบผลงานเอกสารหมายเลข 1

แนวสรุป

มนุษย์ทุกคนย่อมต้องการในสิ่งที่ตนปรารถนา โดยธรรมชาติ อาจไม่สมปรารถนาทุกอย่างทั้งนี้ต้องวิเคราะห์หาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อสิ่งที่ไม่ได้ดังปรารถนา การปรารถนาหรือคาดหวังในสิ่งใดจะได้ตามคาดหวังหรือไม่นั้น ต้องมีเหตุผลประกอบว่าเป็นเพราะอะไร เกิดขึ้นจากสิ่งใด และจากการที่นักศึกษาได้เขียนความคาดหวังตั้งแต่วันแรก พอตรวจสอบแล้ว อาจไม่ได้ครบสมบูรณ์ทุกอย่างแต่ก็นับว่าได้เรียนรู้อะไรหลายอย่างที่จะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคณะกรรมการองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาให้เจริญขึ้น

เอกสารหมายเลข 1

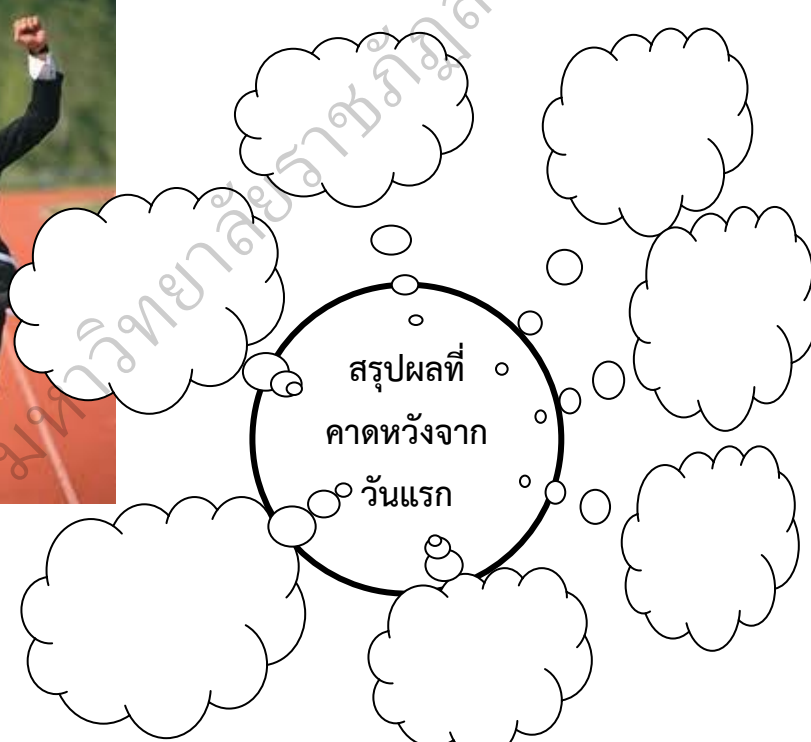
สรุปผลที่คาดหวังในการเข้าร่วมโปรแกรม

ชื่อกลุ่ม.....

ประธานกลุ่ม.....

เลขานุการกลุ่ม.....

สมาชิกกลุ่ม 1).....2).....3).....4).....5).....

เอกสารหมายเลข 2

แบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องสรุปผลที่คาดหวัง

คำชี้แจง : แบบสังเกตพฤติกรรมนี้ใช้ประเมินระดับพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของนักศึกษา โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับพฤติกรรมดังนี้

- 3 หมายถึง นักศึกษาทุกคนมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 2 หมายถึง นักศึกษาส่วนมากมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ
- 1 หมายถึง นักศึกษาส่วนน้อยมีพฤติกรรมตามรายการพฤติกรรมนั้นๆ

รายการพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรม		
	3	2	1
มีการระดมความคิดภายในกลุ่ม			
มีการนำข้อมูลจากวันแรกมาพิจารณา			
แสดงผลของตอนที่ประชุมกลุ่ม			
มีการสรุปร่วมกันภายในกลุ่ม			
มีการวางแผนการนำเสนอในกระดาษฟลิปชาร์ตร่วมกัน			
มีการคัดเลือกผู้ที่จะออกไปนำเสนออย่างราบรื่น			
สนับสนุนข้อมูลให้กับเพื่อนที่ออกไปนำเสนอ			
ร่วมสรุปผลที่คาดหวังกับกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น			
ยอมรับได้กับผลการวิเคราะห์หาสาเหตุที่เกิดขึ้น			
มีส่วนร่วมตลอดการจัดกิจกรรม			
ร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่วิทยากรถาม			

ปัญหาอุปสรรคและข้อคิดเห็น.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง

- กฤษมันต์ วัฒนามรงค์. “เทคนิคการสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้,” พัฒนาเทคนิคศึกษา. 21(71) : 16-23 ; กรกฎาคม – กันยายน 2552.
- เกรก คาร์ล และคณะ. เพื่อนบอกเพื่อนข้างถนน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยโรคเอดส์สภากาชาดไทย, 2545.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. คู่มือวิทยากรแนวทางการสร้างความเข้มแข็งองค์กรนักเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548.
- ชาญ สวัสดิ์สาลี. คู่มือฝึกซ้อมมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงาน ก.พ., 2552.
- ชัยวัฒน์ เหล่าสีบสกุลไทย. เพลงเพื่อการสอนและการจัดกิจกรรมนันทนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ทองสุข มันทาทร. ศิลปะการเป็นพิธีกร. พิมพ์ครั้งที่ 3. ขอนแก่น : เพ็ญพรินต์ติ้ง, 2538.
- _____. คลายสงสัย พิธีกร : พิธีกร. ขอนแก่น : เพ็ญพรินต์ติ้ง, 2542.
- _____. ศิลปะการพูดและการเป็นพิธีกร. พิมพ์ครั้งที่ 6. ขอนแก่น : เพ็ญพรินต์ติ้ง, 2548.
- _____. รวมที่เด็ดเกร็ดการพูด. ขอนแก่น : เพ็ญพรินต์ติ้ง, 2550.
- _____. ศิลปะการวางตนของคนทำงาน. ขอนแก่น : เพ็ญพรินต์ติ้ง, 2552.
- ทวีป อภิลิทธิ์. เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ, 2536.
- ทิตนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- ทิตนา แคมมณี. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เสริมสิน พรี่เพรสซิสเต็ม, 2546.
- นักรบ ระวีการณ และคณะ. การจัดการอบรมและการเป็นวิทยากร. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : โครงการการศึกษาต่อเนื่อง คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- ประพันธ์ศิริ สุเสาวรัง. การพัฒนาความคิด. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินต์ติ้ง, 2551.
- ปิยดา ดิลกปรีชากุล. กิจกรรมองค์การวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์, 2547.
- ปรีชา ปันดี, บรรณาธิการ. Creative Economy : วิถีอาชีพ. สุรินทร์ : รุ่งธนเกียรติออฟเซ็ท, 2553.
- ปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนวัยรุ่น หน่วยที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543.
- เปรมใจ เอื้อจิตร. “ต้นกล้าคุณธรรม,” วารสารธรณวิชาการ. 1 : 102-105 ; 2551.
- พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2549.
- ภานุศักดิ์ คำแดง. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุทรไพศาล, 2550.

- ภูริชา. บริหารความคิดนำชีวิตสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2553.
- มาลี พัฒนกุล. “การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ,” วารสารตรุณวิชาการ. 1 : 36-38 ; 2551.
- มิตรภาพ ชินวงศ์. พูดอย่างไรให้ชนะใจคน. กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2552.
- มุกข์ดา ผดุงยาม. ความสามารถในการเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น การศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น และการประยุกต์เพื่อพัฒนานักเรียนวัยรุ่น. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ยงยุทธ เกษสาคร. ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เอสแอนด์จี กราฟฟิค, 2551.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์, 2544.
- วรวรรณ ศรียาภัย. การจัดประชุมและฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ. สมุทรปราการ : เดอะบุ๊กพลัส พับลิชชิง, 2554.
- วิเชียร ชิวพิมาย. การฝึกอบรมและคู่มือวิทยากร. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2528.
- วัชร ฐะคำ. กิจกรรมกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2519.
- ศิริวรรณ ช่างพลาย. ซีโมเออะ. กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2549.
- ศุภย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดทำเอกสารชุดทักษะการดำเนินชีวิต. กรุงเทพฯ : การศาสนา, 2544.
- สมคิด บางโม. เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา, 2551.
- สมชาติ กิจยรรยง และ อรรถรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. เทคนิคการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักศึกษาระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2552.
- สมชาติ กิจยรรยง. Walk Rally : เกมและกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนและองค์กร. กรุงเทพฯ : ซีไอเดียเคชั่น, 2540.
- _____. สูตรสำเร็จการจัดฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : เอกซ์เปอร์เนท, 2544.
- สมบูรณ์ กุดนอก. คู่มือวิทยากรจัดค่ายสร้างเสริมทักษะชีวิต. สกลนคร : งานสุขศึกษา กลุ่มสนับสนุนงานสาธารณสุข, 2545.
- สวิง บุญเจิม. คมวาตะ. กรุงเทพฯ : นัสตินกา, 2546.
- สาธารณสุขจังหวัดสกลนคร, สำนักงาน. คู่มือแกนนำเพื่อนใจวัยรุ่น. สกลนคร : งานพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและยาเสพติด, 2547.
- สุชาติ ทวีพรปฐมกุล. เทคนิคและทักษะเกมมูลฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- สุวิทย์ มูลคำ. ครบเครื่องเรื่องวิทยากรเล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2545.
- _____. ครบเครื่องเรื่องวิทยากรเล่ม 3. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2545.
- _____. กลยุทธ์การสอนคิดแก้ปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2547.

- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด, 2550.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. พฤติกรรมวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543.
- สำราญ กำจัดภัย. การพัฒนาหลักสูตรสร้างเสริมความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2546.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน. สภานักเรียน หลักการและแนวทางในการดำเนินงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.
- เสถียร แป้นเหลือ. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้บังคับการกิจกรรมนักศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- อารี รังสินันท์. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่น หน่วยที่ 11. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543.
- อัมภาวุธ วสุวัต. เทคนิคการพูดสร้างความก้าวหน้าพัฒนาตัวตน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2549.
- Baird, Lloyd. ทักษะการเป็นผู้นำ. แปลมาจาก Leading People โดย ไพรจอนน์ บาลัน. กรุงเทพฯ : แอคทีฟพริ้นท์, 2008.
- Vasudha K. Deming. เกมและกิจกรรมพัฒนาบุคลากร. แปลมาจาก The Big Book of Leadership Games โดย ญัฐวรรธน์ กิจรัตน์โกศล. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2553.
- James M. Kouzes and Barry Z. Posner. The Student Leadership Challenge. San Francisco : PB Printing, 1991.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายจักรี ต้นเชื้อ
วันเดือนปีเกิด	30 มกราคม 2517
สถานที่เกิด	บ้านโคกสุวรรณ ตำบลพรรณา อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	41/4 ถนนสุขเกษม ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่งหน้าที่	อาจารย์ประจำแผนกวิชาเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร ทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษาองค์การนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2524 ระดับประถมศึกษา โรงเรียนพรรณาวิทยา ตำบลพรรณา
อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2529 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพรรณาวุฒาจารย์ ตำบลพรรณา
อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2532 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2536 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเครื่องกล
วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2538 ระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง สาขาวิชาเครื่องกล
วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2544 ระดับปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเครื่องกล
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2555 ระดับปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2540 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2547 ครู คศ.1 วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2551 ครู คศ.2 วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร